

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ СРБОБРАН

Година XLII

Србобран, 19.06.2009.

Број: 5.

„Излази по потреби“

49.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ СРБОБРАН

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ - НОВИ САД

Е - 2283

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР

ДИРЕКТОР

Зорица Санадер дипл.инж.ел.

Перица Манојловић, дипл.инж.саоб.

Нови Сад, новембар 2008. год.

НАЗИВ

ДОКУМЕНТАЦИЈЕ:

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ СРБОБРАН

НАРУЧИЛАЦ:

ОПШТИНА СРБОБРАН

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ: Бранко Гајин

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:
ПЛАНА

ЈП Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад
Железничка 6/III

ДИРЕКТОР: Перица Манојловић, дипл.инж.саобр.

Е –БРОЈ: 2283

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР: Зорица Санадер дипл. инж.ел.

СТРУЧНИ ТИМ: Радомир Овука, дипл.инж.арх.

мр Оливера Добривојевић, дипл.прос. планер

Бранислав Вукадиновић, дипл.инж.саоб.

Зоран Кордић, дипл.инж.саоб.

Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.

Милан Жижић, дипл.инж.маш.

Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.ек.

мр Љубица Протић-Еремић, дипл.инж.хорт.

Тамара Зеленовић-Васиљевић, дипл. биол.

Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољоп.

Ангелина Богојевић, дипл.инж.арх.

Теодора Томин Рутар, дипл.прав.

Оливера Његомир, дипл.мат.

Милко Бошњачић, инж. геод.

Радован Ристић, ел.техн.

Радослава Икрашевић, грађ.техн.

Радојка Мишић, грађ.техн.

Драгана Матовић, оператер

Аљоша Дабић, копирант

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	4
1. ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	4
1.1. Обухват Просторног плана	4
1.2. Граница Просторног плана	4
2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА	5
ВИШЕГ РЕДА И СУСЕДНИХ ПОДРУЧЈА	5
2.1. Просторни план Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 13/96)	5
2.2. Просторни план подручја инфраструктурног коридора Аутопута Е-75, деоница Суботица-Нови Сад-Београд (Батајница) ("Службени гласник Републике Србије", број 69/2003)	9
3. РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ	13
3.1. Регионална сарадња према програмима и смерницама Европске Уније	14
3.2. Међуопштинска сарадња	16
4. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА	17
4.1. Положај општине	17
4.2. Природни услови	18
4.3. Демографија	25
4.4. МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ	29
4.4.1. Мрежа насеља	29
4.4.2. Организација јавних служби	30
4.5. Привреда	31
4.6. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ	42
4.6.1. Саобраћајна инфраструктура	42
4.6.2. Водопривредна инфраструктура	43
4.6.3. Енергетска инфраструктура	45
4.6.4. Телекомуникациона инфраструктура	46
4.7. Заштита животне средине	47
4.8. Заштита природних добара	49
4.9. Заштита непокретних културних добара	50
4.10. УГРОЖЕНОСТ ПОДРУЧЈА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА	51
4.11. ТЕНДЕНЦИЈА У ИЗГРАДЊИ И УРЕЂЕЊУ ПРОСТОРА РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА	52
4.11.1. Стање поседа, премера и комасације	52
4.12. НАМЕНА ПРОСТОРА	53
4.12.1. Коришћење земљишта општине Србобран	53
5. ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА	54
II ОСНОВНИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА	55
1. ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ	55
2. ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ПО ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА	55
III ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ПРАВИЛА КОРИШЋЕЊА, УРЕЂЕЊА И ЗАШТИТЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА	63
1. КОРИШЋЕЊЕ И ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСА	63
1.1. Пољопривредно земљиште	63
1.2. Шуме и шумско земљиште	65
1.3. Ловна подручја	66
1.4. Воде и водна подручја	66
1.5. Простори за експлоатацију минералних сировина	71
2. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ	72
3. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА	72
4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ УСЛУЖНИХ ДЕЛАТНОСТИ И ЈАВНИХ СЛУЖБИ	73
5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА	75
6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ	75
7. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ	80
7.1. Саобраћајна инфраструктура	80
7.2. Водопривредна инфраструктура	81
7.3. Енергетска инфраструктура и извори	85
7.4. Телекомуникациона инфраструктура	88
7.5. Комунални објекти и површине	90
8. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	90
9. СТРАТЕГИЈА ЗАШТИТЕ И КОРИШЋЕЊА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ	91
10. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	93
11. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И УСЛОВИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ	94
12. НАМЕНА ПРОСТОРА	95
12.1. Структура коришћења земљишта са билансом површина (2007-2027.)	95
IV МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА НЕПОСРЕДНУ ПРИМЕНУ ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ПРОСТОРА У УРБАНИСТИЧКИМ ПЛАНОВИМА НАСЕЉА И УЖИХ ТЕРИТОРИЈАЛНИХ ЦЕЛИНА	97
1. СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	97

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ПРОСТОРА ОПШТИНЕ СРБОБРАН	98
2.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ	98
2.1.1. Пољопривредни објекти	99
2.1.2. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства	102
2.1.3. Воћарско-виноградске куће	104
2.1.4. Зоне експлоатације минералних сировина	105
2.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ	105
2.3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ	105
2.3.1. Шумски путеви и објекти	106
2.3.2. Ловачке куће и ловни објекти	106
2.3.3. Фазанерије	106
2.4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ	106
2.4.1. Грађевински рејони насеља	106
2.4.2. Туристичко-рекреативни локалитети	111
2.4.3. Викенд зоне	113
2.4.4. Радне зоне	113
2.4.5. Комунални садржаји	115
2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ИНФРАСТРУКТУРНЕ МРЕЖЕ	119
2.5.1. Услови за изградњу објеката у простору заштићених коридора	128
V. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	131
1. ЛИСТА ПРИОРИТЕТНИХ АКТИВНОСТИ	131
2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ	134
3. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	135
VI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ ПЛАНА	136

Б) ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ

РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ	Размера
1. Реферална карта 1 - Намена простора	1 : 50000
2. Реферална карта 2 - Мрежа насеља, функција, јавних служби и инфраструктурних система	1 : 50000
3. Реферална карта 3 – Природни ресурси и рурална подручја, заштита животне средине и природних и културних добара	1 : 50000

В) АНАЛИТИЧКО-ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

- Програм за израду Просторног плана
- Одлука о изради Просторног плана
- Списак документације коришћене за израду Просторног плана (планска, техничка, развојна и друга документација)
- Посебни услови и захтеви надлежних органа и јавних служби
- Стратегија развоја планског подручја
- Извештај о стратешкој процени утицаја плана на животну средину
- Извештај о извршеној стручној контроли Просторног плана (програма, стратегије, предлога Просторног плана, министарство)
- Извештај о извршеном јавном увиду Просторног плана
- Остала документација значајна за израду Просторног плана
- Одлука о доношењу Просторног плана

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

На основу члана 21. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 47/2003 и 34/2006) и члана 40. став 1. тачка 6. Статута општине Србобран ("Службени лист општине Србобран", број 5/08) и члана 80.Пословника Скупштине општине Србобран, ("Службени лист Општине Србобран", број 5/08), Скупштина општине Србобран на 3. седници одржаној дана 11.11.2008. године доноси:

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ СРБОБРАН

УВОД

Изради Просторног плана општине Србобран (у даљем тексту: Просторни план) приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана општине Србобран ("Службени лист општине Србобран", број 05/2005) и Одлуке о измени и допуни Одлуке о изради Просторног плана општине Србобран ("Службени лист општине Србобран", број 01/2007), на основу које се приступа и изради Стратешке процене утицаја Просторног плана општине Србобран на животну

средину, а на основу Решења бр. 501-16/2006-IV-01 ОД 28.12.2006. о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана општине Србобран на животну средину.

Садржај Просторног плана утврђен је Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/03 и 34/06) (у даљем тексту: Закон) и Правилником о садржини и изради планских докумената ("Службени гласник РС", број 60/03), а планска решења дата овим Просторним планом проистичу као разрада основних стратегијских опредељења и смерница утврђених Просторним Планом Републике Србије ("Службени гласник РС", број 13/96) (у даљем тексту: ПП РС) и Просторним планом подручја инфраструктурног коридора Аутопута Е-75, деоница Суботица-Нови Сад-Београд (Батајница) ("Службени гласник РС", број 69/2003, (у даљем тексту: ППП Аутопута Е-75), као и потреба и захтева локалне самоуправе и корисника простора.

При изради Просторног плана сагледан је детаљно простор који је предмет Просторног плана, тј. административно подручје општине Србобран. Уочени су потенцијали, вредности, проблеми и ограничења.

На основу потенцијала, ограничења и специфичности предметног подручја, као и постављених циљева, интегралним приступом економског, социјалног и еколошког аспекта и њихових међусобних утицаја, као основног постулата при планирању простора, као и свеукупног развоја Општине, дошло се до предлога основних правила коришћења, уређења, заштите и развоја планског подручја, као и приоритета развоја.

Овај Просторни план садржи и правила грађења за оне делове где нема, или неће бити планске разраде.

Планска решења из овог Просторног плана су за плански хоризонт до 2027 год. Прва етапа до 2012. године (приоритети) представљаће обавезу одређених институција у реализацији, уз истовремену пуну подршку развоју приватне иницијативе. У смислу правне надлежности Просторни план се односи на административно подручје општине Србобран, а његово усвајање ствара обавезу код будуће израде урбанистичких планова и пројеката.

Провера решења и утврђивање потребе приступања изменама Просторног плана, врши Скупштина Општине по истеку рока предвиђеног Уговором о имплементацији, а најмање сваке 4 (четири) године.

Просторно планска решења су усклађена са прописима, који посредно или непосредно регулишу ову област:

- Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03 и 34/06);
- Закон о Просторном плану Републике Србије ("Службени гласник РС", број 13/96);
- Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", број 62/2006);
- Закон о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96);
- Закон о јавним путевима ("Службени гласник РС", број 101/05);
- Закон о железници ("Службени гласник РС", број 18/05);
- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", број 135/04);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04);
- Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04);
- Закон о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95);
- Закон о одбрани ("Службени гласник РС", бр. 116/07);
- Закон о геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 44/95);
- Закон о телекомуникацијама ("Службени гласник РС", бр. 44/03 и 36/06);
- Закон о туризму ("Службени гласник РС", бр. 45/05);
- Закон о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 84/04);
- Закон о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94);
- Закон о рударству ("Службени гласник РС", бр. 44/95, 85/05, 101/05 и 34/06);
- Закон о шумама ("Службени гласник РС" бр. 46/91, 83/92, 54/93, 60/93, 54/96 и 101/05);
- Закон о ловству ("Службени гласник РС", бр. 39/93, 44/93, 60/93, 8/94, 10/94 и 101/05);
- Закон о рибарству ("Службени гласник РС", бр. 35/94, 38/94 и 101/05);
- Закон о републичком сеизмолошком заводу ("Службени гласник РС", број 71/94);
- Закон о заштити од елементарних и других већих непогода ("Службени гласник РС", бр. 20/77, 25/85, 27/85, 6/89, 52/89, 53/93, 67/93, 10/94, 48/94 и 101/05);
- Закон о заштити од пожара ("Службени гласник РС", бр. 37/88 и "Службени гласник РС", бр. 53/93, 67/93, 48/94 и 101/05);
- Уредба о утврђивању водопривредне основе Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 11/2002), као и други законски и подзаконски акти који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

За изналажење оптималних планских решења такође је коришћена информациона, студијска и техничка документација, као и актуелна планска, урбанистичка и друга документација која се односи на ово подручје.

Просторни план општине Србобран сачињавају:

1. Стратегија развоја планског подручја (1. фаза)

2. Документација Просторног плана која садржи:услове надлежних институција, појединачне тематске експертизе, студије, ставове о проблемима представника појединих насеља и корисника простора, писану документацију (програм,одлуке, записници и др.)
3. Просторни план садржи текстуални део и графички део који чине рефералне карте 1:50000 (1. намена простора, 2. мрежа насеља, функција, јавних служби и инфраструктурних система и 3. природни ресурси и рурална подручја, заштита животне средине и природних и културних добара)

За потребе Просторног плана урађен је Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а по Закону Стратешка процена утицаја је саставни део Просторног плана.

У изради Просторног плана поред обрађивача, учествовали су и представници Општине и месних заједница, чиме је Просторни план приближен реалним потребама и могућностима. Верификацију Просторног плана вршила је планска Комисија општине Србобран.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1.1. Обухват Просторног плана

Подручје обухвата Просторног плана захвата средишњи део Бачке и Аутономне покрајине Војводине. Северним и источним делом граничи се са општином Бечеј, на југоистоку са општином Жабаљ, на југу са општином Темерин, на југозападу и западу са општином Врбас, а на северозападу са општином Мали Иђош.

Укупна површина подручја Просторног плана износи 28 429,5494 ха и припада групи мањих војвођанских општина.

Подручје обухвата Просторног плана одређено је површинама територија целих катастарских општина административне општине Србобран, КО Србобран, КО Турија, КО Надаљ 1 и КО Надаљ 2, а граница обухвата се поклапа са административном границом општине Србобран, утврђене Законом о територијалној организацији Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 129/07) (Прилог 1.1. Обухват Просторног плана-Административно подручје општине Србобран)

Табела I-1.: Површине катастарских општина, насеља и број становника
2002. године на подручју обухваћеном Просторним планом:

Насеља	Површина КО (ha)	Број становника
Надаљ 1	3.423,3367	2202
Надаљ 2	222,6616	
Србобран	19.440,7305	13091
Турија	5.342,8206	2562
Општина	28.429,5494	17.855

1.2. Граница Просторног плана

Граница подручја обухваћеног Просторним планом, утврђена је Одлуком о изради Просторног плана општине Србобран ("Службени лист општине Србобран", број 05 /2005) и Одлуком о измени и допуни Одлуке о изради Просторног плана општине Србобран ("Службени лист општине Србобран", број 01/2007) и представља саставни део овог документа.

Граница обухвата Просторног плана је уједно и административна граница Општине, а чине је спољње границе катастарских општина у саставу територије општине Србобран, КО Србобран, КО Турија, КО Надаљ 1 и КО Надаљ 2, према територији суседних општина.

Границе катастарских општина

На територији општине Србобран налазе се 4 катастарске општине: КО Надаљ 1, КО Надаљ 2, КО Србобран и КО Турија, са утврђеним катастарским границама.

Границе грађевинских рејона насељених места на територији општине Србобран

Граница грађевинског рејона Србобрана утврђена је Генералним планом Србобрана ("Службени лист општине Србобран", бр. 7/2002).

Границе грађевинских рејона насељених места Надаљ и Турија дефинисане су Урбанистичким планом МЗ Надаљ ("Службени лист општине Србобран", бр. 5/1989) и Урбанистичким планом МЗ Турија ("Службени лист општине Србобран", бр. 5/1989).

Србобран", бр. 5/1989). За ова насеља, предвиђена је израда урбанистичког плана, те ће се границе грађевинских рејона преиспитивати и мењати кроз израду урбанистичких планова.

Граница коридора Аутопута Е-75

Просторним планом посебне намене, Просторни план подручја инфраструктурног коридора Аутопута Е-75, деоница Суботица-Нови Сад-Београд (Батајница), утврђена је граница коридора Е -75 и као таква је уграђена у овај Просторни план, а сва планска решења из Просторног плана су у складу са овим планом вишег реда.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И СУСЕДНИХ ПОДРУЧЈА

Основни плански документи вишег реда, чије се смернице и планска решења разрађују овим Просторним планом, су Просторни план Републике Србије ("Службени гласник РС", број 13/1996) (у даљем тексту: ПП РС) и Просторни план подручја инфраструктурног коридора Аутопута Е-75, деоница Суботица - Нови Сад-Београд (Батајница), ("Службени гласник РС", број 69/2003), (у даљем тексту: ППП Аутопута Е-75).

2.1. Просторни план Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 13/96)

ПП РС је стратешки развојни документ за период до 2010. године којим се утврђују:

- Дугорочне основе организације, коришћења и уређења простора Републике Србије;
- Правци урбанизације и основни критеријуми уређења насеља;
- Планска начела и критеријуми коришћења природних ресурса и заштите животне средине;
- Услови за заштиту и коришћење заштићених подручја;
- Коридори основних инфраструктурних система.

Општи циљеви су: постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама социјалног и економског развоја.

Основно стратегијско опредељење: већи степен укупне функционалне интегрисаности простора Републике Србије, као и веће економско и саобраћајно повезивање Републике Србије са окружењем, ублажавањем-смањење регионалних диспропорција, деурбанизација - преношење појединих функција и активности на мање центре, развој сеоских насеља и подручја, као вишефункционалних производних, социјалних и културних простора.

ПП РС утврђени су **мрежа центара и функционална подручја** на територији Републике Србије, где се подручје општине Србобран налази у функционалном подручју макрорегионалног центра Новог Сада.

Такође, на територији Војводине, планирана је знатно јасније хијерархијски диференцирана **мрежа градова**, у којој је Србобран сврстан у категорију већих градских центара са развијенијом структуром делатности и комплексном структуром услуга.

Остала насеља општине Србобран – Надаљ и Турија су насеља - **локалне заједнице са развијеним локалним центром** и могу се окарактерисати као витална села у развијеном подручју, са добром инфраструктурном опремљеношћу, повољним природним, структурним и другим условима развоја пољопривреде, просечним нивоом економске развијености, са стагнантним социо-економским тенденцијама а један од првих сигнала деградације су негативни демографски трендови. У планском периоду треба радити на побољшању комуналне опремљености села и побољшању социјалног стандарда и квалитета живљења на селу. Ова насеља имају добре стартне позиције и уз уважавање специфичности пољопривредне производње, обезбеђивањем услова за поправљање опште демографске ситуација и могу да прерасту у витална села у развијеном подручју.

ПП РС, поред циљева и начела планирања **јавних служби** у мрежи насеља, дате су и препоруке за организацију јавних служби према хијерархијском нивоу насеља, које ће бити детаљно анализирани и примењени у Просторном плану.

Општина Србобран се према одредбама ПП РС, у области **привреде**, налази у појасу интензивног развоја првог значаја, што ствара добре развојне могућности у наредном периоду (са перспективом да центар Општине у будућности постане мали индустријски центар са 1000-5000 запослених).

На основу ПП РС општина Србобран се у целисти налази у ратарско-сточарском макрорејону. Овај рејон поседује потенцијале за вођење економски ефикасне ратарске, повртарске и сточарске производње. На основу опредељења дефинисаног ПП РС, општина Србобран ће и у наредном планском периоду остати превасходно пољопривредно подручје, са већ изграђеним капацитетима за узгој и прераду и могућношћу комплетирања прерађивачких капацитета, који би могли да прераде и друге пољопривредне производе из овог краја. Према одредбама ПП РС, имајући у виду пољопривреду као основни развојни ресурс Општине, приоритет у развоју треба да има стварање услова за развој сеоске тржишне пољопривреде у којој водећу улогу имају породична домаћинства.

Према ПП РС на територији Војводине која је дефицитарна шумама, потребно је повећати степен **шумовитости** са садашњих 6,8% на 14,3%, односно за подручје Јужне Бачке, где је и општина Србобран са 7,6% на 12,2%.

Пошумљавање се може спровести на земљиштима VI, VII и VIII бонитетне класе пољопривредног земљишта, у оквиру јаловишта, у граничним зонама индустријских постројења, саобраћајница и у оквиру изворишта вода.

Подручје Просторног плана припада **ловном подручју** које настањује углавном ситна дивљач.

Основни правци развоја ловства су:

- Повећање бројности популације ситне и крупне дивљачи, нарочито аутохтоних и економски највреднијих врста;
- Побољшање структуре (полне и старосне) популације крупне дивљачи и квалитета трофеја;
- Очување ретких и угрожених врста.

У оквиру развоја **туризма** и организације туристичког простора на територији Републике Србије, ПП РС су утврђене туристичке зоне и регије, као и приоритети развоја туристичке понуде. Општина Србобран припада Северној зони, односно, туристичкој регији Доње Тисе, у којој је сегмент друмског правца Е-75 и канал ХС ДТД у којој су предвиђене, излетничке, наутичке, ловне, сеоске и др. туристичке активности.

Концепцијом ПП РС, простор општине Србобран у будућем планском периоду, у домену **саобраћајне инфраструктуре** биће опслужен са три вида саобраћаја (друмски, железнички и водни саобраћај).

У домену друмског саобраћаја је планирано пружање државног пута I реда бр. 22 Аутопута Е-75, Београд - Нови Сад – Суботица - држ. граница са Реп. Мађарском, који омогућује везе са окружењем на највишем нивоу саобраћајне услуге преко петље Србобран.

ПП РС планиран је на овом простору државни пут II реда бр. 129, који је у међувремену и изграђен и представља основни саобраћајни капацитет овог простора који кумулира и усмерава све саобраћајне манифестације, које се јављају у оквиру овог дела општинског простора. Овим планским документом се планира и изградња обилазница око Србобрана како би се елиминисао транзит ван урбаног простора.

ПП РС планиран је и развој **железничке инфраструктуре** и на простору општине Србобран. Конкретно, на овом простору планирана је модернизација железничких капацитета-пруге према европским стандардима, тако да се она уклопи у укупни регионални развој и овај вид саобраћаја прерасте у један од основних видова саобраћаја при превозу масовних роба.

Водни саобраћај у оквиру простора општине Србобран је присутан преко пловног пута канала ОКМ ХС ДТД, који је потенцијал који у будућности треба да се афирмише при превозу масовних роба за потребе овог и околног простора.

Предметни простор припада Бачком регионалном систему за **водоснабдевање**. Основно извориште овог система су алувијалне издани Дунава на сектору од Бездана до Богојева и коришћење вода основног водоносног комплекса. За задовољење потреба насеља у Бачком систему могу се користити и речне воде Дунава (непосредно или упуштањем у подземље), уколико је квалитет истих задовољавајући. Овим системом снабдевала би се насеља у општини Србобран. Поред повезивања са Новосадским системом, овај систем је повољно повезати са системом горње Тисе преко Бачке Тополе и Суботице, односно преко Бечеја и Аде. Очекује се остварење и међудржавне сарадње, којом би се регулисао квалитет вода Дунава.

У **снабдевању насеља водом**, приоритетно и максимално биће коришћена локална изворишта подземних и површинских вода, а недостајуће количине биће обезбеђиване из великих регионалних система, са ослањањем на изворишта која су законом заштићена од загађења. Вода за технолошке потребе биће захватана, по правилу, из водотокова. Локална изворишта остају у употреби до рационалних лимита.

Предметни простор припада Бачком регионалном систему **коришћења, уређења и заштите речних вода**. Бачки систем ће се у будућности постепено проширивати и на северни део Бачке (подсистеми "Тиса-Палић", "Плазовић", "Телечка", "Мали Иђош" итд.). Систем се реконструише (повећање проточности делова основне каналске мреже, повећање капацитета водозахвата итд.), а комплетира се и са низом постројења за пречишћавање отпадних вода (УПОВ), којима се штити квалитет воде у систему. Стање пречишћавања вода је доста отежано, с обзиром на велике количине органских материја које се производе од стране градова, прехрамбене индустрије и пољопривреде.

Као повољна могућност исказује се регионално прикупљање и **пречишћавање отпадних вода** и потом упуштање у веће водотоке ван успорних зона. Системи прикупљања вода дуж старог канала (Кула, Врбас, **Србобран**, Бачка Топола, Мали Иђош) после биолошког пречишћавања упуштали би се у Тису, низводно од бране.

Режим рада канала ОКМ ХС ДТД (у даљем тексту: канал ДТД) треба одржавати тако да се, поред подмирења потреба у води и омогућавања пловидбе, обезбеде повољни услови за заштиту квалитета вода.

У погледу канала ДТД, да би се побољшале његове функције потребно је повећати проточност основне каналске мреже (ОКМ). У вези с тим и повећати капацитете захвата воде, а код гравитационих захвата предузети мере на спречавању увлачења вученог наноса у канал ДТД. Такође, потребно је режим рада канала ДТД, поред потреба корисника вода, прилагодити и потребама заштите вода. На одређеним објектима и већим речним токовима потребно је омогућити рекреацију на води.

У области **енергетике** потребно је дефинисати функције различитог нивоа значаја (локални, регионални, републички, међународни) и њихов развој ускладити са режимима заштите, унапређења, уређења и коришћења простора. Имајући у виду основни циљ израде Просторног плана, потребно је утврдити хијерархију циљева и интереса, те на основу тога хијерархију функција и активности:

- Побољшање квалитета рада и поузданости постојеће магистралне гасне мреже, као и даљи развој тих система/мрежа;
- Гасификација градова у Републици Србији, на бази усклађених концепција гасификације и топлификације, у сврху задовољавања потреба широке потрошње;
- Рационално коришћење и штедња необновљивих ресурса и штедња произведене енергије;
- С обзиром на енергетску зависност региона, посебну пажњу посветити развоју и могућностима примене алтернативних извора енергије примерених подручју (енергија ветра и сунца, биомаса и биогаз, хидроенергија-мале хидроелектране), имајући све време потребу за енергетском ефикасношћу;
- Смањење конфликта између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништво, земљиште итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програми рекултивације/ревитализације, отклањање штета итд.);
- ПП РС обухваћена је преносна мрежа 220 kV и 400 kV електроенергетског система, док се мрежа од 110 kV, као и мрежа нижег напона обрађује кроз регионалне и друге просторне планове нижег нивоа.

Имајући у виду трајање објеката преносне мреже 110 kV, 220 kV и 400kV, планира се значајни обим ревитализације делова мреже, уз уважавање свих техничких критеријума и перспективе појединих постројења.

Према ПП РС са аспекта коришћења **енергетских извора** (нафта, природни гас, геотермалне воде), општина Србобран спада у подручје високе перспективности.

Развој и унапређење **телекомуникационог система** у општини Србобран, реализоваће се у складу са просторно-функционалном територијализацијом Републике Србије, а на основу утврђених планова развоја појединих телекомуникационих оператера. Ради ефикаснијег и бржег развоја, као и ангажовања свих потенцијалних извора финансирања, приступиће се:

- Даљој демонополизацији телекомуникационог тржишта;
- Изградњи нових капацитета (као што су оптички каблови), где год је то могуће, економски оправдано и у интересу Републике Србије, односно општине Србобран, а посебно код изградње транспортне мреже и магистралне кабловске дистрибутивне мреже;
- Заједничким улагањима појединих телекомуникационих оператера, а на бази усаглашених планова развоја;
- Обезбеђивању широкопојасног приступа.

У погледу обезбеђења простора за потребе телекомуникационог система потребно је:

- Обезбедити простор за поштанске и телекомуникационе објекте у центру насеља;
- Обезбеђивање коридора за телекомуникационе каблове дуж нових и постојећих путева, посебно оних који се поклапају са магистралном мрежом;
- Осигурање простора за РР везе.

ПП РС у просторно регионалној диференцијацији **животне средине**, полазећи од стања животне средине по регионима сврстава општину Србобран у Јужно – Бачку, која је под утицајем индустријске зоне Кула - Црвенка - Врбас.

Ова зона захтева следеће мере заштите елемената средине од угрожавања:

- Гасификација индустријских насеља;
- Изградња колектора за регионално прикупљање вода из насеља и изградња заједничких станица за пречишћавање, где год је то технолошки и економски оправдано;
- Савремено управљање комуналним и индустријским отпаcima (рециклирање, компостирање или санитарно депоновање);
- Контролисана примена хемијских средстава у пољопривреди;

Такође, према мерама заштите животне средине у насељима, њиховој околини и другим просторима, Србобран се сврстава у четврту категорију, где су сврстани локалитети који трпе загађивање од прехранбене индустрије, као и осталих индустрија са уграђеним системима за пречишћавање ваздуха и вода, великих сточних фарми, итд.

У смислу заштите **непокретних културних добара** за ово подручје важе основни циљеви, начела и мере заштите утврђени ПП РС:

- Очување темеља и материјалне баштине националне културе и других култура које су се развијале на територији Републике Србије;
- Организовано развијање свести о значају културног развоја за живот и рад будућих генерација, као битног предуслова за очување националног идентитета;
- Реинтеграција непокретних културних добара у савремени животни простор Републике Србије.

Основни циљеви **заштите непокретних културних добара** су очување баштине националне културе и других култура које су се развијале на тлу Републике Србије, развијање свести о значају културног наслеђа за живот и рад данашњих и будућих генерација и реинтеграција непокретних културних добара у савремени животни простор Републике.

2.2. Просторни план подручја инфраструктурног коридора Аутопута Е-75, деоница Суботица-Нови Сад-Београд (Батајница) ("Службени гласник РС", број 69/2003).

Остварење циљева развоја и организације **мреже насеља** условљено је правцима развоја и размештаја најзначајнијих привредних и друштвених делатности у ширем окружењу.

Основне циљеве и задатке за будући **развој и размештај насеља и центара** на подручју обухваћеном ППП Аутопута Е-75 сачињавају:

- Подстицање даљег развоја постојећих и стварање нових центара развоја, уз усмеравање промена у структури делатности центара, са циљем да се остваре што повољнији односи између производних и непроизводних делатности;
- Тежња ка равномернијем размештају центара услуга, њиховој даљој децентрализацији и приближавању корисницима, уз смањење разлика у условима и стандардима коришћења;

Србобран припада већем градском центру са развијенијом структуром делатности и комплексном структуром услуга.

Посебан значај у развоју привреде овог подручја имаће:

- Агроиндустријски сектор, са програмима примарне и финалне производње у области ратарске, сточарске и воћарске производње, као и програм производње здраве хране;
- Секундарни сектор са развијеном индустријом и грађевинарством;
- Угоститељско-туристичке, рекреативне и сервисно-саобраћајне активности.

Основна карактеристика структурних промена **привреде** овог подручја биће индустријализација путем модернизације, односно замене постојећих технологија новим технологијама у области индустријске производње, те развојем и применом индустријских метода рада у пољопривреди, грађевинарству, малој привреди и другим привредним областима.

Посебан ефекат имаће увођење информационих технологија, чије могућности у знатној мери мењају основе територијалне алокације производних капацитета, проширују могућности економске валоризације фактора производње мањег обима концентрације и омогућују њихову лакшу интеграцију у велике производне системе. На овај начин олакшава се могућност ширења индустријских капацитета са малим обимом специјализоване производње у мања насеља, чиме се убрзава процес урбане трансформације ових насеља.

У ужој зони аутопута градиће се објекти супраструктуре, неопходни за функционисање саобраћајног система аутопута (паркиралишта, бензинске станице, сервиси и тд.), пратећи објекти намењени задовољавању различитих потреба учесника у саобраћају (ресторани, мотели, продавнице, банке, информациони центри), као и објекти привреде за чије је функционисање битна близина саобраћајница високог нивоа и капацитета (трговачки и пословни центри, привредне, складишне и друге зоне). За све набројане садржаје обезбедиће се одговарајућа инфраструктура, тако да се постигне висок ниво комуналне опремљености.

У домену **пољопривреде** овај регион биће усмерен у правцу производње здраве хране у условима сувог ратарења и наводњавања. Губитак обрадивих површина изазван изградњом аутопута и пратећих садржаја биће супституисан интензивирањем пољопривредне производње на преосталим површинама, пре свега применом савремених агротехничких мера у обради земљишта, рационалним и адекватним ђубрењем органским и минералним ђубривима, наводњавањем и одабирањем сорти високог генетског потенцијала.

Чињеница да аутопут пролази кроз простор у ком доминантно учешће у целокупном билансу површина припада ораницама, определила је и планирано стање у коме ће се очувати овај однос и сачувати оранице у највећој могућој мери.

Изражени утицаји аутопута на пољопривредне културе могу се очекивати само у уском појасу до 50 m. Гајење здраве хране без икаквих утицаја загађивача са аутопута, могуће је тек на растојањима која су већа од 1000 m.

Постојеће **шумске површине** је потребно сачувати и унапредити у складу са Законом о шумама, тј његовим одредбама које се односе на крчење шума, одређене намене шума и друге одредбе.

С обзиром на малу шумовитост Војводине, у оквиру граница овог Просторног плана, потребно је унапредити стање постојећих шума и повећати површине под шумама пошумљавањем VI и VII бонитетне класе, пашњака и деградираних површина.

Сем повећања површине под шумама, потребно је повећати и све категорије ваншумског зеленила (заштитно зеленило уз путеве и водотокове, уз пољопривредно земљиште, економије, салаше и све категорије насељског зеленила).

На основу оцене стања **туристичког** потенцијала на простору обухваћеном Просторним планом као и могућности њиховог бржег активирања у склопу укупне туристичке понуде овог подручја, основни циљеви развоја су:

- Развој туризма у широј зони аутопута прилагодити потребама других туристичких тржишта и локалног становништва, али и захтевима које транзит на међународном аутопуту поставља у погледу удобности и пријатности путовања;
- Уређење и опремање уже зоне аутопута треба прилагодити свим категоријама путника, а просторни размештај тих локалитета ускладити са међународним стандардима.

У ужој зони, непосредно уз аутопут, развој туризма је потребно прилагодити захтевима транзитних путника. С обзиром да је садашња туристичка опремљеност изграђеног дела аутопута Е-75 непотпуна и да се очекује изградња и друге трасе аутопута, неопходно је интензивније и садржајније туристичко опремање аутопута, као и пружање потпуних туристичко-угоститељских услуга транзитним путницима. Реално је очекивати да ће се повећати број корисника аутопута, што ће условити и интензивније коришћење пратећих услужних садржаја.

У погледу размештаја туристичких садржаја у ужој зони аутопута Е-75 постоји јединствена окосница развоја, па је у тој зони испланиран систем локалитета. На ширем подручју обухваћеном ППП Аутопута Е-75, просторни размештај туристичких локалитета и центара усклађен је са постојећим програмима развоја туризма у свакој општини.

ППП Аутопута Е-75 својим саобраћајним решењем, у домену **друмског саобраћаја**, иницира свеобухватни развој даљинских саобраћајних веза овог простора и субрегиона. У општини Србобран присуство даљинског саобраћаја иницира формирање нових радних зона и стварање нових привредних потенцијала, као и стварање саобраћајне мреже која ће да задовољи све захтеве за транспортом на високом нивоу саобраћајне услуге.

ППП Аутопута Е-75, у домену **железничке инфраструктуре** планира реконструкцију и модернизацију железничких пруга у оквиру рационалног економског улагања у реконструкцију и очекиване добити током експлоатационог периода.

Водни саобраћај је заузео значајно место у оквиру саобраћаја у ППП Аутопута Е-75 и то као један врло важан сегмент будућег привредног, а нарочито туристичког развоја овог простора. Развој водног саобраћаја на простору општине Србобран доноси овом простору мулти-modalност, а односи се пре свега на развој водног саобраћаја кроз реконструкцију појединих капацитета теретних пристаништа у Србобрану и Турији.

У циљу задовољења **водопривредних** интереса на подручју обухваћеном Просторним планом предузеће се следеће мере:

- Прелазак са релативно екстензивног на интензивно коришћење вода у свим сферама коришћења, а то подразумева рационализацију потрошње воде и прелазак на ресурсно рационалније технологије као и вишестрано коришћење вода, где год је то могуће, уз одговарајуће пречишћавање;
- Приоритет у расподели вода имаће: гарантовани минимуми, снабдевање становништва водом, наводњавање, пловни пут, енергетика, рекреација, снабдевање индустрије водом, рибаџи;
- Неопходни развој речно-каналског система са вишенаменским функцијама: обезбеђивање воде за наводњавање и индустрију, заштита од поплава, одводњавање, стварање повољних услова за пријем пречишћених употребљених вода, пловидба итд;
- Споро обновљиве залихе подземних вода високог квалитета користиће се само за снабдевање становништва водом, као и за индустрију са технолошким процесима који захтевају воду највишег квалитета;
- Вода за технолошке потребе биће захватана, по правилу, из водотокова (коришћењем за то одговарајућих акумулација) и уз то обавезно рецикулисана;
- Техничка документација за магистралне инфраструктурне системе обавезно ће садржати пројекат заштите од ерозије и седиментације у току грађења објекта, које одобрава и реализацију контролише надлежна водопривредна организација;
- Окосницу заштите од поплава у наредном периоду представљаће, на највећем делу површина угрожених поплавама, линијски системи за пасивну заштиту, тј системи одбрамбених насипа, уз њихово комплетирање, доградњу, реконструкцију и одржавање. Меродавне велике воде за заштитне насипе одређиваће се према значају простора и објекта који се штите.

На овом простору предвиђена је изградња **нафтовода**, који ће повезивати новооткривена лежишта са постојећим нафтоводима, а то је нафтовод Турија север-рафинерија Нови Сад.

На овом простору егзистира гасоводна инфраструктура:

1. РГ 04-15-ГМРС Србобран (Ø 114,3 mm)
2. ДГ 02-02 Србобран-ГРЧ Госпођинци (Ø 323,8 mm)

У границама ППП Аутопута Е-75, на подручју општине Србобран, налазе се следећи **електроенергетски објекти**:

- Далеководи (ДВ) 110 kV и 220 kV;
- Трафостанице (ТС) 220/110 kV;

Програмом перспективног развоја Електродистрибуције "Нови Сад" предвиђа се изградња нове трафостанице ТС 110/20 kV "Србобран" 31,5 MVA из које би се напајала насеља Србобран, Турија и Надаљ и део подручја Змајева након изградње далековода 20 kV Србобран - Змајево.

У границама ППП Аутопута Е-75, остварене су следеће везе електроенергетског инфраструктурног система са окружењем:

1. ДВ 220 kV, бр. 217/2 повезује трафостаницу ТС "Нови Сад 3" и трафостаницу ТС 220/110 kV" Србобран". Нема укрштања са трасом аутопута.
2. ДВ 110 kV, бр. 127/2 повезује трафостаницу ТС "Нови Сад 3" са трафостаницом ТС "Србобран", 220/110 kV.
3. ДВ 110 kV, бр.159/1 повезује трафостаницу ТС "Бачка Паланка 1" са трафостаницом ТС"Србобран".

У границама ППП Аутопута Е-75, изграђен је оптички кабл Београд - Нови Сад - Суботица, који поред превасходне функције међународног правца у коридору аутопута Е-75, има следеће функције у телекомуникационој мрежи Републике Србије:

- Повезивање националног телекомуникационог чвора Нови Сад са Београдом, а преко њега повезивање у националну телекомуникациону мрежу и све њему припадајуће регионалне чворове (Сомбор, Суботица, Кикинда, Зрењанин и Сремска Митровица);
- Међусобно повезивање следећих центара Нови Сад - Суботица, Нови Сад - Врбас, Суботица - Бачка Топола. Међусобно овезивање одређеног броја крајњих (локалних) централа које се налазе непосредно на траси кабла или у њеној близини.

Поред тога, кабл ће омогућити и повезивање одређених крајњих (локалних) телекомуникационих чворишта на своје регионалне чворове, а за Србобран то значи да ће бити повезано на подручје чвора **Врбас**.

Заштита **непокретних културних добара** подразумева:

- Израда јединствених, целовитих и хијерархијски и функционално координираних појединачних пројеката и програма санације, заустављања процеса деградације и ревитализација непокретних културних добара на траси и на простору које обрађује Просторни план. При томе се информативно - пропагандна, маркетиншка и друга питања и проблеми презентације и функционалне доступности непокретних културних добара директним корисницима аутопута и онима који уз њега обављају своје активности третирају посебним сепаратима;
- Синхронизација свих програмско - планерских послова заштите непокретних културних добара са истим пословима у домену заштите и третмана природних елемената и фактора, пејзажа и посебно заштићених делова природе, дакле поступак синтезног програмско-планског приступа свим фондовима природних и радом створених вредности на посматраном простору.

У контексту заштите **животне средине** за предвиђено саобраћајно оптерећење и уважавајуће равничарске карактеристике терена кроз које саобраћајница пролази, негативни утицаји се простиру у границама од 300m до 1000 m лево и десно од осовине коловоза. Утицаји у домену флоре ограничени су у највећем броју случајева на пољопривредне културе. Већ изнесени закључци у оквиру загађења тла, могу се очекивати само у уском појасу до 50m. Гајење здраве хране, без икаквих утицаја загађивача, могуће је тек на растојанима која су већа од 1000m.

Смернице за заштиту:

- Подизање заштитног зеленила уз аутопут, које би било у функцији заштите пољопривредног земљишта, заштићених природних добара и урбаних средина од емисије загађујућих материја од саобраћајних возила.
- Зеленило формирати од аутохтоних дендролошких врста, претежно лишћара и партерног зеленила у пејсажном стилу, тако да чини густе масиве или групе стабала неправилне контуре, континуиране или наизменично распоређене у зависности од функције коју ће имати. Овако формираним зеленилом ће се постићи, сем поменутих утицаја, физичка и ликовна равнотежа природне средине поремећене насилним захватима у терену, створити визуелне доминанте које оцртавају просторни ток пута и директно утицати на перцепцију возача, као и смањење утицаја завејавања, засењивања фаровима и ублажење дејства ветра.

3. РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ

Просторни развој општине Србобран мора бити утемељен на реалним проценама, перспективама и могућностима, с посебним освртом на бројне специфичности и компаративне предности које нуде њен стратешко-географски положај, инфраструктурни и привредни потенцијали.

У бројним документима Европске Уније који се тичу будућег развоја европског простора и европских региона, овакавом виду интеррегионалне сарадње се даје приоритет са циљем успостављања веће просторне кохезије и усклађеног полицентричног развоја.

Фундаментални циљеви просторних перспектива европског развоја (ESDP) у односу на које су формулисане одговарајуће политике развоја, морају да испуне неколико захтева. Први захтев односи се на савлађивање географских разлика по питању просперитета и благостања, други на оптимизацију пословне климе, док се трећи концентрише на дефинисање просторног оквира у коме се одражавају просторне последице европске секторске политике. Да би се испуниле ове три функције дефинисана су три основна домена политика. То су:

1. Полицентрични просторни развој и нови односи између урбаних и руралних подручја;
2. Једнакост у приступу инфраструктури и знању;
3. Пажљиво управљање природним и културним наслеђем.

1. Први домен се превасходно односи на потребу за стварањем таквих **просторно-економских структура**, које ће широм Европе омогућити настајање и профилисање више кључних области од глобалног значаја. Од пресудног значаја је сагледавање општине Србобран у регионалном и макрорегионалном контексту. Повољан геостратешки положај у овом делу Европе и значајан природни потенцијал, отварају бројне могућности за различите видове удруживања и

специфичних аранжмана на комплементарној основи и коришћења компаративних предности Србобрана у привлачењу домаћег и страног капитала.

У оквиру овог домена истиче се даље неопходност јачања веза између руралних и урбаних подручја, што у овој Општини са значајним пољопривредним потенцијалом и близином великих тржишта и потражње отвара значајне шансе, али и захтева улагања у повезивање, унапређење и стимулисање руралног залеђа.

У перспективама европског просторног развоја у овом домену су дефинисане четири фокалне области политика. То су:

- Полицентричан и усклађен просторни развој у Европској Унији;
- Динамични, атрактивни и конкурентни градови и урбанизоване регије;
- Унутрашњи развој и продуктивна сеоска подручја;
- Урбано-рурална партнерства.

2. Домен политика изражен кроз **једнакост приступа инфраструктури и знању** између осталог садржи унапређење интегративних транспортних и комуникацијских концепција, које би ограничиле негативне пропратне последице повећања саобраћаја и подупирале јединствено европско тржиште повезујући периферне области са централним.

И за овај домен су дефинисане четири области политика:

- Интегративни приступ за побољшање саобраћајних веза и приступ знању;
- Полицентрични модел као основ за бољу приступачност;
- Ефикасно и одрживо коришћење инфраструктуре;
- Ширење иновација и знања.

3. Трећи значајан домен европских политика односи се на пажљиво управљање природним и културним наслеђем, усмеравајући пажњу на очување диверзитета и јачајући идентитет европских градова и региона, као одговор на убрзану глобализацију.

Подељен је у пет фокалних области политика:

- Третирање природног и културног наслеђа као битан развојни фактор;
- Очување/заштита и развој природног наслеђа;
- Креативно управљање културним пределима;
- Креативно и интегративно управљање културним наслеђем;
- Управљање водним ресурсима, као посебним изазовом у погледу будућег просторног развоја.

3.1. Регионална сарадња према програмима и смерницама Европске Уније

Просторни план општине Србобран је документ који дефинише релевантне политике и из њега треба да проистекну конкретни развојни пројекти усаглашени са европским нормативима и стандардима, којима ће се конкурисати на државном и европском нивоу ради обезбеђења потребне финансијске подршке. Операционализација саобраћајно добро повезане и функционално добро усаглашене мреже насеља омогућила би живљу интеррегионалну и трансграничну сарадњу, која би подразумевала формулисање и усклађивање заједничких интереса и заједничких макро-инфраструктурних и привредних подухвата.

Имајући у виду европску оријентацију Републике Србије, овде ће бити наведени циљеви и опције политика европских просторних стратегија, које су у директној вези са могућим и пожељним развојем србобранске општине и евентуалне трансрегионалне сарадње.

У оквиру различитих програма и иницијатива Европске Уније које су покренуте да би се поспешило интеррегионални просторни развој и олакшао приступ Европској Унији кроз усклађивање просторних структура, треба се осврнути на оне у које је Република Србија већ укључена. То су првенствено VISION PLANET - Стратегија за интегративни просторни развој централно-европског, подунавског и јадранског простора, ESTIA - Европски простор и алтернативе територијалне интеграције.

Афирмација општине Србобран у ширем регионалном окружењу захтева ангажовање свих актера у развоју, односно корисника простора, инвеститора, власника некретнина као и јавних служби у Општини. Поред докумената на општинском, покрајинском и државном нивоу, значајно упориште за остварење развоја пружају и документа, програми и смернице Европске Уније и Уједињених нација.

Остварење развоја и афирмације Општине омогућиће:

- Јачање међуопштинских веза са суседним општинама (Врбас, Мали Иђош, Темерин, Жабал, Бечеј) у складу са испољеним економским и социокултурним интересима. Значај сарадње са суседним општинама је уједно од великог значаја за јачање и афирмацију целог региона;

Основ за шире регионално повезивање представља **VISION** документ, који је разрађен у оквиру INTERREG II, INTERREG III и INTERREG IV (од 2007. год.) пројекта VISION PLANET. У изради овог документа су, поред земаља Европске Уније, учествовале и земље које нису чланице Европске Уније, па тако и наша земља. Овај документ се првенствено бави регионима односно, прихватањем региона као активних учесника у међународној сарадњи, што нарочито доприноси већој децентрализацији и демократизацији региона.

Примарни циљ VISION документа је да промовише просторну интеграцију међу VISION земљама и њиховим регионима. Основна питања којима се бави овај документ су: повећање броја граничних прелаза, трансгранична сарадња у области израде програма заштите животне средине, контроле поплава, заштите природног и културног наслеђа, координација развоја транспортних и других инфраструктурних система.

Овај документ даје оквири и смернице за израду регионалних и локалних програма развоја и пројеката, који у том случају могу да конкуришу за добијање финансијске подршке из одговарајућих развојних фондова. Неким фондовима и институцијама наша земља већ сада има приступ, а реално је очекивати да ће се врло брзо створити услови за приступ већем броју специјализованих фондова Европске Уније;

- Учешће у различитим програмима Европске Уније, који су покренути да би се поспешило интеррегионални просторни развој. У циљу упрошћавања система спољне помоћи, као и постизања максималних резултата коришћења намењених финансијских средстава, Европска комисија је донела одлуку да све предприступне фондове (PHARE, ISPA, SAPARD и CARDS), замени новим предприступним инструментом **IPA** (Instrument for Pre-accession Assistance), успостављен Регулатором Европског савета бр. 1085/2006 од 17. јула 2006.

Земљама потенцијалним кандидатима за чланство у Европској Унији биће омогућено коришћење средстава из фондова прве две компоненте, уз отворену могућност да се из средстава прве компоненте финансирају и програми/пројекти из преостале три компоненте. Земље кандидати за чланство у Европској Унији ће моћи да користе свих 5 компоненти.

1) Помоћ транзицији и изградњи институција. Ова компонента је најважнија за све активности које су везане за изградњу институција и подршку транзицији у земљама потенцијалним кандидатима за чланство у Европској Унији. Ова компонента пружа подршку земљама кандидатима, као и потенцијалним кандидатима, у њиховим напорима јачања сопствених демократских институција и владавине права, реформи државне управе, поштовању људских и мањинских права, јачању цивилног друштва, економском развоју, реформи образовања, заштити животне средине, као и унапређењу регионалне сарадње равномерног регионалног развоја држава корисника финансијских средстава и *acquis communautaire* тј. правних тековина Европске Уније.

2) Прекогранична сарадња. Ова компонента ће финансирати пројекте прекограничне сарадње институција из пограничних региона једне земље са институцијама из пограничних региона суседне земље (била суседна земља чланица Европске Уније или не) у свим областима које две земље дефинишу као приоритетне. Приоритети се дефинишу у вишегодишњим планским документима који се зову Оперативни програми.

3) Регионални развој. Трећа компонента ће бити доступна за земље кандидате да би се припремиле за имплементацију и управљање кохезионом политиком Заједнице, поготову за њихово прилагођавање Европском фонду за регионални развој и Кохезионом фонду.

4) Развој људских ресурса. Циљ ове компоненте је да припреми земље кандидате за програмирање, имплементацију и управљање Европским социјалним фондом у оквиру Европске стратегије запошљавања. У том процесу ће се узети у обзир циљеви Заједнице на пољу друштвене инклузије, едукације и тренинга и једнакости између полова.

5) Рурални развој. Последња компонента је намењена земљама кандидатима у циљу припреме за имплементацију и управљање заједничком пољопривредном политиком Заједнице. Имплементација помоћи у оквиру ове компоненте допринеће одрживом развоју пољопривредног сектора и руралних области као и успешнијој имплементацији *acquis communautaire* везано за Заједничку пољопривредну политику.

Нови предприступни инструмент, поред тога што захтева увођење одговарајућих структура за управљање фондовима Европске Уније, захтева и одговарајуће финансијске ресурсе из националног буџета који ће подржати пројекте финансиране из IPA.

3.2. Међуопштинска сарадња

Целокупни простор општине Србобран ослања се и у блиским, мањим или вишим степенима условљености и повезаности на суседне општине: Врбас, Бечеј, Темерин, Жабал, Мали Иђош. Осим општине Врбас и Бечеј, не може се рећи да су привредне, просторне, културне и друге интеракције између осталих суседних општина до сада биле на нивоу који може да мотивише даљи развој ширег региона. Управо зато, неискоришћени потенцијали треба да буду активирани у планском периоду.

У планском периоду ће се појачати међуопштинске везе у циљу остваривања заједничких интереса који имају суседне општине. Потенцијали се односе, пре свега, према развоју саобраћајне и остале инфраструктуре, као и заједничке привредне, посебно туристичке, активности.

Привредна повезаност, везе у терцијарном сектору, као и саобраћајна интегрисаност чине да су простори општина у окружењу у међусобном утицају који се посебно огледа у следећим областима:

- Коришћење пољопривредних потенцијала за снабдевање ширег тржишта здравом храном, уз максимално ангажовање постојећих и развој нових прерађивачких капацитета;
- Развој малих и средњих предузећа која би могла задовољити потребе ширег тржишта;
- Дефинисање улоге и значаја државног пута I и II реда;
- Разматрање могућег заједничког дугорочног решавања водоснабдевања насеља путем регионалног изворишта;

- Заједничко одржавање и унапређење електроенергетских система;
- Постизање рационалније и усклађеније мреже насеља у сврху равномернијег размештаја центара услуга, њихове децентрализације и приближавање корисницима, уз смањење разлика у условима и стандардима коришћења;
- Интезивирање инфраструктурне и различите функционалне везе и између великих сеоских насеља могућност развоја појединих комплементарних функција у једним односно другим насељима;
- Туристичка валоризација у регионалном смислу ће бити извршена у току партнерског интегрисања са туристичком понудом окружења;
- Рехабилитација угледа и значаја ловног туризма;
- Стални мониторинг животне средине на правцима могућег деловања извора загађења;
- Трајно или за дужи период решавање проблема депоновања комуналног отпада формирањем регионалне депоније;
- Решавање проблема дивљих депонија.

Заједничка сарадња на унапређивању еколошких критеријума у планирању, као и у привредним организацијама мора бити стратешко опредељење политика развоја ових општина, поготово са аспекта заштите емисионих утицаја индустријских зона.

4. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

4.1. Положај Општине

Географски положај

Општина Србобран се налази у средишњем делу Војводине и Бачке. Овај географски простор дефинише неколико значајних природних елемената Бачка лесна тераса, меандри реке Криваје и ушће Криваје у Велики бачки канал. Овај простор тангирају и пресецају најзначајнији путни правци којима се остварује веза са средњом и јужном Европом, као и са Подунављем и Потисјем. Захваљујући централном положају у Бачкој и Војводини, ова Општина има добре комуникацијске везе са суседним општинама, Бечеј, Врбас, Темерин, Жабал, Мали Иђош, као и са најразвијенијим центрима у окружењу (Нови Сад, Суботица, Бечеј, Врбас). Кроз општину Србобран, тј. кроз сам општински центар, пролази канал ДТД, који обезбеђује комуникацију са свим насељима уз овај канал у Војводини, а преко Дунава и Тисе укључење у све водне токове и комуникације са окружењем и Европом.

Слика. I-1. Положај општине Србобран у АП Војводини

Изразито повољан геосаобраћајни положај општине Србобрана није искоришћен и представља потенцијал њеног даљег развоја.

4.2. Природни услови

Геоморфолошке карактеристике

Општина Србобран се налази на јужном делу простора Бачке лесне терасе. Површина лесне терасе је уједначена, са благим рељефним облицима. Северни део Општине, од канала ДТД, је виши и благо нагнут од севера ка југу.

На Бачкој лесној тераси се јављала и јавља се нормална површинска ерозија и денундација, чијим су заједничким радом створени облици благих стрмина и широко заталасани брежуљци, који се једва и примећују у простору. На местима где се јавља чисти лес, настале су предолице.

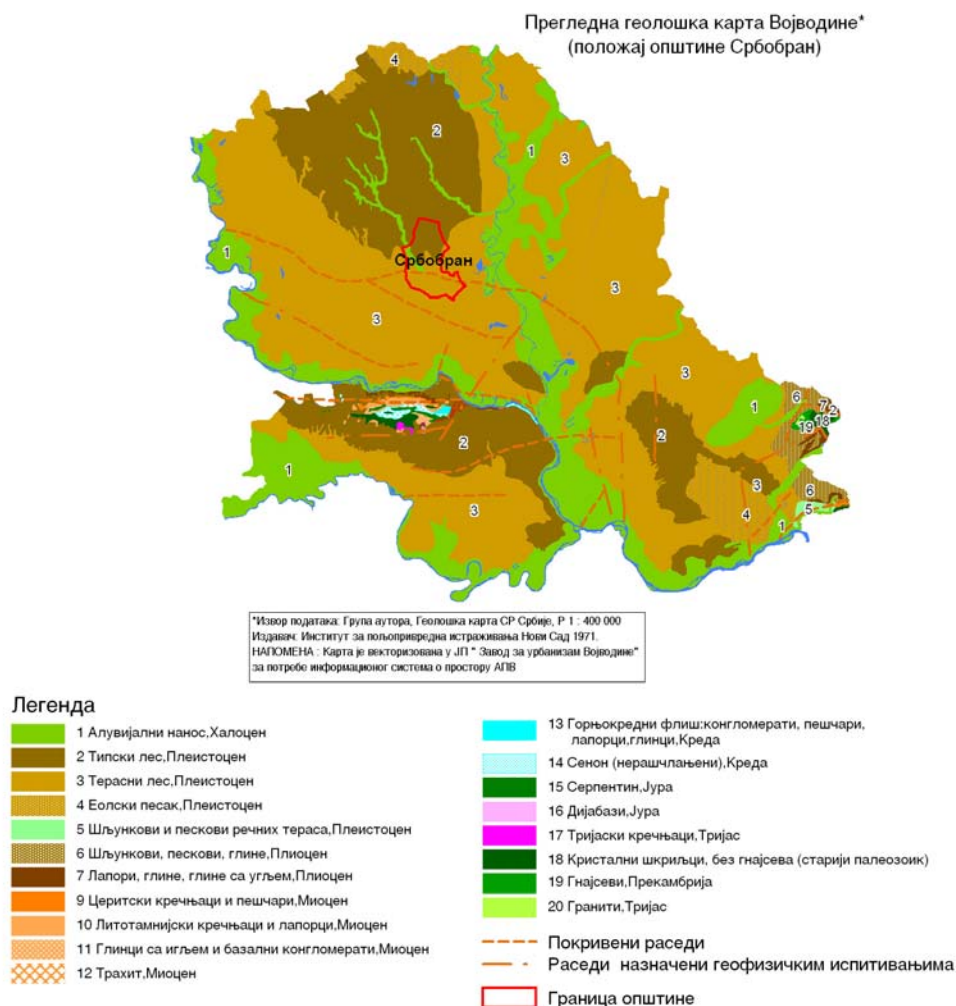
Веће депресије се налазе на приобалном појасу канала ДТД, где су створене баре са сталном водом и забарене површине са трстиком.

Геоморфолошке карактеристике нису ограничавајући фактор за становање, комуникације и развој привреде, сем у деловима непосредно уз канал, где постоје услови само за лов и риболов, те за рекреацију, уколико се природни услови не измене и не прилагоде за друго коришћење.

Геолошке и геомеханичке катактеристике

Бачка лесна тераса на којој се налази цела територија Општине, састављена је од леса који је покривен черноземом, ливадским и ритским црницама. Поред сувоземног леса, на Бачкој лесној тераси има и барског и преталоженог леса. Такође на појединим местима у лесу су уметнута повећа сочива флувијалног или еолског песка.

Сл.1-2. Прегледна геолошка карта Војводине

Педолошке карактеристике

Као ретко где, педолошка слика општине Србобран је у великој мери хомогена и уједначена и то на изузетно високом нивоу. Два варијетета чернозема, обухватају укупно 76,23% територије Општине и то чернозем са значајним оглејавањем у лесу 41,93% и чернозем карбонатни на лесној тераси 34,30%. О производним карактеристикама чернозема, његовим физичким и хемијским особинама непотребно је и говорити, јер се чернозем и то готово сви његови варијетети, у нашим

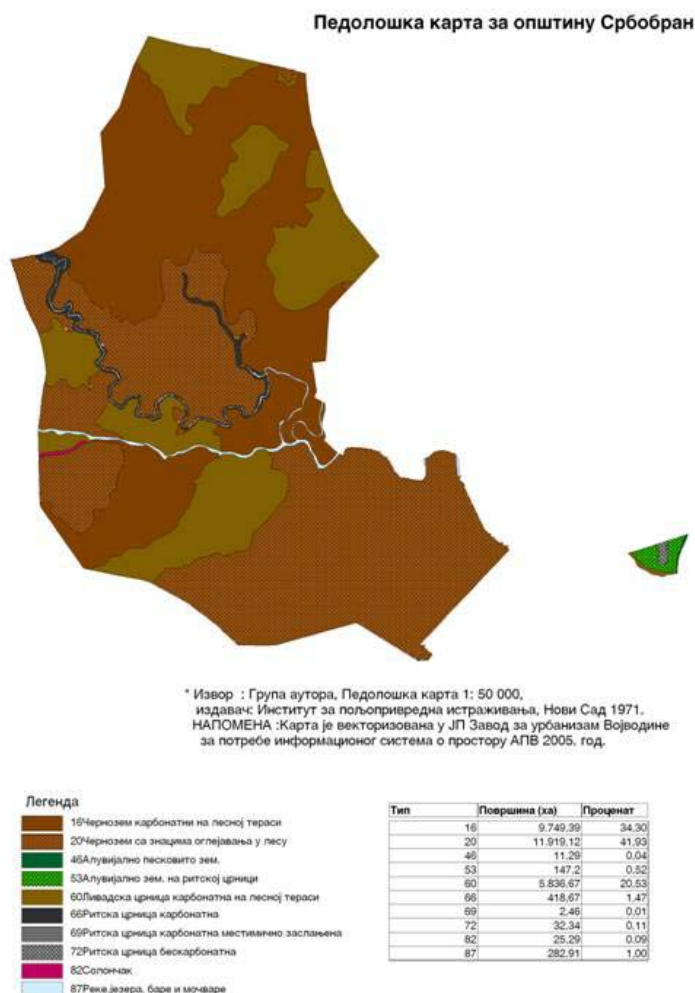
условима сматра најквалитетнијим и производно најпожељнијим, односно оптималним земљиштем, а у општини Србобран обухвата више од $\frac{3}{4}$ укупне територије.

Све три врсте земљишта, које су најзаступљеније на простору општине Србобран, представљају висококвалитетно пољопривредно земљиште.

Остале врсте земљишта су мање квалитетне, што се тиче пољопривредне производње и заступљене су у малом проценту.

Земљиште по својим особинама представља изузетно вредан потенцијал, који уз одговарајуће климатске услове омогућава достизање рекордне производње у ратарству и повртарству.

Сл.1-3. Педолошка карта за општину Србобран

Климатске карактеристике

За утврђивање и оцењивање климатолошких карактеристика Општине, коришћени су подаци метеоролошких станица Врбас и Бечеј, временског интервала 1991-2006. године.

Температура ваздуха – Најхладнији месец у години је јануар $-1,2^{\circ}\text{C}$, а најтоплији јули са $22,8^{\circ}\text{C}$. Средња годишња температура је $11,1^{\circ}\text{C}$, а средња температура у вегетационом периоду је $17,9^{\circ}\text{C}$. Средњи датум појаве првог мраза је 30. октобар, а последњег 14. април и у том периоду су мразеви честа појава.

Облачност и осунчавање – Средња годишња облачност је 53%, а у вегетационом периоду 47%. Најмања облачност је у јулу, августу и септембру, а највећа у децембру, новембру и јануару. У Војводини просечно трајање сунчевог сјаја у току године износи 2128 часова, а у вегетационом периоду 1522 часова. Најдуже осунчавање има јул, а најмање децембар, па јануар. Просечно годишње осунчавање за ово подручје је 2187 часова, а у вегетационом периоду 1542 часа.

Падавине – Атмосферски талог се најчешће излучује у облику кише. Просечно годишње падне 602 mm талоба. Месечни максимум падавина бележи се у месецима јуни или јули (зависи од метеоролошке станице) и износе 71 mm. Месечни минимуми су у марту и октобру и износе 30-31 mm падавина. Годишње се јави 106 дана са кишом. Град се ретко јавља, ако се појави, онда се јавља по честини у мају, априлу, јуну и марту. У току вегетационог периода падне 333 mm воденог талоба. Апсолутни дневни максимум износи 91,6 mm талоба и забележен је 10.07.1967. године. Минималне падавине регистроване у вегетационом периоду износе 208 mm, а годишње 391 mm. Број дана са снежним покривачем у току године је 41.

Ветар – Током зиме најчешћи је ветар са југоистока (175%), а укупна честина зими је 106%. Честина ветра у пролеће је најмања и износи 102%, а најчешћи је ветар из правца северозапада. Лети је такође најчешћи ветар са северозапада 201%, а укупна честина је 176% и то је највећа вредност у току године. У јесен је честина 141%, а најчешћи је ветар из правца југоистока (кошава) са честином од 182%. Током године доминантан правац дувања ветрова је северозападни (176%), а затим југоисточни.

Климатске карактеристике у просеку не одступају битно од просечних за Војводину. Приликом одређивања будуће просторно-функционалне организације подручја општине Србобран треба водити рачуна о свим климатским факторима средине чије ће дејство и надаље морати да се респектује приликом реализације разних инвестиционих захвата. Утицај климатских фактора на будућу просторну и функционалну организацију подручја општине Србобран, највише ће се одразити кроз потребу вештачког наводњавања пољопривредног земљишта, формирања ветрозаштитних појасева, повећања атарског зеленила и коришћење енергије ветра.

Хидрографске и хидролошке карактеристике

Површинске воде

Хидрографију овог подручја чине површинске и подземне воде. Површинску хидрографију чине: канал ДТД, река Криваја и Бељанска бара.

Карактеристично за ток Криваје је њена релативно велика ширина у односу на дубину, тромост, односно спорост протицаја и изразито меандрирање, што је последица малог протока и конфигурације терена. Река протиче кроз пољопривредне површине, а њен појас карактерише и недостатак зеленила дуж тока. Обале су углавном обрасле трском и другим барским биљем. Криваја је на свом току кроз насеље Србобран делом регулисана, док је преостали део потребно регулисати у наредном периоду.

Река би пружала изузетне могућности за развој биљног и животињског света, а свакако би била и богатија рибом да није приметно загађење, проузроковано упуштањем непречишћених отпадних вода са сточних фарми на простору кроз који протиче. Обале, као и само корито, запуштени су и загађени чврстим отпадом, бацањем смећа.

Магистрални канал пролази у дужини од 13 km кроз територију општине Србобран, делећи је на, већи северни део и мањи јужни део. То су два посебно раздвојена хидрографска подручја са потпуно различитом детаљном каналском мрежом (ДКМ) а чији је заједнички реципијент магистрални канал. Приметно је изузетно загађење канала проузроковано упуштањем непречишћених отпадних вода на простору кроз који протиче.

Канали су крајњи реципијенти за пријем и евакуацију сувишних вода са припадајућих сливних површина. Детаљна каналска мрежа (ДКМ) преко својих главних сабирних канала у атарима спроводи површинску и подземну воду у унапред наведене канале, углавном гравитацијом без препумпавања.

Основне функције канала ДТД, поред осталог су следеће:

- Могућност ефикаснијег одводњавања сувишних вода са плодног обрадивог земљишта;
- Наводњавање земљишта у циљу повећања приноса по јединици површине, идентификације и измене структуре пољопривредне производње;
- Снабдевање водом индустрије, рибњака и насеља и прихватање пречишћених отпадних вода;
- Оживљавање каналског саобраћаја;
- Могућност развоја туристичко-рекреативних активности итд.

На подручју Општине постојећа каналска мрежа је трајно решена за будући период. Могу да уследе незнатне промене, углавном због прилагођавања са постојећим системом каналске мреже. Постигнуто је потпуно одвођење сувишних вода са било којег дела територије атара. На формирање детаљне каналске мреже највише је утицала основна каналска мрежа и конфигурација терена.

Могу се издвојити следећа сливна подручја:

- Сливно подручје водотока Криваје;
- Непосредно северно сливно подручје канала Врбас – Бечеј;

- Непосредно јужно сливно подручје канала Врбас – Бечеј;
- Сливно подручје канала Јегричка.

Практично постоји само два сливна подручја, при чему је знатно веће сливно подручје канала Врбас – Бечеј од канала Јегричка, који је незнатне површине.

Подземне воде су под непосредним утицајем радних нивоа воде у каналима Врбас – Бечеј, Јегричка и ДКМ. Подручје Општине пружа максимално покривање са системима за наводњавање с обзиром на могућност обезбеђења довољне количине воде, ниво подземне воде, урађен терен са каналском мрежом и друго.

Слика I-4-Хидролошка карта Војводине

Легенда

1 Шљунковите алувијалне насlage	13 Глине, пескови, шљункови, пешчари, конгломерати, лапорци и кречњаџи
2 Песковите алувијалне насlage	14 Глине, лапоровите глине, песковите и шљунковите глине
3 Лес и песковити лес	15 Лапори у смењивању са песковима и шљунковима
4 Лесодни седименти	16 Кречњаџи, плочасти и танкослојевити, лапорци и лапоровити кречњаџи
5 Еолски пескови	17 Кречњаџи и доломити у смењивању
6 Конгломерати, пешчари,	18 Даци, андезити, порфири, базалти, и дијабази
7 Зелени шкриљци и амфиболити	
8 Гнајсеви, микашисти, лептиколити	Граница општине
9 Аргилошисти, филити, пешчари и конгломерати	
10 Серпентинити и перидотити	
11 Алувијални пескови, местимично заглињени	
12 Ситнозрни пескови	

Хидротехничке мелиорације (наводњавање и одводњавање)

На подручју Општине постоји традиција примене наводњавања обрадивих пољопривредних површина у производњи повртарских и ратарских култура. Довољна количина квалитетне воде обезбеђена је на сваком делу територије Општине захватањем из ДТД, (ДКМ) мелиоративних канала, Криваје или из прве фреатске издани.

Постоје три система за наводњавање – заливни систем "Елан"-а, и заливни систем "Пионир"-а, а у новије време изграђен је и систем на тзв. "Шварцовом салашу".

У протеклом периоду није ширена мрежа за наводњавање, сем споменутог на "Шварцу", па се планира знатно проширење система наводњавања и на остале делове атара, зависно од указаних потреба и могућности будућих инвеститора.

Одводњавање сувишних вода дренажом, или путем отворених мелиоративних канала у најближе реципијенте (Кривају и канал ДТД), је у ранијим периодима решено у потпуности. Међутим, током времена ова мрежа одводних канала није довољно одржавана, па се мора планирати њихово редовније одржавање уз могућност изградње нових, или измештање постојећих траса (измену и допуну ДКМ), зависно од указаних потреба. То је од посебне важности у насељима где је било више поплава због запуштене одводне мреже.

Подземне воде

На појединим нижим деловима алувијалне терасе, изданска вода избија на површину и угрожава пољопривредне или стамбене површине.

Србобран и насеља Турија и Надаљ излазе на канал ДТД и налазе се на релативно ниским теренима и под утицајем су подземних вода, што даје велику важност развоју водопривреде, како због наводњавања, снабдевања водом, тако и због водног саобраћаја и одвода атмосферских вода преко мелиоративних канала.

Максимални ниво подземних вода креће се од коте 80 mАНВ до 81 mАНВ, а према каналу ДТД пада на коту 78mАНВ. Подземне воде у насељима се јављају на 1,5 m до 2,5 m испод земљине површине.

Фреатске воде су у великој мери загађене, најчешће услед претварања копаних бунара у септичке јаме и изливањем отпадних вода директно на земљиште или у канале.

Сеизмика

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије, која се односи на параметре максималног интензитета земљотреса за повратни период од 100 и 200 година, подручје општине Србобран се налази у зони могуће угрожености земљотресом јачине 7°MCS.

Трусност овог подручја не представља ограничавајући фактор за организацију простора и градњу на њему, уз поштовање одговарајућих законских прописа.

Минералне сировине

Нафтни и гасни потенцијал

На простору обухвата плана налази се гасно поље “Србобран” и нафтно поље “Турија север” у експлоатацији.

Хидрогеотермални потенцијали испитани су и потврђени позитивним бушотинама Tus-2/H и Sr-1/H. У циљу даљих истраживања овог потенцијала, потребно је предузети активности на целој територији општине Србобран.

Остале минералне сировине - На подручју општине Србобран, регистроване су налазишта песка и шљунка уз канал ДТД и глина, која се експлоатише на две локације.

Развојни потенцијал овог подручја представљају минералне сировине лежишта нафте, гаса, хидрогеотермални потенцијал и неметалне сировине (лежишта глине, песка и шљунка).

4.3. Демографија

Анализа демографског развоја насеља општине Србобран извршена је на основу званичних статистичких података Пописа становништва у периоду 1948-2002. године.

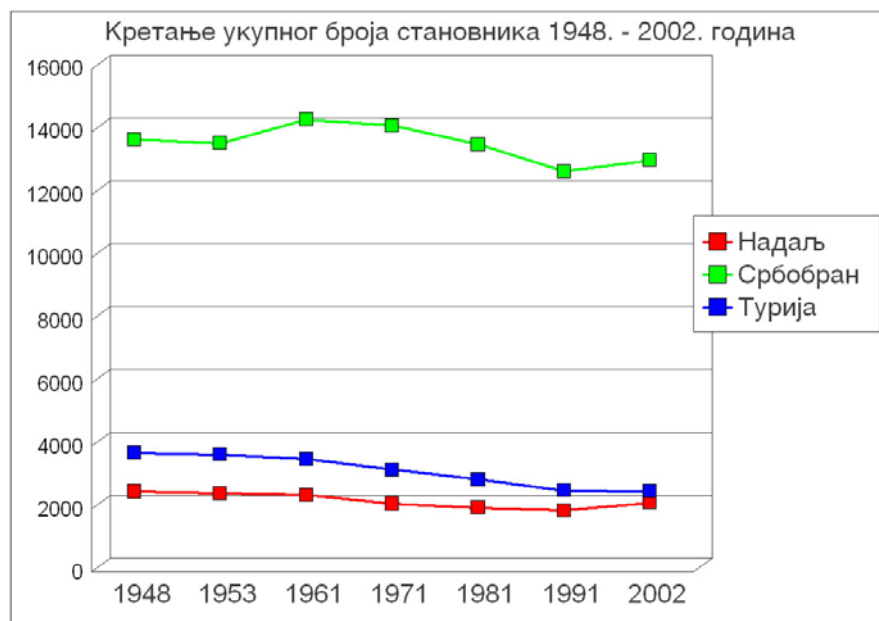
Према последњем Попису становништва 2002. године, у 3 насеља општине Србобран живи 17855 становника, а у центру Општине чак 73,3% општинске популације.

Дистрибуција становништва према величинским категоријама у ова три насеља указује да је просечна популациона величина 5952 становника. Два насеља су у величинској категорији до 3000 становника, а општински центар у величинској категорији 10001-20000 становника.

Табела I-2 Кретање укупног броја становника

Насеља	Година пописа							Прос.стопа раста	
	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	1948/02	1981/02
Надаљ	2554	2490	2441	2163	2042	1947	2202	-0,27	0,36
Србобран	13747	13635	14391	14189	13596	12738	13091	-0,09	-0,18
Турија	3781	3730	3582	3242	2935	2589	2562	-0,72	-0,65
Укупно	20082	19855	20414	19594	18573	17274	17855	-0,22	-0,19

Сл. I-5. Кретање укупног броја становника

Анализа кретања укупног броја становника општине Србобран, за период од 1948-2002. године, указала је на тренд пада укупног броја становника, по просечној годишњој стопи од -0,22%. Популациона величина има тренд перманентног пада од Пописа 1961-1991.године, док је према последњем Попису забележен пораст популације. Посматрано по насељима овај тренд је исти, сем у Турији, где је забележен пад укупног броја становника и по последњем Попису.

Анализа миграционих кретања извршена је на основу података Пописа 2002. године. Према тим подацима учешће аутохтоног становништва је 63,3%, а највећи број становника досељен је из друге општине, односно републике (државе). Најслабије је изражено међуопштинско кретање становништва, а и то је углавном усмерено ка центру Општине.

Табела I-3. Миграциона кретања

Насеља	Укупно	Од рођења	Досељено у	Досељено из			непознато
		станује у истом месту становања	масто сталног становања	другог насеља исте општине	друге општине, републике	друге републике, државе	насеље досељена
Надаљ	2202	1160	1042	87	537	413	5
Србобран	13091	8584	4507	310	2103	2045	49
Турија	2562	1551	1011	159	401	440	11
Укупно	17855	11295	6560	556	3041	2898	65

Поред спољних у насељима су заступљене и дневне миграције. Према Попису из 2002. године број запослених у насељима општине Србобран износи 3777 лица, од чега су 26,8% дневни мигранти.

Структура становништва

Анализа структуре становништва по великим добним групама указује на неповољну старосну структуру становништва са високим индексом старења од 0,9, који се посматрано по насељима креће од 0,9 (Надаљ, Србобран) до 1,1 у Турији.

Старије средовечно и старо становништво чини 50,0% укупне популације у Општини Србобран (изразито неповољна ситуација је у Турији).

Табела I-4. Структура становништва по великим добним групама

Насеља	укупно	0-19 год.		20-39 год.		40-59 год.		60 и више		Индекс старења
		број	%	број	%	број	%	број	%	
Надаљ	2202	564	25,6	516	23,4	597	27,1	525	23,8	0,9
Србобран	13091	3199	24,4	3453	26,4	3662	28,0	2777	21,2	0,9
Турија	2562	594	23,2	597	23,3	706	27,6	665	26,0	1,1
Укупно	17855	4357	24,4	4566	25,6	4965	27,8	3967	22,2	0,9

Посебно су анализирани и остале старосне структуре. Добра група од 0-19 година чини 24,4% укупног становништва (Надаљ има највеће учешће младих до 19 година). Најзаступљенија је група од 7-14 година старости, тј. основно школски узраст.

Табела I-5. Остале старосне структуре

Насеља	испод 1 год.	јаслени узраст 1-3год.	предшкол. узраст 3-6год.	Школски узраст 7-14год. 15-19 год.		Укупно 0-19год.
Надаљ	16	40	97	241	170	564
Србобран	132	283	577	1298	909	3199
Турија	26	34	104	252	178	594
Укупно	174	357	778	1791	1257	4357

Становништво према активности

Радни контингент (жене 15-59 год. и мушкарци 15-64 год.) чини 63,1 % укупне популације. Укупан број активних лица је 7330 (највећи број активних је у примарним делатностима), а општа стопа активности 41,1%. Искоришћеност радног контингента је 65,1%.

Табела I-6. Радни контингент и активно становништво

Насеља	Број (15-59,64)	% од укупно активног стан.	Број активних	Општа стопа	Искоришћеност рад. контингента
Надаљ	1332	60,5	881	40,0	66,1
Србобран	8379	64,0	5382	41,1	64,2
Турија	1550	60,5	1067	41,6	68,8
Укупно	11261	63,1	7330	41,1	65,1

Према последњем Попису 17,3% од укупне популације је пољопривредно становништво, од чега је 50,1 % активно у пољопривреди. Још увек је висок удео издржаваних пољопривредних становника, као последица лоше старосне структуре становништва.

Табела I-7. Пољопривредно становништво

Насеље	Укупно пољ. стан.		Активно пољоп. стан.		Издравано пољоп. стан.	
	број	% од укуп. становн.	број	% од пољоп. становн.	број	% од пољоп. становн.
Надаљ	482	21,9	273	56,6	209	43,4
Србобран	2014	15,4	919	45,6	1095	54,4
Турија	592	23,1	354	59,8	238	40,2
Укупно	3088	17,3	1546	50,1	1542	49,9

У 2002. години лица са личним приходом чинила су 19,3 % укупне популације Општине, а издржавана лица 39,5% укупне популације. Коефицијент издржаваности (однос издржаваних лица и броја активних) је 0,96.

Табела I-8. Лица са личним приходом и издржавана лица

Насеље	Лица са личним приходом	Издравана лица	Коефицијент издржаваности
Надаљ	439	878	1,00
Србобран	2468	5218	0,97
Турија	532	958	0,90
Укупно	3439	7054	0,96

Становништво према школској спреми

Анализа образовне структуре становништва вршена је преко категорије неписменог становништва старијег од 10 година и према школској спреми становништва старијег од 15 година.

Табела I-9. Број неписмених и учешће у Општини

Насеље	Број неписмених	% учешћа у групи старијој од 10 година
Надаљ	89	4,56
Србобран	263	2,26
Турија	66	2,84
Укупно	418	2,63

У популацији старијој од 10 година 2,6 % је неписмено становништво. Посматрано по насељима, највећи проценат неписмених је у Надаљу.

Анализа образовне структуре становништва према школској спреми показује да 21,5% становништва старијег од 15 година, чини становништво без школске спреме и незавршеног основног образовања. У популацији старијој од 15 година највеће учешће има становништво са завршеним средњим (36,7%) и основним образовањем (30,9%). Посматрано по насељима, највећи проценат високообразованих је у Србобрану, а у Надаљу са завршеним основним образовањем.

Табела I-10. Структура становништва старијег од 15 година према школској спреми

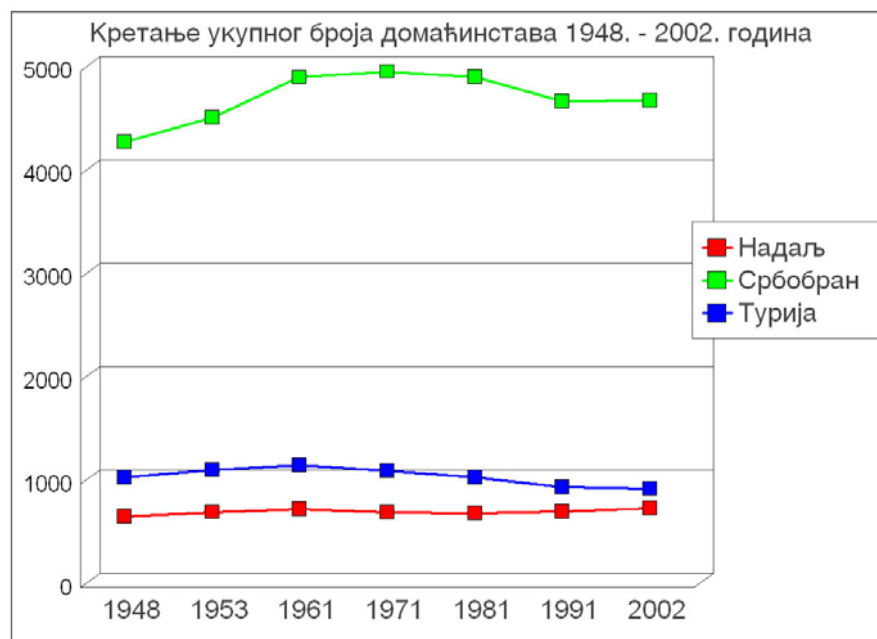
Насеље	Укупно	Без школ. спреме	Не заврш.ос н. образ.	Осн. образовање		Средње образовање		Више образовање		Високо образовање		Непознато
				број	%	број	%	број	%	број	%	
Надаљ	1808	128	510	579	32,0	517	28,6	39	2,2	23	1,3	12
Србобран	10801	435	2289	3322	30,8	4089	37,9	296	2,7	270	2,5	100
Турија	2146	102	472	661	30,8	804	37,5	51	2,4	31	1,4	25
Укупно	14755	665	3271	4562	30,9	5410	36,7	386	2,6	324	2,2	137

Кретање укупног броја домаћинства је у анализираном периоду (1948-2002.год), имало тренд пораста укупног броја домаћинства. Просечна величина домаћинства опадала је од 3,3 до 2,8 чланова по домаћинству.

Табела I-11. Број домаћинства

Насеља	Година пописа							Прос.стопа раста	
	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	1948/02	1981/02
Надаљ	689	732	760	729	722	733	765	0,19	0,28
Србобран	4312	4551	4938	4992	4942	4702	4713	0,16	-0,23
Турија	1065	1138	1183	1127	1068	973	955	-0,20	-0,53
Укупно	6066	6421	6881	6848	6732	6408	6433	0,11	-0,22

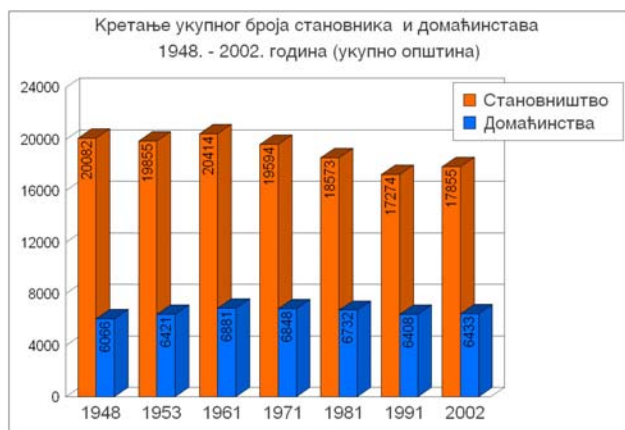
Сл.И-6. Кретање укупног броја домаћинства

Табела I-12. Просечна величина домаћинства

Насеља	Година пописа							Прос.стопа раста	
	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	1948/02	1981/02
Надаљ	3,7	3,4	3,2	3,0	2,8	2,7	2,9	-0,47	0,08
Србобран	3,2	3,0	2,9	2,8	2,8	2,7	2,8	-0,26	0,05
Турија	3,6	3,3	3,0	2,9	2,7	2,6	2,7	-0,52	-0,11
Укупно	3,3	3,1	3,0	2,9	2,8	2,7	2,8	-0,33	0,03

Слика I-7. Кретање укупног броја становника и домаћинства

На основу извршених анализа може се **оценити** да је општа демографска ситуација на подручју општине Србобран неповољна. Пад укупног броја становника, ниска стопа наталитета и фертилитета, негативан природни прираштај -6,6 (виши од војвођанског просека -4,7), висок индекс старења; све су то карактеристике популације која се налази у стадијуму дубоке демографске старости. Пораст укупне популације према последњем Попису становништва, резултат је позитивног миграционог салда, што ће само у краћем периоду повољно утицати на демографска кретања, али дугорочно посматрано не, с обзиром на ниске стопе репродукције становништва. Зато је потребно одговарајућим мерама демографске и социјалне политике бар ублажити даље негативне тенденције и створити услове да се задржи становништво, обезбеђењем радних места и подизањем на виши ниво укупних услова живота у насељима србобранске општине.

4.4. Мрежа насеља и јавних служби

4.4.1. Мрежа насеља

Административна општина Србобран обухвата три насеља: Србобран, Надаљ и Турију. Насеље Србобран има статус општинског центра и градског је карактера, док су остала насеља руралног карактера и имају статус насеља – локалне (месне) заједнице.

Србобран припада категорији градских центара са развијеном структуром услуга. Насеље има дефинисан грађевински рејон, површине погодне за радне зоне, добру саобраћајну повезаност са окружењем (три државна пута I реда аутопут Е-75, бр.22.1 и бр. 3, државни пут II реда бр. 129), као и канал ДТД – пловни пут) и могућност изградње пратећих садржаја уз саобраћајне капацитете, изграђене здравствене, угоститељске капацитете, спортске терене и непокретна културна добра – споменике културе. Остала насеља, такође, имају дефинисане грађевинске рејоне и што је најважније добро сировинско залеђе. Концепцију њиховог развоја у планском периоду треба усмерити ка активирању локалних развојних потенцијала заснованих на домаћинству – газдинству, као основној производној и социо-културној категорији на селу. Такође, треба радити на промени у привредној структури села и развоју непољопривредних активности, при чему не сме да се угрози пољопривредни потенцијал.

4.4.2. Организација јавних служби

Постојећа заступљеност јавних служби у насељеним местима општине Србобран је приказана у следећој табели:

Табела I-13: Постојећа мрежа јавних служби у општини Србобран

	Врста јавне службе	Србобран	Надаљ	Турија
А	Локална управа и администрација			
1.	Скупштина општине, Општинска управа	+		
2.	Месна заједница, Месна канцеларија	+	+	+
3.	Суд	+		
4.	МУП, полицијска станица	+		
5.	Катастар	+		
Б	Социјална заштита			
6.	Центар за социјални рад	+		
7.	Геронтолошки центар			
8.	Домови за душевно оболела лица			
9.	Дечија предшколска установа	+	+	+
В	Образовање			
10.	Подручна основна школа (I-IV) разред			
11.	Основна школа (I-VIII) разред	+	+	+
12.	Средња школа	+		
Г	Здравствена заштита			

13.	Амбуланта/мобилна здравствена служба	+	+	+
14.	Дом здравља	+		
15.	Болница/Центар за специјализов. лечења			
16.	Апотека	+	+	+
17.	Ветеринарска станица	+		
18.	Зоохигијенска служба			
Д	Култура и информисање			
19.	Библиотека	+	+	+
20.	Музеј/Изложбени простор и галерија			
21.	Дом културе	+	+	+
22.	Народни универзитет			
23.	Радио станица, локалне новине	+		
24.	Туристичка организација			
Ђ	Физичка култура			
25.	Отворени уређени спортски терени	+	+	+
26.	Отворени уређени и опремљени спорт. терени			
512 7.	Покривени спортски објекат, физкултурна сала, спортска хала	+	+	+
28.	Мањи спортско рекреат. центри спорт. терени	+		

+ - Постојећи насељски садржај

У области **образовања** у Србобрану постоји основна школа и средња школа- гимназија, у осталим насељима основна школа. Основне школе су са организованом наставом од I-VIII разреда, због недостатка простора, раде у две смене иако је предвиђен рад у једној смени, што би требало да остане стандард којем треба тежити у будућности.

Предшколска установа осим у Србобрану има објекте и функционише и у остала два насеља.

Здравствена заштита у Србобрану је организована преко Дома здравља са низом специјалистичких служби. Амбуланте постоје у Надаљу и Турији. Капацитети амбуланти, здравствених станица и дома здравља су задовољавајући, с тим што је потребно боље опремити службе (нарочито по мањим местима). Такође, у свим насељима постоје и апотеке, као и ветеринарске амбуланте/станице.

У области здравства, проблем представља неуједначена опремљеност и доступност услугама на нивоу целог подручја Општине.

У области **социјалне заштите** у Србобрану постоји центар за социјални рад, који обслужује потребе целе Општине.

Пораст броја старог становништва условљава планирање одговарајућих капацитета за смештај у домовима за старе, отварање нових клубова и других видова бриге за старе.

Од садржаја из области **културе и информисања** у Србобрану и осталим насељима постоје библиотеке, у општинском центру и радио станица. Постојећи капацитети домова културе у другим насељима су углавном довољни, али их треба боље искористити, оживети и обогатити новим садржајима, а објекте савремено опремити.

У области културе, као проблем се издваја неразвијеност садржаја културе на локалном нивоу, где главно ограничење представља степен економског развоја на нивоу локалне заједнице.

У области **физичке културе и спорта**, сагледавањем постојећег стања утврђено је да укупне површине спортских терена и објеката представљају ограничавајући фактор за обављање спортско-рекреативне активности на простору насеља Србобран. До 2020. године физичком културом биће обухваћен знатно већи број становника него данас и то: обухватиће се у потпуности деца предшколског узраста у дечијим установама, деца и омладина од 7-19 година у школама и слободним активностима, омладина на студијама и на раду, као и знатан број одраслих лица.

Будуће потребе за спортско-рекреативним активностима решиће се у склопу комплекса основних школа уз постојеће школске објекте, формирањем и уређењем спортских терена. Такође се планира изградња отворених терена за такмичења и игралишта. Од објеката за обављање физичких активности на простору Србобрана егзистирају још стадион и спортско-рекреативни центар који садржи куглану, шах салу и малу дворану. У наредном периоду неопходна су улагања у адаптацију и опремање овог објекта са циљем задовољења будућих потреба.

Како би заступљеност спортова била бар равномерна или како би се створили услови за развој спортова који је карактеристичан и заступљен у појединим насељима, потребно је обезбедити и одговарајуће површине, поготово ако се зна да су неки од спортских центара у потпуности изграђени, заузећем фудбалског терена.

Све већи број садржаја јавних служби у приватном сектору, који задовољавају потребе одређеног броја становника, треба усагласити са услугама које обезбеђује Република Србија, покрајина, односно општина, у циљу рационалног коришћења расположивих ресурса.

4.5. Привреда

Као основа за анализу досадашњег привредног развоја општине Србобран коришћени су подаци Републичког завода за статистику, подаци Одељења за привреду општине Србобран, као и резултати извршене анкете мањег броја субјеката планирања (појединачна предузећа, представници Месних Заједница и други).

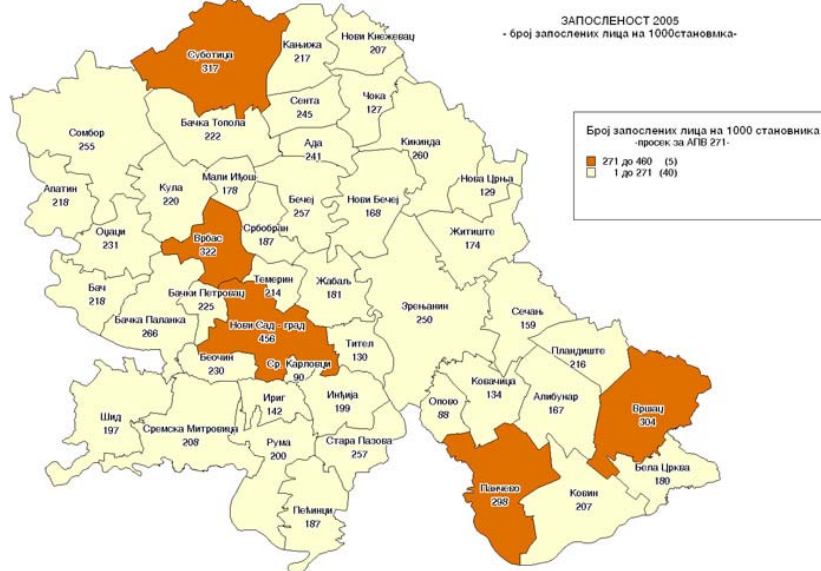
Сагледавањем основних развојних индикатора извршена је анализа привредне развијености општине Србобран.

Носиоци привредног развоја општине Србобран су пољопривреда и индустрија. У наредним табелама дат је преглед оствареног народног дохотка (НД) 2005. године, по делатностима и облицима својине.

Из прегледа се види да је највећи доходак остварен у пољопривреди, лову, шумарству и водопривреди, затим у трговини на велико и мало, па у прерађивачкој индустрији. Од укупно оствареног народног дохотка (НД) у општини Србобран, 2005. године, око 61% је остварено у пољопривреди, лову, шумарству и водопривреди, што указује да ова Општина изразито пољопривредно подручје (Јужно-бачки округ остварује свега око 13%, а Војводина око 22% у овој делатности), затим 14,5% је остварено у трговини на велико и мало и око 10% у прерађивачкој индустрији. Од укупног народног дохотка 88,0% остварено је у приватној својини, 6,4% у задружној својини 3,4% у државној, 1,8% у друштвеној и 0,4% у мешовитој својини.

Према подацима 2005. године од укупно 2381 запосленог, у сектору привреде ради 78%, а у сектору ванпривреде запослено је 22%. У сектору привреде највећи број запослених је у пољопривреди, шумарству и водопривреди, па у прерађивачкој индустрији, затим у трговини на велико и мало. Према броју запослених на 1000 становника општина Србобран је на 31 месту од укупно 45 војвођанских општина.

Слика I-8: Број запослених лица на 1000 становника за 2005.год. у односу на АП Војводину

Према критеријуму запослености, мерено по показатељима, граничним вредностима показатеља и условима утврђеним у члану 12. Одлуке о критеријумима за утврђивање статуса неразвијених и недовољно развијених општина у АП Војводини ("Сл. лист АПВ", бр. 8/06.) општина Србобран спада у недовољно развијене општине у Покрајини у 2007. и 2008. години.

Степен привредне развијености одређује се према различитим критеријумима. Један од њих је остварени народни доходак по становнику, као и одређени показатељи за мерење степена развијености (кориговани НД/становнику, број запослених на 1000 становника, промет у трговини на мало по становнику, број телефонских претплатника на 1000 становника) приказани у наредној табели.

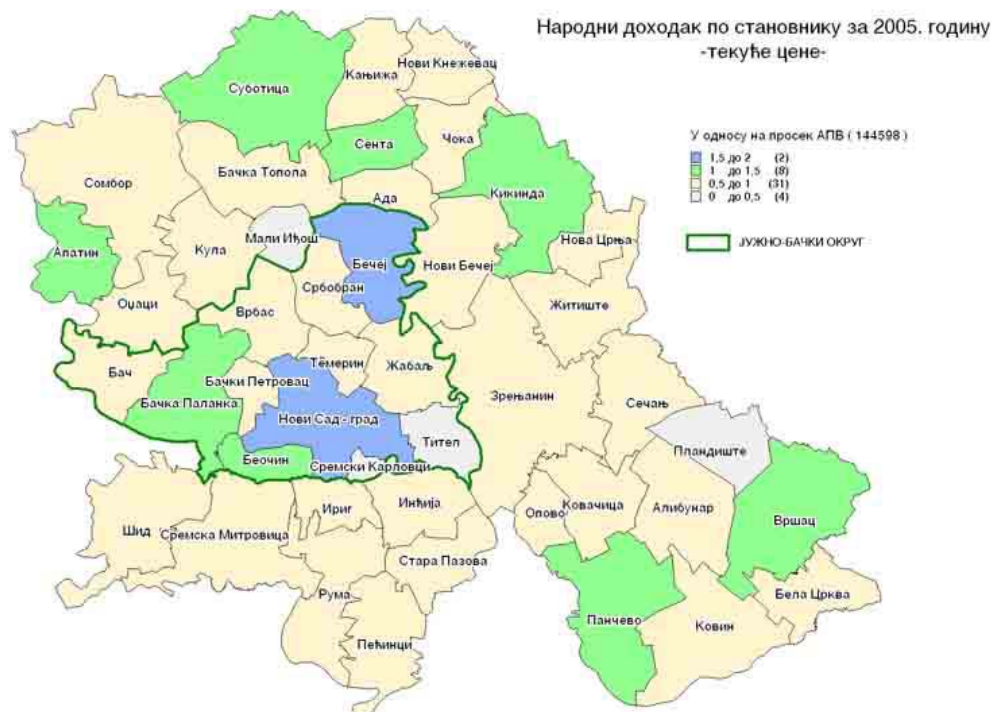
У оквиру Јужно-бачког округа, коме припада општина Србобран, према оствареном народном дохотку по становнику, 2005. године, од укупно 12 општина, она је на осмом месту. У оквиру Јужно-бачког округа издвајају се развијене општине Бечеј, Нови Сад-град и Беоцин, док је општина Србобран међу мање развијеним. По оствареном народном

доходку по становнику општина Србобран је испод просека за Републику Србију, АП Војводину и знатно испод просека за Јужно-бачки округ.

Табела. I-14. Народни доходак по становнику за 2005. год.

	Народни доходак ¹ по становнику 2005. година	
	у динарима	ниво РС = 100
Република Србија	123473	100,0
АП Војводина	144598	117,1
Јужно-бачки округ	197902	160,3
Србобран	90939	73,7

**Слика I-9. Народни доходак по становнику за 2005. год.
у односу на АП Војводину**

Степен развијености Општине, према одређеним показатељима² дат је у следећој табели:

Табела. I-15. Степен развијености Општине према одређеним показатељима

2005. година

¹ Обрачунат без ПДВ-а, није упоредив са претходном годином

² Извор: Показатељи развијености општина, општине у Србији 2005. године – Републички завод за статистику Србије

Корекција народног дохотка (без ПДВ-а) извршена је двогодишњим просеком народног дохотка пољопривреде из 2004. и 2005. године

Процена промета трговине на мало, на нивоу општина, урађене су на основу података о укупном износу промета у трговини на мало, (без ПДВ-а) за Републику Србију и процентуалног учешћа појединачне општине у укупном друштвеном производу (без ПДВ-а) трговине на мало као гране.

Обрачун коригованог народног дохотка и процене промета у трговини на мало су извршене без ПДВ-а и нису упоредиве са ранијим годинама

	Кориговани народни доходак ¹ по становнику		Број запослених на 1000 становника		Промет у трговини на мало ² /ст.		Број телефонских претплатника на 1000 становника	
	Ниво РС=100	Ранг	ниво РС=100	ранг	ниво РС=100	ранг	ниво РС=100	ранг
Република Србија	100,0	-	100,0	-	100,0	-	100,0	-
АП Војводина	117,0	-	97,3	-	131,6	-	94,4	-
Општина Србобран	70,2	78	67,2	102	71,4	41	61,4	144

Вредности мерних индикатора развијености општине Србобран 2005. године, показују да је општина Србобран на 78 месту од 160 општина у Србији без Косова и Метохије, кад је кориговани доходак по становнику у питању. Према овом показатељу општина Србобран је испод просека АП Војводине и Републике Србије. Код осталих показатеља ранг је лошији, нарочито кад је у питању број запослених на 1000 становника и број телефонских претплатника на 1000 становника. Општина Србобран је најбоље рангирана према потрошњи у малопродаји. Према датим показатељима, анализа показује да је степен привредне развијености општине Србобран испод просека Републике Србије и АП Војводине.

Привреда општине Србобран има неповољну структуру, с обзиром на високо учешће пољопривреде у укупно оствареном доходу (61%), односно ниже учешће индустрије (10,0%) у поређењу са Јужно-бачким округом (24,2%) или са нивоом АП Војводине (27,1%).

Добре развојне могућности у наредном периоду и потенцијал за даљи развој представља и положај општине Србобран, у појасу интензивног развоја првог значаја.

Носиоци развоја привреде биће пољопривреда и индустрија (мала и средња предузећа).

Значајан развојни потенцијал је у области пољопривреде и темељи се на природним ресурсима.

Потенцијали планског подручја у области индустрије темеље се на расположивим природним ресурсима (јако сировинско залеђе за динамичнији развој прехрамбене индустрије) и радом створеним вредностима, уз императив заштите и очувања животне средине, а у циљу побољшања квалитета живота становништва.

Основни развојни приоритети су динамизирање развоја агроиндустријског комплекса, развој приватног предузетништва и даља примена нових научних и технолошких знања и адекватних техничко-технолошких мера заштите животне средине.

Постоје изузетни потенцијали и за још динамичнији развој мале привреде у циљу повећања степена запослености и прихода становништва (прерађивачке делатности, занатство и личне услуге, домаћа радиност). Ширењем структуре и већим улагањем у производне делатности мала привреда може повећати свој утицај на укупан развој Општине. И поред уложених напора да се достигне одређени степен развијености привреде и тржишта, осећа се стагнација у развоју, што је последица пре свега транзиционих процеса. Ограничења у развоју привреде општине Србобран, огледају се пре свега у недовољној искоришћености постојећих капацитета, паду производње код извесног броја предузећа, структурној неусклађености, незапослености, престанку рада неких предузећа, незавршеном процесу приватизације.

Могући ограничавајући фактор (у дужем временском периоду) може бити и неповољна демографска слика Општине (старење становништва и погоршавање виталних карактеристика створиће проблеме обезбеђивања довољног броја радно способног становништва).

Предуслов успешнијег пословања у области индустрије је, пре свега, повећање степена искоришћености постојећих капацитета, модернизација и ширење производних програма уз виши степен финализације производа, уз обавезну примену одговарајућих мера заштите животне средине, подизање квалитета производа, као и прилагођавање тржишним захтевима, кроз процес реструктурирања. Досадашња ограничења у развоју превазићи ће се реструктурирањем привреде, прилагођавањем новим условима привређивања и активном развоју малих и средњих предузећа, која су флексибилнија на тржишту, затим обновом пољопривредне производње и потстицањем развоја туризма. За остварење овог циља постоје природне претпоставке и развојне шансе које нуде нови услови привређивања. Најважнији елементи националне Стратегије развоја малих и средњих предузећа и предузетништва, који су релевантни за општину Србобран, одnose се на развој оних сектора који су способни да подстакну развој и значајно повећају запосленост (то су прерада пољопривредних производа, индустријска производња и туризам).

Активна улога локалне самоуправе, на основу јасно утврђене развојне стратегије, треба да допринесе интензивирању привредног развоја, а тиме и побољшању услова живота људи општине Србобран.

Табела.І-16. Народни доходак³, по делатностима, 2005.

у хиљ. дин

	Укупно	Пољопри- вреда, лов, шумарство и водопри-вреда (сектор А)	Рибарство (сектор Б)	Вађење руда и камена (сектор Б)	Прерађи-вачка индустрија (сектор Д)	Произв. и снабд. ел. енергијом, гасом и водом (сектор Д)	Грађевин- нарство (сектор Ђ)	Трговина на велико и мало, оправка (сектор Е)	Хотели и ресторани (сектор Ж)	Саобраћај, складиш-тење и везе (сектор З)
Република Србија	918732972	156046929	390938	45488735	249401453	17710789	67323353	226919194	16602919	95716030
Војводина	291063478	65222790	350877	29287052	78861604	8478334	13046122	64287755	3085440	20371707
Јужнобачки округ	118410641	15285570	33495	24712912	28628109	-8667445	6331774	38395919	1036013	8011713
Општ. Србобран	1575611	965156	-	-	157396	19674	60495	228239	29996	88671

Табела.І-17. Народни доходак³, по облицима својине, 2005.

у хиљ. дин

	Укупно	Друштвена Својина	Приватна својина			Задружна својина	Мешовита својина	Државна Својина
			свега	Предузећа	газдинства и радње			
Република Србија	918732972	29653840	695098326	483118626	211979700	6203553	60269246	127508007
Војводина	291063478	9877126	194829929	125753333	69076596	2961980	16232466	67161977
Јужно-бачки округ	118410641	3149909	73505816	54975119	18530697	770819	5854461	35129636
општина Србобран	1575611	27711	1385912	412597	973315	101466	6918	53604

³ Без ПДВ

Индустрија

Индустрија је поред пољопривреде најважнија привредна грана. Анализа је показала да је дошло до промене у структури привреде општине Србобран. Учешће индустрије у структури привреде осамдесетих година (7,5%), повећано је, тако да је 2005. године у индустрији остварено 10,0% од укупно оствареног народног дохотка Општине.

Индустрија се базира највећим делом на расположивој сировинској основи и постојећим производним капацитетима. У оквиру индустрије заступљена је прехрамбена индустрија, метална индустрија, производња грађевинског материјала, намештаја и стиропора и др.

Индустријска производња је у стагнацији, а расположиви производни капацитети су углавном прерађивачког карактера, са недовољним степеном искоришћености и недовољним степеном финализације производа.

Анализа просторног размештаја привредних капацитета показала је одређен степен концентрације индустријских капацитета у општинском центру. У осталим насељима су углавном капацитети у функцији пољопривреде и трговине.

Концентрација терцијарних делатности (трговински, угоститељски, занатски капацитети) постоји у Србобрану, центру Општине.

Од укупно оствареног народног дохотка у општини Србобран 14,5% је остварено у трговини, што говори да је она релативно добро развијена.

Анализа постојећих трговинских капацитета указала је на недостатак савремених трговинских капацитета (робна кућа, мегамаркет, самоуслуга). Са аспекта равномерног услуживања становништва Општине, ситуација није најповољнија, јер постоји одређена концентрација малопродајних капацитета у општинском центру. У наредном периоду потребно је обезбедити савремене трговинске капацитете у свим насељима општине Србобран.

Број занатских радњи у општини Србобран опада из године у годину. Анализа је показала да у насељима општине Србобран број и структура занатских услуга не задовољава потребе становништва.

Само 1,9% од укупно оствареног народног дохотка остварено је у угоститељству, што говори да је угоститељство неразвијено.

Анализа структуре и обима угоститељских објекта показује да су највише заступљени угоститељски објекти који пружају услуге пића, а да недостају угоститељски објекти који пружају услуге исхране и смештаја. Такође, потребно је побољшати опремљеност постојећих објеката и подићи ниво услуга.

Општа оцена је да остварени степен привредне развијености Општине није на задовољавајућем нивоу, да се природни ресурси недовољно користе, да је неповољна структура привреде, да постоји концентрација капацитета и активности у општинском центру, те да у планском периоду треба боље валоризовати и потпуније користити постојеће ресурсе и активирати (у смислу привредног развоја) и сеоска насеља Општине.

Добре развојне могућности у наредном периоду и потенцијал за даљи развој представља и положај општине Србобран, у појасу интензивног развоја првог значаја.

Пољопривреда

Природни предуслови које поседује општина Србобран и то пре свега педолошки, али и остали климатски, хидролошки, рељефни, предодредили су ову Општину као изразито пољопривредно подручје, што ће свакако остати и у наредном периоду.

Савршено јасна слика о готово монополској улози пољопривреде у општини Србобран јасно се сагледава из следеће табеле:

Табела.І-18. Структура коришћења земљишта по КО у Општини, према катастарским културама

	Шуме %	Њива %	Врт %	Воћ-њак %	Вино-град %	Ливада %	Обра- диво %	Пашњак %	Тр-мо %	Необ- радиво %	Пољо- привред. %	Плодно %	Непло-дно %
Надаљ 1	1,788 0,05	3.052,50 89,17	0,000 0,00	4,106 0,12	0,135 0,00	0,000 0,00	3.056,75 89,29	51,5400	2,8435	54,3835 1,59	3.111,13 90,88	3.112,9 90,93	310,42 9,07
Надаљ 2	0,000 0,00	192,946 86,65	0,000 0,00	2,478 1,11	3,778 1,70	14,152 6,36	213,355 95,82	0,8632	0,2302	1,0934 0,49	214,449 96,31	214,449 96,31	8,2128 3,69
Србобран	40,848 0,21	17.845,7 91,80	2,848 0,01	40,325 0,21	8,012 0,04	38,698 0,20	17.935,54 92,26	151,1092	43,7256	194,835 1,00	18.130,38 93,26	18.171,23 93,47	1.269,51 6,53
Турија	2,329 0,04	4.859,91 90,96	0,000 0,00	4,602 0,09	0,734 0,01	1,234 0,02	4.866,48 91,08	39,4675	4,7234	44,191 0,83	4.910,68 91,91	4.912,99 91,96	429,823 8,04
Укупно	44,966 0,16	25.951,091, 28	2,848 0,01	51,512 0,18	12,661 0,04	54,084 0,19	26.072,12 91,71	242,9799	51,5227 0,18	294,503 1,04	26.366,62 92,74	26.411,59 92,90	2.017,96 7,10

Када се уочи чињеница да површине под њивама у овој Општини обухватају 91,28% (а овакав податак је импозантан чак и за Војводину), могло би се рећи да је Србобран, најизразитија пољопривредна општина у целој Србији. Осим тога традиција ратарске и повртарске производње је изузетно дуга и богата. Од Дунђерских, преко "Елана" и "Пионира", пољопривреда, а нарочито ратарство, повртарство и производња семенске робе, представљали су дуго окосницу развоја Општине и врхунска достигнућа у овој области у целој регији. Сво предратно богатство Србобрана било је засновано на плодној и издашној земљи, на традицији и вредноћи ратара из овог поднебља. Послератни период донео је своје успоне и падове, који су кулминирали крајем 90-тих година. Сада је пољопривреда Србобрана кренула путем лаганог опоравка.

Оно што је посебан куриозитет и као таквог вредно га је истаћи, јесте 2,8483 ха или 0,01% површине под вртovima.

Ваља напоменути и чињеницу да ни једна категорија земљишта, по начину коришћења не прелази више од 1% укупне територије Општине, па је јасно да је Србобран пре свега изразито ратарско-повртарска општина, што ће сигурно остати и у наредном периоду.

Србобран располаже природним ресурсима коју обезбеђују основне претпоставке за повећање економске снаге и динамичнији развој пољопривреде на овом подручју. Међу најзначајније потенцијале убрајају се:

- Пољопривредно земљиште изузетног квалитета;
- Повољан географски положај, близина Новог Сада као значајног потрошачког центра;
- Чињеница да Општину тангира аутопут Е-75 и да лежи на Великом Бачком каналу;
- Постојање значајних прерађивачких капацитета и могућност изградње допунских капацитета, који би могли комплетирали палету финалних пољопривредних продуката са овог подручја.

Поред великог броја предности које има ова Општина, у односу на друге, бар када је реч о пољопривреди, постоје и бројни ограничавајући фактори који умањују достигнућа у овој области. Условно, ови фактори могу да се поделе на оне узроковане природним предиспозицијама и оне који су последица дејства људских чинилаца.

У природне ограничавајуће факторе спадају:

- Типична континентална клима са свим параметрима који је карактеришу;
- Честа појава мразева и голомразица;
- Учесталост сушних (аридних) година;
- Неравномеран распоред падавина током године.

Ограничења настала као последица дејства људских фактора, а утичу на пољопривредну производњу су:

- Мала шумовитост Општине и слаба међусобна повезаност зеленила насеља са атарским зеленилом и шумама;
- По броју насеља и становника општина Србобран спада међу најмање у Бачкој;
- Степен развијености општине Србобран у овом тренутку је такав, да се без помоћи шире друштвене заједнице (Република, Покрајина), не могу очекивати значајнија улагања у аграр;
- Србобран се као и друге општине у окружењу, а можда чак и више од других (неразјашњени имовинскоправни односи у случају ПИК "Бечеј"), суочава са недефинисаним власничким односима, као последицом транзиционих процеса;
- Неповољна старосна, полна, па и образовна структура пољопривредног, руралног становништва;

- Застарелост возног и машинског парка.

И поред свих напред наведених чинилаца, процена је да када је реч о пољопривреди на подручју општине Србобран, потенцијали вишеструко надилазе ограничења.

Шумарство

Укупне шуме и шумско земљиште на територији општине Србобран заузимају 44,9661 ха, што чини шумовитост од 0,16%, која је изузетно мала у односу на просек шумовитости у Војводини.

Постојеће шуме припадају друштвеном сектору. У простору су распоређене на више места, али нигде не чине неки већи шумски комплекс. Поред ових шума постоје и друге, које у катастру нису евидентирани. То су обично мањи засади, често самоникли, тако да не представљају неке значајније привредне и еколошке вредности.

Постојеће шуме припадају високом (топола) и ниском (багрем) узгоју. Доминантне врсте су топола, багрем и врба. Старост шума је различита – претежно припадају млађим добним разредима.

По саставу ове шуме претежно припадају монокултурама. У зависности од врсте дрвећа, старости, типа узгоја, земљишних и других услова средине, манифестују се релативно добри производни потенцијали појединих састојина. По намени припадају економско-заштитним шумама. Само у зонама рекреације припадају шумама – зеленилу специјалне намене.

Табела I -19: Шуме и шумско земљиште по КО у општини Србобран

Ред. бр.	КО у општини Србобран	Површина ха	%
1.	Надаљ 1	1,7878	0,05
2.	Надаљ 2	0,0000	0,00
3.	Србобран	40,8483	0,21
4.	Турија	2,3299	0,04
Укупно		44,9661	0,16

Површине под ваншумским заштитним зеленилом се налазе у оквиру економија, салаша и ловних ремиза. Насељско зеленило је недовољно заступљено у свим насељима.

Подизањем ваншумског зеленила (ветрозаштитног и пољозаштитног) уз канале, путеве и у оквиру пољопривредног земљишта се може повећати шумовитост и уједно утицати на побољшање укупних микроклиматских услова. При подизању ваншумског зеленила је потребно водити рачуна о заштити канала и насипа, безбедности саобраћаја и исплативости подизања ових појасева на пољопривредном земљишту.

Проблеми општине Србобран у области шумарства:

- Мала шумовитост Општине и слаба међусобна повезаност зеленила насеља са атарским зеленилом и шумама;

За развој шумарства као привредне гране на овом подручју нема већих потенцијала.

Велика заступљеност пољопривредног земљишта највиших бонитетних класа, представља ограничење за подизање нових шумских површина.

Лов и ловна подручја

Ловишта на овом подручју се поклапају са својим катастарским општинама.

Ловиште углавном чине у мањој мери шуме и шумско земљиште, а оранице, пашњаци и ливаде у највећем проценту. У ловишту је заступљена ситна ловна дивљач и перната дивљач.

За развој лова као привредне гране постоје бројни предуслови, посебно услови станишта, који погодују развоју дивљачи. Ограничења у развоју лова представљају мала улагања у ову привредну грану, која би могла бити у склопу туристичке понуде Општине.

Туризам

У досадашњем периоду недовољно су искоришћене могућности развоја туризма на простору Општине, које пружају вредности туристичких ресурса, због недостатка рецептивних капацитета, непостојања осмишљене пропагандно-информативне активности.

На територији општине Србобран не постоји носилац туристичко-угоститељске делатности. Једини туристички објекат је хотел "Елан" који је по опредељењу, услугама и свему рангиран у "Б" категорију, али је престао да функционише пре 8-10 год.

Такође не постоји туристичка организација, али постоји установа Центар за физичку културу, рекреацију и туризам Србобран. Подаци о броју туриста, ноћењу и дужини боравка се не прате на нивоу Општине, па се не може прецизније дати оцена о садашњој ситуацији са тог аспекта.

Локалитети ловног туризма су организовани на ширем подручју општине Србобран (лов на дивље патке, гуске, зечеве, срндаће), али организација лова и материјална база нису на задовољавајућем нивоу. Свако насеље има своје удружење ловаца.

Атрактивност у смислу постојећих манифестација везаних за овај простор представљају фестивал музике "Србобранска бразда" и "Тамбурашки фестивал", "Кобасицијада" у Турији, Регата на каналу ДТД у Србобрану и Турији.

Може се закључити да су ефекти оствареног развоја туризма у досадашњем периоду незадовољавајући.

С обзиром да општина Србобран има солидан туристички **потенцијал**, у случају да се правилно и једноремено комбинују: потенцијали, планови развоја, средства, као и активности носилаца послова у области туризма, може се очекивати да туризам постане значајна привредна активност Општине.

За афирмацију туризма, постоје реалне могућности: каналска мрежа система ДТД као и ток Криваје, богатство флоре и фауне (ниска ловна дивљач – дивље патке, гуске, зец, фазан, речна риба), културно-историјско наслеђе и геосаобраћајни положај.

Значај планираних туристичких мотива: водени токови, ловни потенцијали, геосаобраћајни положај, културно-историјски споменици, превазилази оквире локалне заједнице.

Као основни проблем, а тиме и **ограничења**, везана за развој туризма на простору општине Србобран могу се издвојити:

- Економичније коришћење изграђених капацитета током целе године;
- Неопходно је утврдити број туриста и ускладити развој локалитета са њиховим потребама;
- Постојећи подаци нису комплетни, па је немогуће утврдити постојеће стање искоришћености и потенцијалне могућности;
- Организованост подразумева утврђивање политике развоја, носилаца и пропагандно-информативних акција (издавање публикација, проспеката и водича). До сада оваква организација на простору Општине није задовољавајућа.

4.6. Инфраструктурни системи

4.6.1. Саобраћајна инфраструктура

На простору општине Србобран егзистирају три вида саобраћаја, друмски саобраћај (као примарни), железнички и водни саобраћај (као секундарни).

У домену капацитета друмског саобраћаја егзистирају путеви различитог хијерахијског нивоа, који својом изграђеношћу омогућују извршење путничког и робног превоза транзитног облика, као и саобраћаја унутар општинског простора, али и окружења и субрегионалног повезивања.

Кроз овај простор имамо "кратко" пружање атопута Е-75 који само тангира Општину и пружа могућност успостављања везе са субрегионима преко пута највишег нивоа саобраћајне услуге. Веза са аутопутем Е-75 се остварује преко денивелисане петље Врбас.

На овом простору постоје државни путеви I реда бр. 22.1, Нови Сад – Србобран – Бачка Топола и бр. 3 Врбас – Србобран – Бечеј, који својом изграђеношћу и капацитивном способношћу представљају основне саобраћајне капацитете, који кумулишу и усмеравају готово сва саобраћајна збивања у оквиру овог простора до жељених одређишта. Из ових путева настају радијални правци који су од релевантног значаја за одвијање интерног саобраћаја на околном простору. У постојећем стању траса државног пута II реда бр. 129., из правца Србобрана ка Надаљу, пролази кроз урбани простор Србобрана и осталих насеља у Општини. Транзитни токови дуж овог пута нарушавају одвијање насељског саобраћаја и значајно угрожавају функционисање насељских функција, што доводи и до угрожености безбедности одвијања саобраћаја. Укупно стање одвијања саобраћаја дуж овог пута може се сматрати задовољавајуће, осим пролаза кроз насеља.

Такође у југоисточном делу Општине, ка општини Жабаљ, тангенцијално пролази траса ДП II реда бр. 120, из Бачког Градишта ка Темерину и Новом Саду. Непосредно уз границу Општине налази се и укрштање овог пута са ДП бр. 129.

Значај ових путних правца је интеррегионалног карактера, а саобраћајно оптерећење у многоме зависи од обима захтева за транспортним услугама.

У насељима кроз које пролазе ови путеви функционално представљају главну насељску саобраћајницу и основни је реципијент свих насељских саобраћајних збивања. Саобраћај на овим путевима кроз насеља, осим што нарушавају мирне насељске токове, значајно утичу на ниво еколошких параметара (бука, прашина, вибрације) у оквиру ових просторних целина.

Садашње стање нивоа саобраћајне услуге у оквиру урбаног простора Србобрана и осталих насеља процењује се као добро, али у скорој будућности се морају створити услови за елиминацију транзита ван урбаних простора насеља.

На простору општине Србобран има и неколико општинских путева, као и некатегорисаних путева који ће бити укључени у будућу саобраћајну матрицу Општине.

Железнички саобраћај на простору општине Србобран је присутан већ дуже време преко пруге Врбас - Србобран – Бечеј.

Железничка пруга Врбас – Србобран – Бечеј спада у групу локалних пруга у Војводини и на њој се обавља сада само робни транспорт, али минималног обима. Траса ове пруге је у стању техничко технолошке застарелости са укрштањима у нивоу.

По изграђености и елементима ова пруга пружа задовољавајући ниво превозних услуга, с тим да се у будућности она мора реконструисати и модернизовати у складу са европским стандардима. Њен будући статус искључиво ће зависити од привредног развоја околног простора, односно од будућих захтева за овим видом транспорта. Њена будућа афирмација мора бити и у комплементарности са друмским саобраћајем, односно увођењу интегралног саобраћаја на овом простору.

Водни саобраћај на простору општине Србобран се одвија преко канала ДТД који својим током дијаметрално пресеца општински простор. Обим транспортног рада овим видом саобраћаја, за потребе овог простора је у постојећем стању миноран, али као потенцијал егзистира и сада има импровизоване теретне пристане.

4.6.2. Водопроводна инфраструктура

Водоснабдевање

На територији Општине, у једном градском и два сеоска насеља, снабдевање водом за пиће обавља се искључиво захватањем подземних вода из основног водоносног комплекса. Укупна просечна експлоатација подземних вода на територији Општине процењена је на око $Q=45$ l/s, а водозахватни објекти су бушени вертикални бунари којих активних на извориштима јавног водоснабдевања има 40 (од којих је 8 у Србобрану, 3 у Турији и 2 у Надаљу).

Градско насеље Србобран за јавно водоснабдевање становништва и индустрије користи два изворишта: "Поповача" и "Старо Вашариште" (индустријска зона). Експлоатација подземних вода, процењена је на основу броја водозахватних објеката, фактурисаних количина испоручене воде корисницима, времена рада црпних агрегата, карактеристика каптирање водоносне средине, броја становника, потреба у води привредних субјеката прикључених на водоводни систем и процењених губитака у мрежи, а на основу постојеће документације и процене техничких лица у водоводу Србобран.

Извориште "Поповача" налази се на северној периферији насеља, а кота терена је око 85 mАНВ. На изворишту је до сада избушено укупно 10 бушених бунара, од којих су 7 у функцији. Положај водозавата у односу на насељени део је релативно добар, јер се углавном уклапа у прописима одређене удаљености од околних могућих загађивача. Међутим, величина водозавата није довољна и за будуће проширење, односно изградњу нових експлоатационих бунара, већ само за изградњу резервоара.

Сви бунари каптирају III хидрогеолошки колектор са дубином подине од 125 m до 133 m. Укупни инсталирани капацитет црпних агрегата, приликом израде бунара, износио је $Q=5700$ l/min, али систем ради са неравномерним режимом, тако да се поједини бунари искључују и укључују по потреби.

Снижење пијезометарског нивоа је око 18,7 m са тенденцијом опадања нивоа и до 1 m годишње. Пад пијезометарског притиска последица је дугогодишње експлоатације која није усклађена са пројектованим капацитетима бунара. Хемијски састав изданих вода условили су убрзано старење бунара и колматацију филтерског дела и прифилтерске зоне. На интензитет опадања нивоа утиче и експлоатација воде из суседних бунара, као и из других суседних изворишта.

Квалитет подземних вода задовољава нормативе за воду за пиће, изузев нешто повећаног садржаја гвожђа које је на граници максимално дозвољених количина (МДК).

Извориште "Старо Вашариште", налази се у индустријској зони града на десној страни канала ДТД. Кота терена је око 85 mАНВ, а извориште чини бунар којим су захваћене подземне воде из основног водоносног комплекса. Просечна експлоатација подземних вода процењена је на око $Q=5$ l/s. Квалитет подземних вода задовољава нормативе за воду за пиће, изузев нешто повећаног садржаја гвожђа које је на граници МДК.

Фабрика "Елан" на путу за Турију и клиница имају сопствено извориште на којима има 8 бунара који каптирају подземне воде основног водоносног комплекса. Просечна експлоатација подземних вода, процењена је на основу технолошких процеса, броја запослених радника и активности у протеклом периоду и износи око $Q=5$ l/s.

Постојећи водозахвати у Надаљу и Турији лоцирани су у центру оба насеља, па се постепено морају преместити на већ планирана водозахватна подручја која треба да одговарају прописима о удаљености водозахватних бунара од могућих загађивача.

Изворишта водоснабдевања ограничених су могућности за проширење капацитета, а да се при томе одрже квалитетне карактеристике. Динамички ниво подземних вода (НПВ) је процесом експлоатације спуштен на око 20 m испод коте терена, што је последица неадекватне експлоатације и међусобног утицаја бунара. Ту је још присутан проблем "старења" бунара који потпомогнут хемизмом вода, што доводи до колмирања филтерске зоне и смањења издашности.

Квалитет воде из субартерских издани је још увек релативно задовољавајући, па се вода не пречишћава, али би се у наредном периоду требали планирати уређаји за барем делимично пречишћавање воде за пиће.

Насеље Надаљ се снабдева водом за пиће из изворишта у центру насеља, а ката терена изворишта је око 83 mАНВ. Активна су 2 бунара којима су захваћене подземне воде из основног водоносног комплекса. Просечна експлоатација подземних вода процењена је на око $Q=4$ l/s. Квалитет подземних вода не задовољава у потпуности нормативе за воду за пиће – садржај амонијака изнад МДК.

У непосредној околини постојећих изворишта постоји већи број бунара који су напуштени, не користе се, али нису прописно ликвидирани, стога је потребна њихова санација и ликвидација.

Насеље Турија се снабдева водом за пиће из изворишта у центру насеља, чија је ката терена изворишта око 81 mАНВ. Извориште чине три бушена бунара којима су захваћене подземне воде основног водоносног комплекса. Просечна експлоатација подземних вода процењена је на око $Q=6$ l/s. Квалитет подземних вода не задовољава у потпуности нормативе за воду за пиће – садржај амонијака изнад МДК.

Одвођење отпадних и атмосферских вода

Што се одвођења воде тиче, канализациона мрежа за прихват отпадних вода скоро нигде није изграђена, сем делимично у центру Србобрана, већ се отпадне воде директно упуштају у водотокове (канале) без претходног пречишћавања, или се упуштају у подземље путем упијајућих бунара. У наредном периоду би требало, у складу са финансијским могућностима, прећи на потпуно механичко и биолошко пречишћавање отпадних вода у насељима.

Одвођење атмосферских вода у насељима се одвија преко отворене каналске мреже која се улива у најближе реципијенте, водотоке, канале, депресије по ободима насеља. Канали су често обрасли вегетацијом, запушени су и не врше своју функцију.

Канализацију атмосферских вода по насељима треба, тамо где је то потребно, реконструисати и оспособити за ефикасно одвођење сувишних вода. У већини насеља она функционише и задржаће се на нивоу отворених канала.

4.6.3. Енергетска инфраструктура

а) Гасоводна инфраструктура

На територији општине Србобран изграђени су следећи гасоводи:

- разводни гасовод средњег притиска за насеља Турија и Надаљ;
- разводни гасовод РГ 04-15 Госпођинци – Сомбор;
- магистрални гасовод Госпођинци – СГС Србобран ДГ-02-02;
- бушотински гасоводи;

Изграђене су ГМРС "Пионир" и ГМРС "Србобран", градска мрежа средњег притиска у Србобрану са 6 (шест) мернорегулационих станица (МРС), челични гасовод средњег притиска Србобран – Турија – Надаљ и 2 (две) МРС за широку потрошњу у Турији и Надаљу, као и дистрибутивна гасна мрежа у свим насељима.

На овом простору се налазе гасне бушотине у експлоатацији и објекти који прате експлоатацију гаса. Изграђена је сабирна гасна станица (СГС) Србобран.

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне инфраструктуре на подручју обухвата Просторног плана су на задовољавајућем нивоу, али пружају могућност њеног даљег развоја и проширења у циљу обезбеђења земног гаса за све кориснике на предметном подручју и боље експлоатације земног гаса.

б) Нафтоводна инфраструктура

На територији општине Србобран налазе се нафтне и гасне бушотине и објекти који прате експлоатацију на локалитету "Турија север", и "Србобран" као и бушотински нафтоводи и гасоводи. Цело подручје Општине предвиђено је за истражне геолошке радње.

Изграђени објекти НИС-НАФТАГАСА (експлоатација гаса и нафте):

- СОС сабирно -отпремна станица;
- СМС I сабирно- мерна станица;
- КМС колекторско- мерна станица;
- СМС II сабирно- мерна станица.
- Бушотински нафтоводи;

б) Електроенергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом потрошача у општини Србобран, обезбеђено је из два извора. Већи део конзума из трафостанице ТС 220/110/35 kV "Србобран", снаге 20MVA, која се налази на подручју Општине, а мали део конзума, у западном делу Општине, из трафостанице ТС 110/20 kV "Врбас1" која се налази на територији општине Врбас.

Испорука електричне енергије врши се преко трафостанице ТС 35/20 kV "Србобран мини", са једним енергетским трансформатором инсталисане снаге 8 MVA и трафостанице ТС 35/10 kV "Србобран", са два енергетска трансформатора инсталисане снаге 2X4 MVA. Преко два радијална 35 kV надземна вода, ове трафостанице су повезане са ТС 220/110/35 kV "Србобран".

Трафостаница ТС 35/20 kV "Србобран мини" је преко 35 kV надземног вода повезана са трафостаницом 110/35 kV "Бечеј 1", као и трафостаницом ТС 110/35 kV "Врбас". 35 kV далековод, веза са ТС 110/35 kV "Врбас" је ван погона због лоших техничких карактеристика. Преко 20 kV вода из ТС 35/20 kV "Србобран мини", остварена је веза са 110/20 kV "Бечеј 2".

60% конзума Србобрана, Турија и Надаљ, напаја се преко 10 kV извода из ТС 35/10 kV "Србобран", док се преостали део напаја преко 20 kV извода из ТС 35/20 kV "Србобран мини".

На датом простору постоји изграђена преносна 220 kV и 110 kV мрежа, као део основног електроенергетског система Војводине, средњенапонска 35 kV, 20 kV и 10 kV, као и нисконапонска 0,4 kV и припадајуће трафостанице. Средњенапонска мрежа је претежно грађена као надземна, са кратким деоницама подземних каблова.

Постојеће капацитете електроенергетске инфраструктуре карактерише неприлагођеност захтевима стално растуће потрошње. Изграђеност преносне и дистрибутивне мреже је задовољавајућа у погледу покривености простора, али не и у погледу капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница.

Део средњенапонске мреже је грађен за 10 kV напонски ниво, те се мора реконструисати или заменити. Капацитети изграђених трафостаница такође нису задовољавајући, те је потребно у наредном периоду повећати инсталисану снагу трафоа и изградити нове капацитете. Један број дистрибутивних трафостаница 20/0,4 kV и 10/0,4 kV је са повишеним оптерећењем, а у средњенапонској мрежи и у делу нисконапонске мреже су повишени падови напона.

Нисконапонска мрежа непосредно напаја потрошаче и може се констатовати да покрива сва насељена места.

Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом ваздушна. Реконструкција нисконапонске мреже у насељима је делимично извршена, те је потребно у потпуности исту извршити.

Изграђена електроенергетска инфраструктура представља потенцијал Општине. Коридори надземних високонапонских водова представљају ограничење у простору за изградњу.

4.6.4. Телекомуникациона инфраструктура

Телекомуникациона инфраструктура, на подручју општине Србобран, којом су обухваћени телекомуникациони објекти, телефонске централе, спојни путеви, приступна мрежа у насељима већим делом, и по квалитету и по капацитету није на задовољавајућем нивоу. Секундарна мрежа није на задовољавајућем нивоу, велики део је изграђен надземно и недовољног је капацитета.

Телефонска централа у Србобрану је ранга чворне централе, повезана је оптичким каблом са надређеном централом, као и са крајњи централама у Надаљу и Турији.

Постојеће стање међумесних кабловских веза на територији општине Србобран, приказано је у табели:

Табела Т-20: Постојеће међумесне кабловске везе

Редни број	Релација	тип кабла
1.	Нови Сад – Врбас-Србобран	оптички кабл
2.	Србобран-Турија	оптички кабл
3.	Турија-Надаљ	оптички кабл

Табела Т-21: Број тел. прикључака/100 стан по насељима у Општини

Насеље	бр.тп	Број стан.	Бр.тп/100ст
Надаљ	520	2202	23,6
Србобран	2500	13091	19,09
Турија	720	2562	28,57
Укупно	3740	17855	20,9

На основу показатеља у табели, може се закључити да је број инсталисаних телефонских прикључака на територији Општине незадовољавајући, у односу на потребе.

У свим насељима постоји по једна поштанска јединица. У општинском центру Србобран инсталирано је 5 шалтерских служби и 2 поштанска ковчежића, а у Турији и Надаљу по две шалтерске службе и 1 поштански ковчежић.

Преко простора општине Србобран прелазе радио-релејни коридори система мобилних телекомуникација постојећих оператера и то:

- Врбас-Србобран
- Врбас-Бечеј
- Врбас-Нови Бечеј
- Србобран-Темерин

За потребе система мреже мобилних телекомуникација на простору општине Србобран изграђене су базне радиостанице на подручју КО Надаљ, КО Србобран и КО Турија.

Потенцијал датог простора представља изграђена телекомуникациона инфраструктура и могућност њеног дањег развоја у складу са захтевима и потребама у наредном периоду.

4.7. Заштита животне средине

Квалитет животне средине на територији општине Србобран, представља један од императива њеног будућег развоја, а нарочито у динамици његове реализације. Неадекватно коришћење природних ресурса, изграђених саобраћајних капацитета, ширење насеља и радних зона представљају деградационе пунктове на територији општине Србобран. Такође, велики број експлоатационих поља угрожава земљиште као природни ресурс. У циљу адекватне заштите природних ресурса неопходно је напустити досадашњи концепт приоритетног развоја нискоакумулативних привредних делатности и даљи развој Општине усмерити у складу са основним принципима одрживог развоја.

На територији општине Србобран налази се велики број загађивача: у КО Србобран: кланица, фабрика воћа и поврћа, шпиритана, свињогојске фарме, фабрика стиропора, асвалтна база, већи број силоса, бушотине нафте и гаса итд., који својим радом угрожавају природне ресурсе воду, ваздух и земљиште.

Снабдевање свих насеља водом, односно корисника у општини Србобран решено је путем локалних изворишта водоснабдевања. Квалитет воде је углавном задовољавајући, осим на појединим локалитетима где концентрације гвожђа незнатно премашују МДК.

За прикупљање и евакуацију отпадних вода у постојећем стању из домаћинства и привредних комплекса, користе се непрописно изведене септичке јаме, чиме се директно угрожавају вода и земљиште, као природни ресурси. У погледу одвођења атмосферских вода у свим насељима у Општини утврђено је, да се одвођење врши преко отворене каналске мреже, положене уз уличне саобраћајнице. Каналска мрежа у насељима је на појединим местима веома запуштена и функционише као упојни канал.Приметно је и изузетно загађење канала ДТД.

Мали проценат шумовитости Општине и неравномеран распоред шума, утичу негативно на климатске услове. Недостатак површина под ваншумским зеленилом на територији Општине, такође доприноси негативним утицајима инсолације и ветра.

Према подацима Покрајинског секретаријата за заштиту животне средине и одрживи развој и Општинске управе општине Србобран, на територији Општине не постоји успостављен мониторинг квалитета ваздуха и земљишта као природних ресурса, као ни континуирано праћење нивоа буке.

Квалитет воде реке Криваје од стране Републичког хидрометеоролошког завода Србије прати се на профилу Србобран и дат је у табели Т-22.

Табела Т-22:Квалитет воде реке Криваје на профилу Србобран

СТАНИЦА / ПРОФИЛ	СРБОБРАН
РЕКА	КРИВАЈА
СЛИВ	ТИСА
УДАЉЕНОСТ ОД УШЋА	- km
ПОВРШИНА СЛИВА	- km ²
ИСПИТИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВОДЕ ОД:	1982 год.
ЗАХТЕВАНА КЛАСА	II _b
СТАЊЕ КВАЛИТЕТА ВОДЕ У 2006. години	
ПОКАЗАТЕЉ:	КЛАСА:
растворени кисеоник	III
проценат засићења кисеоником	VK
БПК-5	VK

СТАНИЦА / ПРОФИЛ	СРБОБРАН
ХПК	IV
степен сапробности	III
највероватнији број coli-клица	IV
суспендоване материје	III
растворене материје	II
pH	III
видљиве отпадне материје	I
боја	I
мирис	I
СТВАРНА КЛАСА	VK

Криваја је на свом току кроз насеље Србобран приметно загађена, проузроковано упуштањем непречишћених отпадних вода са сточних фарми. Обале, као и само корито, запуштени су и загађени и чврстим отпадом.

Такође, за територију општине Србобран не постоји израђен јединствени катастар загађивача, тако да се не могу тачно сагледати утицаји производних комплекса, саобраћајне инфраструктуре и других деградационих пунктова околине на стање животне средине.

Неконтролисана употреба пестицида и вештачког ђубрива у пољопривредној производњи негативно утиче на земљиште, услед чега долази до његове контаминације и дуготрајне деградације, што се дикретно одражава и на квалитет пољопривредних производа. Такође, неконтролисано употребом хемијских средстава угрожена је непосредно и вода као природни ресурс.

Земљиште, као природни ресурс, је угрожено различитим врстама деловања комплексних интеракција природних и антропогених фактора. У урбаним срединама земљиште је индиректно преко ваздуха угрожено великом фреквентношћу саобраћаја кроз само језгро насеља.

Негативан утицај експлоатације минералних сировина на земљиште, на територији Општине је присутан и огледа се у трајној деградацији овог природног ресурса

Утицај чврстог комуналног отпада на животну средину је вишеструко негативан, услед депоновања смећа на дивље депоније, недовољно уређене званичне локације општинске депоније и ниске свести грађана о очувању животне средине.

Постојећа општинска депонија комуналног отпада налази се на територији КО Србобран, на кат. парцели број 7763/2 и њом управља ЈКП "Градитељ" из Србобрана. Ова локације није санитарно уређена у складу са Правилником. На депонију се одлажу и чврсти и течни отпад и то не само комуналног порекла него и опасан и медицински отпад. Бивша депонија, на кат. парцелама број 12015, 12016 и 12017 КО Србобран, обухвата површину од 4 ha и у поступку рекултивације.

На територији Општине регистрован је већи број дивљих сметлишта: КО Турија, кат. парцела бр. 1949, која је у поступку рекултивације, КО Надаљ I, кат.парцела бр. 2025 која више није у употреби и сточних гробља: КО Турија кат. парцела бр. 1964/5, које није више у употреби и КО Србобран кат. парцела бр. 10684 које је у употреби . Постојеће деградиране просторе неопходно је санирати и рекултивисати.

4.8. Заштита природних добара

На подручјима предвиђеним за заштиту на територији Општине се налазе локалитети за које је у току валоризација, ради стављања под заштиту. Богатство и раноликост биљних и животињских врста, представља значајан природни ресурс овог простора.

Ограничења у заштити ових подручја представљају бројне активности у простору које угрожавају опстанак ових врста и уништавају њихова изворна станишта, јер већина локалитета представља просторе чија је основна намена шумско, водно или пољопривредно земљиште (шуме, водотоци, баре, ливаде, пашњаци).

На подручју Општине утврђена је присутност већег броја инвазивних биљних врста: јасенолисни јавор, кисело дрво, багремац, западни копривић, пенсилвански длакави јасен, трновац, жива ограда, петолисни бршљан, касна сремза, јапанска фалопија и сибирски брест. Њихово спонтано ширење угрожава природну вегетацију и повећава трошкове одржавања зелених површина.Потребно је предузети мере за њихово ширење или по потреби за уништавање инвазионих врста.

Стање еколошких коридора на подручју општине Србобран је изузетно неповољно, с обзиром да највећи проценат ове територије заузима пољопривредно земљиште изузетних вредности за гајење свих врста култура.Сем поменутих водотока, ваншумског зеленила уз путеве и напуштених и активних салаша, проходност коридора је знатно смањена и због негативних утицаја насеља. (загађење, узнемиравања, узурпација корита итд.).Кроз Општину пролази и аутопут Е-75 Суботица-Нови Сад као и државни путеви I и II реда, који представљају непропустљиву баријеру за многе врсте, или повећава смртност популација приликом преласка пута.

Водотоци су третирани искључиво као водопривредни објекти, занемарујући њихову еколошку улогу.

4.9. Заштита непокретних културних добара

На територији Општине постоји велики број вредних културно-историјских, верских и споменика архитектуре и археологије.

Од споменика архитектуре треба поменути:

1. Римокатоличка црква – Грађена је 1783. године
2. Самостан опатица – Грађена је првих година XX века.
3. Калварија са 14 стација – Грађена је 1869-1870. године.
4. Римокатоличке верске (мађарске) школе – Утврђивање доба, броја, места и стања рк. верских (мађарских) школа у Србобрану пре национализације је задатак будућности. За сада, према непровереним српским изворима, извесно је, да у потурском периоду, 1790-1791 године већ постојала рк. верска школа са мађарским наставним језиком у Србобрану. Сигурно је, међутим, да је после рата, пре одузимања било најмање три такве школе и то: тзв. "Централна" до зграде радио Србобрана, затим "Девојачка школа" у Самостану опатица и тзв. "Периферна школа" на крају "Мађарског великог сокака" (данас забавиште на углу ул. Скопљанске и Дожа Ђерђа).
5. Римокатоличко гробље у Туку
6. Римокатоличко (мање садашње мађарско) гробље
7. Кип Марије Богородицине испред цркве – подигнут је 1880. године.
8. Кип Светог Јована Непомуког – 1905. године је постављен у црквеној порти.
9. Кип Свете Тројке
10. Сегијев дрвени/камени крст – Дрвени крст је постављен 1812. године на Сегединском путу.
11. Колозваријев дрвени/камени крст – Дрвени крст је постављен 1821. године. 1900. године је постављен камени крст на истом месту, на крају "мађарског великог сокака" близу "Периферне школе" и забележено право службености.
12. Камени крст испред цркве – подигнут је 1880. године.
13. Коловић-Ковач-Биркасов дрвени/камени крст – подигнут је 1861. године на тзв. "Тотшору" (данас "Зелени сокак"). 1900. године постављен је на истом месту камени крст са укњиженим правом службености.
14. Варгин камени крст – 1868. године је постављен камени крст.
15. Зиграјев камени крст – подигнут је 1894. године на речици Млака са леве стране бечејског пута.
16. Бализов камени крст – постављен је 1908. године.
17. Поздеров камени крст – подигнут је 1911. године.
18. Ђенесов дрвени/камени крст – подигнут је 1864. године на тукљанском гробљу који је касније замењен каменим..
19. Нађ Палив дрвени/метални крст – постављен је 1910. године.
20. Мађарев дрвени/метални крст – подигнут је 1829. године.
21. Први туријски дрвени крст – 1834. године је постављен дрвени крст. Крст је током ратних догађаја 1848-1849. године уништен.
22. Други туријски дрвени крст – постављен је 1834. године који је уништен током рата 1848-1849. године.
23. Сабојев дрвени крст – Дрвени крст је подигнут 1835. године, а 1911. године је замењен каменим крстом.
24. Вадов дрвени крст – подигнут је 1910. године.
25. Српска православна црква "Храм Светог Богојављања Господњег" у Србобрану из 19. века, грађена 1787-1807 год, Решење о заштити бр. 444., Нови Сад, 05.06.1962. године, са иконостасом, рад Новака Радоњића, Решење бр. 1562, Београд, 20.12.1950. године;
26. Четири стара надгробна споменика (на углу Каналске и Јована Стерије, на левој страни Стеријине улице, на углу Каналске и Мије Пивничког и прекопута овога), заштићено Решењем "Покрајинског завода за заштиту споменика културе" бр. 02-204;
27. Зграда СО предложена за заштиту 1999. године;
28. "Водица" евидентирана 1999. године.
29. Војно-граничарска кућа у Надаљу у улици Светог Саве бр. 28. предложена је за заштиту 1999. године.
30. Храм рођења Светог Јована Крститеља-грађена 1811-1813 год.
31. Крст од мермера у центру села
32. Археолошки локалитет "Старо гробље" у Турији - Праисторијско насеље, Решење бр. 02-774/2-69, Нови Сад од 13.07.1970. године.
33. Осам надгробних споменика на "Старом гробљу" у Турији и гроб Јована Клајића, Решењем бр. 01-495/1, Нови Сад, 14.07.1970. године.
34. Српска православна црква "Храм Светог Оца Николаја" у Турији - Саграђена 1754 год.
35. Кућа значајна за НОБ, Турија, ул. Вука Караџића бр. 48., у којој је штампан први број "Истине" и била позната база, Решење бр. 202., Нови Сад, 25.11.1964. године.
36. "Водица" у Турији евидентирана је 2000. године.

4.10. Угроженост подручја од елементарних непогода

Подручје обухваћено овим Просторним планом је изложено негативном дејству земљотреса, пожара, ерупцијом нафте и гаса.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије, која се односи на параметре максималног интензитета земљотреса за повратни повратни период од 100 и 200 година, подручје општине Србобран се налази у зони могуће угрожености **земљотресом** јачине 7°MCS.

Републички хидрометеоролошки завод је развио Систем одбране од **града** и у ту сврху је на подручју општине Србобран изграђено 7 (седам) противградних станица, са којих се током сезоне одбране од града испуљују противградне ракете. Локације ових станица су следеће: Србобран 1, Србобран 2, Србобран 3, Србобран 4, Кипово, Турија и Надаљ.

Настајање **пожара**, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је свакако у већим урбаним срединама – већа насељена места и градови који имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. Од свих насеља у општини само Србобран припада овој категорији пожарно оптерећених насеља. Остала насеља у Општини се сврставају у групу насеља, сеоског типа, са приземним објектима, великим двориштима и широким улицама. У овим насељима је могућа појава пожара, који би били мањих размера, локалног карактера. Опасност од пожара постоји и на нафтним и гасним пољима и сабирним системима, инсталацијама нафте и нафтних деривата за дистрибуцију и промет запаљивих течности.

Изграђеност саобраћајница између насељених места је задовољавајућа што омогућава несметан долазак екипа за гашење пожара. Проблем проходности саобраћаја може бити изражен у зимском периоду, у случају великих снежних падавина и наноса.

Опасностима од **ерупције нафте и гаса** највише је угрожен простор око нафтних и гасних поља, што на подручју општине Србобран представљају лежиште нафте и гаса "Турија север" и "Србобран". У случају ерупције постоји опасност од пожара већих размера и ширења отровних гасова тј. хемијског загађења. Уколико настане ерупција без пожара, околина може бити загађена сланом водом, угљоводоницима, угљен диоксидом итд. Настајање неконтролисаних ерупција може се свести на најмању меру стриктног применом и поштовањем прописаних превентивних мера заштите и њиховим доследним спровођењем у свим фазама рада.

Опасност од настанка **експлозије** коју са собом носи складиштење, превоз, промет и рад са експлозивним материјама присутна је и у појединим технолошким процесима, а односи се на предузећа која се баве производњом и ускладиштењем нафте и нафтних деривата, као и гаса. На овом простору овакви објекти присутни су у оквиру експлоатације нафте и гаса локалитета "Турија север" и "Србобран".

На подручју Просторног плана, а и шире, не постоје **радиоактивне материје** у количини која би могла изазвати акциденте типа елементарне непогоде.

4.11. Тенденција у изградњи и уређењу простора руралних подручја

Основне карактеристике сеоских насеља у србобранској општини имају тренд просека руралних подручја Војводине. Оцена је да је сеоски насеобински систем веома стабилан и неравномерно распоређен на територији Општине, односно сконцентрисан је у југоисточном делу. Два су основна услова определила положај насеља на простору Општине и то: природни услови и саобраћајни системи.

Основни проблеми села тесно су везани за политику развоја пољопривреде, која је несигурна и склона честим променама, те су посматрано у времену, осцилације у условима велике и стварају осећај несигурности код становништва.

Недовољна уређеност сеоских насеља доводи до тога да она не пружају одговарајући квалитет живљења, а такође је карактеристична и недовољна развијеност привредних активности (мала привреда, мањи прерађивачки капацитети, сеоски туризам...). Препуштеност села да само решава своје проблеме види се и у небризи око заштите животне средине и пејсажа (дивље депоније смећа, сточна гробља, неадекватно озелењавање насеља и др.).

У планском периоду потребно је дефинисати и децентрализовати неке функције и тако остварити просторно развојну равнотежу и рационалан одржив развој целе територије, као и стабилност у руралном развоју.

Затечене матрице развоја насеља, њихово физичко прожимање са припадајућим атаром и повезаност са садржајима у њему су на изглед показатељ успореног развоја подручја. Међутим, у савременим аспектима квалитетног одржања здраве човекове средине, здраве хране и потребе за очувањем аутентичне природне и културне баштине и амбијенталних вредности, тај показатељ омогућује планском подручју нову развојну шансу уз могућност заобилажење грешака осталих "развијених" општина. Из тих разлога, овим Просторним планом задржава се рурални карактер насеља Надаљ и Турија и садржаја у атару, где год је то могуће (радне зоне, пољопривредна домаћинства-салаши, и др.), а његово одржање усваја као идеја-предуслов за савремени развојни концепт подручја.

4.11.1. Стање поседа, премера и комасације

Општина Србобран састоји се из 4 КО: Србобран, Турија, Надаљ I и Надаљ II. Укупна површина општине износи 28429,5494 ha. У КО Србобран, Надаљ I и Турија урађене су обнове премера у периоду 1967-1980. године. Једино је на територији КО Надаљ II остао на снази стари премер урађен у стереографској пројекцији из 1895. године, размере планова 1:2880. Ова КО нема грађевински рејон. Грађевински реони имају укупно 1134 ha. Планови су урађени у размери 1:1000.

Ванграђевински рејони имају укупну површину 27296 ha. Земљишна територија је уређена комасацијом, осим за 223 ha КО Надаљ II која је остала у старом премеру.

Катастар непокретности је ступио на снагу у КО Надаљ I и Турија, док су у КО Србобран и Надаљ II у употреби катастар земљишта и земљишна књига.

У општина Србобран завршено је уређење земљишне територије на 99% површине, у 3 КО Србобран, Надаљ I и Турија.

Постигнути су следећи резултати:

- решени су имовинско-правни односи обновом премера и комасацијом;
- урађена је детаљна каналска мрежа;
- створени су услови за наводњавање.

Окосницу развоја и даље ће чинити пољопривреда, јер 94% површине општине захватају обрадива пољопривредна земљишта.

У будућем развоју планира се одводњавање 8000 ha, ревитализација постојеће примарне и секундарне отворене каналске мреже и изградња хидроакмулације, система за водоснабдевање и пречишћавање отпадних вода, постављање шумских ветрозаштитних појасева.

4.12. Намена простора

4.12.1. Коришћење земљишта општине Србобран

Досадашњи начин коришћења земљишта био је условљен, пре свега природним, а затим и друштвеном-економским факторима. Укупна површина подручја обухваћена Планом износи 28.429,5494 ha и према основним категоријама коришћења земљишта састоји се од:

1. Пољопривредног земљишта
2. Шумског земљишта
3. Водног земљишта
4. Грађевинског земљишта

Табела I-23. Основне категорије коришћења земљишта 2006. год.

Ред. бр.	Основне категорије	Општина Србобран P(ha)	%	АП Војводина P(ha)	%
1.	Шумско земљиште	44,9661	0,16	143.339,00	6,64
2.	Пољопривредно земљиште				
	- обрадиво	26.366,6205	92,74	1.795.285,00	83,20
	- необрадиво	26.072,1179	91,71	1.652.236,00	76,57
		294,5026	1,04	143.339,00	6,63
	Укупно плодно (1+2)	26.411,5866	92,90	1.938.624,00	89,84
3.	Грађевинско земљиште	1.453,9428	6,60		
4.	Водно земљиште	564,02	0,49	143.339,00	6,64
	Укупно неплодно 3+4	2.017,9628	7,10	216.260,00	10,16
	Укупно	28.429,5494	100,00	2.157.884,00	100,00

Из табеле се може видети да **плодно земљиште** заузима површину од 26.411,5866 ha што чини 92,90 % укупне територије Општине, док је под неплодним земљиштем 2.017,9628 ha или 7,10% укупне територије Општине.

Однос површина под "плодним" и површина под "неплодним" земљиштем у општини Србобран (92,90 : 7,10) је изнад граница просечних вредности за АП Војводину (89,84: 10,16) и може се сматрати веома повољним. Посматрано по појединачним катастарским општинама може се уочити да су ти односи веома блиски просеку у целој Општини.

Најповољнији однос између "плодног" и "неплодног" земљишта имају КО Надаљ2 (96,31 : 3,69) и КО Србобран (93,47 : 6,53).

Учешће **шумског земљишта** у Општини од 0,16% је знатно испод просека у АП Војводини (6,64%). Учешће **неплодног земљишта и земљишта са посебном наменом** коришћења (водно и остало) од 7,10 % у укупном земљишту Општине, што је ниже од просека вредности за АП Војводину (10,16 %).

5. ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА

Потенцијали

- геосаобраћајни положај;
- природне карактеристике не утичу отежавајуће на просторни развој Општине;
- првокласно пољопривредно земљиште (94,73% чернозем и ливадска црница) шанса за унапређење пољопривреде;
- извршена комасација;
- значајна лежишта нафте и гаса;
- позитивне хидротермалне бушотине;
- могућност коришћења алтернативних извора енергије;
- постојање природних водотока и канала ХС ОКМ ДТД,
- могућност одводњавања и наводњавања плодног земљишта;
- изграђена енергетска инфраструктура;

- велико културно и споменичко наслеђе;
- урађена просторно-планска и урбанистичко-техничка документација.

Ограничења

- недостатак стратешких планова локалне самоуправе;
- недовољна пошумљеност (0,16%);
- пролазак високофреквентних путева кроз насеља;
- недовољна и неадекватна развијеност јавних служби;
- неразвијеност и недовољна заступљеност информационих система и инфраструктурна подршка;
- недовољна и неадекватна комунална инфраструктура (саобраћајнице, водовод, канализација, пречистачи отпадних вода, депоније комуналног отпада);
- велики еколошки проблеми изазвани експлоатацијом минералних сировина (пре свега нафте и гаса);
- проблем отпадних вода индустрије и пољопривреде;
- еолска ерозија;
- неповољна демографска ситуација.

II ОСНОВНИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА

1. ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ

Општи циљеви развоја подручја општине Србобран проистичу из усвојених циљева и опредељења просторног развоја Републике Србије и специфичности подручја општине Србобран у просторно-функционалном смислу и подразумевају:

- Подстицање рационалне организације и уређења простора;
- Ефикасно, рационално и организовано коришћење људских, природних и створених потенцијала у социоекономском, просторном и еколошком погледу;
- Обезбеђење услова за уређење и изградњу простора и насеља;
- Унапређење квалитета живљења и задовољавање потреба становника;

Просторни план је потребно да:

Дефинише концепцију дугорочног развоја подручја Општине;

- Дефинише носиоце и правце развоја, како просторног тако и социо-економског;
- Резервише инфраструктурне коридоре, саобраћајнице и комуналну инфраструктуру;
- Усклади различите, или супротне интересе у коришћењу простора;
- Смањи просторна ограничења за развој (недостатак адекватне инфраструктуре и јавних служби, контролисање загађења животне средине);
- Предвиди мере очувања вредних делова природе, амбијенталних целина и вредног културног наслеђа;
- Унапреди видове регионалне сарадње на очувању животне средине и поправљању њеног постојећег квалитета;
- Дефинише правила и мере коришћења и заштите флоре и фауне, као и санацију и унапређење деградираних површина, лабилних екосистема, шумског и пољопривредног земљишта, вода, ваздуха и тла;
- Предложи правила за просторни развој и размештај привредних делатности;
- Обезбеди рестриктивне, али и стимулативне механизме и инструменте, како би Општина подршком појединим програмима усмеравала развој у правцу и на начин, који би представљао општи интерес и био у функцији задовољења будућег квалитета живота;
- Дефинише приоритете развоја, уз могућности квалитетне разраде и интегрисања конкретних програма у планове развоја, ригорознију оцену друштвено-економске и финансијске подобности и еколошке прихватљивости;
- Успостави адекватну величинску и функционалну хијерархију мреже насеља и центара која подразумева следеће:
 - Рационално коришћење земљишта;
 - Већу искоришћеност грађевинског земљишта унутар постојећих грађевинских рејона и усмеравање изградње на подручја са опремљеном инфраструктуром;
 - Осигурање здраве животне средине у насељима и спровођење мера заштите у процесу изградње и уређења простора;
 - Побољшање унутрашње организације насеља;
 - Подизање квалитета уређености насеља и нивоа комуналне опремљености насеља;
 - Пропише правила просторног развоја и грађења, како за случајеве непосредног издавања путем Акта о урбанистичким условима, тако и у виду смерница код израде планова хијерархијски нижег нивоа.

2. ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ПО ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА

Демографија

Основни циљ будућих демографских кретања у општини Србобран односи се на успоравање негативних трендова у кретању укупног броја становника и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације, као и на стварање услова за повећање степена запослености у насељима у циљу спречавања демографског пражњења подручја.

Мрежа и функција насеља и јавне службе

Циљеви и смернице у области мреже и функције насеља општине Србобран су:

- Постизање оптималног нивоа урбаног и руралног живљења по насељима, у зависности од укупних природних и створених потенцијала;
- Преиспитивање постојећих граница грађевинских рејона насеља, уз сагледавање потребе за ширењем, односно смањењем појединих насеља;
- Повећање нивоа социо-економске развијености подручја.

Остали циљеви дефинисани су у складу са препорукама из ПП РС и у односу на хијерахијски ниво, специфичне функције и потенцијале насеља:

- Србобран је насеље које ће и убудуће имати функцију општинског центра, насеље градског карактера, насеље које ће се развијати у мањи индустријски центар, уз развијање секундарних, терцијарних и непривредних делатности у складу са функцијом и посебним природним и културним вредностима;
- Остала насеља су сеоска насеља локалне заједнице, у којима ће се развијати пољопривреда и производња здравствено безбедне хране и која би у планском периоду требало да постојећу саобраћајну инфраструктуру боље искористе за пласирање роба;
- У наредном периоду, такође, треба радити на комбинованом развоју пољопривреде и других привредних активности, од малих производних погона, занатства, трговине, сервисних и финансијских услуга, до туризма и домаће радиности, развијањем примарних, терцијарних и непривредних делатности у складу са улогом насеља.

Циљеви развоја и организације јавних служби су:

- Постизање заступљености јавних служби по насељима, у складу са хијерархијским нивоом и функцијом насеља, а на основу смерница из ПП РС;
- Оснивање оних јавних служби које ће насељима дати специфичну, специјализовану функцију и искористити подручја са посебним природним и културним вредностима;
- Развој јавних служби прилагођених специфичним потребама сваког насеља и потребама локалног становништва;
- Промене у организацији рада јавних служби и прилагођавање потребама и особеностима локалних заједница, увођење комплементарних и пратећих активности;
- Већу употребу савремених информатичких и других комуникационих средстава, са циљем да се повећа доступност јавних служби и установа за грађане.
- У оквиру спорта и рекреације обезбедити минимум спортско-рекреативних површина по становнику од 3,5 m² и оптимум од 5,5 m² по становнику.

Привреда

- Циљ израде Просторног плана у области привреде је формирање стабилне и развојне привредне структуре, која ће дугорочно посматрано омогућити одрживо коришћење постојећих ресурса и компаративних предности планског подручја;
- Основни циљ будућег развоја привреде је ревитализација пољопривредне и сточарске производње, динамизирање развојних процеса, у циљу афирмације Општине као произвођача здраве хране;
- Обезбеђење просторних услова за развој привредних капацитета и њихов размештај у насељима Општине, да би се постигли најповољнији ефекти, подигао ниво развијености Општине и спречило даље демографско пражњење;
- Развој мале привреде у циљу повећања степена запослености и стандарда становништва;
- Потпуније коришћење постојећих индустријских капацитета;
- У области индустрије основни циљ је динамизирање прерађивачке индустрије (првенствено везане за локално сировинско залеђе-мањи прерађивачки капацитети виших фаза прераде), у складу са заштитом животне средине и контролом утицаја индустријских активности на животну средину;
- Подстицање развоја капацитета терцијарних делатности да би се достигао ниво који захтевају савремени стандарди живљења и афирмација Општине као туристичког подручја.

Пољопривреда

Основни или општи циљеви који важе у области пољопривреде врло су слични у свим општинама, јер представљају темељно опредељење и основу за систематичан развој пољопривреде на посматраном подручју и подразумевају:

- Јасно поимање да су развој пољопривреде и развој села неодојива целина, те концепирање такве аграрне политике на свим нивоима, која уважава и подразумева ову чињеницу;
- Стварање планске основе за дефинисање равномерног развоја пољопривреде на целовитој територији посматраног подручја;
- Уређење амбијента и предуслова за природно, тржишно укрупњавање поседа, без арбитражног наметања процеса укрупњавања;
- Фаворизовање традиционалних пољопривредних домаћинстава, путем пореских олакшица;
- Стварање могућности за изbalансиран однос различитих грана пољопривреде.

Специфичности ове Општине условљавају и посебне циљеве, као што су:

- Пажљиво препознавање и лоцирање посебности посматраног подручја (као на пример квалитет поврћа), које пружају компаративне предности у односу на окружење;
- Повећање површина под високоаккумулативним културама, које нуде значајније могућности економске валоризације, било директним пласманом на тржиште, било даљом прерадом;
- Стварање предуслова за унапређење сточног фонда;
- Увећање површина под воћњацима и виноградицама;

- Узгој семенске робе;
- Узгој цвећа;
- Уређење вештачких рибака, како за производњу конзумне рибе, тако и за спортски риболов;
- Развој пчеларства;
- Развој органске производње и алтернативних видова пољопривреде.

Шумарство

Посебни циљеви у развоју шума и ваншумског зеленила су:

- Очување постојећих шума, шумског земљишта и ваншумског зеленила и унапређење њиховог стања;
- Повећање површина под шумама на рачун шумског земљишта и пољопривредног више бонитетне класе од V, (изузетно IV и V бонитетне класе);
- Пошумљавање нових површина у оквиру изворишта вода, речних токова;
- Подизање заштитних имисионих шума у граничним зонама индустријских постројења и саобраћајница;
- Повећање површина под ваншумским зеленилом формирањем заштитних појасева поред саобраћајница, мелиорационих канала и у оквиру пољопривредног земљишта (пољозаштитни појасеви) ради заштите од ветра и еолске ерозије;
- Формирање заштитног зеленила у оквиру економија и других објеката у атару као и свих деградираних површина (позајмишта, јаловишта, копова глине);
- Формирање свих категорија насељског зеленила у свим насељима Општине;
- Обезбеђење и трајно јачање и развој општекорисних функција шума, повезивањем шума, ваншумског зеленила и зеленила насеља у систем зелених површина.

У области развоја ловства општи циљеви су:

- Повећање бројности и структуре дивљачи;
- Очување ретких и угрожених врста;
- Развој ловног туризма у оквиру туристичке понуде;

Посебни циљеви проистичу из специфичности ловишта и спроводиће се кроз важеће ловне основе и годишње планове газдовања установљених ловишта.

Туризам

Основно полазиште у планирању одрживог туризма је Стратегија развоја туризма Републике Србије. У склопу те Стратегије Војводина представља јединствени туристички кластер и сви планови морају поћи од те чињенице.

Општи циљеви израде Просторног плана у области развоја туризма су:

- Сваки одрживи план развоја туризма полази од претпоставки реалних потенцијала у које спадају: садржајност простора, туристичке вредности неке дестинације или регије, приступачност дестинације у односу на туристички емитивна подручја, оцена изграђености дестинације у погледу туристичке и друге-пратеће инфраструктуре, степен очуваности природних и културних вредности и вредности локалне заједнице, укљученост у постојеће туристичке токове;
- Да се у оквиру потенцијала планирају садржаји и активности и изгради потребна инфраструктура, како би се повећао туристички промет планског подручја, повећали приходи од туризма, повећао проценат становништва који приходује од туризма. Све ово се мора постићи кроз планиран и контролисан развој туризма, који неће угрозити природну и културну баштину подручја.

Посебни циљеви развоја:

- Потребно је извршити валоризацију најзначајнијих природних и створених вредности, те на основу њих дефинисати најзначајније потенцијале туристичке понуде на простору Општине;
- Организовати заокружену туристичку понуду, која садржи афирмисане мотиве и омогућава афирмисање нових туристичких мотива;
- Повећати степен искоришћености постојећих капацитета, а нове туристичке капацитете развијати у зонама највеће концентрације становништва и посетилаца у насељима, као и на локацијама атрактивним за развој пре свега ловног, риболовног и салашарског туризма;
- У оквиру потенцијала планирати садржаје и активности и изградити потребну инфраструктуру, како би се повећао туристички промет планског подручја, повећали приходи од туризма, повећао проценат становништва који приходује од туризма;
- Утврђивање конкретних праваца развоја оних облика туризма чији је развој реалан на основу природних и створених потенцијала.

Инфраструктурни системи

Саобраћајна инфраструктура

Основни циљеви у домену саобраћаја у односу на будући развој општине Србобран су:

- Стварање услова за реализацију свих концепцијских претпоставки из ПП РС који би иницирали свеобухватни развој овог простора;

- Стварање услове за развој, модернизацију и реконструкцију свих појавних облика саобраћаја, нарочито оних који иницирају развојне тенденције привредних активности у оквиру овог или околног простора;
- Изградња, реконструкција и модернизација саобраћајних капацитета који ће утицати привредну афирмацију појединих локалитета у домену привредних и туристичких активности;
- Омогућавање различитим мерама (изградња, модернизација, реконструкција) развој и укључење у транспортну понуду овог простора и других видова саобраћаја (водни, железнички), чиме би се омогућиле претпоставке за развој и функционисање свих појединачних саобраћајних видова и повезивање на интегралном принципу преко транспортно-саобраћајних капацитета у оквиру пловног пута канала ОКМ ХС ДТД Бечеј – Богојево.

Као посебни циљеви у домену саобраћаја су:

- Стварање услова за развој свих облика саобраћаја у оквиру простора општине Србобран, како би се подстакао укупни развој насеља и остварио плански развој свих насеља на принципима рационалног газдовања простором и минимизацијом заузимања пољопривредног земљишта;
- Формирање нове оптималне саобраћајне матрице општине Србобран, која треба да представља сегмент будуће саобраћајне матрице Војводине и то на нивоу перспективног развоја, интеррегионалног повезивања са субрегионима;
- Стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснован на европским стандардима, тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине како у оквиру урбаних и руралних простора, тако и у оквиру атара како би се створили услови за производњу здраве хране, као једног од будућих стратешких опредељења овог простора;
- Стварање услова за развој железнице (кроз модернизацију и реконструкцију капацитета), како би се могла уклопити у нова европска опредељења свеобухватног развоја региона;

Водопривредна инфраструктура

Као делови основног стратешког циља у области водопривреде, на подручју општине Србобран систематизовани су следећи циљеви:

- Дефинисање водопривредног развоја и могућности водопривреде као подстицајног, или ограничавајућег фактора у оквиру других компонената развоја подручја;
- Интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- Осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине уопште и побољшање квалитета живљења људи;
- Очување и унапређење заштите од поплава, ерозија и бујица, као и других видова штетног дејства вода, при чему се и други системи (урбани, привредни, инфраструктурни итд.) упућују како да усмере свој развој, да би се заштитили од штетног дејства вода;
- Унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у области водопривреде;
- Заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана, посебно шумарства, путем заштите и ревитализације угрожених екосистема, антиерозионог газдовања шумама, унапређења естетских вредности, очувања и унапређења археолошких, историјских, биолошких, геолошких и других природних и створених ресурса и вредности.

Посебни циљеви у области развоја водоводних система на територији Општине су:

- Стриктно поштовање режима заштите изворишта подземних и површинских вода у свим извориштима комуналних водовода;
- Очување локалних изворишта, чак и оних мањег капацитета, и након повезивања појединих насеља са регионалним системима, ради обезбеђивања виталних функција система и у кризним хаваријским ситуацијама;
- Постепено повезивање свих парцијалних водовода у јединствен регионални систем, којим се остварује висока поузданост функционисања и прописан, стално контролисан квалитет воде;
- При прикључивању локалних водовода на регионални систем, а из регионалног система се допремају само недостајуће количине воде, наставља се коришћење свих локалних изворишта која обезбеђују воду доброг квалитета;
- Смањивање специфичне потрошње воде у домаћинствима, политиком реалних цена воде, мерењем утрошка воде и мерама планске рационализације потрошње;
- Управљачко-информационо осавремењавање водоводних система, увођењем мерног – мониторинг система, који ће омогућавати праћење динамике потрошње у свим важнијим гранама мреже, као и брзу дијагностику поремећаја и кварова у раду система;
- Вода за технолошке потребе у индустрији која не захтева воду квалитета воде за пиће, не може се захватати из водовода насеља, већ се потрошачи технолошке воде упућују на властите захвате површинских и подземних вода нижег квалитета (подземне воде у индустријској зони, која се не захвата за водове насеља) и на мере рецикулације и планске рационализације потрошње.

Основни циљеви и критеријуми за каналисање насеља и реализацију постројења за пречишћавање отпадних вода:

- Канализациони системи се развијају као дистрибуирани системи, тако да са гледишта транспорта отпадних вода и препумпавања представљају заокружене, економски оправдане целине, које се могу заокружити изградњом одговарајућих УПОВ општег типа;

- Даљи развој канализације спроводи се по сепарационом систему: посебно за отпадне воде насеља и оних индустрија које се након предтретмана смеју прикључити на канализације за отпадне воде, а посебно за кишне канализације;
- По важећем критеријуму Водопривредне основе Србија (ВОС) , УПОВ се граде за сва насеља која имају више од 5.000 ЕС;
- При канализацији насеља која до тада нису имала канализационе системе, стриктно се спроводи принцип обавезности прикључења домаћинства, без обзира на дотадашња привремена решења;
- Стриктно се забрањује евакуација отпадних вода у напуштене бунаре и упојне јаме;
- Отпадне воде индустрија које се налазе у Србобрану и оних које се планирају ван граница грађевинског рејона, смеју се упуштати у градску канализацију тек након предтретмана, којим се пречишћавају до нивоа да смеју да буду усмерене према УПОВ општег типа. Посебно је забрањено уводити у градску канализацију опасне материје и супстанце које би ометале и разбијале процес биолошког пречишћавања у УПОВ;
- У циљу рационалног коришћења простора где год је могуће користити тзв. групне системе, којима се једним УПОВ пречишћавају отпадне воде из више оближњих насеља, повезаних магистралним колекторима са одговарајућим КПС;
- Димензионисање кишне канализације треба примерити значају подручја која се њоме штити и величини потенцијалних штета од плавлeња делова насеља и саобраћајница. Капацитети не би требало да буду мањи од оних који су потребни за прихватање тзв. двогодишње кише, нити већи од тзв. десетогодишње кише;
- На малим водотоцима, уколико се исти уводе у системе кишне канализације, где год је то могуће, обликовањем терена и коришћењем зелених површина, извршити ретензирање/ублажавање великих вода пре њиховог увођења у колекторе.

У области водопривреде, решења су у сагласности са значајем и утицајем Криваје, и низом мањих природних и створених токова, тако да је неопходно:

- Ваљано одржавати постојећу мрежу одбрамбених насипа и регулисаних корита;
- Сачувати мелиорационе системе;
- Заштитити подземна и површинска изворишта.

Енергетска инфраструктура

У области енергетске инфраструктуре циљеви су следећи:

- Унапређење квалитета живљења и задовољавање потреба становника, при том имајући у виду принципе енергетске ефикасности;
- С обзиром на енергетску зависност региона, посебну пажњу посветити развоју и могућностима примене алтернативних извора енергије примерених подручју (геотермална енергија, енергија ветра и сунца, биомаса и биогаз) и малих хидроелектрана на каналима ОКМ ХС ДТД и водотоцима, имајући све време потребу за енергетско ефикасношћу;
- Функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса;
- Гасификација на предметном подручју на бази усклађених концепција гасификације и топлификације, у сврху задовољења потреба крајњих корисника у широкој потрошњи;
- Побољшање рада и поузданости постојеће гасоводне мреже, као и њен даљи развој;
- Експлоатација минералних сировина у складу са одрживим развојем, очувањем и заштитом природних и створених ресурса и животне средине;
- Обезбеђење квалитетне и сигурне испоруке електричне енергије диктираном потрошњом у наредном периоду за све потрошаче на подручју Општине;
- Реконструисати постојећу 10 kV мрежу и изградити нову 20 kV у складу са променом трансформације електричне енергије, тако да сва насеља, буду повезана мрежом од 20 kV. Нисконапонска дистрибутивна мрежа, преко које се директно снабдевају сви потрошачи на овом подручју, треба да се усклади са овим променама;
- Изградити нове и реконструисати постојеће трафостанице 10/0,4 kV на 20/0,4 kV, у складу са захтевима реконструисане дистрибутивне мреже и порастом потрошње;
- У насељима, туристичким локалитетима, дуж државних путева у близини насеља и раскрсница изградити квалитетну спољну расвету у складу са новим технологијама развоја расветних тела;
- Заштита коридора високонапонске електроенергетске мреже.

Телекомуникациона инфраструктура

Основни стратешки циљеви и опредељења:

- Потпуна дигитализација телекомуникационе инфраструктуре као једног од кључних предуслова за изградњу информационог друштва;
- Достижање просечног европског степена развоја у области телекомуникација;
- Омогућавање да интернет буде свима доступан, брз, јефтин и сигуран;
- Постизање развоја Web економије;
- Усклађивање развоја телекомуникационе инфраструктуре са захтевима који су утврђени у стратегијама других области, а посебно са Стратегијом развоја информационог друштва;
- Обезбеђење ефикасног приступа информацијама и знању;
- Повећање нивоа знања и образовања информационо-комуникационих технологија изградњом телекомуникационе инфраструктуре и информационог друштва.

Посебни циљеви израде Просторног плана у области телекомуникационе инфраструктуре:

- Обезбеђење потребног броја телефонских прикључака за све кориснике, домаћинства у насељима и привредне субјекте;
- Најмање удвостручити постојећи број телефонских прикључака;
- Обезбеђење мреже високог квалитета, поузданости и расположивости изградњом јединствене транспортне мреже;
- Изградња међумесног телекомуникациони систем ПТТ, за осигурање квалитета међумесних веза довољног капацитета;
- Изградња оптичких каблова и омогућавање савременог система преноса;
- Замена дотрајале опреме и модернизација мреже, да би се обезбедило поузданије и квалитетније функционисање телекомуникационог система ПТТ и услови за увођење савремених услуга;
- Увођење нових телекомуникационих услуга увођењем оптичких каблова у месне мреже;
- Увести мобилне услуге засноване на радио преносу;
- Изградња модерне приступне кабловске мреже, за обезбеђење широкопојасних сервиса, развој јавних, комерцијалних и локалних радио и ТВ програма, уз константно праћење и укључивање нових технологија у складу са светским трендовима;
- Осигурање коридора за РР везе;
- Изградња микроталасних система за дистрибуцију радио и телевизијских програма у сеоским и мањим градским срединама изолованим острвима КДС;

Заштита животне средине

Основни циљеви у оквиру заштите животне средине су:

- Формирање јединственог катастра загађивача на територији општине Србобран, као и успостављање контролног мониторинга параметара животне средине;
- Стварање повољних микроклиматских услова повећањем површина под шумама и ваншумским зеленилом (садња заштитних појасева у оквиру пољопривредног земљишта, каналске и саобраћајне инфраструктуре);
- Смањење и контрола употребе пестицида и других хемијских препарата у пољопривредној производњи;
- Снижење високих подземних вода на угроженим локалитетима;
- Стварање услова за пренамену и заштиту постојећих деградираних простора, (од експлоатације минералних сировина);
- Пречишћавање свих отпадних вода (комуналних и индустријских), ради одржавања квалитета воде у реципијентима;
- Снабдевање насеља потребном количином квалитетне воде за пиће прикључењем на регионални систем водоснабдевања;
- Санирање и рекултивација свих неуређених и непрописно лоцираних сметлишта у Општини, као и других деградираних простора;
- Санитарно депоновање комуналног и нетоксичног индустријског отпада и животињских лешева у складу са важећим правилницима и Националном стратегијом управљања отпадом Владе Републике Србије на регионалној депонији и изградња трансфер станице (предлог је локалитет "Растока" у КО Србобран);
- Рационално газдовање и спровођење мера заштите у току експлоатације и коришћења природних ресурса.

Заштита природних вредности

Циљеви заштите природних вредности су:

- Валоризација и успостављање високог концепта заштите водотока Криваја и Бељанске баре;

Заштита непокретних културних добара

Циљеви заштите културних добара су:

- Непокретна културна добра треба штитити интегрално са простором у коме се налазе и третирати их као развојни потенцијал подручја Општине и шире;
- Културно наслеђе треба максимално штитити од свих облика неконтролисане урбанизације и изградње, затим од реконструкција које су непримерене постојећој насељској структури, од изградње индустријских погона и великих инфраструктурних система, објеката посебне намене и других објеката, који могу трајно да деградирају не само њихово окружење, већ и да им угрозе идентитет.

Основне активности везане за заштиту и коришћење споменика културе треба да се одвијају у два правца:

1. Заштити, неговању и презентацији непокретних културних добара;
2. Истраживању, откривању и проучавању нових, уз поштовање утврђених основних циљева:
 - Очување темеља националне културе, као и култура које су постојале пре појаве националних култура, или су се паралелно развијале;
 - Организовано развијање свести о значају културног наслеђа за живот и рад, као битног предуслова за очување националног идентитета;
 - Реинтеграција непокретних културних добара у савремени животни амбијент;
 - Развијање функције заштите културних добара, како би добила улогу активног учесника у стварању и обликовању простора;

- Заштита културног наслеђа мора бити стална, свеобухватна и ефикасна.

III ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ПРАВИЛА КОРИШЋЕЊА, УРЕЂЕЊА И ЗАШТИТЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА

1. КОРИШЋЕЊЕ И ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

1.1. Пољопривредно земљиште

Савремени друштвено-економски развој неизбежно доводи до смањивања пољопривредних површина. Међутим, како макроекономске неизвесности не омогућавају да се до 2027. године прецизније дефинишу потребе индустрије, грађевинарства, саобраћаја, енергетике, рударства и других привредних активности за простором, потребно је прихватити чињеницу да ће се те потребе претежно подмиривати на рачун рационалнијег и потпунијег искоришћавања већ раније преузетог пољопривредног земљишта.

Такође, све присутнија деградација пољопривредног земљишта, као и последице угрожености општег стања животне средине, захтевају доношење интегралних решења у области заштите основних природних ресурса, које чине пољопривредно и шумско земљиште, вода и ваздух. Један од кључних елемената одговарајућих планских решења чини повећање степена шумовитости, како у функцији трајног обезбеђења потреба за водом и чистим ваздухом, тако и у функцији очувања, односно повећања еколошког потенцијала знатних површина еродираних ораница и других пољопривредних земљишта непогодних за обраду, или са ниским економским ефектима.

Ради спровођења ових мера планирају се следеће промене намене коришћења пољопривредних површина:

- Пошумљавање плитких и еродибилних ораница V бонитетне класе, као и дела ораница од II – IV бонитетне класе, које су захваћене експресивном ерозијом;
- Пошумљавање дела нископродуктивних пашњака VI и VII бонитетне класе;
- Искључивање из пољопривредне производње земљишта дуж државних путева I и II реда, као и око других аерозагађивача ради подизања шумских појасева. То су претежним делом земљишта угрожена контаминацијом тешким металима и другим штетним агенсима;
- Подизање шума и заштитног зеленила на ободима насеља и радних зона;
- Подизање шумских пољозаштитних појасева;

Предложене промене намене пољопривредног земљишта утицаће, у планском периоду, на смањење укупног пољопривредног земљишта, као и на промену структуре коришћења по катастарским категоријама. Истовремено, ове мере ће допринети заштити пољопривредног земљишта, а самим тим повећању квалитета земљишта, као и приноса.

Ради очувања расположивог пољопривредног земљишта, а у складу са Законом о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06), као и стварања предуслова за спречавање депопулације, израду програма и пројеката заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта, процене погодности за уређење и коришћење пољопривредног земљишта, за примену научно-технолошких достигнућа у области заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта и израде стратегије развоја пољопривредне производње, у складу са укупним економским, социјалним, еколошким и културно-историјским развојем, обавеза је доношење пољопривредне основе, као планског документа.

Заштита пољопривредног земљишта подразумева следеће:

- Коришћење пољопривредног земљишта искључиво у пољопривредне сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06) и овим Просторним планом;
- Забрану испуштања и одлагања опасних и штетних материја на пољопривредном земљишту и у каналима за одводњавање и наводњавање;
- Обавезу испитивања пољопривредног земљишта и воде за наводњавање у циљу утврђивања количина опасних и штетних материја;
- Примену противерозивних мера;
- Контролу плодности обрадивог пољопривредног земљишта и количину унетог минералног ђубрива и пестицида;
- Забрану уситњавања обрадивог пољопривредног земљишта уређеног комасацијом, у складу са Законом о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06).

Пољопривредно земљиште треба заштитити пољозаштитним појасевима од штетеног дејства еолске ерозије којом се односе земљиште и усеви у фази семена што за последицу има смањење приноса. У том смислу је потребно:

- Формирати ветрозаштитно и пољозаштитно зеленило на око 2% територије Општине на просторима уз канале, саобраћајнице и у оквиру пољопривредног земљишта са циљем побољшања микроклиматских услова;
- Формирати заштитно зеленило уз радне површине у атару, на просторима за рекултивацију (напуштене депоније, деградирано земљиште) у зонама за рекреацију;
- Шуме и ваншумско зеленило повезати у систем зелених површина који ће омогућити јачање укупног био-еколошког система подручја.

Да би предложене промене могле да се реализују потребно је приступити изради Основа заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта за територију Општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06) и смерницама које су дате ПП РС. Такође препоручује се и израда Плана за проглашење ерозионих подручја на територији општине према чл.38. Закона о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96).

Основама заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта за територију Општине ближе ће се уредити:

- Намена коришћења пољопривредних површина на бази природних и других услова (рејонизација); утврдити површине за производњу здраве хране, површине које треба уредити ради рационалније пољопривредне производње (мелиорације, комасације и сл.); утврдити степен ерозије пољопривредног земљишта, одредити површине које се наводњавају или се могу наводњавати, утврдити површине којима се штите станишта дивљих биљних и животињских врста и којима се не може променити намена ради очувања природне равнотеже.

Основама заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта остварују се годишњим програмима заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта.

Програмом се утврђује врста и обим радова које треба извршити у периоду за који се Програм доноси, као и динамику извођења радова и улагања средстава.

Такође годишњи програм садржи и податке о укупној површини државног земљишта (у Општини и по КО) корисницима тог земљишта, податке о закупу, као и о стању заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта у државној својини.

Основама заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта за територију Општине доноси Скупштина Општине, уз претходно прибављену сагласност министарства надлежних за послове пољопривреде и заштите животне средине.

Коришћење минералних ђубрива

Генерално посматрано наша земља је на основу коришћења вештачког ђубрива при дну европске лествице. Општина Србобран се не разликује у већој мери од околних општина, што дугорочно гледано може у извесној мери умањити приносе по јединици површине.

Услед годинама запостављане сточарске производње и могућност ђубрења природним стајњаком сведена је на минимум.

Такође због ниске акумулативности пољопривреде, као и због недостатка традиције, нема широке примене органских ђубрива, као на пример заоравање зелене масе, компостирање и сл.

Из горе наведених намеће се као једно од алтернативних решења повећање удела гајења легуминозних биљака (соја, лущерка и др.), као могућих азотофиксатора (сакупљача азота у земљишту), што повећава плодност и физичке особине тла.

Избор технологије обраде тла

Приликом избора начина обраде тла мора се водити рачуна о више фактора који опредељују могућности избора технологије као што су: педолошки састав, избор адекватне културе, величина парцеле, могућности наводњавања и одводњавања итд.

Лакша и растреситија земљишта, могу се обрађивати лакшим оруђима и пружају шири спектар могућности ратарске производње.

Забрана депоновања отпада

Насеља у општини Србобран су до сада парцијално решавала проблем депоновања отпада, на привременим локацијама. Степен уређености и опремљености ових локација, већином не задовољава тражене критеријуме, па је присутна деградација, не само простора на коме се налазе депоније, него и оног простора око њих, а такође је присутно и загађење ваздуха а постоји и могућност загађења и подземних вода.

Могућност решавања овог проблема је прелазак на систем регионалног депоновања отпада.

Рекултивација после експлоатације

На неколико места у општини Србобран, постоје такозване јамуре настале експлоатацијом глине. Будући да се у пракси обично не врши рекултивација оваквих места, најпогоднији начин њиховог привођења корисној намени, јесте њихово пуњење подземном водом (уколико за то постоје услови) и коришћење као спортских рибака.

1.2. Шуме и шумско земљиште

Шумско земљиште на територији Општине треба повећати са садашњих 0,16% пошумљавањем и виших бонитетних класа пољопривредног земљишта бонитетне класе уз државне путеве, где је присутно велико загађење. Шумско земљиште као ресурс треба користити у складу са његовим биолошким капацитетима, како би ефекти производње у шумарству били већи. Сем тога, неопходно је остварити и заштитну (превасходно водозаштитну) и социо-економске функције шума. Одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа као и примена прописане технологије гајења шума спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта.

Шуме и ваншумско зеленило ће сачињавати: шуме и ваншумско зеленило, зеленило заштитних појасева, зеленило у подручју водотока, зеленило путних појасева, туристичких локалитета и зеленило насеља. Планираном структуром шума и ваншумског зеленила и њиховом прерасподелом у простору (у зависности од услова средине и намене), оствариће се заштитна, културно-социјална и производна функција.

Планом пошумљавања ће се:

- Задржати све постојеће шуме и ваншумско зеленило;
- Постојеће шуме и ваншумско зеленило одговарајућим биолошко-техничким и узгојно-уређивачким мерама подићи на виши квалитетни ниво;
- Нове шуме подизати на површинама запуштених пашњака и необрађених површина, еродираним подручјима, као и на земљиштима непогодним за пољопривредну производњу (VI, VII и VIII бонитетна класа);
- Остварити подизање високог ваншумског зеленила на деловима простора уз водотоке, канале, путне коридоре, викенд - зоне и насеља.
- Неопходно је очувати аутохтоне групације дрвенастих врста;
- Предложено учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде најмање 50% изван станишта природних реткости, ради очувања биодиверзитета аграрног и урбаног предела.
- Потребно је постићи што већу разноврсност врста и физиономије, тј. спратност дрвенасте вегетације.

Шумама и шумским земљиштем газдоваће се на основу општих и посебних основа газдовања шумама.

Шумама у приватној свијини газдоваће се на основу опште основе и програма газдовања приватним шумама.

Основе су у обавези да донесу предузећа која газдују шумама, сем програма газдовања приватним шумама. Основе и програми се доносе за период од десет година. Спровођење основа и програма газдовања шумама обезбедиће се годишњим извођачким планом газдовања.

Газдовање шумама, у смислу Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 46/91, 83/92, 54/93, 60/93 и 54/96) подразумева:

- Гајење шума;
- Коришћење шума, шумског земљишта и других потенцијала шума, туристичке и рекреативне потребе;
- Изградњу и одржавање шумских саобраћајница и других објеката који служе газдовању шумама;
- Унапређење свих функција шума.

1.3. Ловна подручја

Ловишта у границама подручја обухваћеног Просторним планом имају добре услове за развој и гајење дивљачи. У наредном периоду се не очекује установљење нових ловишта, већ обнављање решења о давању ловишта на газдовање.

Ловиштима на територији општине Србобран, односно њиховим деловима ће се газдовати на основу важећих ловних основа и годишњих планова газдовања које доносе корисници ловишта у складу са Законом о ловству ("Службени гласник РС", бр. 39/93, 44/93, 60/93, 8/94, 10/94 и 101/05) и Правилником о садржини и начину израде ловне основе ловишта, ловне основе ловног подручја и годишњег газдовања ловиштем. Установљење ловишта је у надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, које даје сагласност на ловну основу и издаје решење о газдовању ловиштем.

Пун економски капацитет ловишта ће се постизати добром прогнозом диманике развоја популације дивљачи, односно пројекцијом оптималног матичног фонда за сваку ловну годину, уз уважавање реалног прираста, губитака и одстрела дивљачи.

1.4. Воде и водна подручја

Подземне и површинске воде

Вода и водотоци, као добра од општег интереса за задовољење општих и појединачних интереса, под посебном су заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96).

При планирању будућег снабдевања становништва водом, у домену избора изворишта, предност добијају она изворишта која су економски повољнија и која су изложена мањим ризицима угрожавања квалитета вода, па их релативно лако можемо адекватно заштитити, односно свести ризике на прихватљиви ниво.

Неопходно је сва изворишта висококвалитетних подземних и површинских вода адекватним мерама заштитити и у напредити (пошумљавање сливова, санирање извора загађивања, итд.).

Оптималну дугорочну оријентацију снабдевања водом становништва представља изградња рационалних регионалних и међурегионалних система у које би били интегрисани постојећи насељски водоводни системи. Ови системи треба на складан начин да допуне недостајуће количине количине вода са локалних изворишта.

Постоје насеља за која није рационално повезивање на регионалне водоводне системе, односно, где је повољније користити само локална изворишта. При томе се оптимално решење налази у коришћењу подземних и површинских вода на најрационалнији начин.

Подземна вода је повољна као извориште хигијенски исправне воде, јер изданска средина представља природни филтар и биохемијски реактор у коме се природним физичким, хемијским и биолошким процесима врши трансформација квалитета воде, у смислу побољшања квалитативних особина.

Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта од случајног или намерног загађивања. Ово се пре свега односи на потребу увођења зона и појасева санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта у складу са Законом о водама ("Службени гласник РС", број 46/91; 53/93; 67/93; 54/96).

На простору општине Србобран експлоатација подземних вода за водоснабдевање становништва врши се из углавном из бунара дубине до 140 m. За водоснабдевање општине Србобран интересантне су воде које се акумулирају у II, односно првенствено у III издани од 60 m до 80 m, односно од 80 m - 140 m дубине.

Друга издан простире се на целом простору Општине и изграђена је од холоценског средњезрног песка. Подина ових седимената налази се на дубини од 62 m - 78 m, док је повлата од 47 m - 69 m, са просечном дебелином од 16,5 m. Највеће дебелине издани су на простору изворишта "Поповача" и Млаке.

Воде ове издани могу се користити за потребе појединих потрошача или индустрије, али углавном за техничке потребе и у условима где нису потребне хемијски и бактериолошки исправне воде.

Трећа издан представља колектор подземне воде која је најквалитетнија и може се искористити за водоснабдевање. Статички НПВ на овом подручју је 7 m - 8 m, док је на подручју изворишта "Поповача" он више квазистационаран и износи 15,5 m.

Хемизам ових вода указује да је минерализација од 340 mg/l - 530 mg/l, азота има 0,18 mg/l, утршак KMnO_4 креће се од 1,5 mg/l до 11,6 mg/l, док је садржај јона Fe до 0,67 mg/l.

На основу наведеног, циљеви заштите и коришћења водног ресурса биће:

- оптимизирање режима вода
- праћења стања и
- анализе квалитета вода

Овим ће се омогућити рационално и вишенаменско коришћење реке (пловидба, рекреативне и туристичке активности, порибљивање и сл.)

Водно земљиште, обале, инундациони појас

Водно земљиште представљају корито и обале водотока, језера и акумулација. Водно земљиште се може користити, без водопривредне сагласности, као пашњак, ливада и ораница.

Обала је појас земљишта који се протеже непосредно уз корито за велику воду водотока или језера, односно акумулације, а обала у подручју заштићеном од поплава је појас земљишта ширине 50 метара рачунајући од унутрашње ножице насипа према брањеном подручју.

Законом о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96) дефинисано је инундационо подручје као појас земљишта између корита за малу воду и спољне ножице насипа, односно појас земљишта између корита за малу воду и поплавне линије на подручју на којем нису изграђени објекти за заштиту од штетног дејства вода, а у сврху техничког одржавања водотока и других вода, спровођења обране од поплава и других облика заштите од штетног деловања вода.

Разликују се уређени и неуређени инундацијски појас, с обзиром на постојање регулационих и заштитних водних грађевина. Утврђивањем неуређеног инундационог појаса, резервише се простор за грађење регулационих и заштитних водних грађевина, те ограничава простор природних и вештачких ретензија.

Земљиште између насипа за одбрану од поплава и корита (инундационо подручје) водотока и на заштићеној страни иза насипа у ширини од 50 метара може се користити на начин којим се не угрожава спровођење одбране од поплава а у складу са планом одбране од поплава.

У грађевинским подручјима насеља, забрањена је изградња на поплавним подручјима, осим за изградњу спортско-рекреационих, угоститељско-туристичких и инфраструктурних грађевина. У грађевинском подручју насеља, на поплавним подручјима дозвољава се изградња и грађевина других намена према условима надлежног водопривредног предузећа.

Заштита вода

У наредном периоду, предузеће се мере заштите ресурса пијаћих вода као националног богатства, које ће се користити искључиво за водоснабдевање становништва. Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите

изворишта вода од случајног или намерног загађивања. Ово се у првом реду односи на потребу увођења зона санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта, систематску контролу и адекватну службу за реализацију постављених циљева.

У циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама.

За технолошке отпадне воде потребно је предвидети претретман код сваког загађивача као и пречишћавање на постројењу пре упуштања у реципијент, тако да упуштена вода задовољава II класу квалитета воде.

Пречишћене санитарно-фекалне отпадне воде и технолошке воде се могу упуштати у реципијенте (отворене канале) с тим да се задовољи следећи квалитет воде:

- БПК ₅ ср. дневни	до 25 mg/l
- ХПК	до 125 mg/l
- суспендоване материје	до 35 mg/l
- укупан Н	до 15 mg/l
- укупан П	до 2 mg/l
- масти и уља (старски екстракт)	до 0,1 mg/l
- штетне и опасне материје у складу са Правилником о опасним материјама у водама ("Сл. гласник СРС", бр.31/82).	

Забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре или водотоке било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода које по Уредби о категоризацији вода одговарају II класи. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у канале, морају се обавезно комплетно пречистити (примарно и секундарно) до траженог степена квалитета.

С обзиром на велики проблем загађења канала ХС ДТД Врбас-Бездан и Бечеј-Богојево, посебно деоница у дужини од 20 km од Црвенке до Србобрана, у наредном периоду се предвиђа низ активности на санацији загађења, а које су предвиђене акционим планом "Канал за живот", који је израдио ЈВП "Воде Војводине". Претходне анализе су показале да нема сврхе вршити радове на санацији и ревитализацији канала, све док се не отклоне узроци садашњег стања, а последице се без трајног решавања узрока не могу отклонити на дужи временски период. Према том плану предвиђене су следеће активности:

- заштита вода од загађења (спречавање упуштања отпадних вода као примарни циљ);
- отклањање штета на водопривредним објектима;
- ревитализација и унапређење канала Врбас-Бездан (измуљење);
- успостављање сталног мониторинга квалитета вода;
- коришћење потенцијала канала;
- едукација и подизање свести корисника и шире јавности.

Објекте за смештање, складиштење и чување опасних, отровних и лако запаљивих течности треба пројектовати према важећим правилницима који обрађују ове услове а нарочиту пажњу треба посветити сигурној и трајној заштити подземних и површинских вода.

Ради заштите и коришћења подземних вода обавезно се прати стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих издани и дубоких подземних вода.

Стање нивоа и квалитета подземних вода прве (фреатске) издани, прати Републички хидрометеоролошки завод, а дубљих издани и дубоких подземних вода, предузеће, односно друго правно лице коме то повери министарство надлежно за геолошке послове.

Хидротехничке мелиорације (одводњавање и наводњавање)

Регулисање водног режима у земљишту, уз изградњу и реконструкцију постојећих система за одводњавање омогућиће интензивну пољопривредну производњу.

Одводњавање потенцијално плодних, слабо дренираних земљишта услов је за побољшање структуре искоришћавања површина у сврхе проширења и повећања пољопривредне производње. Изградња хоризонталне цевне дренаже на површинама под системима са каналском мрежом, представља виши ниво обезбеђености од утицаја штетног дејства сувишних вода, нарочито на равним површинама, које се карактеришу минималним отицајима површинских вода. У таквим случајевима, упоредо са радовима на изградњи цевне дренаже, поставља се питање доградње, реконструкције и усклађивања каналске мреже са новонасталим захтевима о одвођењу сувишних вода са парцеле и испуњењу критеријума о спречавању секундарних појава као што је салинизација земљишта.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система и постепено смањење садашњег заостајања Републике Србије у домену наводњавања изградњом нових система на земљиштима највиших бонитетних класа. Будући системи се планирају као интегрални мелиорациони системи (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација.

Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у решења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање.

Критеријум за оцену погодности земљишта за наводњавање узима у обзир три параметра:

- рељеф терена,
- могућност довода воде,
- квалитет замљишта.

На територији општине Србобран, у наредном планском периоду не планира се изградња нових водопривредних објеката, већ ће се активности сводити на одржавање постојећих.

Под појмом одржавања система за одводњавање подразумева се комплексна и редовна примена одређених мера, које омогућавају непрекидно ефикасан рад свих објеката у одвођењу сувишне воде за одређене сливне површине, ради испуњења прописаних критеријума на успостављању оптималног водног режима земљишта.

Планиране активности на одржавању већ изграђених мелиорационих система на подручју (чишћење од замуљења и растиња и евентуалне реконструкције постојећих канала), омогућиће двонаменско коришћење постојећих система, односно и за потребе наводњавања.

Воде које служе за наводњавање земљишта морају бити одговарајућег квалитета. Предност код наводњавања имају земљишта повољнијих класа погодности за наводњавање, уз уважавање социјалних и еколошких чинилаца. У зависности од карактеристика земљишта и режима подземних вода, наводњавање, по правилу, треба да је у спрези са одводњавањем и општим уређењем мелиоративног подручја. Обезбеђеност коју је потребно постићи код наводњавања је око 80-85%.

Посебну пажњу треба поклонити ревитализацији и бољем коришћењу постојећих система за наводњавање.

Окосницу раста површина под системима за наводњавање чине регионални водопривредни системи чији ће се фазни развој по фазама интензивирати у наредном периоду. Приоритет припада површинама ближим већим природним водотоцима, изграђеној основној каналској мрежи (ДТД).

Подручје општине Србобран припада регионалном хидросистему "Северна Бачка" - подсистему "Србобран", који треба да обезбеди воду за наводњавање око 11.000 ha пољопривредних површина на подручју општина Србобран и Врбас.

Црпном станицом западно од Србобрана на каналу ХС ДТД Врбас - Бездан захвата се 2,4 m³/s и каналом дужине 1,4 km одводи до акумулације "Србобан" на Криваји (корисне запремине 820.000 m³ воде). Успор акумулације протеже се до близу Фекетића.

Нови системи за наводњавање, градиће се на земљиштима I, II, IIIa и IIIb класе погодности за наводњавање. Предвиђа се да ће се највећи део система изградити применом вештачке кише као начина наводњавања (преко 90%) површина. Наводњавање капањем примењиваће се у вишегодишњим засацама (воћњаци и виногради), и то искључиво новопроектованим. Површински начин (браздама, преливањем) биће заступљен на мањим поседима локалног наводњавања, а субиригација у долинама већих река, нарочито на оним деловима алувијалних равни (ритова) који су под утицајем успора на тим рекама.

Заштита од спољних и унутрашњих вода

Постојећи систем одводњавања се мора ревитализовати на просторима где је запуштен или проширивати где се за то укаже потреба.

Посебно у насељима је неопходна ревитализација одводних канала који су великим делом запуштени, па је долазило до поплава код великих киша. У границама обухвата плана налазе се водопривредни објекти општег значаја и то: мелиорациони канали за прихватање и одвођење сувишних унутрашњих вода са црпним станицама за њихово препумпавање у ОКМ, канали са функцијом доводника воде за системе за наводњавање и сви ови постојећи објекти се морају задржати и у будућим плановима, онако као су унети у катастар као водно земљиште, с тим да се обезбеди њихова сигурност, заштита и услови за одржавање.

Границе и намена земљишта чији су корисник ЈВП "Воде Војводине" се не могу мењати без сагласности овог предузећа. Појас земљишта уз канал који је у функцији одржавања истог такође не треба да мења намену. Дакле, на земљишту које припада каналу не могу се градити било какви објекти нити се оно сме запоседати. Начелно се могу планирати повремене објекти, пристаништа – товаришта, објекти за спорт, рекреацију и туризам, под условом да не угрожавају функционалност и сигурност канала. Сходно Закону о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96) за изградњу тих објеката потребно је упутити посебан захтев за добијање водопривредних услова и сагласности.

У случају израде урбанистичких планова потребно је прибавити редовне водопривредне услове за предметно подручје у смислу Закона о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96).

Могућност коришћења хидроенергетског потенцијала

Коришћење хидроенергетског потенцијала у равничарским пределима, као што је Војводина, доскора није налазило своје место осим ретких изузетака. Основна карактеристике подручја Војводине је, да кроз њега протичу велике количине воде, али је могућност концентрације падова мала, а то је први услов за коришћење хидро потенцијала.

Хидроенергетски потенцијал општине Србобран спада у трећу категорију технички искористивог хидроенергетског потенцијала. То значи да на постојећим каналу и водотоцима постоје могућности за изградњу малих хидроелектрана.

1.5. Простори за експлоатацију минералних сировина

Простори који служе за експлоатацију минералних сировина (геотермалне воде, нафта, гас, опекарске сировине, песак, шљунак) одређују се Решењем надлежног Министарства за енергетику (Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине).

Уколико се простор за експлоатацију минералних сировина налази на пољопривредном земљишту, сагласност за експлоатацију се мора прибавити и од Министарства за пољопривреду.

Постојеће експлоатационе површине опекарске глине, гаса и нафте на овом простору се задржавају. После престанка експлоатације деградирани простори се морају рекултивисати.

Цео простор општине Србобран према условима надлежног Министарства за енергетику (Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине) се одређује за истражни простор термалних и минералних вода, нафте и гаса.

Приликом изградње нових објеката, као и истражних радова, потребно је посебно обратити пажњу на заштићена природна добра, као и природне ресурсе (пољопривредно земљиште, вода) на овом простору. Такође, потребно је водити рачуна о смањењу конфликта између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништва, земљиште, итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програм рекултивације, ревитализације, отклањања штета итд.).

Евентуална изградња објеката који прате експлоатацију нафте и гаса (сабирни системи, приступни путеви и сл.), вршиће се на овом истражном односно експлоатационом простору.

2. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

На основу утврђених биодинамичких карактеристика популације, досадашњих развојних тенденција, планираних мера демографске политике на нивоу државе (активна популациона политика) и Општине (развојни социјални и привредни програми), као и прогнозираног привредног и укупног друштвеног развоја, у периоду 2002-2021. год. за насеља општине Србобран је прогнозиран благ пад укупног броја становника, тако да ће 2021. године у насељима општине Србобран живети 17300 становника. Просечна величина домаћинства износиће 2,7 чланова по домаћинству, а укупан број домаћинстава биће 6410.

Преглед по насељима дат је у следећој табели:

Табела I-24. Преглед по насељима броја становника и домаћинстава и стопа раста

Насеље	Број становника		Индекс	Прос. стопа раста	Број домаћинстава		Просечна величина домаћинства	
	2002.	2021			2002.	2021.	2002.	2021.
Надаљ	2202	2100	95,4	-0,25	765	750	2,9	2,8
Србобран	13091	12800	97,8	-0,12	4713	4730	2,8	2,7
Турија	2562	2400	93,7	-0,34	955	930	2,7	2,6
Укупно	17855	17300	96,9	-0,17	6433	6410	2,8	2,7

3. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА

Просторно-функционална организација мреже насеља треба и даље да обезбеди:

- Рационализацију управљања и ефикасније обављање послова из домена свакодневних потреба становника;
- Организацију јавних служби усклађену са потребама, могућностима и интересима локалних заједница,
- Ефикасно координирање активности и програма локалних заједница.

Из тих разлога, у општини Србобран ће у погледу међусобне функционалне организације и даље постојати два типа насеља:

- Насеља локалне заједнице - то су пољопривредна насеља, са потребном опремљеношћу јавним услугама и службама, без икаквих спољних функција према суседним селима;
- Општински центар(насеље Србобран). - поред унутрашњих има развијене и спољне функције према осталим насељима.

4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ УСЛУЖНИХ ДЕЛАТНОСТИ И ЈАВНИХ СЛУЖБИ

Просторни развој и размештај јавних служби планиран је у складу са препорукама датим у ПП РС, циљевима развоја мреже насеља и јавних служби и особеностима овог подручја. Развој јавних служби ће првенствено зависити од економских кретања и децентрализације друштва, у којој ће општине добити већа овлашћења. Тиме ће се омогућити да се највећи део јавних служби развија у складу са економским могућностима становништва и уз добијање донација, које ће значајно утицати на реализацију планираног развоја. Планирана организација јавних служби треба да обезбеди пружање услуга у складу са потребама корисника према концепцији развоја мреже насеља утврђене овим Просторним планом.

Развој **социјалне заштите** треба да обезбеди доступност услуга свим становницима Општине, а посебно најосетљивијим групама као што су деца без родитељског старања и стара лица. Повећање броја старачких домаћинстава захтева и решавање основних проблема као што су снабдевање, здравствена заштита, пружање одређених врста услуга и др., тако да је у наредном периоду потребно планирати обезбеђење смештаја и заштите старих лица. То је могуће остварити планирањем различитих модалитета смештаја: формирањем мобилних екипа које би пружале помоћ старим лицима у њиховим кућама, пресељењем старих лица (мањи број) код породица, где би се формирао мањи објекат за смештај и негу старих, изградња домова за смештај старих лица у мањим насељима (где постоји могућност и формирања окућнице) и др. Објекти за смештај деце без родитељског старања су изузетно важан сегмент у решавању проблема социјалног типа и сигурно је да се на подручју Општине морају планирати и објекти за ове намене.

Предшколско васпитање, иако је заступљено у свим насељима, мора се даље организовати у складу са новим моделима и потребама деце, како би се постигао уједначен квалитет пружања услуга у свим насељима, омогућило коришћење свим социјалним групама и обезбедио капацитет објеката у складу са стандардима за ту врсту установа. Код планирања проширења ових установа, у складу са потребама односно бројем деце, потребно је узимати у обзир и обавезно похађање припремног програма за полазак у школу и урачунати и планирани број деце тог узраста који до сада није ишао у предшколску установу.

Такође, неопходно је при планирању развоја овог сектора укључити и приватни сектор, који би био координиран и надгледан од надлежних служби како у погледу простора (објекти за смештај и слободан простор) тако и у погледу одговарајућег стручног кадра. Тиме би се обезбедила боља доступност за децу, а избегли би се посебни трошкови за изградњу објеката, али је неопходно активно укључење Општине у решавању финансирања деце у приватним установама, како би се омогућило право на субвенције и у овим установама односно, остварила социјална једнакост деце.

Основно образовање задовољава потребе просторног размештаја по насељима, али не и по капацитету који је потребан за задовољење потребних стандарда, тј. одвијање наставе у једој смени, те се морају обезбедити додатни капацитети. Ниво опремљености школских објеката није уједначен, што представља приоритетни задатак у наредном периоду. Поред проширивања, опремања и осавремењивања школског простора у складу са стандардима, неопходно је обезбедити и одговарајуће услове за живот и рад наставног кадра, како би се и у том домену обезбедио квалитет и трајније задржавање квалитетног наставног кадра и у мањим насељима. Ове мере би допринеле стварању релативно уједначеног квалитета основног образовања за сву децу на територији Општине.

Поред постојеће школе за **средње образовање-гимназија**, даљи развој средњошколског образовања је могућ отварањем нових смерова, или оснивањем новог профила образовања, као и увођењем приватних средњих школа, што ће зависити од даље заинтересованости и потреба популације ђака тог узраста.

Примарна здравствена заштита је обезбеђена у свим насељима која и надаље остаје уз планирано побољшање услова у здравственим објектима, које се односи на могуће доградње, адаптације и реконструкције објеката на садашњим локацијама.

Планирање **културних садржаја** треба да буде повезано са концепцијом развоја туризма, како би се што боље искористила туристичка понуда овог простора обогаћена манифестацијама, поготово што у насељима постоје објекти који би, уз њихово обнављање, могли да служе за ове намене. За ово је потребно активно укључивање локалног становништва кроз стварање заједничких програма о учешћу већ постојећих културно-уметничких друштава, аматерских позоришта, организовање разних манифестација и фестивала и слично.

Табела III-25. : Мрежа јавних служби

	Врста јавне службе	Надаљ	Србобран	Турија
А	Локална управа и администрација			
1.	Скупштина општине, Општинска управа		•	
2.	Месна заједница, Месна канцеларија	•	•	•
3.	Суд		•	
4.	МУП, полицијска станица		•	
5.	Катастар		•	
Б	Социјална заштита			
6.	Центар за социјални рад		•	
7.	Геронтолошки центар		°	
8.	Домови за душевно оболела лица			
9.	Дечија предшколска установа	•	•	•

В	Образовање			
10.	Подручна основна школа (I-IV) разред			
11.	Основна школа(I-VIII) разред	•	•	•
12.	Средња школа		•	
Г	Здравствена заштита			
13.	Амбуланта/мобилна здравствена служба	•	•	•
14.	Дом здравља		•	
15.	Болница/Центар за специјализована лечења			
16.	Апотека	•	•	•
17.	Ветеринарска станица		•	
18.	Зоохигијенска служба		•	
Д	Култура и информисање			
19.	Библиотека	•	•	•
20.	Музеј/Изложбени простор и галерија		°	
21.	Дом културе	•	•	•
22.	Народни универзитет		°	
23.	Радио станица,локалне новине		•	
24.	Туристичка организација		•	
Ђ	Физичка култура			
25.	Отворени уређени спортски терени	•	•	•
26.	Отворени уређени и опремљени спортски терени	•	•	•
27.	Покривени спортски објекат,фискултурна сала,спортска хала	•	•	•
28.	Купалиште- базени		°	
29.	Мањи спортско рекреативни центри спортски терени		•	

- обавезни садржаји
- ° могући садржаји ако постоји интерес и економска основа за организовање садржаја, или код насеља са специфичним функцијама

Објекте **физичке културе** у насељима потребно је уредити и опремити недостајућим садржајима (свлачионице са мокрим чвором, трибине, зеленило и др.) како би се створили бољи услови за одржавање спортских активности локалног становништва, као и могућност за њихово укључивање у такмичења одговарајућег ранга. Такође, неопходно је планирати изградњу јавних спортских објеката у мањим насељима. За реализацију планираних активности неопходна је подршка јавног и приватног сектора која ће допринети развоју постојећих и формирању нових спортских клубова, поготово у мањим насељима.

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА

Концепција просторног развоја села и унапређење квалитета живљења у сеоским подручјима полази од начела вишефункционалног-интегралног развоја и јачања економске снаге пољопривредних домаћинстава и њихово укључивање у тржишне услове привређивања.

Таква развојна концепција подразумева развој и најповољније коришћење производних ресурса пољопривреде и других привредних, услужних и посредничких делатности. Приликом планирања будућег развоја села, неопходно је развијати оне функције које ће обезбедити заустављање и преусмеравање негативних трендова у демографским процесима.

Планирани развој руралних подручја обухвата:

- Интегрисање села у привредни, културни и социјални развој подручја;
- Побољшање комуникације између села и центара вишег реда надоградњом постојеће и изградњом нове инфраструктуре;
- Коришћење веће могућности комплементарног развоја села и атара;
- Рационално коришћење земљишта у циљу подизања веће искоришћености земљишта унутар постојећих граница грађевинског рејона, усмеравањем изградње на подручја са изграђеном инфраструктуром;
- Подизање нивоа комуналне опремљености насеља;
- Афирмација туристичке понуде.

Планирано унапређење пољопривреде, изградња и модернизација свих видова инфраструктуре, развој руралног туризма (као једног од приоритета дефинисаног Стратегијом развоја туризма Србије), допринеће да се сеоска подручја брже и адекватније развијају уз заустављање негативних демографских тенденција.

У атарима сеоских насеља, у циљу комплементарног развоја, поред објеката у функцији пољопривреде, планирани су и: туристички садржаји и локалитети, као и објекти предиспониран специфичним природним условима (викенд објекти, салаши у функцији туризма, ловачки и риболовачки домови објекти алтернативних извора енергије објекти/комплекси за коришћење геотермалних потенцијала итд.).

6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Динамичнији и складнији развој привреде, инфраструктуре и друштвеног стандарда треба да допринесе побољшању услова живота и рада становништва Општине.

Индустрија

Општина Србобран спада у ред неразвијених општина. Привреда општине се заснивала највећим делом на пољопривредној производњи и основ развоја Општине је било предузеће АИК "Елан" међутим у последњих 10-15 година ово предузеће је престало са обављањем делатности и већи део радника је остао без посла. Нека мања предузећа су приватизована и затворена. Неопходно је створити просторне и друге услове за градњу привредних објеката како би се оживела привреда општине Србобран. Наведено искуство пољопривредног предузећа указује да се привреда и развој општине не може ослонити искључиво на пољопривредну производњу. Потребно је развити делатности које ће запослити што већи број радника и делатности које ће створити добит, односно имати већи број обрта капитала.

Користећи своје компаративне предности, а имајући у виду укупне и посебне потенцијале општине Србобран, основни развојни приоритет треба да буде ревитализација укупне привреде, односно динамичнији развој постојећих индустрија, а нарочито прерађивачких капацитета у области пољопривреде (првенствено захваљујући сировинској основи), као и развој малих и средњих предузећа, односно њихово кооперантско повезивање са великим предузећима. Потребно је обезбедити и просторне услове за развој привредних капацитета, те су приоритети развоја изградња и уређење радних зона.

Да би се обезбедили услови за брже запошљавање и пораст прихода становништва свих насеља, веома важан развојни приоритет треба да буде развој малих и средњих предузећа. Значајни просторни и сировински потенцијали свих насеља, као и недовољно ангажована радна снага треба да се активира обезбеђењем услова за развој прерађивачких капацитета мањег обима (нарочито прерада пољопривредних производа, услужне делатности итд.), чиме би се обезбедио и бржи трансфер становништва из примарних делатности. Интензивирањем привредног и укупног развоја општине Србобран ангажоваће се највећи део контингента радно способног становништва.

Принципи и правила организације будуће просторне структуре привредних активности су:

- Изградња и функционисање привредних капацитета мора се одвијати уз строго поштовање мера заштите животне средине, природних и непокретних културних добара утврђених законом и овим Просторним планом;
- Капацитете са великим просторним и посебним саобраћајним захтевима градити у оквиру планираних радних зона;
- Капацитете са специфичним захтевима (потенцијални загађивачи) градити на локацијама које обезбеђују услове за минимизирање негативних утицаја ових активности на животну средину;
- Капацитете производно оријентисане мале привреде градити, по правилу, у оквиру планираних радних зона. Изузетно, када просторне могућности парцеле то дозвољавају, када технолошки процес производње и пратеће активности не угрожавају животну средину, те нису у супротности са преовлађујућом наменом зоне, ови капацитети се могу градити унутар основног насељског ткива;
- Капацитете намењене развоју туризма градити у за то планираним локалитетима;
- Мрежу капацитета намењених снабдевању и услугама развијати у складу са критеријумом учесталости њиховог коришћења. Капацитете намењене задовољавању свакодневних потреба становништва развијати у складу са просторном дистрибуцијом становништва, капацитете намењене повременом или изузетном коришћењу развијати у централној насељској зони и у зонама највеће концентрације становника и посетилаца.

Будућу просторну структуру привредних капацитета чиниће следећи облици просторно-организационих јединица:

- радне зоне;
- појединачне просторне јединице.

Радне зоне су планиране у атарима свих србобранских насеља, а намењене су не само индустријским капацитетима, већ и капацитетима у функцији пољопривреде и сточарстава.

У склопу основног насељског ткива (становање, шира зона центра) могу се градити и развијати они капацитети чија технологија рада нема негативних утицаја на животну средину, заштићена природна и непокретна културна добра, који нису у колизији са планираном преовлађујућом наменом зоне и парцеле на којој се гради, уз услов да просторне могућности парцеле (индекс изграђености, индекс заузетости, приступ јавној саобраћајници и сл.) то дозвољавају.

Пољопривреда

Општина Србобран се налази у ратарско-сточарском макрорејону, што јој пружа значајан основ за развој готово свих грана пољопривреде. При том, Србобран поседује низ природних и људским фактором створених предиспозиција, за успешно и уносно бављење пољопривредом и то:

- Земљишном фонду изразитог квалитета;
- Могућност наводњавања;
- Близина великих градских центара у окружењу, као значајних потрошачких центара.

Потпуно је извесно да ће пољопривреда и у наредном планском периоду представљати окосницу развоја општине Србобран, која ће у највећој мери опредељивати животни стандард становништва и утицати на миграционе процесе у њој. Садашње стање пољопривреде, је оптерећено мноштвом проблема, од којих би требало истаћи само најзначајније:

- Мала моћ финансирања пољопривредне производње у оквирима саме Општине;
- Насељеност и неповољна старосна структура становништва;
- Старост основних средстава за производњу.

Набројани проблеми нису једини са којима се сусреће аграр у општини Србобран и не само у њој, зато је од виталне важности постепено поправљање затеченог стања и подизање нивоа исплативости бављења пољопривредом. У том смислу, потребно је да локална самоуправа, на основу јасно утврђене развојне стратегије, а у складу са својим овлашћењима, дефинише и спроводи финансијску, кредитну и пореску политику као саставни део укупног развојног амбијента. Ови задаци тешко су остварљиви без помоћи државних и покрајинских надлежних институција. Управо због тога ИВ АП Војводине, донело је програм развоја пољопривреде у којој осим већ развијених области пољопривреде, акценат ставља на палету најактуелнијих алтернативних програма, за чију реализацију извесно постоје и инвеститори и потенцијали на домаћем тржишту, тим више што не захтевају улагање великих средстава:

- Еко фарме (органска производња);
- Производња традиционалних вина;
- Производња традиционалних жестоких пића;
- Производња традиционалних месних прерађевина;
- Производња традиционалних млечних производа;
- Производња и прерада алтернативних жита (хељда, спелта, амарантус);
- Производња и прерада неконвенционалних уљаних култура (тиква, уљана репица, кукурузна клица...);
- Гајење и прерада високоискористивих, мало заступљених животињских врста (нојеви, нутрије, кунџи, пужеви, фазани, голубови и сл.);
- Гајење и прерада печурака;
- Производња готових и полуготових јела базираних на традиционалним рецептима;
- Производња киселих теста у праху;
- Производња специјалних врста сирћета;
- Производња готових смеша за пекарске производе;
- Производња мешавина адитива за прехранбене производе;
- Производња зачина и чајева;
- Производно туристичке фарме (етно фарме) – сеоска домаћинства, сеоски туризам, туристички рибњаци;
- Фарме са производњом енергије за сопствене потребе из одрживих извора.

Туризам

Развој **туризма** у наредном периоду на простору обухваћеном Просторним планом, биће усклађен са развојем туризма у Северној туристичкој зони. Постојећи природни (водене површине канала ДТД, река Криваја) и створени услови представљају основ за развој ловног, риболовног, наутичког, спортско-рекреативног и културно-манифестационог облика туризма, за које је потребно развити материјалну базу и организацију туризма.

Имајући у виду да се Србобран налази уз саму леву обалу канала ДТД, постоји извредна могућност за развој риболовног, спортско-рекреативног и наутичког туризма. Канал ДТД требао би да постане један од највећих туристичких потенцијала Србобрана и као такав да нађе своје место у туристичкој понуди Војводине. Потенцијални туристи који ће долазити у Србобран и околину и у наредном периоду, биће, углавном домаћи ловци, риболовци и најбројнији излетници углавном из шире контрактивне зоне. Јачање материјалне базе туризма је првасходни циљ будуће организације простора за туризам. На 200 метара од хотела налази се спортска дворана за све врсте рекреација. Имајући у виду да се Србобран налази уз саму обалу канала ДТД, постоји извредна могућност за изградњу камп насеља у непосредној близини насеља. Наиме, у наредном периоду, треба планирати могућност стварања атрактивних простора, објеката, посебно уз Кривају и канал ДТД, нарочито на ушћу Бељанске баре и Криваје у канал ДТД. То је најатрактивнији простор на целом току Криваје и канала ДТД кроз србобранску општину и у туристичком смислу потпуно неискоришћен ресурс, који даје велике могућности за активирање. Његовим увећањем за туристичко-рекреативне сврхе, добио би се интегралан простор на коме се може временом саградити хотел, марина и други туристички објекти за ловце, риболовце и остале рекреативне потребе.

Обогађењем и комплетирањем туристичке понуде на простору општине Србобран, као и повећањем материјалне базе, утицаће се на побољшање ефеката туристичког развоја, а пре свега, омогућиће се масовнија туристичка посета, дужи боравак туриста, а тиме и већи економски ефекти туристичког развоја. Сходно томе, у јужном делу насеља поред канала ДТД вршиће се решавање спортско-рекреативних површина.

Постојеће туристичке манифестације и даље треба развијати и подржавати зависно од указаних могућности и потреба.

Природне погодности и геостратегијски положај, уз одговарајуће материјалне, инфраструктурне и кадровске капацитете пружају могућност развоја следећих видова туризма на овом простору:

Ловни туризам. Ловни потенцијали представљају атрактивни ресурс којим Општина располаже за развој овог вида туризма. Природна средина (водени ресурси), представљају станишта великог броја животињских врста.

Развој ловног туризма подразумева читав низ активности на унапређењу ловишта, као и обезбеђење пратећих садржаја за прихватање и боравак туриста.

Спортско-риболовни туризам. Постојећи водоток Криваја и Бељанска бара, као и канал Дунав-Тиса-Дунав, значајни су потенцијали, на којима се може базирати туристичка потражња и развој овог вида туризма, као и изузетно важан сегмент у туристичкој понуди овог простора. У том смислу потребно је извршити одређене припреме (затварање појединих рукаваца, опремање рибарским чамцима, сегментирање тржишта и др.). На одабраним и посебно уређеним локалитетима (речни рукавци, депресије и сл.) може се организовати поред спортско-привредног и туристички риболов.

Транзитни туризам. У протеклом периоду могућности геостратешког положаја нису биле искоришћене сврху развоја туризма. За развој овог вида туризма неопходна је реконструкција саобраћајне инфраструктуре и модернизација железничких пруга, проширење и модернизација смештајних капацитета и изградња других пратећих садржаја (аутосервиса, бензинских станица, мењачница, продавница робе широке потрошње и сл. Све ово треба да прати и информативно-пропагандна делатност.

Спортско-рекреативни туризам. Постојање великог броја спортских клубова и објеката, отворених терена, градског стадиона, као и изградња спортске хале, пружа све могућности за развој спортско-рекреативног туризма.

Етно туризам. Развој овог вида туризма је у контексту очувања старих заната, етнолошког и културног наслеђа, а самим тим очувања села тако и са становишта обogaћења туристичке понуде регије. У том контексту важно је истаћи пројекте USAID и ADF (CRDA) који се већ намењени становништву поплаване регије.

Све траженији и атрактивнији спектар услуга и атрактивности представља **рурални (сеоски) туризам**. Пожељно да се овај вид туризма на подручју општине Србобран планира као дугорочан пројекат, који мора пратити пораст општег привредног раста на националном нивоу (туристи) и локалном нивоу (пружаоци услуга).

С обзиром да се на овом простору налази велики број старих салаша, а подижу се и нови, осим пољоприврене делатности коју сада обављају, препоручује се реконструкција старих салаша и довођење на ниво, како би се могли користити у сврху салашарског туризма.

Остали видови туризма. Формирање локалитета који би требало да обезбеде услове за краће задржавање, одмор и рекреацију домаћег становништва, риболовцима, ловцима, спортистима, организованим посетама деце и омладине, омогућили би услове за дневну, викенд и празничну рекреацију градског и локалног становништва у непосредном окружењу, а тиме и развој излетничког и боравашног вида туризма.

У сврху развоја ових видова туризма тако су веома значајни пројекти планирања и изградње бициклистичких стаза у функцији повезивања туристичке понуде. Ове стазе имају за циљ да са једне стране повезују туристичке локалитете и мотиве, а са друге стране задовољавају потребе локалног становништва. У исто време добро планирани садржаји повезани бициклистичким стазама постају атрактивни за улагања у пратећу туристичку инфраструктуру.

Обogaћивању туристичке понуде допринеће велики број споменика културе.

Имајући у виду, да су досадашња испитивања геотрмалних потенцијала на овом простору дала позитивне резултате, тј. потврдила постојање истих, могуће је коришћење овог потенцијала за евентуални развој **бањског туризма**.

Један од основних предуслова за реализацију планираних циљева и задатака је материјално, организовано и кадровско оспособљавање носилаца развоја туризма, који ће у сарадњи са локалним предузећима и институцијама бити у стању да спроведу предвиђене програме.

Просторним планом су одређене локације за туристичко-рекреативне садржаје на ушћу Криваје у канал ОКМ ХС ДТД у КО Турија и између Криваје и државног пута II реда бр.22.1 према граници са општином Мали Иђош у КО Србобран.

7. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

7.1. Саобраћајна инфраструктура

Основна стратешка опредељења за уређење планског подручја општине Србобран у оквиру планског хоризонта била би да саобраћај као основна просторна функција, мора својим развојем да иницира свеобухватни развој овог простора, како би ова Општина превазишла постојеће стање привредне неразвијености.

У планском периоду као и до сада, простор општине Србобран биће примарно оплужен друмским саобраћајем, док ће железнички и водни саобраћај бити коришћен само код превоза масовних роба уз интегрално повезивање.

Основно стратешко опредељење у домену **друмске инфраструктуре**, било би модернизација и изградња нових капацитета, који би побољшали повезаност овог простора са окружењем, као и побољшање експлоатационих услова у оквиру остваривања веза са окружењем.

Основна веза општине Србобран са макрорегионалним центром Новим Садом и регионалним центром Суботицом и субрегионима је ауто-пут Е-75 (државним путем I реда бр. 22) са својим капацитетом и нивоом саобраћајне услуге.

У оквиру Просторног плана планира се успостављање нове трасе државних путева I реда – обилазница (државних путева бр. 3, бр. 22.1 и бр.129 ван урбаног простора Србобрана) и то као нови саобраћајни капацитет вишег хијерархијског нивоа, који ће својом изграђеношћу нудити висок ниво саобраћајне услуге, као и висок ниво безбедности.

Трасе ових државних путева I реда су установљене у оквиру ГП-а Србобрана (и делом имплементирана у оквиру Просторног плана). Време изградње овог пута ће зависити од укупног привредног развоја Општине, али и АП Војводине у планском периоду.

Као ново стратешко опредељење у општини Србобран, би била афирмација нове интер- регионалне везе Општине са околним општинама, успостављањем просторних веза Србобрана са околним општинама и регионима и то доградњом нових општинских путних сегмената, које би представљале важне путне сегменте у саобраћајној матрици овог дела Војводине. Ово стратешко опредељење била би изградња општинских-утева.

Основно стратешко опредељење у домену друмског саобраћаја би било да се задржавају сви изграђени интерни путни правци (до садржаја у атару), с тим да им се побољшавају елементи ради побољшања експлоатационих услова, као и изградња обилазница државних путева бр. 3, бр. 22.1 и бр.129 ван урбаног простора Србобрана. Одлука о овом стратешком опредељењу динамике реализације ће бити донета тек након вишекритеријумског вредновања и "Cost – Benefit" анализе.

Трасе државних путева II реда бр. 129, Србобран – државни пут бр. 120 и државни пут бр. 120 у општини Србобран се и у будућности задржавају по постојећој траси – са проласком кроз насеља јер су обими транзитног теретног саобраћаја минимални и планира се реконструкција и модернизација. Реконструкција ових путева биће у директној функционалној зависности од економских ефеката који ће се постићи кроз ова улагања.

За плански период се планира реконструкција и изградња следећих општинских путева и то:

- Л-1. Србобран – Дрљан
- Л-2. Турија – граница општине – ка државном путу бр. 22.1
- Л-3. Железничка станица – силоси - државни пут бр. 2.1
- Л-4. Турија – канал ДТД (Бечеј – Богојево) - државни пут бр. 3
- Л-5. Л-1 – граница општине - (ка Хиподрому)
- Л-6. Л-1 – Кипово – граница општине - (ка Фекетићу)
- Л-7. Л-3 – граница општине - (ка Бачком Добром Пољу)
- Л-8. државни пут бр. 129 – канал ОКМ ХС ДТД Бечеј - Богојево
- Л-9. Надаљ – државни пут бр. 120

Једно од стратешких опредељења за наредни плански период била би и оптимизација мреже свих хијерахијских нивоа путева у атару у функцији привредних активности и развоја пољопривреде и то кроз увођење свих структура атарских путева. Једно од врло сигнификантних стратешких опредељења је и изградња нових путева, уз коришћење постојећих путева изграђених за потребе експлоатационих поља нафте и гаса, који ће побољшати везе насеља у Општини са насељима у окружењу (Србобран – Бачко Добро Поље и Темерин – Турија), као и изградња путева до туристичких садржаја и викенд зона.

Железнички саобраћај у оквиру општине Србобран у будућности треба да доживи нову афирмацију кроз реконструкцију пруге, као и кроз увођење електро вуче, али и кроз изградњу нових индустријских колосека до нових корисника у оквиру постојеће радне зоне. За правилно функционисање свих будућих садржаја потребни су простор и инфраструктура, а све то се може обезбедити у оквиру радне зоне Србобран, треба само успоставити одређене економске односе.

Генерално стратешко опредељење у домену водног саобраћаја било би укључивање потенцијала пловног пута канала ДТД у прерасподелу укупног бруто транспортног рада на нивоу Општине преко интегралног повезивања са РТЦ-ом у Новом Саду.

Досадашња минорна улога овог вида саобраћаја у домену привреде и туризма се мора у будућности превазићи, тако што ће се изградити капацитети у виду теретног пристана - марине за чамце у Србобрану. Ово стратешко опредељење је у циљу афирмације овог саобраћаја на овом простору. За имплементацију потребних садржаја у Србобрану у оквиру обале канала постоје одлични просторни и хидролошки услови.

7.2. Водопривредна инфраструктура

Снабдевање водом

У складу са стратешким опредељењима, снабдевање водом највишег квалитета оствариће се развојем Бачког регионалног система водоснабдевања. Основно извориште овог система су алувијалне издани Дунава на сектору од Бездана до Богојева и коришћење вода основног водоносног комплекса. За задовољење потреба насеља у Бачком систему могу се користити и речне воде Дунава (непосредно или упуштањем у подземље), уколико им је квалитет задовољавајући. Систем би се формирао од централног постројења за комплетан третман воде, са базирањем на ресурс подземних вода и – или речне воде Дунава и изградња магистралних повезних ценовода до свих општина у систему. Потенцијално извориште овог регионалног система водоснабдевања налази се на територији општине Апатин, на локацијама "Буцак" и "Месарске ливаде".

До реализације регионалног система водоснабдевања, даљи развој водоснабдевања развијаће се у правцу који је сада у функцији, уз повећање броја црпних бушотина на постојећим, или новим извориштима са изградњом појединачних уређаја за дотеривање квалитета воде по захтевним критеријумима, као и изградњом неопходних елемената у системима (резервоари, црпне станице, коморе итд.)

У наредној табели дате су укупне предвиђене потребе становништва и индустрије Србобрана за водом одређене на основу броја становника, прикључености на водоводне системе и норме потрошње за пројектовани период до 2027. год.

Висококвалитетне Воде (10 ⁶ m ³ / год.)	Индустрија (10 ⁶ m ³ / год.)	Укупно (10 ⁶ m ³ / год.)
8,5	0,2	8,7

Извор: Водопривредна Основа Србије, 2002.

Иако се иде на рационализацију потрошње и максималну штедњу подземних ресурса питке воде, потребно је извршити проширење постојећих изворишта са неколико бунарских водозахвата због континуалног пропадања извесног броја бунара, а како би се остварио потребан резервни капацитет.

Уколико се на основу претходног истраживања установи да на постојећим насељским локацијама изворишта нема могућности за бушење нових бушотина, то ће захтевати оформљивање нових изворишта, што представља значајније и дуготрајније кораке у техничком и финансијском смислу.

Снабдевање Надаља пијаћом водом из постојећих бунара се мора дислоцирати, јер је та локација преблизу потенцијалним загађивачима. Нови водозахват мора бити лоциран у атару најмање 500 m удаљен од најближег загађивача, што није могуће у оквиру грађевинске зоне Надаља. Планом треба предвидети могућност изградње макар делимичног пречишћавања воде за пиће, а такође треба преиспитати удаљеност планираног водозахвата у Турији.

У Турији планирани водозахват још није у употреби. Лоциран је западно од блока бр. 45, али је локација одређена сувише близу потенцијално могућих загађивача, јер би удаљеност морала бити најмање 500 m од најближих загађивача.

Ова удаљеност је обавезна за сва три насеља, па се код планирања нових водозахвата морају утврдити нове локације, које ће у свему одговарати прописаним условима. То је посебно значајно због уклапања у европске еколошке нормативе и уклапања у еколошке европске стандарде.

Норматив за величину комплекса водозахвата је најмање 4 ha, што треба такође испунити услов за оба села, док Србобран има већу површину водозахвата од ове минималне.

У наредном периоду ићи ће се на смањивање специфичне потрошње воде у домаћинствима, политиком реалних цена воде, мерењем утрошка воде и мерама планске рационализације потрошње.

Норма потрошње за становништво ће бити на нивоу од 120 l/стан.-дан - 150 l/стан.-дан, што је у већини случајева мање од данашње норме за становништво. Не предвиђа се потрошња воде преко 150 l/стан.дан јер ће се увођењем економске цене воде знатно изменити понашање потрошача. Предложене су следеће норме потрошње које су у оквиру норми потрошње које егзистирају у земљама ЕУ:

• Градови (насеља) преко 20.000 становника	150 l/стан. дан
• Градови (насеља) између 10.000 - 20.000 становника	140 l/стан. дан
• Насеља између 5.000 - 10.000 становника	130 l/стан. дан
• Насеља са мање од 5.000 становника	120 l/стан. дан

Ради рационализације коришћења висококвалитетне воде за пиће и заштите исте од непотребног расипања, потребно је на минималну меру свести губитке на водоводној мрежи.

Процес рационализације коришћења питке воде се може спровести осим на већ поменуте начине:

- Смањење броја дефеката заменом и реконструкцијом дотрајале водоводне мреже;
- Увођењем што бољег система мерења како би се открила места настанка губитака;
- Едукацијом – дизањем свести потрошача: сталним информисањем, рекламама, наградним играма које организују водоводи, јавним дискусијама, продајним изложбама опреме за уштеду и посебно политиком цена која штити од непотребног расипања овог природног блага и друго.

У свим решењима комплексних водопривредних система која користе воду највишег квалитета - снабдевање становништва увек има приоритет при расподели воде на кориснике.

Снабдевање водом насеља вршити из артешких водоносних слојева уз строгу контролу исправности воде пре и у току експлоатације. Посебну пажњу посветити избору места за бушење, као и регулисању зоне око бунара и објеката у мрежи, а све у складу са Законом о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96).

Постојећи извори и бунари задржавају се, уз њихово уређење, контролу и заштиту квалитета воде за санитарну употребу.

Трасе дистрибутивних цевовода полагаће се, генерално поред постојећих путева, где су услови за изградњу и каснију експлоатацију повољни. За правилно функционисање и рад цевовода у експлоатационим и прелазним режимима, пројектом ће се предвидети потребан број типских објеката: пумпне станице, резервоари, шахтови за испуст и испирање, шахтови за смештај ваздушних вентила, пролази испод пруга, путева, пролази испод водотокова, мерно-регулациони објекти.

Садашњу хидрофорску станицу на изворишту "Поповача" у насељу Србобран потребно је реконструисати у погледу повезивања и прикључења бунара, које сада није адекватно решено. Реконструкцију хидрофорске станице прилагодити

планираном сабирном резервоару за изравнавање осцилација потрошње. За насеље Србобран предвиђена је изградња резервоара за изравнавање дневних осцилација у потрошњи воде.

Постојећа водоводна мрежа у насељима се задржава са делимичном реконструкцијом на деоницама које не задовољавају планске потребе.

Снабдевање водом у оквиру рубних предела насеља и атару, као и тамо где нема могућности за снабдевање водом преко водоводне мреже, биће решено индивидуално, путем бушених бунара.

Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације, чиме ће се обезбедити вишеструка употреба захваћене воде, очување и заштита водних ресурса како од загађења, тако и од прекомерне експлоатације и исцрпљивања појединих издани.

Снабдевање технолошким водом је могуће из првог водоносног слоја (фреатска издан) уз сталну контролу воде пре и у току експлоатације или из водотокова.

Одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложени су перманентној деградацији, упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове воде морају прихватити и одвести до реципијента. На простору Србобрана развијаће се сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Индустријске отпадне воде решаваће се, по потреби, посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз претретман, па ће се тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном и атмосферском отпадном водом.

Услови претретмана индустријских отпадних вода треба да:

- Заштите здравље особља које ради на одржавању канализационих система;
- Заштите канализациони систем и објекте на њему;
- Заштите процес пречишћавања отпадних вода на централном уређају;
- Обезбеде одстрањивање из индустријских отпадних вода материје које се мало или никако не одстрањују на централном уређају за пречишћавање отпадних вода, а које могу угрозити захтевани квалитет вода реципијента.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент предвиђа се њихово пречишћавање на централним постројењима за пречишћавање отпадних вода (УПОВ). Карактер реципијента предвиђа, односно захтева висок степен пречишћавања. После пречишћавања на уређајима за пречишћавање отпадних вода, пре испуштања у реципијент, концентрација појединих загађујућих материја у ефлуенту мора задовољавати услове које прописује надлежно водопривредно предузеће.

Капацитет УПОВ-а мора бити усклађен са демографским растом и планираним повећањем индустријских капацитета, што је неопходно анализирати и документовати одговарајућом студијом.

С обзиром да у осталим насељима Општине не постоји изграђена јавна канализациона мрежа, иста ни не може да се гради без започињања активности на изградњи уређаја за пречишћавање отпадних вода, како је дефинисано водопривредном основом.

Мања насеља, туристички локалитети и центри, као и викенд зоне, проблем одвођења отпадних вода решаваће преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање - БИОТИП.

Где год је могуће, користити тзв. групне системе, којима се једним УПОВ пречишћавају отпадне воде из више оближњих насеља, повезаних магистралним колекторима са одговарајућим КЦС (канализационим црпним станицама).

Развој атмосферске канализације има задатак заштите урбанизованих површина унутар насеља и индустријских погона од плавлена атмосферским водама. Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђени делови рационално уклапају у будуће решење.

У насељима општине Србобран, постојећа мрежа отворених канала ће се ширити у складу са потребама, са уливима у најближе потоке путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала (потока). За атмосферске отпадне воде са зауљених и запрљаних површина (бензинске пумпе исл.), предвидети одговарајући третман на сепаратору уља и таложнику. Садржај уља у тертираној води не сме бити већи од 0,1 mg/l, а суспендованих материја од 30 mg/l.

Приликом израде плана који евентуално предвиђа израду концепта атмосферске канализације потребно је претходно дефинисати укупне количине упуштених вода и сходно томе уз консултацију надлежних органа водопривреде проценити могућност прихвата дефинисаних количина. У случају да су процењене количине упуштених вода веће од оних на које су димензионисани делови каналске мреже у које се предвиђа упуштање, потребно је предвидети могућност реконструкције (повећање протицајног профила и сл.). Без обзира на евентуалну потребу реконструкције са надлежним водопривредним предузећима потребно је уговорно решити прихват прикупљених вода.

У случају да се у неки од канала у склопу система за одводњавање предвиђа упуштање атмосферских вода прикупљених са било које површине, потребно је имати у виду да се могу упуштати само чисте воде и евентуално технолошке које морају бити пречишћене, без таложљивих или муљевитих материја (пливајући предмети, амбалажа, делови хране, тешки метали, разна уља, и течности за моторе и сл.) ради обезбеђења II класе квалитета воде у каналу, односно крајњем реципијенту.

Атмосферске и отпадне воде сакупљати постојећом већ изграђеном канализацијом мешовитог типа. Уколико на неким подручјима не постоји изграђена канализација или она није сепаратног типа потребно је предвидети изградњу колектора у којем би се посебно одводиле отпадне воде.

Атмосферске и условно чисте технолошке воде (расхладне и сл.), чији квалитет одговара II класи квалитета воде могу се без пречишћавања упуштати у природне токове, мелиорационе канале, ретензије по ободу насеља и сл.

Изливи атмосферских и пречишћених вода у мелиорационе канале морају бити изведени на одређен начин да би се спречило деградирање и нарушавање стабилности косина канала.

7.3. Енергетска инфраструктура и извори

Експлоатација нафте и гаса и гасоводна инфраструктура

На простору обухвата Просторног плана гасификована су насељена места. Постојећи коридори гасоводне инфраструктуре, локације ГМРС и МРС се задржавају.

По потреби, постојећа гасоводна мрежа ће се реконструисати ради стабилизације и безбедног транспорта природног гаса до потрошача (проширивање капацитета и замена хаварисаних делова гасоводне инфраструктуре).

Постојећа дистрибутивна гасоводна мрежа у насељима ће се проширивати у складу са захтевима за прикључење нових потрошача природног гаса. Могућност снабдевања гасом потребно је обезбедити и за садржаје у атару.

У насељу Србобран потребно је изградити потплификациону мрежу даљинског система грејања.

На нафтно-гасном пољу “Турија север” и “Србобран” наставиће се даља експлоатација минералних сировина из постојећих бушотина. Постојећи објекти за експлоатацију нафте и природног гаса (бушотине, сабирни системи, приступни путеви) се задржавају.

Подручје општине планирано је за истражни простор нафте, гаса и геотермалне воде, јер посматрани простор спада у **одобрени истражни простор НАФТАГАСА**.

Евентуална изградња објеката који прате експлоатацију нафте и гаса (сабирни системи, приступни путеви и сл.), вршиће се на овом истражном односно експлоатационом простору.

Електроенергетска инфраструктура

На простору обухваћеном Просторним планом, постоји изграђена преносна и дистрибутивна мрежа, коју је у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача потребно ревитализовати и обезбедити двострано напајање. Електродистрибутивна мрежа ће се развијати према потреби развоја конзума у насељима Општине уз планско опремање мреже.

Потребно је изградити нову трафостаницу 110/20kV, која ће обезбеђивати конзум општине Србобран и по потреби насељима у суседним општинама. Изградиће се 20 kV водови Србобран – ССрбобран и Надаљ-Темерин.

ТС 35/10 kV ће се реконструисати у разводно 20 kV чвориште, а постојећи 35 kV далековод радиће под 20 kV напоном. 10 kV мрежу и 10/0,4 kV трафостанице потребно је реконструисати за рад на 20 kV напону.

Нисконапонску мрежу у појединим деловима насеља, општине Србобран, потребно је реконструисати.

Део потребне електричне енергије могуће је обезбедити и из алтернативних извора.

Све алтернативне изворе енергије потребно је повезати на најближу 110 (20) kV потојећу мрежу Електропривредног система Србије.

Коришћење алтернативних облика енергије

У наредном планском периоду потребно је стимулирати развој и коришћење алтернативних облика енергије, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Године 2005. Скупштина Србије је усвојила "Стратегију развоја енергетике Републике Србије до 2015. године", којом се дефинишу елементи за утврђивање стратегије развоја енергетских сектора Србије, у којој је дефинисан и развој и коришћење нових и обновљивих извора енергије и ефикаснијих технологија и уређаја.

Коришћењем алтернативних облика енергије утиче се на раст животног стандарда, очување и заштиту животне средине.

Обновљиви извори енергије су по дефиницији они извори чија се енергија експлоатише истом брзином којом се и обнавља. У обновљиве изворе енергије спадају: енергија ветра, енергија сунца, хидроенергија, геотермална енергија и енергија биомасе. Коришћење алтернативних енергетских извора позитивно утиче на заштиту животне средине (ваздух, земљиште, флора фауна и друго) и квалитет и стандард живота.

Тренутно стање у домену енергетског снабдевања, упућује нас на штедњу и рационално коришћење свих енергената, али то не треба схватити као ограничење друштвеног и личног стандарда. Већим коришћењем алтернативних облика енергије се стварају предуслови за виши ниво животног стандарда, али и за побољшање услова одрживог развоја животне и радне средине. Главна препрека већем коришћењу алтернативних облика енергије на овом простору лежи у захтеву да енергија из ових извора мора по цени бити конкурентна конвенционалној.

Разлози појави мањег коришћења алтернативних облика енергије леже и у:

- Недовољном програмском повезивању науке и производних организација;
- Недовољној обавештености потенцијалних инвеститора о тренутном технолошком стању технологија у овом домену и могућим ефектима супституције, односно смањења трошкова експлатације применом ових извора енергије;
- Непостојање стимулативних мера (финансијско-кредитних и осталих) за имплементацију ових нових енергетских система у привредне процесе.

На простору општине Србобран као алтернативни облици енергије могу се користити:

- биомаса;
- биогаз;
- геотермална енергија;
- сунчева енергија;
- енергија ветра.
- хидроенергија из малих хидроелектрана

Биомаса

Простор општине Србобран је претежно пољопривредни крај (са значајном количином био отпада), а енергетски потенцијал биомасе је концентрисан баш у отпадима од пољопривреде, шумске и дрвопрерађивачке масе (98 % отпаци од пољопривреде, 1,5% отпаци из шумске производње и 0,5% отпад из дрвопрерађивачких капацитета). Због специфичности биљних остатака (кабасти терети) енергетска валоризација се врши непосредно у фази сагоревања, али се утврђује валидност тог поступка у фази прикупљања, транспорта и припреме. Због великих трошкова транспорта (кабасти терети) индиције говоре да биомасу на овом простору треба користити у непосредној близини настанка ових сировина (у оквиру појединих насеља и садржаја) ради задовољавања енергетских потреба објеката пољопривредне производње.

Основне предности биодизела у односу на фосилно гориво:

- Еколошке;
- Смањења емисија гасова који изазивају ефекат стаклене баште, пре свега CO₂, CO, SO₂, NO₂;
- Нема чађи, бензола, толуола у издувним гасовима;
- С обзиром да биодизел није токсичан да се брзо разграђује, акцидентна изливања или просипања не представљају еколошки ризик.

Енергетске:

- Основне сировине су обновљиве;
- Смањење потребе за коришћењем и увозом фосилног дизел горива.

Техничке:

- Већи садржај кисеоника у биодизелу омогућује потпуније сагоревање;
- Продужење радног века мотора;
- Нису потребне никакве преправке на моторима и у систему за убризгавање;
- Транспортне и складишне системе није потребно мењати приликом чувања биодизела.

Економске:

- Као еколошки чисто гориво ослобођено је додатног опорезивања, чиме је цена биодизела конкурентна у односу на фосилни дизел;
- Повећање домаће индустријске, пољопривредне производње и запослености;
- Смањење зависности од утицаја цена на светском тржишту нафте.

Коришћење термоминералних вода

Геотермалну енергију је данас могуће економично користити за различите енергетске потребе. Примена геотермалне енергије има своје специфичности о којима се мора водити рачуна при пројектовању геотермалних инсталација.

Геотермалне воде на подручју општине Србобран могу се користити за:

- Производњу топлотне енергије за грејање објеката и припрему потрошне топле воде, производњу топлотне енергије за грејање стакленика и пластеника, сушење пољопривредних производа;
- За технолошке потребе;
- За рекреативне потребе.

Биогас

Биогас се производи и користи првенствено из разлога економичног управљања стајским ђубривом, ради оптимизације доходака по хектару обрадиве површине, заштите човекове средине и радне околине и из потребе снабдевања фарми сопственом енергијом.

Застој у развоју сточарства је, такође, један од фактора који дестимулативно делују на развој овог енергента.

Сунчева енергија

Сунчево зрачење може да се користи за добијање топлотних и хемијских извора енергије, за трансформацију у механичку и електричну енергију.

Ограничавајући фактор коришћења сунчеве енергије је велика почетна инвестиција, а потребне су и велике површине за инсталисање сунчевих колектора. Коришћење сунчеве енергије треба комбиновати са неким другим видом конвенционалне енергије, због немогућности адекватне акумулације и коришћења током целе године.

Енергија ветра

Искоришћење енергије ветра, чак и у идеалним условима, није могуће сву кинетичку енергију ветра претворити у механичку.

Одабирање погодног места за инсталисање ветрењача је најделикатнији и најодговорнији задатак кад се жели искористити енергија ветра. Стога за избор локације претходи низ методолошких активности:

- Коришћење метеоролошких података, које поседују хидрометеоролошке службе;
- Теренска испитивања, да би идентификовали области за детаљна испитивања (мерење брзине ветра, правац дувања ветра);
- Регионална испитивања;
- Верификација локација, на које треба поставити торњеве високе 50м са метеоролошким инструментима на неколико нивоа;
- Селекција турбина.

Утицај на околину постављања ветрењача су: расположивост земљишта, телевизијске и радио сметње, бука, естетика, утицај на биосферу и остала локална ограничења. Процењивање економичности ветрењача је комплексно. Јединствени параметар с којим се може поредити с осталим изворима енергије је производна цена енергије, односно време отплате инвестиције.

Могућности коришћења хидроенергетског потенцијала на територији општине

Мале хидроелектране (0,1-10MW). Сам назив указује на врло мали капацитет ових електрана, које би се градиле на водотоцима и каналима. С обзиром на постојање водног потенцијала на простору општине Србобран, постоји могућност његовог коришћења у ове сврхе.

7.4. Телекомуникациона инфраструктура

Систем преноса ће се одвијати преко дигиталних аутоматских телефонских центара довољног капацитета, у свим насељима Општине. За свако домаћинство обезбедити по један до два директна телефонска прикључка, као и довољан број прикључака за све привредне кориснике.

Дигитализација телефонске мреже подразумева увођење дигиталних комутационих центара и дигиталних система преноса у свим равнима мреже. Ово подразумева и полагање каблова са оптичким влакнима као медијумом преноса на свим нивоима међумесне мреже, са перспективом увођења оптичких каблова и у месне мреже. Оптички каблови омогућују рад више система преноса великог домета са различитим дигиталним протоком, који се коришћењем нових техника мултиплексирања и модерних оптоелектронских компонената могу даље повећавати до веома великих капацитета.

Потребно је изградити телекомуникациону мрежу у уличним коридорима у насељима, као и дуж коридора путева ван насеља, како би се створили услови за примену и коришћење широкопојасних сервиса и приступног мултиплексера дигиталних претплатничких линија (DSLAM) којим ће се омогућити брзи приступ интернету, као и мултимедијални сервис, како за насеља тако и садржаје ван насеља.

Планиране су централе које имају могућност прикључења како обичних аналогних претплатника, дигиталних ISDN претплатника, тако и прикључака у новим технологијама за мултисервисне услуге (ADSL, интернет и др.).

Поред постојећих оптичких каблова планира се изградња следећих оптичких каблова на релацијама:

Табела III-26: Планиране међумесне кабловске везе

Редни број	Релација	тип кабла	капацитет (бр. влакана)	дужина (km)
1.	приводни кабл до Србобрана	оптички кабл	12	8
2.	Србобран-Радичевић	оптички кабл	12	10
3.	Надаљ –Бачко Градиште	оптички кабл	12	10
4.	Надаљ –Темерин	оптички кабл	12	13

Планирани дигитални оптички системи преноса:

SDH прстен протока 2.5 Gbit/s: Нови Сад – Темерин – Врбас – **Србобран** – Бечеј – Жабаљ – Нови Сад, дуж трасе оптичких каблова : Нови Сад – Бачки Јарак – Темерин – Србобран – Ауто пут Е75 – Врбас – **Аутопут Е-75 – Србобран – Радичевић** – Бечеј – Бачко Градиште – Чуруг – Жабаљ – Ђурђево – Шајкаш – Будисава – Каћ – Нови Сад.

Изградњом дигиталног система преноса у Србобрану планирани су прикључци на мрежу флексибилних мултиплексера за дигитални пренос података по захтеву са протоцима од 64 kbit/s до 2 Mbit/s.

Табела III-27. Планирани телефонски прикључци на 100 становника

Ред. број	Насеља	бр.тп.	бр.становн.	тп/100ст
1.	Надаљ	920	2100	43,8
2.	Србобран	6480	12800	50,6
3.	Турија	1024	2400	42,6
	Општина	7424	17300	42,9

У свим насељима, потребно је изградити примарну и секундарну кабловску мрежу довољног капацитета.

Изградњом антенских система и базних станица мобилне телефоније, на подручју КО Србобран, КО Надаљ, КО Турија по плановима развоја надлежних оператера омогућиће се рад овог система телекомуникација на целом планском подручју.

С обзиром на брз развој телекомуникационог система као и услове које буде диктирала нова технологија развоја система мобилних комуникација нове локације базних радио-станица и радио-релејних станица биће одређиване у складу са потребама имаоца система веза, урбанистичком и техничком документацијом, уз задовољење законских и техничких прописа за ту врсту објеката на простору на којем се гради.

У насељима Турија и Надаљ за квалитетан пријем и дистрибуцију радио и ТВ сигнала, изградити кабловски дистрибутивни систем (КДС), односно у свим насељима, по потреби и садржаје у атару изградити широкопојасну релекомуникациону мрежу.

7.5. Комунални објекти и површине

Депонованье комуналног отпада

Комунални отпад Општине до формирања система регионалног депоновања одлагаће се на постојећој локацији на територији КО Србобран на кат. парцелама бр. 7763/2, на локалитету "Разлеви", као прелазно решење, за чије је функционисање неопходно обезбедити минималне мере заштите, у складу са важећим Правилником.

Дугорочну концепцију одлагања отпада треба усагласити са принципима Националне стратегије управљања отпадом (Влада Републике Србије, 04.07.2003.) и смерницама Студије просторног размештаја регионалних депонија и трансфер станица на територији АП Војводине (ЈП "Завод за урбанизам Војводине", 2006.).

Третман и одлагање комуналног отпада на основу утврђених принципа ће се одвијати на регионалном нивоу, што ће се позитивно одразити на квалитет земљишта на територији Општине. Одлагању отпада треба да предходи одвојено сакупљање отпада ради његовог смањења (кабастог, опасног и рециклабилног), а након укључења у систем регионалног одлагања и затварање, санација и рекултивација постојеће депоније и сметлишта.

Укључење у систем региона за управљање отпадом, подразумева закључење Споразума о сарадњи општина о формирању региона за управљање отпадом, израду Плана управљања комуналним отпадом за регион и Општинског плана управљања отпадом,. Планом управљања комуналним отпадом за регион ће се утврдити локација регионалне депоније (РД), број трансфер станица (ТС) у региону као и остале могућности за управљање комуналним отпадом (рециклажа, компостирање, инсинерација-спањивање, анаеробна дигестија). Коначно одређење за формирање региона и избор локације регионалне депоније и трансфер станица је у надлежности јединице локалне самоуправе.

Избор конкретне локације трансфер станице (претоварне станице) утврђује се након израде Плана управљања комуналним отпадом за регион коме општина Србобран припада. Са ове локације би се вршио транспорт комуналног отпада Општине до регионалне депоније (предлог за локацију је општина Врбас). На територији општине Србобран већ се планира изградња трансфер станице у КО Србобран на локалитету "Разлеви" одакле ће се отпад усмеравати на регионалну депонију.

Санитарно одлагање животињских лешева, са територије Општине ће се вршити привремено на постојећој локацији јаме-гробнице у КО Србобран, у складу са важећим правилницима, до изградње мреже кафилерија на територији АП Војводине. Јаме гробнице је неопходно лоцирати на месту које није водоупадно, подводно и поред водотока.

8. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Поштовањем одговарајућих прописа и усклађивањем са директивама Европске Уније у области заштите животне средине, обезбедиће се успостављање и реализација свих активности које су у складу са принципима одрживог развоја. Одрживи развој представља непрестани процес усклађивања друштвеног, економског, културног (и урбаног) развоја са потребама и ограничењима животне средине кроз сарадњу свих интересних и друштвених група.

Просторни развој општине Србобран је усмерен у контексту рационалног коришћења природних ресурса, реализације режима заштите природних добара и заштите и унапређења природних и радом створених вредности животне средине.

У циљу **заштите животне средине** територије Општине предлажу се следеће мере:

- Формирање јединственог катастра загађивача на територији Општине;
- Формирање ваншумског зеленила уз канале, саобраћајнице, у оквиру пољопривредног земљишта, око радних зона, фарми, комуналних и других објеката, на око 2% територији Општине, ради побољшања микроклиматских услова и повећања укупне шумовитости Општине;
- Очување и унапређење шумског фонда с обзиром на малу шумовитост читаве Општине;
- Снабдевање свих насеља водом највишег квалитета, прикључењем на регионални систем водоснабдевања;
- Водоснабдевање индустријских капацитета уз увођење процеса рецикулације;
- Изградња канализационог система и пречистача отпадних вода у свим насељима у Општини;
- Заштита изворишта за водоснабдевање;
- Контролисана примена хемијских средстава заштите и агромера у области пољопривреде;
- Експлоатација минералних сировина и обављање истражних радова ће се вршити у складу са Законом, уз примену мера заштите околине;
- Санација и рекултивација дивљих депонија отпада и сточних гробаља и осталих деградираних простора;
- Одлагање животињских лешева и ветеринарских конфеката на привремену локацију до укључења Општине у систем кафилерија или изградње пећи за спаљивање;
- Поступање са опасним материјама спровести у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04) и подзаконским актима;
- Селектирање отпада на извору и увођење рециклаже као процеса смањења количине отпада за депоновање;
- Привремено одлагање комуналног отпада на постојећој депонији уз обезбеђење минималних мера заштите у току њеног коришћења;
- Укључење Општине у систем регионалног депоновања комуналног отпада на основу Споразума о сарадњи Општине на формирању региона;
- Израда Општинског плана управљања комуналним отпадом и изградња трансфер станице у КО Србобран.
- За све врсте објеката и радова који се планирају на заштићеном природном добру, као и у заштитној зони непокретног културног добра неопходна је израда Студија утицаја објеката односно радова на животну средину, а за ван заштићених зона надлежни орган може прописати израду Студије процене утицаја на животну средину у складу са одредбама Закона о процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС, бр. 135/04) и Уредбе о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину (Сл.гласник РС бр.84/05).

9. СТРАТЕГИЈА ЗАШТИТЕ И КОРИШЋЕЊА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ

У оквиру заштите природних добара на територији општине Србобран, на подручјима предвиђеним за заштиту је потребно ускладити коришћење тих простора са режимом и мерама заштите.

Опште мере заштите биодиверзитета:

- Инвазивне биљне врсте се не могу користити за озелењавање на стаништима природних реткости, руралних подручја или туристичких локалитета. Приликом уређења и одржавања зелених површина треба одстранити евентуално присутне самоникле јединке;
- Унутар потенцијалних природних добара старе јединке инвазивних врста које поседују декоративну вредност и налазе се по уређеним зеленим површинама или дрворедима, треба постепено заменити врстама које се не понашају агресивно унутар Панонског биогеографског региона;

Подручја значајна за заштиту-Потенцијална природна добра

1. Бељанска бара-водени и мочварни простор са живим светом Бељанске баре
2. Водоток Криваја

Подручја значајна за заштиту-Станишта природних реткости и еколошки коридори

Еколошки коридори омогућавају одвијање сезонских миграција и размену генетског материјала између делимично изолованих и/или просторно удаљених станишта. Водотоци, међе и живице са појасом вегетације у природном или блиско природном стању повезују станишта природних реткости међусобно и са еколошким коридорима регионалног значаја. Већина сталних и привремених водотокова представља еколошки коридор са већим рекама, што значи да њихове долине повезују не само станишта природних реткости међусобно, него се повезују са поплавним подручјима река Дунава и Тисе. Поред свог регионалног значаја, Дунав је један од главних еколошких коридора Европе.

Наведени предеони елементи представљају истовремено станишта насељена водоземцима, гмизавцима и птицама, међу којима су и врсте заштићене као природне реткости, у складу са уредбом о заштити природних реткости ("Службени лист РС", бр. 50/93). Бројност врста и јединки природних вредности показује сезонску варијабилност, са највећим вредностима у периодима миграције појединих животињских група.

Стратешки правци у области заштите станишта природних реткости и еколошких коридора су:

- Очување проходности свих еколошких коридора у сврху очување биодиверзитета овог подручја;
- Деонице сталних или привремених водотокова унутар насеља треба да постану саставни делови уређених зелених површина;
- Уз обале, у заштитној зони водотока, засадити заштитно зеленило висине 1-3 метра;
- Сама обала мора да има травнату вегетацију, која се редовно одржава, у складу са водопривредним условима, не ужа од 2m и не сме бити потпуно засенчена дрворедом;
- Мора бити обезбеђена отвореност водотока током целе дужине;
- Уређивање ушћа водотока се мора извршити пре изградње објеката;
- У каналкој мрежи за потребе наводњавања не смеју се постављати пластичне фолије;
- Потребно је што мање узурпирање заштитног појаса водотока (преоравање, изградња објеката);
- Водотоци и канали који служе као еколошки коридори не могу да служе као реципијенти непречишћених отпадин вода;
- Пешачке стазе и саобраћајнице треба да прелазе преко водотокова у облику мостова, испод којих су обезбеђени прелази за животиње, по условима надлежног Завода за заштиту природе;
- Светлосне изворе не треба постављати на самој обали, предлаже се мин. осветљење у складу са јавним потребама;
- У близини еколошких коридора је забрањено користити инвазивне врсте за подизање зелених површина;
- Ради очувања отворене вегетације у саставу еколошких коридора и спречавања ширења инвазивних дрвенастих врста уз међе и живице, потребно је обезбедити одрживо коришћење тих простора (кошење, испаша).

10. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

У погледу заштите непокретних културних добара основне мере које треба предузимати су:

- Проучавање историјске баштине, како би се из ње издвојили још незаштићени објекти који поседују споменичка својства;
- Одржавање постојећих споменика и њихова ревитализација, као и реконструкција насељских ткива у складу са амбијенталним вредностима.

На евидентираним археолошким налазиштима потребно је пре предузимања било каквих земљаних радова тражити посебне услове заштите од надлежног Завода за заштиту споменика културе. На овим локалитетима извођење грађевинских радова и изградња инфраструктуре дозвољено је само уз претходно прибављање појединачних мера заштите и обезбеђивање заштитних археолошких ископавања, праћења радова и одговарајуће презентације налаза.

Мере заштите укључују археолошку контролу приликом земљаних радова и ван наведених локација и парцела на којима су евидентирани археолошки локалитети, што подразумева благовремено обавештавање надлежног завода за заштиту о планираним радовима.

Заштита и уређење споменика културе подразумева заштиту споменика у изворном, интегралном облику. Дозвољене интервенције се односе на регулацију приступа споменику као и партерно решење заштићене зоне спомен обележја.

Основна концепција заштите непокретних културних добара заснива се на њиховом очувању, даљем истраживању (археолошки локалитети) и адекватној презентацији.

Мере заштите споменика синхронизоваће се са осталим активностима (туризам, култура, становање итд.), полазећи од основног значаја и природе сваког појединачног споменика.

Вредна и вишеслојна културна баштина представља истински ресурс за развој целог подручја, превасходно у контексту културног туризма. Једини начин да се баштина очува и обезбеди њено коришћење и одржавање јесте уврштавање у културну понуду. Када се има у виду да већ постоје услови за ловни и риболовни туризам, потпуно је утемељено очекивање да културни туризам има реалну основу за снажан успон.

Осим заштићених споменика културе, на овом простору треба евидентирати и заштитити следеће:

- Иконостас цркве Дунђерских, рад Стеве Тодоровића, на Српском православном гробљу;
- Спомен-плоча на Српској православној цркви са именима погинулих и несталих у првом светском рату;

- Спомен-плоча на месту родне куће песника Стевана Владислава Каћанског-Барда која је први пут постављена још 1911. године;
- Споменици знаменитим људима на Српском православном гробљу: Новаку С. Голупском, народном капетану из 1848-1849. године, Ђорђу Батићу, лекару за самопожртвовање, заједничке гробнице стрељаних од фашистичког окупатора из 1941. године;
- Споменик слободи на Тргу Слободе и низ других спомен-плоча страдалима у току Другог светског рата.

11. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И УСЛОВИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

На подручју Просторног плана континуирано ће се спроводити мере заштите и одбране од елементарних непогода, које настају као последица климатских, орографских и сеизмичких карактеристика на овом простору.

Заштита од **земљотреса** ове јачине подразумева примену сигурносних стандарда и техничких прописа о градњи објеката на сеизмичким подручјима. Приликом планирања и изградње простора морају се дефинисати параметри који имају утицаја на смањење утицаја земљотреса као што су изграђеност, густина насељености, системи изградње објеката, спратност објеката, мрежа слободних површина и др.).

За заштиту од штетног дејства **спољашњих вода** на територији општине Србобран изграђен је канал ДТД и мелiorациони канали за прихватање и одвођење сувишних унутрашњих вода доприносе да територија општине Србобран није угрожена дејством спољних и унутрашњих вода.

Ризик од појаве **пожара** умањиваће се просторно-планским мерама заштите. Шумске састојине ће бити уређене тако да ће се створити услови за ефикасну просторну заштиту, а посебним мерама заштите штитиће се пољопривредно земљиште.

Републички хидрометеоролошки завод је развио систем одбране од **града** и у ту сврху је на подручју општине Србобран изграђено 7 (седам) противградних станица са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. У пречнику од 100 m од противградних станица није дозвољена градња нових објеката без сагласности Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Опасностима од **ерупције нафте и гаса** највише је угрожен простор око нафтних и гасних поља, што на подручју општине Србобран представљају лежиште нафте и гаса "Турија север" и "Србобран". Настајање неконтролисаних ерупција може се свести на најмању меру стриктног применом и поштовањем прописаних превентивних мера заштите и њиховим доследним спровођењем у свим фазама рада.

Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље

На простору у обухвату Просторног плана налази се један војни комплекс у грађевинском рејону Србобрана и овим Просторним планом неће бити приказан. Овај војни комплекс је обухваћен Мастер планом, односно уврштен је у непокретности које нису неопходне за функционисање Војске Србије и планиран је за отуђење. Будућа намена овог комплекса дефинисаће се плановима нижег нивоа, након коначног регулисања имовинско правних односа између Министарства одбране и општине Србобран, односно будућег власника или корисника овог комплекса.

За заштиту становништва од ратних дејстава планирана је изградња склоништа и заклона у складу са Уредбом о организовању и функционисању цивилне заштите ("Службени гласник РС", бр. 21/92) и Одлуком о утврђивању степена угрожености насељених места у општини Србобран, са рејонима угрожености и одређеном врстом и обимом заштите у тим рејонима (ОШЦЗ, 1992. год.). Врста објеката за заштиту становништва и њихов размештај биће разрађени приликом израде урбанистичких планова за свако насеље посебно, у складу са важећим позитивним прописима.

Општи услови за планирање и изградњу склоништа су:

- склоништа се планирају као двонаменски објекти, који могу бити засебни објекти односно део грађевинског објекта;
- склоништа могу бити подземни, делимично укопани или надземни објекти;
- породична склоништа се граде за чланове домаћинства, али најмање за три лица. Могу се планирати као оставе, радионице, приручне просторије и сл.;
- кућна склоништа (за зграде са више станова) могу се планирати као друштвене просторије, гараже, бициклане, изложбени простори и сл.;
- блоковска склоништа (за више зграда) могу се планирати као простори за спорт и рекреацију, простори за друштвене активности, затим простори са угоститељским, трговинским или услужним садржајем и сл.;
- склоништа у предузећима и установама могу се планирати као простори за састанке, радионице, сервиси, ресторани за исхрану и сл., у складу са основном делатношћу и потребама предузећа односно установа;
- јавна склоништа се првенствено граде у већим градовима, на прометним јавним местима, величине према процењеном броју становника који се могу затећи на јавном месту
- склоништа се морају градити у складу са одредбама Техничког прописа за склоништа и друге заштитне објекте ("Службени војни лист", број 13/98).

Пре изградње објеката у грађевинском рејону насеља, инвеститори су у обавези да прибаве мишљење надлежног органа за одбрану у општини Србобран о обавези изградње склоништа, врсти склоништа, обиму заштите и капацитету, или о ослобађању од градње склоништа, уколико граде објекте који се налазе у рејону или насељу, у којима није планирана изградња склоништа.

12. НАМЕНА ПРОСТОРА**12.1. Структура коришћења земљишта са билансом површина (2007-2027.)**

Територија општине Србобран заузима површину од **28.429,5494** ha и подељена је на 4 катастарске општине.

У следећој табели, кроз упоредни преглед, приказан је начин коришћења земљишта и промене које ће настати у простору Општине у периоду од 2006. до 2027. године.

Табела III-28. Структура коришћења земљишта са билансом површина за подручје општине Србобран до 2027. године

Општина Србобран		2006.		2027.	
Ред. бр.	Основне категорије	Општина Србобран P(ha)	%	P(ha)	%
1.	Шуме и шумско земљиште	44,9661	0,16	614,07	2,16
2.	Пољопривредно земљиште	26.366,6205	92,74	24 795,99	87,21
	Укупно плодно (1+2)	26.411,5866	92,90	25410,0594	89,37
3.	Грађевинско земљиште	1.453,9428	5,11	2454,47	8,63
4.	Водно земљиште	564,02	1,99	564,02	1,99
	Укупно неплодно 3+4	2.017,9628	7,10	3018,49	10,62
	Укупно	28.429,5494	100,00	28.429,5494	100,00

Посматрано по основним категоријама земљишта може се констатовати да ће у планском периоду доћи до следећих промена: пољопривредно земљиште ће се незнатно смањити (5,53%), тако да ће учешће овог земљишта у укупном износити 87,21%.

До смањења укупног пољопривредног земљишта доћи ће делом због планираних садржаја у атару (радне зоне, туристички садржаји, саобраћајна инфраструктура итд.) и реализације планираног повећања шумског земљишта.

- Повећаће се површине под шумама и шумским земљиштем са 44,96 ha на 614,07 ha чиме ће се проценат шумовитости повећати за 2%, односно износиће 2,16%.

Пејзажно уређење непосредног окружења путева, подизање вишегодишњих ловних ремиза, озелењавање радних зона и насеља утицаће на повећање ове категорије земљишта. Повећање шумског земљишта утицаће на смањење обрадивог и необрадивог земљишта.

Категорија "неплодно" се повећава за око 1000 ha тј. за 3,52%. Ово учешће се може сматрати рационалним имајући у виду насеља и садржаје у атару.

На територији Општине утврђено је и 1105,5 ha намењених за радне зоне у атару.

Површина грађевинских рејона насеља износи око 1.261,68 ha.

Предложене промене проистекле су, пре свега, из потребе да се:

- Формирају радне зоне изван насеља, како би се искористиле инфраструктурне и локационе предности;
- Формирају туристички локалитети;
- Пољопривредна производња организује на земљиштима која ће својим квалитетом и адекватном обрадом да омогуће веће приносе, а да се земљишта лошијег квалитета, где су резултати у пољопривредној производњи незадовољавајући "препусте" пре свега шумарству, а затим и индустрији (малој привреди), рударству (експлоатација неметалних минералних сировина) водопривреди, путној привреди и др.;
- Заштити пољопривредно земљиште, вода и ваздух, подизањем мреже зеленила на територије целе Општине (шуме, ремизе, заштитни појасеви, дрвореди и др.) са различитим функцијама (заштитне, социјалне, привредне и др.);
- Заштити пољопривредно земљиште од унутрашњих и спољних вода реконструкцијом и доградњом канала мелiorативних система;
- Омогући већа производња у пољопривреди изградњом система за наводњавање,
- Заштити животна средина у насељима "измештањем" магистралних и регионалних путних праваца из грађевинских подручја насеља изградњом обилазница око насеља, и др.

IV МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА НЕПОСРЕДНУ ПРИМЕНУ ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ПРОСТОРА У УРБАНИСТИЧКИМ ПЛАНОВИМА НАСЕЉА И УЖИХ ТЕРИТОРИЈАЛНИХ ЦЕЛИНА

За сва насеља општине Србобран, односно њихове грађевинске рејоне, ће се даљом разрадом Просторног плана, кроз израду адекватних урбанистичких планова, у складу са Законом, дефинисати њихов просторни развој, правила уређења

и изградње, начин коришћења простора, издвајање јавног грађевинског земљишта, као и утврдити границе грађевинских рејона, односно припадајућег грађевинског земљишта. Одобрење за изградњу појединих садржаја на том простору издаваће се на основу извода из одговарајућих урбанистичких планова.

За поједине садржаје изван грађевинских рејона насеља, за које је дефинисано грађевинско земљиште, као и његова регулација у односу на јавно грађевинско земљиште, а који су притом усклађени са наменом површина из овог Просторног плана, одобрење за изградњу издаваће се на основу акта о урбанистичким условима, издатим на основу овог Просторног плана.

За зоне нове изградње, односно све оне локације и садржаје изван грађевинских рејона насеља, где је потребно дефинисати и спровести нову регулацију, тј. извршити разграничење између јавног и осталог грађевинског земљишта, неопходна је прво израда урбанистичког плана, након чега ће се одобрење за изградњу издавати на основу извода из ових урбанистичких планова.

Урбанистички план неопходно је урадити и за све нове јавне површине и јавне објекте, када се покрене иницијатива за њихову реализацију, односно, за постојеће јавне површине када долази до промене регулације у оквиру истих.

У оквиру наведених локација, до доношења одговарајућих урбанистичких планова, дозвољена је адаптација, санација и реконструкција постојећих објеката, у складу са постојећом, односно планираном наменом и правилима грађења датим овим Просторним планом.

Урбанистички пројекат за изградњу неопходно је урадити за све оне специфичне, сложеније садржаје за које надлежни општински орган, у сарадњи са Комисијом за планове, утврди да је пре издавања одобрења за изградњу потребна израда УП-а, који ће дефинисати урбанистичко-архитектонско решење планиране изградње, а у складу са условима за изградњу и урбанистичким показатељима датим овим Просторним планом за одређени садржај, односно зону, као и правилницима који конкретну област регулишу.

1. СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Спровођење планских решења из Просторног плана вршиће се директни из Просторног плана или даљом урбанистичком разрадом како је приказано у **Табели III- 29**.

Просторни план општине Србобран разрађиваће се:

- за подручје насеља: Србобран, Турија и Надаљ израдом одговарајућих урбанистичких планова, којима ће се дефинисати њихов: грађевински рејон, просторни развој, правила заштите, уређења и изградње, начин коришћења простора и др. на основу смерница из Просторног плана;
- за потребе изградње: нове зоне одређене намене, комплекса и инфраструктурних, односно комуналних објеката изван грађевинских рејона насеља, где је потребно дефинисати грађевинско земљиште, односно разграничење између јавног и осталог грађевинског земљишта, израдом одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница из Просторног плана;
- за садржаје дефинисане овим Просторним планом као грађевинско земљиште ван грађевинских рејона насеља, као и за потребе изградње: салаша - објеката за потребе пољопривредног домаћинства, пољопривредних радних комплекса, објеката за гајење и лов дивљачи, шумских путева, инфраструктурних објеката и мреже, и др. објеката, а који су усклађени са наменом површина из овог Просторног плана, одобрење за изградњу издаваће се на основу услова из Просторног плана, тј. акта о урбанистичким условима.

Табела III- 29. Спровођење планских решења

Ред. број	ЗОНЕ	ОБЈЕКТИ И КОМПЛЕКСИ	На основу	
			Урбанистичког плана	Просторног плана
1.	Грађевинско земљиште	Грађевински рејони насеља: Србобран, Надаљ и Турија	•	
		Туристичко-рекреативни комплекс		•
		Радне зоне и комплекси	•	
		Викенд зона	•	
		Саобраћајни, водопривредни, енергетски и комунални комплекси и објекти	•	
		Саобраћајни коридори	•	
2.	Пољопривредно земљиште	Објекти за потребе пољ. домаћинства		•
3.	Шумско земљиште	Пољопривредни радни комплекси, инфраструктурна мрежа		•
		Пратећи садржаји јавног пута, спортско-рекреативни и радни комплекси	•	
		Објекти за гајење и лов дивљачи, шумски путеви и објекти		•
4.	Водно земљиште	Саобраћајни и водопривредни објекти, туристичко-рекреативни комплекси	•	

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ПРОСТОРА ОПШТИНЕ СРБОБРАН

Правила уређења и грађења, дефинисана Просторним планом, спроводиће се:

- Директном применом на основу услова утврђених овим Просторним планом кроз израду Акта о урбанистичким условима;
- На основу смерница и правила уређења и грађења из овог Просторног плана кроз израду урбанистичких планова.

2.1. Правила уређења и грађења на пољопривредном земљишту

На основу Закона пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", број 62/2006), ради очувања расположивог пољопривредног земљишта, потребно је да се доносу пољопривредне основе заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта као плански документ. Пољопривредне основе доносе се у складу са просторним и урбанистичким плановима и морају бити међусобно усаглашене.

У складу са смерницама за уређење и изградњу на пољопривредном земљишту датим овим Просторним планом, скупштина јединице локалне самоуправе доноси пољопривредне основе ради очувања расположивог пољопривредног земљишта, по претходно прибављеном мишљењу Министарства.

Обрадиво пољопривредно земљиште од I до IV катастарске класе се не може користити у непољопривредне сврхе осим IV и V катастарске класе која се може користити за подизање шума, вештачких ливада и пашњака по претходно прибављеној сагласности Министарства, као и у случајевима када је утврђен општи интерес.

Водећи рачуна о основним принципима заштите пољопривредног земљишта, на пољопривредном земљишту се могу градити:

- Објекти у функцији пољопривреде и пољопривредне производње;
- Објекти свих видова инфраструктуре у складу са Просторним и урбанистичким планом;
- Објекти за експлоатацију минералних сировина;
- Водопривредни објекти, комунални и други објекти у складу са Просторним планом;
- Објекти за потребе привреде, туризма, рекреације и др. у складу са Просторним планом.

У циљу заштите пољопривредног земљишта од штетног дејства ерозија изазване ветром (еолска ерозија) примењују се противерозионе мере које обухватају сађење вишегодишњих дрвенастих биљака или подизање и гајење ваншумског зеленила у виду пољозащитних појасева.

Ваншумско зеленило у виду ветрозащитних и пољозащитних појасева је потребно формирати у оквиру саобраћајне и водопривредне инфраструктуре и пољопривредног земљишта на око 2% површине територије Општине. Пројектном документацијом је потребно одредити оптималне ширине и типове заштитних појасева, међусобна растојања и конкретан избор врста у складу са условима станишта. Препоручују се вишередни ажурни појасеви на најугроженијим деоницама. Потребно је оценити економску оправданост подизања појасева који би били на пољопривредном земљишту или ван линија путног појаса.

На пољопривредном земљишту које је у саставу ловишта могу се подизати и ловне ремизе ради заштите дивљачи. Ловне ремизе су једногодишњи или вишегодишњи засади на мањим површинама који пружају уточиште, заклон и исхрану дивљачи. Једногодишње ремизе се могу заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминозе, влатасте траве, коренасто-кртоласте биљке), а вишегодишње од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста у зависности од услова средине.

2.1.1. Пољопривредни објекти

Пољопривредним објектима сматрају се објекти намењени ратарској, повртарској, воћарско-виноградарској, рибањачкој, сточарској и осталим видовима пољопривредне производње, као и гајење пужева, печурака и цвећа, складиштење пољопривредних производа, механизације и слично.

Избор локације за изградњу пољопривредних објеката треба извршити након потпуне анализе природних одлика (рељефа, педолошких, геолошких, метеоролошких и хидролошких карактеристика), као и других услова (близина и могућност прикључења на јавни пут и осталу инфраструктуру, утицај на окружење и животну средину и др).

Такође, при избору локације за изградњу пољопривредних објеката неопходно је водити рачуна о квалитету земљишта и где год је то могуће објекте лоцирати на земљиштима слабијих бонитетних карактеристика.

Стакленици и пластеници

У циљу побољшања пољопривредне производње на пољопривредном земљишту је дозвољена изградња или постављање стакленика и пластеника. Удаљеност оваквих објеката од међних линија је минимално 5,0m.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,2m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије.

Објекти за гајење печурака и пужева

Изградња оваквих објеката је усмерена на мање квалитетном земљишту, а у складу са нормама и правилницима који регулишу ову област.

Минимална удаљеност објеката од суседних парцела је 5,0m.

Максимална спратност објеката је П+Пк, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Парцеле се могу оградити транспарентном или пуном оградом, висине максимално 2,2m. Ограда и стубови оградне се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије.

Комплекс, мора бити минимално комунално опремљен: приступни пут, санитарна вода, електроинсталације и водонепропусна септичка јама.

Рибњаци

Избор локације за изградњу рибњака вршити након претходних анализа геомеханике тла, расположивих количина и квалитета воде која ће се користити за пуњење рибњака.

Границе рибњака морају бити обележене видљивим обележјима.

Приликом изградње одвојити окна по категоријама у складу са технологијом производње - младичњаке, товилишта и зимовнике.

У саставу рибњака морају да постоје уливно-изливни објекти, уставе, аератори, хранидбене платформе и насипи који спречавају продор спољних вода у комплекс рибњака.

У оквиру техничког дела неопходно је обезбедити посебну просторију за ветеринарске прегледе и дневно праћење здравственог стања и прираста популације.

Уколико постоји могућност, комплекс рибњака треба да буде ограђен - транспарентном оградом, висине максимално 2,2 m. Ограда и стубови оградне се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије.

Уколико постоје посебни захтеви технологије функционисања рибњака, као и посебни просторни услови у окружењу, потребно је приступити изради урбанистичког пројекта.

Фарме и газдинства - објекти за узгој стоке

Фарме и газдинства јесу објекти и простор за држање и узгој животиња - копитара, папкара, живине и кунића, при чему је газдинство капацитета до 20 условних грла, а фарма је капацитета 20 и више условних грла (једно условно грло јесте животиња или скуп животиња тежине 500kg, рачунајући највећу тежину производне категорије животиња).

Ови објекти морају се лоцирати на компактном и добро оцедитом земљишту, по могућству слабије бонитетне класе.

Удаљеност фарме од грађевинског рејона, туристичких садржаја, спортско-рекреативних и других јавних комплекса, као и међусобна удаљеност фарми на којима се узгајају исте, односно различите врсте животиња, мора бити у складу са важећим законима и правилницима који регулишу ову област.

Величину парцеле дефинисати у складу са капацитетом и врстом производње, с тим да се мора обезбедити довољно простран круг фарме, који ће омогућити повезаност свих функционалних делова.

У оквиру фарме треба формирати два одвојена блока - технички и производни. Технички блок подразумева изградњу: објеката за смештај радника, складишта хране, карантинске просторије, машински део, просторије за ветеринарске прегледе, мини клиницу за принудна клања и др. Неопходно је обезбедити посебан простор за уништавање или одлагање угинулих животиња.

У производном делу налазе се објекти за узгој стоке, који морају бити подељени по категоријама стоке - за приплодне животиње, за узгој подмлатка и за тов.

Максимална спратност објеката је П+Пк, односно П за економске и помоћне објекте. Минимална удаљеност економских објеката од границе суседне парцеле је 10,0m.

Сви објекти намењени држању и узгоју стоке морају бити пројектовани и грађени према нормативима и стандардима за изградњу ове врсте објеката и конкретне врсте животиња, уз примену санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова.

Простор за одлагање стајског ђубрива из објеката мора бити смештен, односно изграђен тако да се спречи загађивање околине, насупрот правцу главних ветрова и мора да буде удаљен мин. 50,0m од објеката за животиње.

Комплекс фарме мора бити опремљен свом потребном инфраструктуром: санитарном водом из јавног водовода или сопственог бунара, унутрашњом канализационом мрежом, електроенергетским инсталацијама, унутрашњим саобраћајницама, приступним путевима и др. Обавезна је изградња унутрашње и спољне хидрантске противпожарне мреже.

Унутрашње саобраћајнице треба градити тако да се обезбеди кружни ток саобраћаја, а путеви који се користе за довоз животиња, хране за животиње, чистих простирки и опреме не смеју да се укрштају са путевима који се користе за одвоз стајског ђубрива, отпадних вода и лешева животиња.

Повезивање фарми са мрежом јавних саобраћајница обезбедити приступним путем одговарајуће ширине и изграђеним од чврстог материјала. На уласку у комплекс изградити дезинфекциону баријеру минималне дужине 5,0m, а улаз у фарму мора бити под надзором на којем се обавезно води евиденција о уласку и изласку људи, животиња и возила из круга фарме.

Круг фарме мора бити ограђен оградом, која спречава неконтролисани улазак људи и животиња. Максимална висина оgrade је 2,2m. Ограда и стубови оgrade се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије или на међи, уз сагласност суседа.

Изградња фарми условљена је изградом урбанистичког пројекта, са провером инфраструктурне опремљености.

Објекти намењени за смештај пољопривредне механизације и складиштење пољопривредних производа

Овим објектима сматрају се објекти за смештај свих видова пољопривредне механизације, објекти за складиштење, сушење и чување пољопривредних производа, ђубрива и др. репроматеријала, као и други слични објекти у функцији пољопривредне производње (пољопривредне економије, машински парк и сл).

Објектима за смештај пољопривредне механизације сматрају се затворени простори и надстрешнице у којима се смешта механизација (возила, машине, прикључни уређаји и др), као и пољопривредни алати и опрема ради чувања и одржавања.

Објектима за складиштење пољопривредних производа и репроматеријала сматрају се све врсте складишта (полуотворене и затворене хале, надстрешнице, силоси, трапови, подна складишта, хладњаче и др).

Минимална удаљеност ових објеката од границе суседне парцеле је 10,0m, од државног пута I реда је 20,0m, а од државног пута II реда је 10,0m.

Максимална спратност објеката је II, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,2m. Ограда и стубови оgrade се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије.

Дозвољена је изградња наведених објеката уз примену хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и др. услова и потребну инфраструктурну опремљеност: приступни пут, електроинсталације, евентуално и санитарна вода, водонепропусна септичка јама и сл.

2.1.2. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства

Салаш

Услови за изградњу нових салаша (салаша у функцији пољопривредне производње), као и за реконструкцију постојећих, односно услови за изградњу и реконструкцију објеката за потребе пољопривредног домаћинства, издаваће се на основу овог Просторног плана и услова за заштиту животне средине. Просторних ограничења у смислу максималне величине површине парцеле за салаш нема. За изградњу нових салаша минимална величина парцеле износи 1,0 ha.

За потребе пољопривредног домаћинства, на салашу, дозвољена је изградња:

- породичног стамбеног објекта,
- помоћног објекта уз стамбени објекат (гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, сушница, пушница, подруми, оgrade, водонепропусне септичке јаме и сл.),
- економски објекат (стакленици, стаје, ђубришта, пољски wc и сл.)
- помоћни објекат уз економски објекат (магацин хране за животиње, магацин пољопривредних производа, шупа за смештај пољопривредне механизације и сл.)
- пословног објекта (објекти за храну, пиће и смештај за потребе организовања туристичке понуде на салашу, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу),
- објекти/површине за спорт и рекреацију (за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу),
- складишног објекта (објекти за складиштење пољопривредних производа за сопствене потребе: поврћа, воћа, житарица, производа животињског порекла и сл.),
- уз обезбеђивање санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова и уз неопходну инфраструктурну опремљеност парцеле. Изградња објеката за потребе пољопривредног домаћинства-

салаша дозвољена је само ако постоји изграђен породични стамбени објекат или ако се траже услови за његову изградњу дозвољена изградња стамбених објеката, без изградње објеката пољопривредне производње.

Салаш мора бити минимално комунално опремљен: приступни пут, санитарна вода из јавног водовода или сопственог бунара, водонепропусна септичка јама, обезбеђено снабдевање електричном енергијом и др.

Парцеле се могу оградити транспарентном оградом висине максимално 2,2m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије, изузетно и мањој, уколико се прибави сагласност суседа. Није дозвољена изградња стамбеног објекта као ни помоћног објекта уз стамбени објекат без услова за изградњу економског објекта и помоћног објекта уз економски објекат (ако исти не постоје на парцели).

Правила грађења за породични стамбени објекат

- Није дозвољена изградња породичног стамбеног објекта без услова за изградњу економског објекта у функцији пољопривредне производње (ако исти не постоје на парцели).
- Дозвољена је изградња само једног породичног стамбеног објекта.
- Максималан габарит стамбеног објекта у основи је 200m², максимална спратност објекта је П+Пк, са могућношћу изградње подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају, минимална удаљеност стамбеног објекта од суседне парцеле је 5,0m.

Правила грађења за помоћни објекат уз стамбени објекат

- Дозвољена је изградња следећих помоћних објеката уз стамбени објекат: гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, сушница, пушница, подруми, ограде, водонепропусне септичке јаме и сл.
- Није дозвољена изградња помоћног објекта уз стамбени објекат без услова за изградњу породичног стамбеног објекта (ако исти не постоје на парцели).
- Дозвољена је изградња више помоћних објеката уз стамбени објекат, у складу са потребама пољопривредног домаћинства.
- Габарит помоћног објекта уз стамбени објекат дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност помоћног објекта уз стамбени објекат је П.
- Дозвољена је изградња засебног објекта-подрума, који може бити укопан или полуукопан, уколико то хидролошки услови дозвољавају.
- Минимална удаљеност помоћног објекта од породичног стамбеног објекта и суседне парцеле је 5,0m.
- Парцеле се могу оградити транспарентном оградом висине максимално до 2,2m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије.
- Водонепропусна бетонска септичка јама гради се на минимално 3,0m од свих објеката и од границе суседне парцеле.

Правила грађења за економске објекте

- Дозвољена је изградња следећих економских објеката: стаје, ђубришта, пољски wc, стакленици, пластеници, објекти намењени ратарској, повртарској, воћарско-виноградској, рибњачкој, сточарској и осталим видовима пољопривредне производње, као што су гајење пужева, печурака и цвећа и сл.).
- Није дозвољена изградња економског објекта без услова за изградњу породичног стамбеног објекта (ако исти не постоје на парцели).
- Дозвољена је изградња више економских објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства.
- Габарит економског објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност економског објекта је П.
- Минимална удаљеност економског објекта од породичног стамбеног, односно пословног објекта је 20,0m а од суседне парцеле минимална удаљеност је 10,0m.
- Минимална удаљеност економског објекта: стаје, ђубришта, пољског wc, од бунара је 25,0m.

Правила грађења за помоћни објекат уз економски објекат

- Дозвољена је изградња следећих помоћних објеката уз економски објекат: магацин хране за животиње, магацин пољопривредних производа, шупа за смештај пољопривредне механизације и сл.
- Дозвољена је изградња више помоћних објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства.
- Габарит помоћног објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност помоћног објекта је П+Пк.
- Минимална удаљеност помоћног објекта од породичног стамбеног објекта је 6,0m а од суседне парцеле минимална удаљеност је 5,0m.

Правила грађења за пословни објекат

- Дозвољена је изградња следећих пословних објеката: објекти за храну, пиће и смештај, за потребе организовања туристичке понуде на салашу, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу.
- Дозвољена је изградња само једног пословног објекта.

- Габарит пословног објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност пословног објекта је П+1+Пк.
- Минимална удаљеност пословног објекта од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0m а од економског објекта минимална удаљеност је 20,0m.

Правила грађења за објекте/површине за спорт и рекреацију

- Дозвољена је изградња објекта/површина за спорт и рекреацију за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу.
- Габарит објекта/површине дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност објекта је П.
- Минимална удаљеност објекта/површине од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0m а од економског објекта минимална удаљеност је 20,0m.

Правила грађења за складишне објекте

- Дозвољена је изградња објекта за складиштење пољопривредних производа за сопствене потребе: поврћа, воћа, житарица, производа животињског порекла и сл.
- Габарит објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност објекта је П+Пк, односно у зависности од усвојеног технолошког поступка складиштења.
- Минимална удаљеност објекта од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0m.

2.1.3. Воћарско-виноградарске куће

На парцелама под културама воћњака или винограда могућа је изградња воћарских и виноградарских кућица, бунара, пољског нужника и магацина за смештај воћа и грожда. Максимална спратност објекта је По+П+Пк, а макс. габарит виноградарске кућице је 25m².

Минимална удаљеност објекта од границе суседне парцеле је 1,0m а од суседовог објекта 10m. Дозвољава се изградња надстрешница, трмова и пергола, које ако нису застакљене не рачунају се у основни габарит објекта.

Парцеле се могу оградити транспарентном оградом, висине до 1,4m. Ограде и стубови оgrade се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије, а изузетно и на мањој, уз прибављену сагласност суседа.

2.1.4. Зоне експлоатације минералних сировина

Простори за експлоатацију минералних сировина (глине, шљунка, песка, термалних вода, нафте и гаса), уређују се и користе на основу решења надлежног министарства за енергетику (Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине) у складу са Законом о рударству ("Службени гласник РС", бр. 44/95, 85/05, 101/05 и 34/06).

Уколико се простор за експлоатацију минералних сировина налази на пољопривредном земљишту, одобрење за експлоатацију се мора прибавити и од Министарства за пољопривреду.

За простор нафтно-гасног поља "Турија север" и објекта који прате експлоатацију нафте и природног гаса, израђен је урбанистички план. Стога се све активности на овом простору морају ускладити са важећим урбанистичким планом нафтно-гасног поља "Турија север".

2.2. Правила уређења и грађења на водном земљишту

У складу са Закон о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96), воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити следећи садржаји:

- Објекти у функцији водопривреде, одржавања и реконструкције водотока, пловних путева, речног и каналског саобраћаја;
- Објекти инфраструктуре у складу са Просторним планом и урбанистичким планом;
- Објекти наутичког туризма;
- Објекти осталих видова туризма и рекреације, риболова и друго, у складу са посебним условима надлежног Водопривредног предузећа и Просторним планом.

2.3. Правила уређења и грађења на шумском земљишту

У складу са Закон о шумама ("Службени гласник РС", бр. 46/91, 83/92, 54/93, 60/93, 54/96 и 101/05), шуме као добро од општег интереса, морају се одржавати, обнављати и користити тако да се очува и повећа њихова вредност и општекорисне функције, обезбеди трајност и заштита и стално повећање прираста и приноса. Шума мора да оствари основне функције: заштитно-регулаторне, производне и социо-културне.

Водећи рачуна о основним принципима заштите шума, на шумском земљишту се могу градити следећи садржаји:

- Шумске саобраћајнице и објекти у функцији шумске привреде;
- Објекти инфраструктуре у складу са Просторним планом;
- Објекти свих видова туризма, рекреације и ловства, у складу са овим Просторним планом и условима надлежног шумског газдинства.

Крчење шума у складу са Законом о шумама ("Службени гласник РС", бр. 46/91, 83/92, 54/93, 60/93, 54/96 и 101/05) се може вршити ради промене врсте дрвећа или узгојних облика шуме, подизања шумских плантажа и расадника, отварања шумских просека, изградње шумских саобраћајница и др. објеката који служе газдовању шумама и којима се обезбеђују унапређење и коришћење у случајевима утврђеним Просторним планом, као и код спровођења комасације и арондације пољопривредног земљишта. У другим случајевима за крчење шума се плаћа надокнада.

Корисници шума су дужни да предузимају мере заштите од пожара и других елементарних непогода.

Објекти са отвореном ватром (циглане, кречане) и постројења за механичку прераду дрвета се могу лоцирати у складу са Законом (200m од ивице шуме).

2.3.1. Шумски путеви и објекти

Шумски путеви, шумарске куће и други објекти за потребе газдовања шумама, могу се градити у складу са посебном основном газдовања шумама и годишњим извођачким плановима газдовања.

2.3.2. Ловачке куће и ловни објекти

Ловачке куће, ловно-производни и ловно-технички објекти се могу градити у складу са ловном основном ловишта и годишњим планом газдовања ловиштем.

2.3.3. Фазанерије

Фарме за производњу фазанске дивљачи могу се градити у склопу шумског и пољопривредног земљишта. Локације и објекти за ову намену морају испуњавати ветеринарско - санитарне и друге услове прописане за узгој ове врсте дивљачи. Спратност објеката П+О.

2.4. Правила уређења и грађења на грађевинском земљишту

Затечене матрице развоја насеља, њихово физичко прожимање са припадајућим атаром (пољопривредна делатност) и повезаност са садржајима у њему, те уопште изражен рурални карактер читавог подручја, наизглед су показатељ успореног развоја подручја. Међутим, у савременим аспектима квалитетног одржања здраве човекове средине, здраве хране, потребе за очувањем аутентичне природне и културне баштине и амбијенталних вредности, тај показатељ омогућује планском подручју нову развојну шансу, уз могућност заобилажења грешака осталих општина. Из тих разлога, овим Просторним планом задржава се рурални карактер већине насеља и садржаја у атару: радне зоне, пољопривредна домаћинства-салаши, туристичко рекреативни локалитети и др.), а његово одржање усваја као идеја-предуслов за савремени развојни концепт подручја.

Изградња на грађевинском земљишту вршиће се на основу овог Просторног плана или урбанистичког плана.

2.4.1. Грађевински рејони насеља

Услови за уређење и изградњу на грађевинском земљишту у грађевинским рејонима насеља општине Србобран, одвијаће се према условима утврђеним одговарајућим урбанистичким плановима:

- За општински центар – насеље Србобран израђен је Генерални план;
- За остала насељена места општине Србобран, Надаљ и Турија, неопходна је, такође, израда одговарајућих урбанистичких планова.

До израде урбанистичких планова, у склопу постојећих грађевинских рејона насеља ће се примењивати општа правила грађења и уређења дата овим Просторним планом и Правилником о општим условима о парцелацији и изградњи и садржини, условима и поступку издавања акта о урбанистичким условима за објекте за које одобрење за изградњу издаје општинска, односно градска управа (У даљем тексту:Правилник) ("Службени гласник РС", број 75/2003), као и важећи урбанистички планови.

Концепција просторне организације, опремања и уређења насеља засниваће се на:

- Прилагођавању просторне организације насеља специфичним природним одликама, месним потребама и приликама;
- Обезбеђењу услова за очување и развој естетских и амбијенталних вредности насеља;
- Креирању флексибилних просторних решења која ће омогућити примену предложених правила за уређење и услова за изградњу;
- Очувању историјског и стварању властитог просторног идентитета, у хармонији са природним окружењем;
- Усклађивању просторног развоја насеља са развојем његовог становништва и планираних активности, у функцији побољшања услова живота и заштите природних ресурса.

Просторна реконструкција насеља претпоставља и потпуну инфраструктурну и комуналну опремљеност и уређење, што подразумева:

- Савремену мрежу саобраћајница за моторни, бициклически и пешачки саобраћај, са свим неопходним пратећим садржајима;
- Снабдевање квалитетном пијаћом водом;
- Одвођење атмосферских и отпадних вода адекватним системима насељске канализације;
- Формирање и унапређење система за снабдевање насеља одговарајућим врстама енергије;
- Осавремењавање мреже телефонско-телеграфског саобраћаја, са свим потребним пратећим објектима;
- Формирање система континуалних, одговарајуће опремљених озелењених простора, који ће бити саставни део насељског ткива;
- Планирање осталих специјалних комуналних садржаја.

Очекивани развој терцијарних делатности, који ће произаћи из бржег развоја пољопривреде, односно већег животног стандарда, као и могућност развоја мањих и средњих предузећа, како у центру Општине, тако и у руралним насељима, поред већ наглашеног доброг саобраћајног положаја, обезбеђује и одређује интензивнији развој ових насеља од досадашњег.

Свим насељима треба омогућити да се развију у самосталне насељске јединице са одређеном мрежом објеката друштвеног стандарда (јавне службе, услуге и др.), у складу са улогом коју имају у предложеној мрежи насеља.

Основни планерски поступак који ће бити примењен код одређивања будуће просторне организације насеља је зонирање, што подразумева да ће се за сваку функцију насеља издвојити посебан простор – зона. Поред основних зона – центар, становање, рад, рекреација, у просторној структури сваког насеља треба резервисати простор за изградњу (или реконструкцију) објеката јавног садржаја, као и зону за потребе комуналних објеката и површина.

Правила уређења и грађења на грађевинском земљишту

Урбанистичка регулација и уређење простора

За насеља или делове насеља за која није донет урбанистички план поштоваће се постојећа регулациона линија.

Регулациона линија и осовина саобраћајнице јавног пута су основни елементи за утврђивање саобраћајне мреже.

Објекти који се налазе испред регулационе линије, у појасу јавног земљишта (улице), не могу се дограђивати, односно реконструисати и адаптирати.

Грађевинска линија може да се поклапа или да се увуче у односу на регулациону линију. До доношења урбанистичког плана за насеље или делове насеља, растојање између регулационе и грађевинске линије утврђује се на основу позиције већине изграђених објеката (више од 50%).

За објекте који имају индиректну везу са јавним путем, преко приватног пролаза, грађевинска линија за те објекте утврдиће се актом о урбанистичким условима.

Општа правила урбанистичке парцелације

До доношења урбанистичког плана за насеља, или делове насеља, поштоваће се општа правила за парцелацију и препарцелацију (у складу са Правилником).

Грађевинска парцела је утврђена регулационом линијом према јавном путу (улици), док је бочним странама, по правилу, постављена управно на осовину улице и има четвороугаони облик.

Парцелација се врши истовремено за просторну целину, у противном, парцелација се мора извршити тако да се на преосталом делу земљишта такође омогући образовање грађевинске парцеле.

Правила за организацију и уређење грађевинске парцеле за становање

Стамбена изградња одвијаће се у постојећим стамбеним зонама, као изградња на неизграђеним парцелама, парцелама добијеним препарцелацијом и парцелацијом, као и код реконструкције и замене постојећих објеката.

Грађевинска парцела за потребе становања мешовитог, односно пољопривредног домаћинства, по правилу се организује тако што се јасно одваја стамбени од економског дела парцеле.

На једној грађевинској парцели намењеној становању, може бити изграђен стамбени објекат са највише четири стамбене јединице, као и други објекти који су у функцији становања (гаража, шупа, летња кухиња и др.).

У економском делу парцеле могу се градити објекти за пољопривредну производњу (сточне стаје, испусти за стоку, млинови и др.), као и други објекти који су у њиховој функцији (амбари, магацини, надстрешнице за механизацију и сл.).

Економски део парцеле мешовитих и пољопривредних домаћинстава могу се користити и као баште, воћњаци, виногради и др.

Објекти на парцели могу бити постављени као слободностојећи, двојни или у прекинутом низу.

Међусобна удаљеност стамбених објеката треба да буде најмање 4,0m. Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) стамбеног објекта и линије суседне грађевинске парцеле износи за:

- слободностојеће објекте на делу бочног дворишта северне оријентације 1,0m;
- слободностојеће објекте на делу бочног дворишта јужне оријентације 3,0m;
- двојне објекте и објекте у прекинутом низу на бочном делу дворишта 3,0m.

Ова растојања могу бити и мања, односно могућа је и градња на међи уз писмену сагласност власника суседне парцеле.

За изграђене стамбене објекте чије је растојање до границе парцеле мање од утврђених вредности не могу се на суседним странама планирати отвори стамбених просторија.

Минимално међусобно растојање стамбеног објекта и сточне стаје износи 15,0m, а удаљење ђубришта и пољског WC-а од стамбеног објекта и бунара износи најмање 20,0m.

Ако се економски део једне парцеле непосредно граничи са стамбеним делом друге парцеле, код растојања између нових објеката, примењују се претходни услови.

Ако се економски делови суседних парцела непосредно граниче, растојање између нових економских објеката и границе парцеле не може бити мање од 1,0m.

Ограђивање парцела: Ограда се поставља на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капија буду на грађевинској парцели која се ограђује. Врата и капије на уличној огради морају се отварати према унутрашњости грађевинске парцеле.

Грађевинске парцеле на којима се налазе објекти који представљају непосредну опасност по живот људи, као и грађевинске парцеле специјалне намене, ограђују се на начин који одреди надлежни орган.

Одвођење површинских вода са парцеле: Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати према другој парцели, већ се воде слободним падом према риголама, односно према улици.

Код грађевинских парцела чији се економски део налази уз јавни пут, површинске воде одводе се регулисано до ђубришне јаме.

Паркирање возила: За паркирање возила за сопствене потребе, власници породичних стамбених објеката обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели.

Уколико се у оквиру стамбеног објекта или парцеле налази пословни простор у коме се обавља делатност везана за сталне контакте са корисницима, потребно је у ширини фронта те парцеле (према посебним условима) или у унутрашњости парцеле, обезбедити одговарајући манипулативни или паркинг простор.

Колски приступ парцели и објекту обезбеђује се приступним путем, ћупријом (мостиком) или на други начин, зависно од карактеристика улице.

Степен искоришћености парцеле намењене становању је макс. 50%.

Услови за изградњу стамбених, пословних, економских и помоћних објеката

Спратност објеката: Могућа спратност стамбених објеката у сеоским насељима (Надаљ и Турија), без обзира на врсту изградње, износи П до П+1+Пк, а у Србобрану спратност породичних стамбених објеката је до макс. П+1+Пк, а вишепородичних до макс. П+4+Пк.

Породични стамбени објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Производни објекти (хале, стаје, мали погони и др.) су приземни, као и помоћни објекти.

Део стамбеног објекта може се користити и за пословне просторије (пословање мањег обима без негативних утицаја на околни простор).

У пословним просторијама стамбеног објекта не могу бити радионице које својом делатношћу (буком, вибрацијама, гасовима, отпадним водама или другим штетним дејством) угрожавају становање.

Пословни простор у оквиру стамбено-пословног објекта такође мора да испуни услов да ни на који начин не угрожава услове становања.

Кота приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног пута, односно према нултој коти објекта. Кота приземља може бити максимално 1,2 виша од нулте коте.

Испади на објекту: Грађевински елементи у нивоу приземља и првог спрата не могу прелазити грађевинску, односно регулациону линију више од 1,20 m (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада).

Отворене спољне степенице: могу се поставити на објекат (предњи део), ако је грађевинска линија постављена минимум на 3,0 m од регулационе линије и ако савлађују висину до 0,9 m. За веће висине степенишног крака, степенице се постављају у габариту објекта.

Спољни изглед објекта: облик крова, примењени материјали, боје и други елементи, утврђују се Актом о урбанистичким условима или урбанистичким пројектом (ако је урађен урбанистички план).

Помоћни објекти: Условима се може утврдити изградња помоћног објекта слободно на парцели или као анекс уз стамбени објекат. Помоћни објекат може се користити за оставу, гаражу, летњу кухињу и сл. У помоћном објекту могу се обављати и делатности (услуге, занати и сл.) које својом активношћу не угрожавају становање, односно животну средину.

Правила парцелације и уређења за центар насеља

У зони центара насеља, до израде одговарајућих урбанистичких планова за насеља, задржава се постојећа парцелација.

За потребе изградње и уређења комплекса објеката за јавне потребе и јавно коришћење, пословање, комерцијалне садржаје и становање, могуће је извршити "уситњавање" или "укрупњавање" грађевинских парцела, ако су испуњени услови за примену општих правила парцелације и регулације.

Парцелација, уређење парцеле и изградња објеката вршиће се на основу акта, односно плана детаљне регулације или урбанистичког пројекта. Степен искоришћености парцеле у зони центра је макс. 70%.

За парцеле на којима се налазе споменици културе са заштићеном околином и непокретности које уживају претходну заштиту, пре изградње, реконструкције и адаптације тих објеката, обавезно је прибављање услова, мишљења и сагласности од стране надлежне установе за заштиту споменика културе.

Правила парцелације и уређења за радне зоне

Реализација нових радних зона и комплекса у насељима ће се вршити тек након израде одговарајућег урбанистичког плана за то насеље. У оквиру постојећих радних зона могу се градити производни, пословни и складишни објекти прерађивачке индустрије и мале привреде, производног занатства и сличних садржаја.

Површина грађевинске парцеле износи минимално 600m², са ширином уличног фронта од минимално 15,0m.

Степен искоришћености земљишта радног комплекса је максимално 70%, а спратност објеката се одређује у складу са технолошким процесом производње и мерама безбедности. Обавезна је примена заштитних растојања објеката и предузимање мера заштите животне средине у складу са законском регулативом.

Минимално опремање грађевинске парцеле инфраструктуром подразумева: приступни пут (мин. ширине 5,0m и са мин. радијусом кривине 10,0m), водоснабдевање, прикупљање и пречишћавање отпадних вода, прикључке на електроенергетску и телекомуникациону мрежу, уређење манипулативног простора, паркинге за различите врсте возила и посебне просторије или ограда просторе са посудама за прикупљање чврстог отпада.

У границама грађевинске парцеле се обезбеђује паркирање свих теретних и путничких возила и бицикала, као и потребан манипулативни простор и складишта за сировине, репроматеријал и готове производе.

За више парцела или комплекса у склопу радне зоне могу се предвидети заједнички сервиси за техничко одржавање и опслуживање, инфраструктурни и складишни објекти, служба обезбеђења и сл.

У склопу грађевинске парцеле радног комплекса се подиже заштитни зелени појас према зонама и суседним парцелама са стамбеном и јавном наменом, а зеленило треба да заузима мин. 30% површине парцеле.

Уређење спортско-рекреативних површина

Изградња објеката (свлачионице, тушеви, мокри чворови и сл.) уз постојеће спортске терене и уређење постојећих спортско-рекреативних комплекса (стазе, трибине и сл.) вршиће се на основу одговарајућег урбанистичког плана и урбанистичког пројекта или издавањем акта о урбанистичким условима.

Изградња нових спортско-рекреативних површина и објеката и подизање нових зелених површина у насељу вршиће се на основу одговарајућег урбанистичког плана за то насеље.

Сви комплекси намењени спорту и рекреацији морају бити одговарајуће комунално опремљени и ограђени. Степен искоришћености парцеле је макс. 30%. Све слободне површине у склопу парцеле, односно комплекса треба да буду парковски озелењене и уређене, а учешће зелених површина треба да буде мин. 40%.

Уређење комуналних површина

Постојећи комунални садржаји (зелене и сточне пијаце, гробља, водозахват и др.) задржаће своје локације до израде одговарајућих урбанистичких планова за насеља. Реконструкција и уређивање постојећих садржаја вршиће се на основу акта или одговарајућег урбанистичког плана и пројекта уређивања.

Изградња и уређење нових комуналних објеката и површина у насељу вршиће се на основу одговарајућег урбанистичког плана за то насеље.

2.4.2. Туристичко-рекреативни локалитети

У туристички атрактивним природним срединама као што су шуме, приобаље реке, термалне бушотине, али и израђеним срединама, могу се градити објекти и комплекси у функцији различитих видова туризма, као што су: културно-манифестациони, спортско-рекреативни, здравствено-рехабилитациони, наутички, излетнички, ловни, риболовни и етно туризам. То могу бити најразноврснији објекти, типа: стрелишта, јахалишта, хиподроми, голф терени, марине, плаже, школе у природи, паркови, спомен обележја, уметничке колоније, летење позорнице, амфитеатри, као и мотели, ловачки домови, ресторани, кампови и слични садржаји.

Туристички садржаји уз водотоке и изворе термалне воде

Повољне микроклиматске карактеристике, те изградња путне мреже омогућиће да се око локација поред водотока остваре садржаји спорта и рекреација (плаже, спортови на води и сл.) Сличне садржаје могуће је планирати и на свим потенцијалним налазиштима термалне воде.

Туристичко –рекреативни комплекс у Турији

Туристичко-рекреативни комплекс у Турији лоциран је у катастарској општини Турија, у ванграђевинском подручју, северно од насеља Турија поред Бељанске баре и обухвата следеће катастарске парцеле КО Турија: 1922, 1923/1, 1924/2, 1926/1, 1927/1, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 4139, 4105, 41236.

Комплекс је намењен активностима рекреације спорта и боравака на отвореном простору (пецање, веслање, шетња, вожња фијакером, јахање и др.) поред водене површине Бељанске баре, као и пратећим спортскотакмичарским надметањима у склопу постојећих манифестација, као што су "Кобасицијада", "Вече на шору" итд.

Поред спортских терена и површина за рекреацију комплекс подразумева и пратеће садржаје угоститељства и смештајних капацитета, који ће бити остварени у одговарајућим објектима: централни објекат са рецепцијом и просторијама управе комплекса, смештајни објекти у стилу традиционалног војвођанског градитељства, објекти за држање животиња које учествују у активностима (штале за коње, складишта за храну и шупе за фијакере, коњску опрему, и др.), објекти за држање спортских реквизита и опреме (чамци и др.).

Уређење комплекса подразумева и изградњу саобраћајних капацитета –паркиралишта за путничка возила и аутобусе, као и пешачких стаза, стаза за вожњу фијакером и стаза за јахање.

Све слободне површине у склопу комплекса треба да буду парковски озелењене и хортикултурно уређене, а учешће зелених површина треба да буде мин. 70%. Централна простор целокупног комплекса треба да буде уређен као травњак, а по ободу да се засаде културе којим ће се визуелно комплекс одвојити од ширег окружења (високи и средњи лишћари).

Комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром. Све површине намењене јавном коришћењу морају бити изграђене у складу са потребама хендикепираних лица и лица са посебним потребама.

Услови изградње објеката

Проценат изграђености макс. 30%. са саобраћајницама.

Максимална спратност П+1+Пот.

Висина слемена 12m, а висина венца 9 m.

У архитектонском погледу објекти треба да подржавају традиционалне начине градње –етно стил, уз примену природних материјала (опека, дрво, трска и сл.).

Стрелиште

Комплекс стрелишта је лоциран на северозападном ободном делу катастарске општине Србобран, између речице Криваје и државног пута I реда бр.22.1 Нови Сад-Бачка Топола и обухвата следеће катастарске парцеле: 8769, 8770, 8771, 8772 и 8775/5.

Комплекс је намењен спортским активностима (стрелаштву), са пратећим угоститељско –туристичким садржајима.

Централни садржај комплекса је објекат стрелишта са заштитним бедемом. У комплексу се могу градити и угоститељски објекти.

Комплекс ће бити опремљен неопходном саобраћајном, водном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром.

За ове садржаје Просторним планом је дефинисано грађевинско земљиште и услови уређења и грађења.

Услови изградње објеката

Проценат изграђености макс. 30% са саобраћајницама.

Максимална спратност П+0.

У архитектонском погледу објекте је могуће градити и у монтажно-демонтажном систему уз примену природних материјала (опека, дрво, трска и сл.).

2.4.3. Викенд зоне

Минимална величина парцеле у оквиру ове зоне је 500m².

Осим стамбених објеката, односно кућа за одмор, на парцелама у оквиру ове зоне могу се градити помоћни и мањи економски објекти, али тако да степен искоришћености земљишта не буде већи од 30%, а индекс изграђености парцеле је макс. 0,5.

Спратност објеката је макс. П+Пк, односно П за пратеће економске објекте.

Растојање грађевинске од регулационе линије је мин. 10 m.

Растојање објекта од границе суседне парцеле је мин. 2,5m.

Куће за одмор треба да се граде махом од природног материјала. Дозвољава се изградња лођа, термова и пергола испред и/или у склопу објекта према осунчаним просторима, истакнутим природним садржајима и видиковцима. Те површине, уколико нису застакљене, не улазе у габарит објекта.

Архитектонска обрада објеката мора се прилагодити непосредном амбијенту и околном пејзажу. Делови зграда, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, термови са гредним системом и јастуцима) уз велику примену дрвета, морају бити у духу војвођанске куће и архитектонског наслеђа овог подручја.

У викенд зонама не дозвољава се држање стоке.

Парцеле се могу оградити транспарентном оградом, висине макс. 1,8m.

За викенд зоне потребна је израда одговарајућег урбанистичког плана.

2.4.4. Радне зоне

Радне зоне у атару представљају углавном постојећи комплекси пољопривредних економија укупне површине од око 145 ha.

Пошто су ово комплекси опремљени инфраструктуром, са изграђеним објектима који су услед својинске трансформације у великој мери обуставили активности, потребно је предвидети могућности њихове реконструкције и адаптације у случају њиховог укључивања у будуће концепте привређивања и предузетништва.

Осим постојећих наведених радних зона, у непосредној близини насеља предвиђају се потребе да се граде нови радни комплекси, површине око 960,50ha.

Грађење и уређење у овим зонама дефинисаће се правилима и условима из овога Просторног плана, као и урбанистичким плановима.

Услови изградње

Привредни комплекси у атарима градиће се у планираним радним зонама и на појединачним парцелама.

Општа правила за обезбеђење просторних услова за изградњу објеката привреде у атарима су:

- Изградњу вршити у оквиру постојећих или планираних радних зона када су у питању капацитети са већим просторним захтевима;
- Изградњу капацитета са истим или сличним захтевима у погледу инфраструктурне опремљености такође треба усмеравати у радне зоне у атарима и насељима;
- Изградња капацитета са специфичним локацијским захтевима (потенцијални загађивачи) мора се вршити првенствено у оквиру радних зона које немају некомпатибилне садржаје и уз строго поштовање прописаних мера заштите;
- Изградња у оквиру насељског ткива и атара, на појединачним локацијама, може се вршити уколико технологија рада и обим транспорта које ове активности генеришу не утичу негативно на животну средину и остале насељске

функције (бука, загађење воде, ваздуха, тла), ако су парцеле директно повезане на јавни пут, као и уколико просторне могућности парцеле омогућавају изградњу свих потребних садржаја у складу са прописаним условима и стандардима.

Планиране радне зоне у атарима и насељима морају да испуне и следеће услове:

- Радна зона мора да има довољно простора за потребе одвијања производног процеса, одговарајућу комуналну инфраструктуру и мора задовољити услове заштите животне средине (земље, воде и ваздуха);
- У оквиру парцеле могу се планирати пословни објекти, производни, услужни, складишни и економски;
- Степен изграђености треба да је max. 2,1 а степен искоришћености земљишта max. 70%;
- Дозвољена спратност објеката је: за производне П, П+1; за пословне П, П+1; за складишне П и за економске П;
- Парцеле се могу оградавати транспарентном или комбинованом оградом висине максимално 2,2m.

Приступ овим капацитетима мора бити са сервисне саобраћајнице. Комплекси морају бити потпуно инфраструктурно опремљени и изграђени у складу са условима прописаним позитивним законским и подзаконским актима.

Изградњу на појединачним парцелама у атарима не треба дозвољавати, сем у случајевима када се ради о легализацији већ изграђених објеката или изградњи објеката за клање животиња, обраду, прераду и ускладиштење производа животињског и биљног порекла.

Просторним планом планиране су радне зоне ван грађевинских рејона насеља, док ће се радне зоне у насељима дефинисати урбанистичким плановима.

У склопу радних зона предвиђених ван грађевинских рејона насеља могућа је изградња најразличитијих производних и пословних садржаја, а превасходно објеката, односно комплекса који у погледу простора, саобраћаја, инфраструктурне опремљености или радног процеса, не угрожавају стање животне средине.

Новоформирани радни комплекс, мора имати довољно простора за потребе одвијања производног процеса, одговарајућу комуналну инфраструктуру и мора задовољити услове заштите животне средине.

Организација радних комплекса је омогућена и на постојећем изграђеном земљишту, које се користи као пољопривредна економија или фарма, а у складу са правилима грађења датим овим Просторним планом за радне зоне и прописима и нормама који дефинишу одређену делатност.

Објекти намењени преради и финалној обради пољопривредних производа се могу градити и уз пољопривредне објекте, како би се заокружио производни циклус, а у складу са прописима и нормама.

Изградња на грађевинском земљишту у склопу радних зона изван грађевинских рејона насеља вршиће се према условима утврђеним овим Просторним паном, издавањем акта, а по потреби и одговарајућим урбанистичким пројектом или урбанистичким планом.

2.4.5. Комунални садржаји

Правила грађења комуналних објеката

Изградња комуналних објеката и уређење комуналних површина ће се вршити на дефинисаним просторима одређене намене, а у складу са потребама и условима и нормама који дефинишу одређену област (гробља, водозахват, УПОВ, енергетски објекти, објекти путне привреде, паркови, заштитно зеленило, трансфер станице и др.). На истим површинама ће се вршити изградња и пратећих садржаја неопходних за несметано функционисање садржаја.

Објекти путне привреде

Путни објекти су мостови, надвожњаци, пропусти и сл. Услови за њихову изградњу ће се издавати на основу предходно урађеног урбанистичког плана и у складу са условима надлежне дирекције за путеве као и услова осталих надлежних органа и организација, у чијој је надлежности издавање услова за конкретну локацију и објекат. Изградњи ових објеката може да се приступи заједно са решавањем саобраћајних коридора и појединачно, све у зависности од конкретног случаја.

Водозахват

Оријентација ка регионалном систему водоснабдевања је стратешка одлука и своје упориште налази у Водопривредној основи Србије. До тренутка када ће се стећи сви параметри неопходни за овакво решење, дозвољава се решавање квалитета пијаће воде путем локалних постројења за кондиционирање. Планском документацијом простори предвиђени за водозахвате пружају довољно простора за бушење нових бунара, као и за изградњу постројења за кондиционирање воде за пиће. Снабдевање насеља водом ће се вршити из артерских водоносних слојева уз строгу контролу исправности воде за пиће пре и у току експлоатације. Прецизна локација самих бунара, као и позиције водоносног хоризонта за каптирање ће се утврдити након пробних геолошких бушотина. Снабдевање технолошким водом је могуће из првог водоносног слоја (фреатска издан) уз сталну контролу исправности воде.

Како би се квалитетно приступило решавању водозахвата, диспозиција неопходних објеката водозахвата (бунарске кућице, црпна станица, објекат за прераду воде, намеће се потреба решавања предметног простора урбанистичким планом.

У сваком случају треба предвидети да се евентуални пожари унутар насеља морају гасити са водоводне мреже (уз одговарајући број хидраната) те предметна количина воде за гашење пожара мора бити обезбеђена на изворишту.

Зоне и појасеви заштите изворишта водоснабдевања

За просторе водозахвата потребна је израда Елабората заштите изворишта водоснабдевања, овом планском документацијом се дају смернице за решавање истих, сходно "Правилнику о начину одређивања и одржавања зона и појасева санитарне заштите објеката за снабдевање водом за пиће" ("Службени гласник СРС", бр. 33/78).

Уређај за пречишћавање отпадних вода - Простор предвиђен за исти је довољан за савремено или екстензивно решење пречишћавање отпадних вода. Пречишћене санитарно-фекалне воде и технолошке воде се могу упуштати у отворене канале с тим да задовољавају IIБ класу квалитета вода. За технолошке отпадне воде потребно је предвидети предтретман код сваког загађивача као и пречишћавање на пречистачу пре упуштања у мелиорациони канал, тако да упуштена вода задовољава IIБ класу квалитета вода.

За насељске пречистаче отпадних вода може се предвидети у складу са Директивом Европске Уније екстензивни начин пречишћавања отпадних вода за које је потребно предвидети око 4m²/јединичној потрошњи. На оваквим пречистачима могу се третирати и процедне воде са насељских депонија отпада. Неопходно би било напоменути како сем екстензивног постоји и (уобичајен до сада) интензиван начин пречишћавања отпадних вода који подразумева: задржавање крупних отпадака на решетки, измену гасова, таложење, флотацију, хемијску коагулацију, хемијску преципитацију, биолошку флокулацију и преципитацију, филтрирање и дезинфекцију, као и третман муља.

Изливи атмосферских и пречишћених вода у мелиорационе канале морају бити изведени на одређени начин да би се спречило деградирање и нарушавање стабилности косина канала. За изградњу пречистача отпадних вода потребна је израда урбанистичког плана.

Енергетски објекти

Услови за изградњу нових енергетских комплекса и објеката ће се стећи на основу одговарајућег урбанистичког плана, а у складу са условима надлежног дистрибутера и осталих који су надлежни да их издају за конкретну локацију и објекат.

Комплекс ТС 110/20 kV

- Мин. парцела за изградњу комплекса треба да буде око 70X70m;
- Објекат градити од чврстог стандардног материјала: сендвич зидови од опеке и блокова са хоризонталним и вертикалним армирано-бетонским серкложима и одговарајућом термо и хидро изолацијом. Фасаду извести у "natur" бетону и "gobau" опеци. Кровна конструкција је дрвена, а кров коси, нагиб крова 30-35°. Кровни покривач – цреп;
- За потребе садржаја изградиће се армирано-бетонски стуб као носач антена. По потреби, телефонски прикључак обезбедити и са најближе насељске ТТ мреже, према условима које изда надлежно предузеће;
- Обезбедити колски прилаз објекту мин. ширине 5.0m са постојеће приступне саобраћајнице и пешачки прилаз;
- Обезбедити прикључак на водоводну и канализациону мрежу;
- Колско-манипулативне и пешачке површине извести од бетона, бехатона и сл.;
- Цве неизграђене и неизбетониране површине на парцели адекватно озеленити и хортикултурно уредити;
- Око комплекса поставити ограду на сопственој парцели или на граници парцеле у договору са суседом. Врата и капије на уличној огради не могу се отворати ван регулационе линије. Мин. висина ограде је око 2,0 m.

Мерно-регулациона станица (МРС) и регулациона станица (РС)

За комплекс МРС и РС обезбедити површину од мин 10 X 10m;

- Објекат за смештај уређаја и опреме МРС и РС може бити зидани или лимени;
- Комплекс МРС и РС мора бити ограђен;
- Напајање електричном енергијом вршити из нисконапонске мреже 0,4 kV или трафостанице 20/0,4kV;
- До комплекса обезбедити приступни пут мин. ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице;

МРС и РС за потребе насеља градити унутар грађевинских рејона насеља на основу урбанистичког плана и смерница датим овим Просторним планом. За потребе садржаја ван грађевинских рејона насеља предвиђеним овим Просторним планом (зоне кућа за одмор, туристички садржаји, пратећи путеви садржаји, пољопривредни комплекси, индустријски, комунални садржаји и др.) у складу са прописаним урбанистичким планом и смерницама датим овим Просторним планом, или на основу Акта о урбанистичким условима.

Минимална удаљеност мернорегулационих станица (МРС) у објектима од чврстог материјала од стамбених, пословних и производних објеката, радионица и складишта запаљивих материјала износи 15,0 m.

Минимална удаљеност МРС у објектима од чврстог материјала од трафо станице износи 30,0 m.

Минимална удаљеност МРС у објектима од чврстог материјала од осталих инфраструктурних објеката износи:

Железничка пруга и објекти	30 m
Индустријски колосеци	14 m
Државни путеви I реда	20 m
Државни путеви II реда и општински путеви	10 m
Остали путеви	6 m
Водотоци	5 m
Шеталишта и паркиралишта	10 m
Остали грађевин. објекти	10 m

Растојања у табели дата су у метрима, рачунајући код железничких пруга и путева од ивице пружног/путног појаса.

Услови се тичу радова које треба обавити на довођењу гаса до потрошача. Гасоводну мрежу градити у складу са Просторним планом и важећим законским прописима. Услови за пројектовање, грађење и испитивање гасовода средњег притиска одређени су Правилником о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима за међународни транспорт ("Службени лист СФРЈ", број 25/85, са применом до доношења новог важећег прописа).

Услови заштите животне средине

Депонија и сточно гробље

Просторним планом је предвиђено да се општина Србобран укључи у систем регионалног депоновања комуналног отпада, па ће се одлагање комуналног отпада и сточних лешева вршити, до изградње регионалне депоније, којој ће гравитирати предметна Општина и реализације директива Националне стратегије управљања комуналним отпадом (у даљем тексту: Стратегија), на постојећој депонији и постојећем сточном гробљу, које ће функционисати у складу са важећим правилницима у овој области.

У контексту реализације наведене Стратегије, израђена је Студија просторног размештаја регионалних депонија и трансфер станица на подручју АП Војводине, која предлаже формирање региона за управљање отпадом, са обухватом две или више суседних општина, а локална самоуправа односно представници општине Србобран ће се одредити о припадности одређеном региону. Након формирања региона и израде Регионалног плана управљања комуналним отпадом, приступиће се утврђивању конкретне локације за регионалну депонију, у складу са Правилником о критеријумима за одређивање локација и уређење депонија отпадних материја ("Службени гласник РС", бр. 54/92).

Прелазак на овај систем одлагања отпада захтева и израду низа законских и реализацију организационих и институционалних мера.

Након затварања постојеће депоније и сточног гробља, неопходно је извршити санацију овог простора са рекултивацијом.

Услови изградње

Планом је предвиђено да се општина Србобран укључи у систем регионалног депоновања комуналног отпада. У том смислу ће се за потребе Општине изградити трансфер станица¹ и низ сакупљачких станица у насељима.

Трансфер станица (претоварна станица) ће служити за претовар отпада из свих општинских места ради његовог транспорта до регионалне депоније. Лоцирање трансфер станице зависи од:

- Локације регионалне депоније (најоптималније је директно транспортовање отпада;
- На релацији трансфер станица-регионална депонија (до 20 km);
- Мреже насеља у Општини;
- Саобраћајне доступности и стања саобраћајне мреже;
- Стабилности терена;
- Комуналне опремљености локације;
- Количине и састава отпада.

За лоцирање трансфер станица су искључени:

- Плавни терени;
- Терени са високом подземном водом;
- Простори дуж рецентних и некадашњих водених токова;
- Зштитне зоне енергетске инфраструктуре (100 m од електроенергетских водова, гасовода или нафтовода).

¹ Тачна локација трансфер станице утврдиће се након израде интегрисаног плана управљања комуналним отпадом за регион коме Општина Србобран припада, а у складу са Националном стратегијом управљања отпадом, Студијом просторног размештаја регионалних депонија и трансфер станица и законским прописима који регулишу ову област.

За изградњу трансфер станице потребна је израда урбанистичког плана.
У Просторном плану је дат предлог условно повољне локације трансфер станице.

Јаме-гробнице

Јаме-гробнице за нешкодљиво уклањање угинулих животиња и животињских конфискаата уредити на основу важећих правилника (Правилник о начину нешкодљивог уклањања и искоришћавања животињских лешева ("Службени гласник РС", бр. 7/81) и Правилник о начину нешкодљивог уклањања животињских лешева и отпадака животињског порекла и о условима које морају да испуњавају објекти и опрема за сабирање, нешкодљиво уклањање и утврђивање узрока угинућа и превозна средства за транспорт животињских лешева и отпадака животињског порекла ("Службени гласник СФРЈ", бр. 53/89).

Бочни зидови јаме-гробнице треба да буду зидани са плочом и поклопцем који се закључава и вентилационом цеви. Плоча треба да буде издигнута од околног терена, тако да се атмосферске воде не сливају у јаму гробницу. Дубина јаме-гробнице је најмање 5 m, а дно мора да буде најмање 1 m изнад највишег нивоа подземних вода.

Израда стратешких процена и студија о процени утицаја

За све урбанистичке планове, којима ће се разрадити Просторни план, орган надлежан за припрему плана **може** донети Одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима, прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган може прописати израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 84/2005.).

2.5. Правила грађења инфраструктурне мреже

Саобраћајна инфраструктура

- Основни услови и правила грађења за саобраћајну инфраструктуру за подручје обухвата Просторног плана су:
- Државни пут I реда – Аутопут (Е-75), изградити у оквиру постојећег коридора (лева трака), а десну траку одговарајућим активностима (одржавање, реконструкција) задржати на одговарајућем нивоу услуге у складу са положајем и рангом овог путног капацитета као дела коридора X;
- Државни пут I и II реда – сегменте обилазница на простору општине ће се градити према предложеним трасама ван насеља Србобран за моторни саобраћај у функцији међурегионалног повезивања и дислокације транзитних токова. Елементи и објекти овог путног капацитета треба да задовоље захтевани хијерархијски ниво државног пута;
- За овај ниво државних путева захтеване пројектне карактеристике су следеће:
- минимална носивост за средње тешки саобраћај;
- коловоз од минимално две саобраћајне траке (2 x 3,55 m);
- Елементи државног пута треба да обезбеде потребан ниво безбедности саобраћаја (у раскрсницама, у укрштањима са железницом);
- Државне путеве I и II реда (постојеће трасе), треба реконструисати у оквиру постојећих коридора с тим да се обезбеде елементи активне и пасивне безбедности који припадају том рангу пута. Сва укрштања решити у нивоу са обезбеђењем потребних елемената безбедности и са увођењем одговарајуће сигнализације. Дуж ових путева минимизирати број укрштања са атарским путевима, а у потенцијалним радним зонама у оквиру насеља обезбедити сервисну саобраћајницу која ће оптимизирати број саобраћајних прикључака;
- Профиле државних путева I и II реда у насељеним местима обезбедити као насељске саобраћајнице са елементима уличног профила који омогућује сегрегацију моторног (динамичког) и немоторног саобраћаја - обостране пешачке стазе са зеленим појасом између површина и по могућству сепарисаном бициклистичком стазом. У зависности од обима саобраћаја у центрима насеља предвидети семафоре и друга решења у циљу заштите насељских функција (мере успоравања саобраћаја и сл.);
- Укрштања путева обезбедити следећим решењима:
- укрштање државног пута I реда и железничке пруге предвидети у денивелацији са обебеђењем задовољавајућих елемената активне и пасивне безбедности саобраћаја;
- укрштање државног пута II реда и осталих јавних путева и железничке пруге предвидети у нивоу - путним прелазима са обебеђењем задовољавајућих елемената активне и пасивне безбедности саобраћаја;
- број укрштања пруге и општинских (локалних) путева минимизирати и осигурати са путним прелазима (са браницима или полубраницима) и одговарајућом сигнализацијом;
- Општинске путеве пројектовати по устаљеним трасама-атарских путева са минимизацијом заузимања пољопривредног земљишта, али са обезбеђењем потребних елемената за безбедна кретања свих структура саобраћаја.
- Остале насељске улице имаће коловоз са савременом конструкцијом и ширином од 5,0 m, изузетно ширином од 3,0 m.

У оквиру простора општине Србобран егзистираће различити хијерахијски нивои атарских путева и они се утврђују овим планом, па тако имамо:

- главни атарски пут има ширину коридора од 12 - 15 m у коме се смешта сва инфраструктура и коловоз;
- сабирни атарски пут има ширину коридора 8-10 m и служи за двосмерни саобраћај;
- приступни атарски пут има ширину коридора 4 - 6 m и у њему се одвија једносмерни саобраћај, а где су обезбеђене мимоилазнице и двосмерни саобраћај.

Приступни путеви до садржаја у атару се воде кроз ове коридоре а димензије изграђеног коловоза се утврђују у зависности од очекиваног саобраћаја.

Железнички саобраћај

Пошто се планира изградња, реконструкција и модернизација железничких капацитета (пруга и постројења) на простору општине Србобран, потребно је претходно урадити саобраћајно-техничко-технолошке студије које ће тачно дефинисати активности у оквиру реконструкције и модернизације која ће задовољити све услове и нормативе из Закона о железници ("Службени гласник РС", бр. 18/2005) као и нормативе Железнице Србије (Правилник 314 и 315).

Водни саобраћај

Приликом изградње објеката у оквиру пловног пута ОКМ ХС ДТД Бечеј – Богојево и Сомбор – Озаци, приликом изградње објеката потребно је имати у виду пловне габарите који дефинишу услове пловидбе овим пловним путевима.

Услови за деоницу канала Бечеј - Богојево (km 0.0 – km 39.0) износе:

- минимална дубина пловног пута је $H = 2,1$ m,
- ширина пловног пута $B = 27$ m
- ширина водног огледала $B_{vo} = 33 - 200$ m,

Услови за деоницу канала Бечеј - Богојево (km 39.0 – km 47.5) износе:

- минимална дубина пловног пута је $H = 2,1$ m,
- ширина пловног пута $B = 14,4$ m
- ширина водног огледала $B_{vo} = 37 - 41$ m

Водопривредна инфраструктура

Основни услови и правила грађења за водопривредну инфраструктуру за подручје обухвата Просторног плана су:

Снабдевање водом

- Снабдевање водом становништва и индустрије обезбедити из локалних изворишта;
- Дугорочно посматрано, трајно решење водоснабдевања представља изградња Бачког регионалног система;
- Око постојећих и планираних изворишта подземних вода, као и објеката који су у функцији водоводног система (резервоари, црпне станице и доводник) дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите изворишта према Закону о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96);
- Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (резервоари, црпне станице итд.), како би се комплетирао цео систем, а тиме и обезбедили потребни капацитети;
- Снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбедити захватањем из речних система или из подземља захватањем прве издани. Висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија);
- Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације;
- Траса водоводне мреже у насељу треба да буде између две регулационе линије у уличном фронту, по могућности у зеленом појасу. Цеовод водовода полагати са једне стране улице или обострано зависно од ширине уличног фронта, мин. 1,0m од коловоза;
- Трасе регионалних система треба да буде уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталом инфраструктуром обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Дубина укопавања треба да буде мин. око 1,0 - 1,20 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са важећим законом и правилницима и уз сагласност надлежних органа;

Одвођење вода

- У насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а посебно атмосферске воде;
- Извршити предtretман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- Минимални пречник уличних канализационих колектора не сме бити мањи од $\varnothing 200$ mm;

- Минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- Црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;
- Пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити на насељском постројењу за пречишћавање отпадних вода (УПОВ) до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће;
- Атмосферску канализацију градити делимично као зацењену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно-економске анализе;
- Отворени јаркови се планирају обострано у односу на саобраћајницу у појасу ширине око 1,5m који се налази на око 2,0m од ивице саобраћајнице;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама, обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима;

Хидротехнички објекти и системи

- Улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала;
- Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, усправање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- Уређење отворених канала и регулационих радова на коритима мелиоративних канала, биће дефинисано изградом одговарајуће пројектно-техничке документације и претходним условима Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине"-Нови Сад;
- Одбрамбени насип мора бити заштићен тако да се у брањеном појасу ширине 100 m и небрањеном појасу ширине 60 m не могу градити никакви објекти, копати канали, садити дрвеће и сл. у смислу члана 69. Закона о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96);
- Дуж обала водотока и канала, са обе стране обезбедити по минимум 14,0 m (у грађевинском подручју мин. 7,0 m) слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала;
- Код укрштања објеката (енергетских и ТТ водова, водовода, канализације, гасовода и др.) са каналом подземним путем, обезбедити заштитну дубину од 1,50 m испод пројектоване нивелете дна канала и спровести одговарајућу заштиту (заштитна цев, заштитни слој бетона и сл.)
- Паралелно вођење објеката инфраструктуре предвидети на минимално 10,0 m од горње ивице канала. Изузетно ови услови у насељима могу бити блажи, уз предузимање одговарајућих мера безбедности;
- Код укрштања објеката (далековод, ТТ вода, гасовода) са каналима надземним путем, потребно је обезбедити слободну висину минимално од 7,0 m изнад терена у најнижој тачки вода, при чему стубови који носе водове треба да буду минимално 7,0 m удаљени од ивице канала, мерено управно на канал;
- Када кроз уже градско подручје пролазе канали, могуће је њихово зацењвање уз прибављање одговарајућих услова и сагласности;
- Нову канале градити на основу одговарајућег урбанистичког плана;
- Улична кишна канализација се може прикључити на постојеће мелиорационе канале али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода;
- Све друге отпадне воде прикључити на јавну канализацију са њиховим пречишћавањем на заједничком уређају за пречишћавање до нивоа секундарног третмана и са њиховим препумпавањем у канал ДТД. Тамо где јавна канализација није изграђена, отпадне воде могу се прикључити на водонепропусне септичке јаме, без упијајућег бунара које ће празнити месно комунално предузеће;
- У појасу ширине 14,0 m поред обала мелиорационих канала не могу се лоцирати никакви објекти и овај појас мора бити стално проходан за механизацију која одржава канале;
- Сва укрштања саобраћајница са овим каналима решити са одговарајућим каналским мостовима или пропустима и при том код локалних (атарских) путева тежити да највеће удаљење пропуста по каналу буде 800 m, а најмањи унутрашњи пречник 1,00 m. У насељима угроженим подземним и површинским водама кроз отворену мрежу потребно је омогућити што ефикасније одвођење површинских вода са забраном израде кућних прелаза са високим прагом и пречника мањег од 1,00 m;
- Сва укрштања инсталација са овим каналима (водовод, гасовод, канализација и др.) решити њиховим полагањем мин. 1,0 m испод дна канала и 1,0 m испод терена на обалама канала или 0,5 m изнад максималне воде за мрежу нижег реда (задњи услов не важи за ОКМ). У случају израде детаљних урбанистичких планова, као и техничке документације потребно је прибавити водопривредне услове за предметно подручје у смислу Закона о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96);

Заштита и услови грађења у близини насипа:

- Дуж одбрамбеног насипа, у појасу ширине 60 m према брањеном терену не могу се градити никакви објекти изузев објеката нискоградње (пут, паркинг), с тим да у овом појасу мора бити омогућена стална проходност за службу одбране од поплава;
- У инундацији реке, од ножице насипа према реци у појасу ширине 10,0 m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изузетно, могу се лоцирати јавни туристички рекреациони објекти постављени на стубове са котом пода изнад 1% велике воде реке. Ови објекти у кориту реке могу имати само привремени карактер, до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, без права на надокнаду штета инвеститору. Нове објекте у инундацији лоцирати тако да заштитна шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече;

Електроенергетска инфраструктура

Основни услови и правила грађења за електроенергетску инфраструктуру за подручје обухвата Просторног плана су:

- Трафостанице градити као зидане, монтажно-бетонске (МБТС) и стубне (СТС), за рад на 20 kV напонском нивоу;
- Површина за изградњу зидане или МБТС трафостанице треба да буде око 5,0X6,0m, минимална удаљеност од других објеката треба да буде 3m.
- Стубна трафостаница се може градити у линији постојећег надземног вода или ван њега на парцели власника (корисника), најмање 3,0 m од стамбених и других објеката;
- Високонапонска, средњенапонска и нисконапонска мрежа се може градити надземно или подземно на пољопривредном земљишту, по могућности у већ постојећим електроенергетским коридорима;
- Средњенапонску 20 kV мрежу и нисконапонску мрежу на шумском земљишту градити подземно у путном појасу шумског пута или стази, док ће се високонапонска мрежа (110 kV, 220 kV и 400 kV) градити надземно, по могућности у постојећим коридорима;
- Око надземних 110 kV далековаода обезбедити коридор 25 m, око 220kV 30 m, а око 400 kV 35 m од осе далековаода са обе стране;
- Грађење објеката у овом коридору, као и засађивања стабала мора бити у складу са техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења ЈУС Н.ЦО. 105 (Службени лист СФРЈ бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности ЈУС Н.ЦО. 101 (Службени лист СФРЈ, бр. 68/88), као и условима надлежног предузећа;
- Електроенергетску мрежу градити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV (Службени лист СФРЈ, бр. 65/88 и 18/92);
- Паралелно вођење и укрштање електроенергетске инфраструктуре са саобраћајном, водопривредном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром мора бити у складу са условима надлежних предузећа за инфраструктуру.

Услови за грађење надземне електроенергетске мреже:

- Минимална удаљеност електричног стуба од земљишног појаса пута при укрштању, треба да буде од 10-40m у зависности од категорисаности пута;
- Минимална висина најнижих проводника треба да буде око 7,0 m;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса неелектрифициране пруге при укрштању, треба да буде од 5,0-10,0 m, а минимална висина најнижих проводника 7,0 m;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса електрифициране пруге при укрштању, треба да буде минимално 15,0 m, а минимална висина најнижих проводника 12,0 m.

Услови за изградњу алтернативних извора за производњу електричне енергије:

- Обезбедити прикључење алтернативних извора на 110 kV, односно 20 kV мрежу јавног електроенергетског система, осим извора који ће служити за сопствену производњу електричне енергије.

За изворе који ће служити за сопствену производњу—појединачни ветрогенератори и парк ветрогенератора:

- Стуб на који се поставља ветрогенератор, градити као слободностојећи у складу са законским условима и прописима који важе за изградњу таквих објеката;
- Парк ветрогенератора се може градити на пољопривредном земљишту;
- Електроенергетску мрежу која повезује ветрогенератор са потрошачем градити подземно;
- Појединачне стубове ветрогенератора градити на основу услова из овог Просторног плана, а парк ветрогенератора на основу урбанистичког плана;
- За изградњу малих хидроелектрана на постојећим водопривредним објектима потребно је постојеће водопривредне објекте реконструисати пре уградње агрегата.

Електроенергетску подземну мрежу градити по следећим условима:

- Ван насеља, за потребе садржаја предвиђених Просторним планом, електроенергетску каблирану мрежу полагати у коридорима саобраћајница, некатегорисаних путева шумским путевима и стазама, на пољопривредном земљишту;
- Дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;
- Електроенергетску мрежу на туристичким локалитетима, зонама заштите непокретног културног и природног добра, зони путних садржаја, у централним деловима већих насеља, парковским површинама, у зонама са вишепородичним становањем, у радним зонама, комуналним површинама, као и зонама за спорт и рекреацију обавезно каблирати;
- Каблове полагати у зеленим површинама или путном појасу поред саобраћајница и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза у насељима;

Смернице за изградњу мреже у насељима:

- На периферним деловима насеља мрежа ће бити надземна, грађена на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима;
- У центру насеља парковским површинама, зонама за спорт и рекреацију светиљке за јавно осветљење поставити на канделаберске стубове;
- У деловима насеља где је електроенергетска мрежа грађена надземно, светиљке јавног осветљења поставити на стубове електроенергетске мреже;
- За расветна тела користити живине светиљке високог притиска или натријумове ниског (високог), односно расветна тела у складу са новим технологијама развоја;

- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и телекомуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,50m, односно 1,0m за каблове напона преко 10kV;
- При укрштању енергетских и телекомуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад телекомуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,30m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50m.

Гасоводна инфраструктура

Основни услови и правила грађења за гасоводну инфраструктуру за подручје обухвата Просторног плана су:

Гасоводи високог и средњег притиска и објекти у саставу гасовода

Гасовод се може градити у путном појасу некатегорисаног пута, на пољопривредном, земљишту, на шумском земљишту у појасу шумског пута и стазе уз сагласност власника (корисника) парцеле.

Удаљеност укопаног гасовода средњег притиска од стубова електричне расвете, надземне нисконапонске и телекомуникационе мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

При укрштању цевовода гасовода са високонапонским водовима, обавезна је израда Елабората утицаја далековода на гасовод.

Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице прокопавањем те саобраћајнице, полаже се у ров на пешчану постељницу и са двоструком антикорозионом изолацијом, према прописима. Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице бушењем рова испод те саобраћајнице мора се употребити одговарајућа заштитна цев гасовода.

При укрштању гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90°. За укрштање под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа. Укрштање извести подземно постављањем гасовода у заштитну цев.

Укрштање са каналима и водотоцима може се извести и постављањем гасовода са заштитном цеви на конструкцију мостова.

Уређаји у саставу гасовода високог и средњег притиска, мерно-регулационе станице, компресорске станице, чистачке станице и блок станице (блокадни вентили са издувавањем), морају се лоцирати да задовоље прописана растојања од различитих објеката, дата у наредној табели.

Код проласка у близини или паралелног вођења гасовода уз друге објекте одстојање не сме бити мање од:

- 10,0 m од спољне ивице путног појаса државног пута I реда;
- 5,0 m од спољне ивице путног појаса државног пута II реда и општинског пута;
- 1,0 m (мерено хоризонтално) од темеља грађевинских објеката, уколико не угрожава стабилност објекта;
- 0,5 m од спољне ивице других укопаних инсталација и мелиорационих објеката;
- 10,0 m од ножице насипа регулисаних водотока и канала.

Табела IV-30.

	Објекти у саставу гасовода					
	Мерно-регулационе станице			Компрес станице	Блокадне станице	чистачке станице
	У објекту од чврстог материјала		Под надсрешницом и на отвореном			
	до 30.000 m ³ /h	изнад 30.000 m ³ /h	За све капацитете			
Стамбене, пословне и фабр.зграде, радионице и склад.запаљ.мат.	15 m	25 m	30 m	100 m	30 m	30 m
Електро неизоловани надземни водови	Висина стуба далековода + 3,0 m					
Трафо станице	30 m					
Индус. колосеци	14 m	15 m	25 m	25 m	15 m	15 m
Државни путеви I реда	20 m	20 m	30 m	20 m	30 m	20 m
Државни путеви II реда	10 m					
Остали путеви	6 m	10 m	10 m	10 m	15 m	10 m
Водотоци	5 m	5 m	5 m	20 m	5 m	5 m
шеталишта и аркиралишта	10 m	15 m	20 m	15 m	30 m	30 m
Остали грађ. објекти	10 m	15 m	20 m	30 m	15 m	15 m

Растојања у табели дата су у метрима, рачунајући код путева од ивице путног појаса.

Гасоводна мрежа ниског притиска (дистрибутивна мрежа)

- Гасовод ниског притиска градити подзмено;
- Дубина полагања гасовода мора бити минимално 0,8 m;
- Локација ровова треба да је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака улице, тротоара и ригола, тротоара и бетонског канала. На локацији где нема зеленог појаса гасовод градити испод уличног тротоара, бетонираних платоа и површина или испод уличних канала за одвод атмосферске воде на дубини 1,0 m од дна канала или ригола. Изузетно, гасовод се може градити дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења.

Траса ровова за полагање гасне инсталације мора да задовољи минимална прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре. Вредности минималних дозвољених растојања у односу на укупане инсталације су:

Минимална дозвољена растојања	укрштање	паралелно вођење
- цевовод водовода, канализације и другог гасовода	0,5 m	1,0 m
- ниско и високонапонски електро каблови	0,5 m	0,5 m
- телекомуникациони каблови	0,5 m	1,0 m
- технолошка канализација	0,5 m	1,0 m
- бетонски шахтови и канали	0,5 m	1,0 m
- високо зеленило	-	1,5 m
- темељ грађевинског објекта	-	1,0 m
- локални путеви и улице	1,0 m	0,5 m
- магистрални и регионални путеви	1,3 m	1,0 m
- бензинске пумпе	-	5,0 m

Укрштање дистрибутивног гасовода (ДГ) са саобраћајницама, каналима и водотоцима, вршити подземно, при чему гасовод поставити у заштитну цев.

Укрштање са каналима и водотоцима може се извести и постављањем гасовода са заштитном цеви на конструкцију мостова.

Дистрибутивни гасовод се не може градити испод зграда и других објеката. Надземно полагање дистрибутивног гасовода се врши само изузетно, уз посебну заштиту од механичких, температурних и утицаја стварања кондензата.

Удаљеност укупаних стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и телекомуникационе мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

Грађење гасоводне мреже средњег и ниског притиска ван грађевинских рејона насеља и ван зона и локалитета где није предвиђена даља урбанистичка разрада, вршиће се на основу овог Просторног плана, израдом Акта о урбанистичким условима.

Унасељима и зонама где је предвиђена даља урбанистичка разрада, вршиће се на основу урбанистичких планова према смерницама датим овим Просторним планом.

Гасни прикључак

Гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода који спаја уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом. При полагању гасног прикључка поштовати одредбе важећих прописа који ову област уређују. Сагласност за прикључење на јавну дистрибутивну гасну мрежу затражити од надлежног дистрибутера гаса. Траса цевовода се води најкраћим путем и мора остати трајно приступачна.

Гасни прикључак не полаже се у складишта запаљивих и експлозивних материја. Кућни-мерно регулациони сет не сме се постављати унутар објекта, на места где нема природне вентилације, мора бити удаљена од електричног ормарића минимално 1,0 m као и од отвора на објекту (прозора, врата) минимално 1,0 m мерено по хоризонталу.

Бушотине

- Удаљеност бушотине од заштитног појаса далековода, јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине;
- Од ивице појаса пута и путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30 m, а од других јавних саобраћајница, шумских и пољских путева најмање 15 m;
- Објекти за експлоатацију нафте, земних гасова и слојне воде не смеју бити удаљени мање од 30 m од ивице јавних објеката и стамбених зграда и 10 m од ивице појаса јавних саобраћајница и заштитног појаса далековода и телефонских линија,
- Удаљеност осе бушотине од шума, одређује се зависно од поднебља, подручја, конфигурације терена и врста шуме.

Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине, а код осталих објеката и постројења од најистакнутијег дела у правцу мерења.

У случају изградње објеката од стране будућих инвеститора који би градили своје објекте у близини НИС-Нафтагасових непходна је сагласност од НИС-Нафтагаса.

Телекомуникациона инфраструктура

Телекомуникациона мрежа (ТТ) обухвата све врсте каблова који се користе за потребе телекомуникација (бакарне, коаксијалне, оптичке и др.).

Услови грађења за подземну телекомуникациону мрежу ванграђевинских рејона насеља:

- ТТ мрежу градити у коридорима саобраћајница и некатегорисаних путева;
- Дубина полагања ТТ каблова треба да је најмање од 1,2m;
- При паралелном вођењу телекомуникационих и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50m и 1,0m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50m, а угао укрштања око 90°;
- При укрштању телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода, канализације, вертикално растојање мора бити најмање 0,30 m;
- При приближавању и паралелном вођењу телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализацијом хоризонтално растојање мора бити најмање 0,50 m;
- За потребе удаљених корисника, ван насеља, може се градити бежична (РР) телекомуникациона мрежа.

Услови грађења бежичне ТТ мреже (РР) и припадајућих објеката:

- Објекти за смештај телекомуникационих уређаја фиксне, мобилне телекомуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, на слободном простору, у зонама привредне делатности, у објекту у оквиру појединачних корисника, у оквиру комплекса појединачних корисника;
- Слободностојеће антенске стубове, као носаче антена по могућности градити ван централних зона, у привредним зонама и ободима насеља и атару;
- Објекат за смештај телекомуникационе и РТВ опреме може бити зидани или монтажни;
- Комплекс са телекомуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени;
- Напајање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 0,4 kV;
- До комплекса за смештај мобилне телекомуникационе опреме и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут мин. ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице;
- Слободне површине комплекса озеленити;

За све радио релејне коридоре потребно је изградити Елаборате заштите слободних радио релејних коридора.

Смернице за изградњу ТТ мреже у насељима:

- ТТ мрежу градити у коридорима саобраћајница;
- Дубина полагања ТТ каблова треба да је најмање од 0,8m;
- При паралелном вођењу телекомуникационих и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50m и 1,0m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50m, а угао укрштања око 90°;
- При укрштању телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода, канализације, вертикално растојање мора бити најмање 0,30 m;
- При приближавању и паралелном вођењу телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализацијом хоризонтално растојање мора бити најмање 0,50 m;

Услови за постављање надземне мреже КДС у насељу (до изградње широкопојасне ТТ мреже:

- Самоносиви кабел КДС-а поставити на носаче преко изолатора, на стубове нисконапонске мреже по условима надлежне Електродистрибуције, тј. власника електричне мреже;
- Одстојање најнижег кабла КДС-а од површине тла треба да износи најмање 3,5m. На прелазима преко улица иста висина треба да износи најмање 5,0m. Уколико се овај услов не може постићи, кабел поставити подземно на дубини најмање 0,8m;
- Најмање растојање од најнижих проводника електроенергетске мреже мора бити 1,0m.

Објекти који се користе за заштиту од елементарних непогода -противградне станице

Грађење објеката противградних станица могуће је изван грађевинских подручја, као и грађевинског земљишта ван насеља, на пољопривредном земљишту на основу услова дефинисаних овим Просторним планом и посебним условима надлежног Хидрометеоролошког завода Србије.

Мин. површина за изградњу противградне станице треба да буде око 10X10m;
Објекат градити од чврстог стандардног материјала;

Висина објекта је до 2 m и на њега и се поставља громобранска заштита;
Око објекта поставити ограду мин. висине око 2,0 m.

2.5.1. Услови за изградњу објеката у простору заштићених коридора

Саобраћајна инфраструктура

Заштитни коридор око јавних путева дефинисан је Законом о јавним путевима ("Службени гласник РС", број 101/2005) и чини га заштитни појас члан 2. тачка 38. и члан 29. и појас контролисане изградње члан 2. тачка 39.

У заштитном појасу пута у складу са чланом 28. Закона о јавним путевима ("Службени гласник РС", број 101/2005) могуће је градити пратеће путне садржаје (станице за снабдевање моторних возила горивом, продавнице, објекте за рекреацију, мотеле, угоститељске објекте и друге објекте намењене пружању услуга корисницима пута), као и инфраструктурну мрежу и објекте. Микролокација пратећег садржаја утврђује се на основу урађеног урбанистичког плана, уз примену смерница из овог Просторног плана и то:

- ако је у питању само основни садржај (станица за снабдевање горивом)
- 60 m ширина фронта парцеле,
- 30 m дубина парцела, ако су у питању основни и додатни садржаји (станица за снабдевање горивима, сервис, праоница, мотел и друго)
- 1,5 – 3,0 ha површине за смештање свих потребних садржаја,
- придржавање прописаних удаљености од раскрсница и укрштаја са другим инфраструктурним системима

Ови објекти могу се градити на удаљености у зависности од ранга државног или општинског пута и то:

- **40 m** (ЗОЈП чл.1 и чл. 29.) од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда-аутопут
- **20 m** (ЗОЈП чл.1 и чл. 29.) од спољне ивице земљишног појаса осталих државних путева I реда
- **10 m** (ЗОЈП чл.1 и чл. 29.) од спољне ивице земљишног појаса државног пута II реда
- **5 m** (ЗОЈП чл.1 и чл. 29.) од спољне ивице земљишног појаса општинског пута.

Грађење у заштитном појасу аутопута Е-75 вршиће се на основу Просторног плана подручја инфраструктурног коридора Аутопута Е-75, деоница Суботица-Нови Сад-Београд (Батајница) ("Службени гласник РС", број 69/2003).

Уз јавне путеве, у појасу контролисане изградње у складу са чланом 30. Закона о јавним путевима ("Службени гласник РС", број 101/2005) и овим Просторним планом се могу градити и пословни објекти, објекти за смештај пољопривредне механизације, складиштење и прераду пољопривредних производа ван грађевинских рејона насеља, односно урбанистичким планом у насељу.

Грађење у појасу контролисане градње аутопута Е-75 вршиће се на основу Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, деоница Суботица-Нови Сад-Београд (Батајница) ("Службени гласник РС", број 69/2003), Закона о јавним путевима ("Службени гласник РС", број 101/2005) и овим Просторним планом.

Ове садржаје препоручљиво је координисано везивати на државне путеве преко сервисне саобраћајнице, са периодичношћу од минимално 400 m између прикључака.

Спратност наведених објеката може бити макс. П+1+Пот.

Подизање ограда у близини јавних путева мора се вршити у складу са чланом 35. Закона о јавним путевима ("Службени гласник РС", број 101/2005).

У појасу контролисане изградње у складу са чланом 30. Закона о јавним путевима ("Службени гласник РС", број 101/2005) забрањено је отварање рудника, каменолома и депонија отпада и смећа.

Аутобуска стајалишта се могу градити уз све путеве у облику сепарисаних ниша и са елементима који обезбеђују безбедан трансфер путника и одвијање динамичког саобраћаја.

Заштитни коридор пруге дефинисан је Законом о железници ("Службени гласник РС", број 18/2005) члан.3 тачка 19. и износи 200m са обе стране пруге, рачунајући од осе крајњих колосека.

У заштитном пружном појасу **пруге** могу се градити објекти и инфраструктура у складу са Законом о железници ("Службени гласник РС", број 18/2005) члан 46. и овим Просторним планом ван грађевинских рејона насеља, односно урбанистичким планом у насељу.

Водопривредна инфраструктура

Заштитна зона око изворишта

Заштитна зона око изворишта дефинисана је чланом 45. Законом о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96). Грађење у овој зони вршиће се у складу са овим Просторним планом ван грађевинских рејона, односно урбанистичким планом у насељу.

Електроенергетска инфраструктура**Зона заштите надземних високонапонских водова**

Заштитни коридор у зависности од напонског нивоа износи: за водове од 400 kV је 35m од осе вода са обе стране (укупно 70m), за водове 220 kV је 30 m од осе вода са обе стране (укупно 60 m) и за водове од 110kV је 25m од осе вода са обе стране (укупно 50m).

Грађење објеката у овом коридору, мора бити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV (Службени лист СФРЈ бр. 65/88 и 18/92), техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења ЈУС Н.ЦО.105 (Службени лист СФРЈ бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности ЈУС Н.ЦО.101 (Службени лист СФРЈ бр. 68/88), као и условима надлежног предузећа.

Зона ветрогенератора

Зона ветрогенератора, за парк ветрогенератора дефинисаће се урбанистичким планом. У овој зони не могу се градити објекти, сем инфраструктурне мреже, а земљиште се може користити као пољопривредно.

Телекомуникациона инфраструктура

У заштитној зони радио-релејних коридора могу се градити објекти ограничене висине, дефинисане Елаборатом заштите слободног радио-релејног коридора. У овом коридору не могу се градити објекти који ће својим радом ометати систем радио-релејне везе.

Термоенергетска инфраструктура

Заштитни коридор гасовода, нафтовода и продуктовода дефинисан је Законом о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника (Службени лист СРЈ бр. 29/97), односно Законом о енергетици (Службени гласник РС бр. 84/2004) и важећим Правилницима и износи 200m на једну и другу страну од осе цевовода. У појасу ширине 30m са једне и друге стране од осе цевовода забрањена је изградња објеката у заштитном коридору изградња ће се вршити на основу Просторног плана.

Зона заштите око објеката који се користе за заштиту од елементарних непогода-противградне станице

Зона заштите око објеката који се користе за заштиту од елементарних непогода-противградне станице у којима није дозвољена изградња износи 100m од противградне станице. Грађење на мањим растојањима у близини ових објеката могућа је само по обезбеђивању посебне сагласности и мишљења Републичког хидрометеоролошког Завода Србије.

V. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Имплементација Просторног плана садржи листу приоритетних активности које треба да се реализују у периоду до 2012. године, односно до временског хоризонта важења Уговора о имплементацији Просторног плана и истека рока за преиспитивање планских решења, утврђивање учесника у имплементацији Просторног плана, као и дефинисање мера и инструмената за имплементацију Просторног плана.

1. ЛИСТА ПРИОРИТЕТНИХ АКТИВНОСТИ

Листа приоритетних активности утврђује се за прву фазу реализације Просторног плана до 2012. године по секторима активности, или областима привређивања.

Приоритети у имплементацији Просторног плана дати су функцијама, активностима и садржајима од заједничког, јавног значаја, којима се задовољавају национални интереси и социо-економске потребе локалне заједнице.

Смернице за избор приоритета на принципима одрживог развоја односе се на:

- Очување површина и плодности пољопривредног земљишта;
- Подстицање процеса укрупњавања, специјализације и јачања радно способних породичних пољопривредних газдинстава;
- Усклађивање потреба пољопривредне производње са динамиком развоја осталих привредних и непривредних активности;
- Планско усмеравање процеса ширења насеља;
- Повећање изграђености, опремљености и доступности јавних служби;
- Стављање под заштиту природних и културних добара, која су у поступку заштите;
- Основна и детаљна геолошка истраживања ради утврђивања квалитета и количина подземних вода (воде за пиће и термоминералних вода), утврђивања погодности терена за изградњу и слично;
- Израда одговарајућих урбанистичких планова за насељена места;

У области **јавних служби** реализоваће се следеће активности:

- Опремање учионица за стручне кабинете савременом опремом;
- Опремање спортских објеката;

- Адаптација и опремање домова културе;
- Попуна и редовна обнова књишког фонда и опремање савременом опремом (компјутери) библиотека у свим насељима;
- Организовање атрактивних курсева (информатика, страни језици) при Дому културе;
- Подизање образовне структуре становништва;
- Опремање Дома здравља и амбуланти неопходном савременом опремом;
- Отварање клубова за дневни боравак старих лица и пензионера на нивоу месних заједница;
- Проширење патронажних служби и служби за негу старих и болесних лица;

У области **индустрије** реализоваће се следеће активности:

- Стварање планског основа и инфраструктурно опремање радних зона;
- Завршетак процеса својинске трансформације;
- Технолошко, организационо и кадровско унапређење постојећих индустријских капацитета и активности;
- Обнављање постојећих и изградња нових капацитета за прераду производа пољопривреде;

Пољопривреда

У наредном планском периоду приоритете развоја пољопривреде представљаће они видови пољопривреде, који могу представљати акумулативније видове ове гране и на чијем развоју треба систематски радити.

Приоритет представљају:

- Доношење Програма уређења, коришћења и заштите пољопривредног земљишта;
- Равномеран развој свих видова пољопривредне производње;
- Форсиран развој оних грана пољопривреде који остварују бржи обрт средстава и остварују већу акумулацију;
- Избалансиран однос ратарске и сточарске производње;
- Брижљиво вођење рачуна о плодосмени;
- Реконструкција постојећих и градња нових заливних система;
- Даље унапређење постојеће развијене прехранбене индустрије и усклађивање стварне структуре са њеним потребама;
- Развој ситног агробизниса.

Шуме, шумско земљиште и ваншумско зеленило

- Израда катастра зелених површина свих насеља;
- Израда пројеката пошумљавања Општине;
- Израда пројеката подизања ветрозаштитних појасева јужно од канала ДТД;
- Израда пројеката озелењавања и уређења зелених површина свих насеља;
- Пошумљавање површина у складу са пројектом;
- Уређење зелених површина;
- Изградња спортско-рекреативних површина и уређење постојећих;

Туризам

- Спречавање даљег загађивање канала ДТД и Криваје, добром организованошћу свих заинтересованих са овог подручја;
- На ушћу Криваје у канал ДТД код Турије, формирати туристичко-рекреативну зону намењену за изградњу туристичких објеката за викенд-туристе из околних места;
- Све сакралне објекте треба обнављати, укључујући и оне који су временом настали (постојећу спомен кућу у Надаљу, штампарију из времена НОБ-а, нове црквике "Водице" са уређењем прилаза и простора око ње);
- У КО Надаљ I формирати туристичко-рекреативну зону намењену за изградњу туристичких објеката за викенд-туристе из околних места;
- Развој салашарског туризма;
- Изградити пројектну документацију и изградити стрелиште за потребе ловног туризма на потесу "Разлеви" КО Србобран;
- Изградити комплекс базена у Србобрану.

Инфраструктурни системи

Саобраћајна инфраструктура

- Изградња обилазнице око Србобрана;
- Изградња општинских путева: путеви за потребе индустријске зоне која се формира поред државног пута II реда бр. 3 и индустријске зоне у јужном делу насеља Србобран;
- Ревитализација железничког саобраћаја на правцу Хоргош-Сента-Бечеј Темерин-Нови Сад, помоћни правац Бечеј-Србобран-Врбас;
- Реконструкција путева у насељеним местима Србобран, Турија и Надаљ.

Водопривредна инфраструктура

Постојећа мрежа мелиоративних канала ће се реконструисати и допуњавати на најугроженијим деловима територије. Мелиоративну каналску мрежу истовремено треба оспособити и за двојну функцију, односно за наводњавање пољопривредних површина.

Приоритет у даљем развоју водопривредне инфраструктуре ће бити пројектовање и реализација канализационих система и постројења за пречишћавање отпадних вода, посебно фекалне канализације, чиме ће се битно смањити оптерећење загађујућим материјама како земљишта, тако и воде као најважнијих ресурса.

- Санација канала ХС ДТД Врбас-Бездан;
- Реконструкција детаљне каналске мреже;
- Проширење и реконструкција заливних система у Србобрану, Турији и Надаљу;
- Решавање проблема непрописног испуштања отпадних вода из домаћинстава;
- Изградња канализације за сва насеља;
- Изградња пречистача отпадних вода за сва насеља;
- Израда Елабората зона санитарне заштите за сва изворишта;
- Израда Елабората о резервама и квалитету подземних вода на истражном подручју;
- Уређивање зона санитарне заштите свих изворишта;
- Изградња монокомпактног уређаја за пречишћавање воде из водоводне мреже у свим насељима: Србобран, Турија и Надаљ;
- Изградња резервоара за изравнавање дневне потрошње на изворишту "Поповача".

Електроенергетска инфраструктура

- Изградња трафостанице ТС 110/20 kV "Србобран";
- Изградња прикључниг 110kV далековаода;
- Реконструкција постојећих трафостаница 35/10 kV;
- Реконструкција постојеће 10kV електроенергетске мреже;
- Изградња 20 kV водова Србобран-ССрбобран и Надаљ-Темерин;
- Обезбеђење довољно капацитета дистрибутивних трафостаница;
- Изградња квалитетне јавне расвете у насељима.

Телекомуникациона инфраструктура

- Изградња приводног оптичког кабла до АТЦ Србобран;
- Изградња оптичког кабла АТЦ Србобран- АТЦ Радичевић;
- Изградња оптичког кабла АТЦ Надаљ- АТЦ Бачко Градиште;
- Изградња оптичког кабла АТЦ Надаљ- АТЦ Темерин;
- Изградња кабловског дистрибутивног система за дистрибуцију радио и ТВ сигнала у насељима Турија и Надаљ.

Заштита животне средине

- Обезбеђење минималних мера заштите на општинској депонији;
- Доношење Програма управљања отпадом (чврстим комуналним, анималним);
- Изградња трансфер станице за прикупљање отпада;
- Санација, рекултивација и затварање постојећих депонија и сточних гробаља;
- Изградња канализације за сва насеља;
- Изградња пречистача отпадних вода за насеља Србобран, Турија и Надаљ;
- Израда Елабората зона санитарне заштите за сва изворишта;
- Уређивање зона санитарне заштите свих изворишта;
- Изградња монокомпактног уређаја за пречишћавање воде из водоводне мреже у свим насељима;
- Реконструкција дела водоводне мреже са цементно-азбестним цевима у насељима Србобран Надаљ и Турија;
- Израда пројеката подизања ветрозаштитних појасева;
- Пошумљавање површина у складу са пројектом;
- Наставак истраживања термоминералних вода и стварање услова за њихово коришћење у здравствено-рекреативне и туристичке сврхе;

Заштита природе

- Очување проходности свих еколошких коридора у сврху очување биодиверзитета овог подручја;
- Заштита подручја предвиђених за заштиту.

Заштита непокретних културних добара

- Израда Програма заштите културно-историјског наслеђа;
- Даље истраживање, конзервирање и адекватна презентација културних добара.

2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

У имплементацији Просторног плана учествују:

- Скупштина општине Србобран, Србобран
- Министарство за инфраструктуру, Београд
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Нови Сад
- Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Нови Сад
- Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, Нови Сад
- Фонд за развој АП Војводине, Нови Сад
- Покрајински Фонд за развој пољопривреде, Нови Сад
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за привреду, Нови Сад
- Фонд за развој Републике Србије, Београд
- Фонд за капитална улагања АП Војводине, Нови Сад
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Нови Сад
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водоприведу и шумарство, Нови Сад
- Покрајински завод за заштиту споменика културе у Новом Саду, Нови Сад
- Завод за заштиту природе Србије, Радна јединица у Новом Саду, Нови Сад
- ЈП "Путеви Србије" Одељење "Центар", Нови Сад
- ЈП "Железнице Србије", Београд
- ЈП "Војводинашуме", Нови Сад
- ЈВП "Водевојводине", Нови Сад
- Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије д.о.о. "Електровојводина" Нови Сад, Електродистрибуција "Нови Сад", Нови Сад
- ЈП Електромрежа Србије, Београд
- Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија", Извршна дирекција регије Север, Извршна јединица Нови Сад, Нови Сад
- НИС-Нафтагас, Нови Сад
- ЈП "Србијагас", Нови Сад
- ЈКП "Градитељ", Србобран

Средства за финансирање активности на имплементацији Просторног плана, обезбедиће се из средстава Републике Србије, АП Војводина, општине Србобран, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју обухвата Просторног плана.

Стратешко опредељење Србије је да у што скорој будућности постане држава кандидат за учлањење у Европску Унију (ЕУ). То значи, да ће се отворити могућности за приступ читавом низу специфичних фондова, конституисаних управо као подршка просторном развоју, са циљем да се унапреде и усагласе постојеће и потенцијалне просторне структуре са европским, те је неопходно обезбедити стратешке пројекте којима би се конкурисало за подршку из ових фондова.

3. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Важећи документи

Основни плански документи вишег реда, на којима се заснива израда Просторног плана, је Просторни план Републике Србије ("Службени гласник РС", број 13/96) и Просторни план подручја инфраструктурног коридора Аутопута Е-75, деоница Суботица-Нови Сад-Београд (Батајница) ("Службени гласник РС", број 69/2003, чије су одредбе у потпуности испоштоване у контексту просторних решења за ово подручје, основних начела и критеријума за заштиту природних добара и заштиту животне средине, основних смерница за коришћење и уређење шума и шумског земљишта и дефинисања коридора инфраструктурних система. Важећа урбанистичка документација за предметно подручје је такође испоштована у контексту реализације основног циља израде Просторног плана-оптимална организација и одрживи развој предметног простора.

Нови документи

Даља разрада Просторног плана вршиће се израдом следеће, Законом предвиђене, урбанистичке документације:

- Урбанистички планови насеља;
- Урбанистички планови, односно акт о урбанистичким условима за појединачне садржаје на грађевинском земљишту ванграђевинског рејона;

Поред наведене документације, овај Просторни план спроводиће се обавезним уграђивањем његових одредби у:

- Посебне планове, програме, пројекте и основе за поједине области (уређење пољопривредног и шумског земљишта, рекултивација деградираних земљишта, заштита животне средине и др.).

Разрада овог Просторног плана вршиће се:

- Посебним пројектима и програмима за поједине области (уређење пољопривредног и шумског земљишта);
- Израда Плана за проглашење ерозионих подручја на територији општине Србобран;
- Основама заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта у циљу његовог рационалнијег коришћења, производња здраве хране и рејонизације пољопривредне производње.

VI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ ПЛАНА

Просторни план општине Србобран (у даљем тексту: План), се потписује, оверава и архивира у складу са Законом о планирању и изградњи (Службени гласник РС", бр. 47/2003 и 34/2006).

План је израђен у 6 (шест) примерка у аналогном и 6 (шест) примерака у дигиталном облику.

Један примерак донетог, потписаног и овереног Плана у аналогном облику и један примерак у дигиталном облику чува се у архиви Скупштине општине.

Три примерка донетог, потписаног и овереног Плана у аналогном облику и три примерка у дигиталном облику чувају се у општинском органу управе надлежном за спровођење плана.

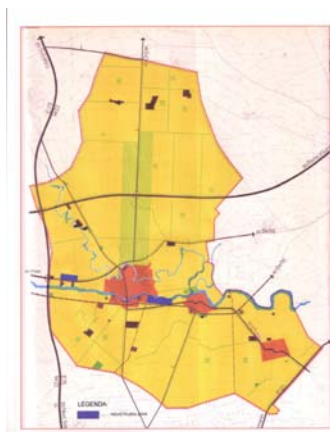
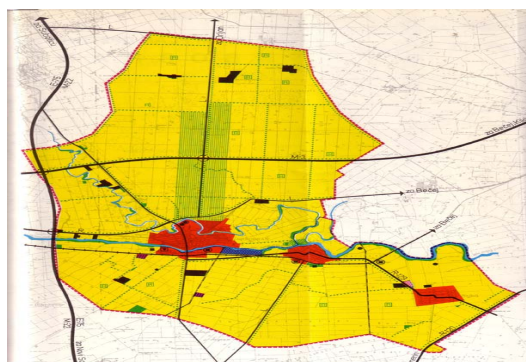
Један примерак донетог, потписаног и овереног Плана у аналогном облику и један примерак у дигиталном облику чува се у ЈП "Заводу за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка 6/III.

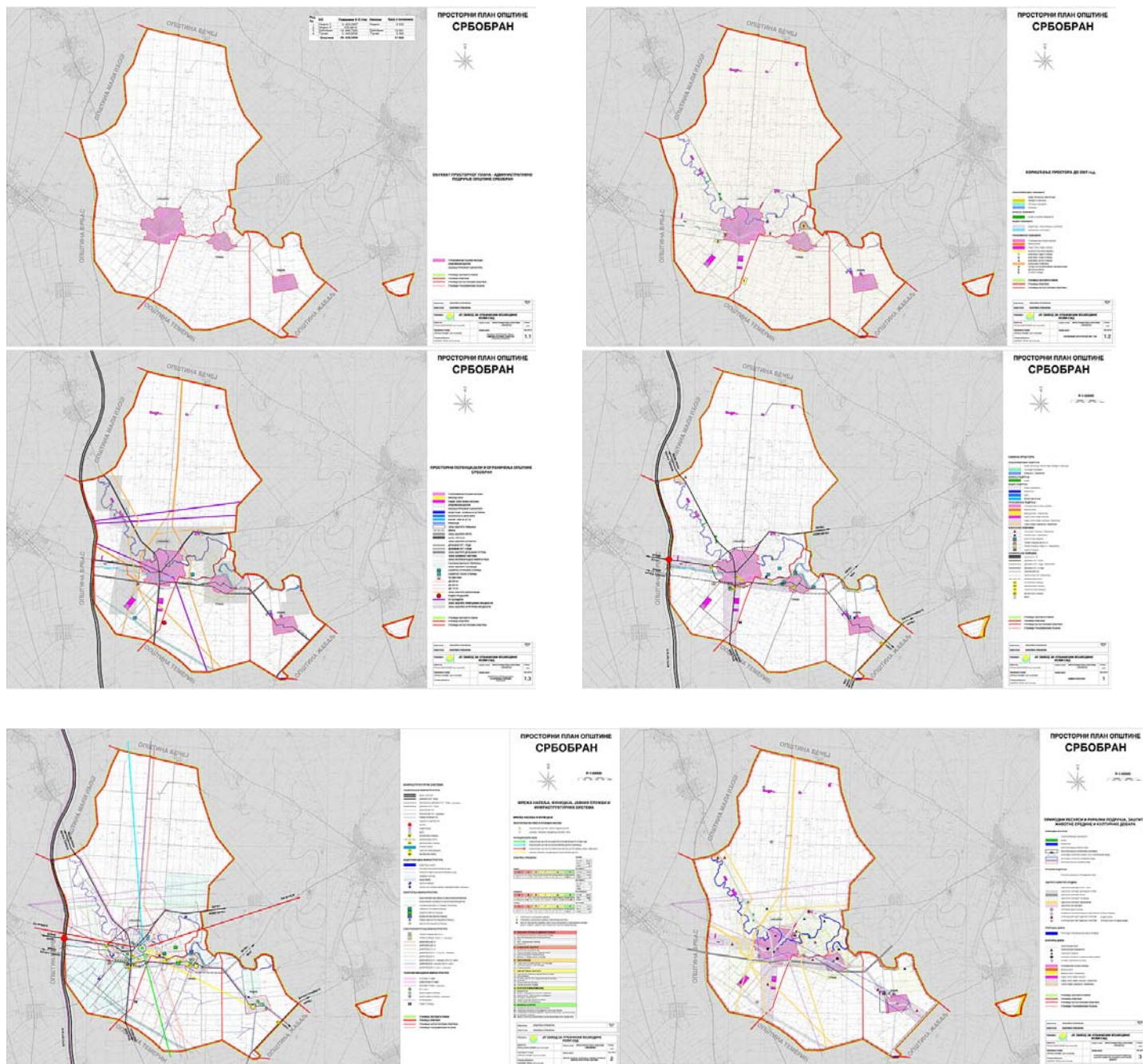
Један примерак донетог Плана у аналогном и дигиталном облику чува се у Министарству надлежном за послове урбанизма.

План ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу општине Србобран".

Усвајањем овог Плана престаје да важи стари Просторни план општине Србобран ("Службени лист општине Србобран" број 5/1986) и Генерални план мреже инфраструктуре општине (Измене и допуне ППО) Србобран са елементима Регулационог плана за депонију комуналног и индустријског отпада и депонију исплаке из нафтних бушотина ("Службени лист општине Србобран" број 5/1996). Важећи урбанистички планови важе у деловима који нису у супротности са овим Планом.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СРБОБРАН

Број: 350-30/2008-I

Дана: 11.11.2008. године

**ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ СРБОБРАН**
Бергел Ласло, с.р.

50.

**ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ЗА ДЕО РАДНЕ ЗОНЕ
УЗ ДРЖАВНИ ПУТ I РЕДА БРОЈ 3
У К.О. СРБОБРАН**

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ - НОВИ САД

Е – 2324

Одговорни урбаниста
Бранислава Топрек, дип.инж.арх. Перица Манојловић, дип.инж.саоб.

Нови Сад, децембар 2008.год.

НАЗИВ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ: ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО РАДНЕ ЗОНЕ УЗ ДРЖАВНИ ПУТ I РЕДА БРОЈ 3 У К.О. СРБОБРАН

НАРУЧИЛАЦ: ОПШТИНА СРБОБРАН, Србобран, Трг слободе 2

ИНВЕСТИТОР: ОПШТИНА СРБОБРАН, Србобран, Трг слободе 2

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ: Бранко Гајин

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ: ЈП Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад
ПЛАНА Железничка 6/III

ДИРЕКТОР: Перица Манојловић, дипл.инж.саобр.

Е –БРОЈ: 2324

ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА: Бранислава Топрек дипл.инж.арх.

СТРУЧНИ ТИМ:

Бранислава Топрек, дипл.инж.арх.
Далибор Јурица, дипл.инж.геод.
Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Зорица Санадер, дипл.инж.елект.
Милан Жижич, дипл.инж.маш.
Славица Пивнички, дипл.инж.пејс.арх.
мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хор.
Радослава Икрашевић, грађ.техн.

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД	1
I ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	2
1. ГРАНИЦА ПРОСТОРА ОБУХВАЋЕНОГ ПЛАНОМ	3
2. ПОДЕЛА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА НА ЈАВНО И ОСТАЛО	3
2.1. ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	3
2.2. ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	3
3. НАМЕНА ПРОСТОРА СА ПОДЕЛОМ НА ЗОНЕ И ЦЕЛИНЕ	3
4. ПОВРШИНЕ ЗА ЈАВНЕ ПОТРЕБЕ	4
4.1. КОРИДОР ДРЖАВНОГ ПУТА I РЕДА БРОЈ 3	4
4.2. УЛИЧНИ КОРИДОРИ - СЕРВИСНА И ПРИСТУПНЕ САОБРАЋАЛНИЦЕ	5
4.3. ТРАФОСТАНИЦЕ	5
4.4. МЕРНО-РЕГУЛАЦИОНА СТАНИЦА ЗА ГАС	5
5. ОСТАЛЕ ПОВРШИНЕ	5
5.1. ЗОНА РАДНИХ САДРЖАЈА	6
5.2. ЗОНА ОГРАНИЧЕНЕ ИЗГРАДЊЕ - КОРИДОР ДАЛЕКОВОДА	6
6. БИЛАНС ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПЛАНА	6
7. МРЕЖА ЈАВНЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	7
7.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	7
7.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	8
7.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	9
7.4. ГАСОВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА	10
7.5. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	10
8. РЕГУЛАЦИЈА, НИВЕЛАЦИЈА И ПАРЦЕЛАЦИЈА	
ЈАВНИХ ПОВРШИНА	11
8.1. ПЛАН РЕГУЛАЦИЈЕ	11
8.2. ПЛАН НИВЕЛАЦИЈЕ	11
8.3. ПЛАН ПАРЦЕЛАЦИЈЕ ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ	12
9. УСЛОВИ ЗАШТИТЕ	13
9.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	13
9.2. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА	14
9.3. ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА, НЕПОГОДА И РАТНИХ РАЗАРАЊА	14
10. СРЕДЊОРОЧНИ ПРОГРАМ УРЕЂИВАЊА ЈАВНОГ	
ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА У ОБУХВАТУ ПЛАНА	14
11. МЕРЕ И УСЛОВИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА	16
II ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	17
1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ЈАВНОМ ЗЕМЉИШТУ	18
1.1. КОРИДОР ДРЖАВНОГ ПУТА I РЕДА БРОЈ 3	18
1.2. УЛИЧНИ КОРИДОРИ - СЕРВИСНА И ПРИСТУПНЕ САОБРАЋАЛНИЦЕ	18
1.3. ТРАФОСТАНИЦЕ	22
1.4. МЕРНО-РЕГУЛАЦИОНА СТАНИЦА ЗА ГАС	22
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ОСТАЛОМ ЗЕМЉИШТУ	22
2.1. ЗОНА РАДНИХ САДРЖАЈА	22
2.2. ЗОНА ОГРАНИЧЕНЕ ИЗГРАДЊЕ - КОРИДОР ДАЛЕКОВОДА	29

Ред. број	Назив графичког приказа	Размера
1.	Извод из ППО Србобран - План намене површина	----
2.	Постојећа функционална организација простора обухваћеног Планом са приказом власништва	1:2500
3.	Граница простора обухваћеног Планом са поделом грађевинског земљишта на јавно и остало	1:2500
4.	План намене површина	1:2500
5.	План парцелације	1:2500
6.	План препарцелације	1:2500
7.	План саобраћајне инфраструктуре са регулацијом и нивелацијом	1:2500
8.	План водопривредне инфраструктуре	1:2500
9.	План електроенергетске и ТТ инфраструктуре	1:2500
10.	План гасоводне инфраструктуре	1:2500
11.	Карактеристични попречни профили уличних коридора	1:200

На основу члана 54. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 47/2003 и 34/2006), члана 40. став 1. тачка 6. Статута општине Србобран ("Службени лист општине Србобран", број 5/2008) и члана 80. Пословника општине Србобран ("Службени лист општине Србобран", број 5/2008), уз прибављен извештај Комисије за планове општине Србобран, Скупштина општине Србобран на 4. седници одржаној 17.12.2008. године, донела је

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО РАДНЕ ЗОНЕ УЗ ДРЖАВНИ ПУТ I РЕДА БРОЈ 3 У К.О. СРБОБРАН

УВОД

Општина Србобран је заинтересована да у ширем појасу уз државни пут I реда број 3 у К.о. Србобран, на потезу од грађевинског рејона насеља Србобран до границе са општином Врбас, формира радну зону и понуди је потенцијалним инвеститорима за изградњу и уређење. Ово је само једна од потенцијалних локација за радне зоне, које би се формирале ван грађевинских рејона насеља на подручју Општине, а што је плански дефинисано Просторним планом општине Србобран ("Службени лист општине Србобран", број 9/2008). Ове зоне реализовале би се кроз претходну израду одговарајуће урбанистичке документације, етапно и фазно, у зависности од потражње за оваквим локацијама, односно садржајем.

На основу Одлуке о изради, коју је донела Скупштина општине Србобран ("Службени лист општине Србобран", број 9/2008), приступило се изради Плана детаљне регулације за део радне зоне уз државни пут I реда број 3 у К.о. Србобран (у даљем тексту: План). Одлуком о изради Плана утврђена је граница обухвата Плана и одређен је ЈП "Завод за урбанизам Војводине" из Новог Сада за носиоца израде Плана.

Циљ израде овог Плана је обезбеђивање услова за уређење, организацију, изградњу и коришћење простора обухваћеног Планом. Предметно подручје овог Плана је северозападни део поменуте радне зоне уз државни пут I реда број 3, површине око 61,48 ha, који би се могао реализовати у скорој будућности.

План је урађен у складу са одредбама чл. 39-43. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/2003 и 34/2006) и чл. 11-13. Правилника о садржини, начину израде, начину вршења стручне контроле урбанистичког плана, као и условима и начину стављања плана на јавни увид ("Службени гласник РС", број 12/2004), као и са другим прописима из области изградње, саобраћаја, водопривреде, животне средине и др.

Планом су дефинисани: намена површина, разграничење јавног и осталог грађевинског земљишта, зоне и целине са истим правилима уређења и грађења, регулациона, техничка и нивелациона решења саобраћајница и мрежа комуналне инфраструктуре, као и други услови за изградњу објеката и уређење простора обухваћеног Планом.

I ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

1. ГРАНИЦА ПРОСТОРА ОБУХВАЋЕНОГ ПЛАНОМ

Планом детаљне регулације за део радне зоне уз државни пут I реда број 3 у К.о. Србобран обухваћене су следеће целе парцеле: 9350/4, 9351/1, 9351/2, 9351/3, 9351/4, 9351/5, 9351/6, 9351/7, 9352, 9353, 9354/1, 9354/2, 9355, 9356, 12301, 9451, 9452, 9453, 9454, 9455, 9456, 9457/1, 9457/2, 9458 и 9459/3, као и делови парцела 12300/4 (атарски пут), 12400/2 (атарски пут) и 12072/2 (државни пут I реда број 3). Све парцеле се налазе у К.о. Србобран.

Укупна површина обухвата Плана детаљне регулације за део радне зоне уз државни пут I реда број 3 у К.о. Србобран износи сса 61,48 ha.

2. ПОДЕЛА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА НА ЈАВНО И ОСТАЛО

Грађевинско земљиште унутар простора обухваћеног Планом је подељено, у складу са Законом, на:

- јавно грађевинско земљиште и
- остало грађевинско земљиште.

2.1. ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

На основу члана 69. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/2003 и 34/2006), *"грађевинско земљиште на којем су, до дана ступања на снагу овог закона, изграђени јавни објекти од општег интереса и јавне површине и које је у државној својини, јесте јавно грађевинско земљиште"*. Дакле, постојеће јавно грађевинско земљиште у обухвату Плана представља коридор државног пута I реда број 3 (кат. парцела бр. 12072/2).

На графичком приказу број 3 дата је подела грађевинског земљишта на јавно и остало, стим да је, поред постојећег, посебно назначено и будуће, односно, планирано јавно грађевинско земљиште, као планиране површине за јавне потребе, односно јавне површине од општег интереса (улични коридори, парцеле трафостаница и МРС за гас).

Општина ће ово земљиште, у складу са законом, одредити за јавно. Јавно грађевинско земљиште се не може отуђити из државне својине. Попис парцела и план парцелације за јавно грађевинско земљиште су дати у тачки 8.3.

2.2. ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

Остало грађевинско земљиште чине све катастарске, односно грађевинске парцеле у обухвату Плана, које нису одређене као јавно грађевинско земљиште. Остало грађевинско земљиште може бити у свим облицима својине и у промету је.

Парцелација и препарцелација осталог грађевинског земљишта ће се вршити на основу урбанистичких пројеката, а у складу са условима датим овим Планом.

3. НАМЕНА ПРОСТОРА СА ПОДЕЛОМ НА ЗОНЕ И ЦЕЛИНЕ

Простор обухваћен Планом, површине око 61,48 ha, се налази у К.о. Србобран на потесу Разлеви, на око 2 km западно од грађевинског рејона насеља Србобран.

Постојеће грађевинско земљиште представљају део коридора државног пута I реда бр. 3 (Врбас – Србобран) и радни комплекс фабрике за производњу стиропора "Аустротерм", а остало земљиште (највећи део простора) је сада неизграђено и користи се као пољопривредно земљиште у приватној својини – њиве I класе под ратарским културама, атарски путеви и један стари салаш.

Просторним планом општине Србобран, предвиђено је да се на овом простору формира радна зона, тако да би сво земљиште у обухвату Плана, након законом прописаног поступка и процедуре, постало грађевинско земљиште.

Постојеће грађевинско земљиште се задржава у садашњој намени (државни пут I реда и комплекс "Аустротерм"), на делу пољопривредног земљишта ће се, проширењем трасе постојећих атарских путева, формирати јавно грађевинско земљиште, односно површине за јавне потребе (коридори сервисне и приступних саобраћајница и неопходне комуналне инфраструктуре, ТС, МРС), док ће остало земљиште бити намењено за изградњу радних комплекса (пословних, производних, складишних и других привредних објеката и садржаја), који неће имати негативан утицај на животну средину, првенствено на пољопривредну производњу која се одвија на околним парцелама.

На основу наведеног концепта, подручје обухваћено планом може се према основној намени поделити на следеће просторне целине:

- површине за јавне потребе (путни и улични коридори, ТС и МРС) и
- остале површине (зона радних садржаја)

а према карактеру планираних интервенција у простору на:

- зону реконструкције (коридор ДП I реда бр. 3 и комплекс "Аустротерм") и
- зону нове изградње (коридори нових улица и планирани радни садржаји).

4. ПОВРШИНЕ ЗА ЈАВНЕ ПОТРЕБЕ

Површине за јавне потребе су јавне површине и јавни објекти, чије је коришћење, односно изградња од општег интереса. Ове површине, односно земљиште, одређује се за јавно грађевинско земљиште, ако је у државној својини, односно после његовог прибављања у државну својину, у складу са законом и прописима о експропријацији.

У обухвату Плана површине за јавне потребе су:

- коридор државног пута I реда број 3

- улични коридори
- трафостанице
- мерно-регулациона станица за гас

4.1. КОРИДОР ДРЖАВНОГ ПУТА I РЕДА БРОЈ 3

Државни пут I реда број 3 (граница Хрватске, Богојево – Озаци – Кула – Врбас – Србобран – Бечеј – Нови Бечеј – Кикинда – граница Румуније, Наково), се пружа јужно од планиране радне зоне, у правцу исток-запад. На овој деоници, државни пут I реда број 3 (деоница број 2034: Петља Србобран - Србобран 1) је у плитком насипу, са карактеристикама које омогућавају брзину кретања од 80 km/h.

Ширина коловоза државног пута I реда у посматраном подручју је око 7,0 m са две проточне саобраћајне траке за одвијање двосмерног саобраћаја.

За део коридора државног пута I реда број 3, обухваћеног Планом, задржана је постојећа ширина регулације. Овај коридор је био и биће део јавног грађевинског земљишта, у ком је утврђена, регулација и нивелација саобраћајне и друге комуналне инфраструктуре и површине намењене за подизање јавног зеленила. У овом коридору дати су детаљни услови за прикључење планиране радне зоне (преко сервисне саобраћајнице) на државни пут. Такође, у оквиру овог коридора ће бити формирано јавно линијско и партерно зеленило, у складу са прописима из безбедности саобраћаја.

Површина коридора државног пута I реда обухваћена овим Планом износи 4,45 ha.

4.2. УЛИЧНИ КОРИДОРИ – СЕРВИСНА И ПРИСТУПНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ

Планирани улични коридори, односно сервисна и приступне саобраћајнице до будућих радних комплекса, су површине од општег интереса и биће проглашене за јавно грађевинско земљиште, у складу са законом и прописима о експропијацији.

Планирани улични коридори су правилних и довољно широких регулација да обезбеде простор за изградњу коловоза, бициклистичких и пешачких стаза и свих видова комуналне инфраструктуре (водовод, канализација, електроенергетска, гасна и телекомуникациона мрежа). Све слободне (неизграђене) површине уличних коридора биће адекватно озелењене (јавне зелене површине).

За планиране уличне коридоре у простору обухваћеном Планом предвиђена је површина од око 5,95 ha.

4.3. ТРАФОСТАНИЦЕ

У оквиру површина за јавне потребе планиране су две монтажано-бетонске трафостанице, за 20/0,4kV напонску трансформацију. Трафостанице ће се градити на засебним парцелама оквирних димензија 7m x 6m. Ове ТС предвиђене су за напајање јавне расвете, садржаја на јавном земљишту и дела потрошача (радних комплекса) мање снаге. Напајање потрошача, чије потребе изискују ангажовање веће снаге, вршиће се из трафостаница, које ће се градити на осталом земљишту предвиђеном за радне садржаје, односно на парцелама тих корисника. Ако се укаже потреба, изградња нових ТС могућа је и у склопу осталог јавног грађевинског земљишта (улични коридори), на основу овог Плана и услова надлежног електродистрибутивног предузећа.

4.4. МЕРНО-РЕГУЛАЦИОНА СТАНИЦА ЗА ГАС

За потребе снабдевања планираних радних саржаја гасом, предвиђена је изградња мерно-регулационе станице, на засебној парцели димензија 15m x 15m, у склопу планираног јавног грађевинског земљишта, која ће бити изграђена, уређена и одржавана од стране надлежног дистрибутера за гас – ЈКП "Градитељ" из Србобрана.

5. ОСТАЛЕ ПОВРШИНЕ

Када се издвоје површине за јавне потребе, сво остало земљиште обухваћено Планом је намењено за зону радних садржаја. Ипак, овде се уочавају две целине:

- зона радних садржаја и
- зона ограничене изградње (радних садржаја) – коридор далековода.

5.1. ЗОНА РАДНИХ САДРЖАЈА

Постојећи радни комплекс "Аустротерм"

На кат. парцели бр. 9458 постоје изграђени следећи објекти у кругу фабрике за производњу стиропора "Аустротерм":

- производна хала са административно-управним делом и портирницом
- помоћни објект у ком је смештен компресор (машинско постројење) и
- резервоари за гориво са пунктом за интерно снабдевање.

Ови објекти су нови и функционални, а изграђени су у складу са Урбанистичким пројектом фабрике за производњу стиропора на кат. парцелама број 9458 и 9459/1 у К.о. Србобран ("Службени лист општине Србобран", број 8/2002 и 5/2003), којим је предвиђена изградња још три производне хале у склопу овог радног комплекса.

Даља изградња и уређење комплекса "Аустротерм" ће се вршити у складу са наведеним Урбанистичким пројектом и правилима грађења датим овим Планом.

Планирани радни садржаји

Планирани радни садржаји захватају површину од око 47,59 ha. У оквиру зоне радних садржаја могу бити заступљене следеће категорије радних активности:

- индустријски комплекси
- производни погони мале привреде
- стоваришта, складишта и магацини
- сервиси и др. услужни комплекси.

За сада, јавила су се два потенцијална инвеститора:

- ДОО "Доломити" за производњу и трговину дрвене амбалаже (гајбице, палете и сл) на кат. парц. број 9451 и
- Предузеће за складиштење и трговину "Phiwa" на кат. парц. број 9351/2.

Пожељно је да се у оквиру радне зоне групишу предузећа која су међусобно технолошки повезана, која имају сличан могућ степен штетног утицаја на околину и имају сличне захтеве у погледу саобраћајног и другог опслужења. У сваком случају, планирани радни садржаји не смеју бити загађивачи, који на било који начин могу имати негативан утицај на околину, а нарочито на пољопривредну производњу, која се одвија у окружењу.

5.2. ЗОНА ОГРАНИЧЕНЕ ИЗГРАДЊЕ – КОРИДОР ДАЛЕКОВОДА

У североисточном делу Планом обухваћеног простора налази се траса три високонапонска 110 kV далеководи. У зони далеководи важи основна намена површина дефинисана овим Планом (зона радних садржаја и улични коридори), али се примењује режим ограниченог изградње, у складу са правилима дефинисаним овим Планом и условима предузећа у чијој надлежности су ови далеководи.

6. БИЛАНС ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПЛАНА

Планом детаљне регулације за део радне зоне уз државни пут I реда број 3 у К.о. Србобран утврђује се и биланс површина у обухвату Плана. Биланс површина је исказан кроз основну намену површина.

Табела - Биланс површина у обухвату Плана

Редни Број	Намена површина	Величина у ha			%
		постојеће	ново	укупно планирано	
A.	Пољопривредно земљиште	53,34			
1.	Обрадиво земљиште њиве I и II класе	52,07	—	—	—
2.	Некатегорисани – атарски путеви	1,27			
Б.	Грађевинско земљиште	8,14	53,57	61,48	100
1.	Површине за јавне потребе	4,45	5,98	10,43	16,97
1.1.	Коридор државног пута I реда број 3	4,45	—	4,45	7,24
1.2.	Улични коридори-приступна и сервисне саоб.	—	5,95	5,95	9,68
1.3.	Трафо станице	—	0,01	0,01	0,02
1.4.	Мерно-регулациона станица за гас	—	0,02	0,02	0,03
2.	Остале површине	3,69	47,59	51,05	83,03
2.1.	Зона радних садржаја	3,69	47,59	51,05	83,03
Укупно	Површина обухваћена Планом	61,48		61,48	100

7. МРЕЖА ЈАВНЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

7.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Посредни излазак на ауто-пут Е-75, као део Паневропског коридора X, излазак друмском везом на државни пут I реда број 3 (и на ДП број 22.1 преко насељске мреже), су елементи који предметном простору дају изванредне просторно-саобраћајне предиспозиције за неометан развој, посебно са аспекта друмског транспорта.

На основу тога, саобраћајни положај планиране радне зоне уз државни пут може се окарактерисати као врло повољан. Као таква, ова радна зона ће се наметнути као иницијални нуклеус привредног развоја, средиште токова свих врста роба и за шире окружење.

Садржаји будуће радне зоне биће везани преко приступних саобраћајница из више улица, што се може сматрати врло повољним с обзиром на значај и будућу намену посматраног подручја.

Основну везу целог комплекса радне зоне уз државни пут број 3 са категорисаном путном мрежом и насељским системом саобраћајница чиниће сервисна саобраћајница, која у свом западном делу излази на ДП I реда број 3 – постојећи прикључак (стационажа прикључка km 468+453), док је источни део везан за државни пут I реда број 3 преко новоформираног прикључка (стационажа прикључка km 469+598).

У осталим уличним коридорима предвиђене су приступне саобраћајнице, које су директно или индиректно везане на сервисну саобраћајницу.

Саобраћајно решење у оквиру ове зоне је конципирано тако да се избегну директна сукобљавања саобраћајних струја на саобраћајницама са значајним постојећим, односно перспективним саобраћајним токовима (ДП I реда број 3), са сервисном саобраћајницом као основом интерног саобраћајног система, уз минималан број укрштања и одговарајућим бројем прикључења на државну путну мрежу. Укрштања унутар радне зоне су планирана као класичне "Т" раскрснице са раздвајањем саобраћајних струја, док су прикључења на државни пут планирана са свим неопходним елементима који ће омогућити безбедно и неометано прикључивање, без утицаја на ниво услуге предметног пута.

У оквиру јавних површина – коридора сервисне и приступних улица, предвиђена је изградња саобраћајница, са свим потребним елементима који ће омогућити безбедно и неометано кретање свих друмских превозних средстава, уз обезбеђење одговарајућег одводњавања са свих саобраћајних површина. Овим концептом нису предвиђене површине за стационарни саобраћај у оквиру јавне површине уличног коридора, већ ће се потребе за паркирањем решавати у оквиру парцела радних комплекса.

Изградњом пешачких и бицилистичких стаза, омогућиће се неометано и безбедно кретање ових учесника у саобраћају, с обзиром на традицију немоторних кретања и њихову бројност.

7.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Снабдевање водом

На предметном простору, који је предвиђен као радна зона, нема изграђених инсталација водовода и канализације. Најближа постојећа инсталација водовода налази се у насељу Србобран. Сви планирани објекти ће се водом снабдевати прикључењем на насељски водоводни систем, а према условима и сагласностима надлежног комуналног предузећа.

Водоводном мрежом потребно је обезбедити снабдевање свих објеката питком водом, као и мрежу за заштиту од пожара (хидрантска мрежа одговарајућег пречника и притиска). Комплекс радне зоне ће се водом снабдевати из насељске водоводне мреже и то прикључењем на најближу постојећу мрежу у Србобрану. У складу са дугорочним решавањем снабдевања водом насеља Србобран, неопходна је реконструкција постојећег система подизањем капацитета изворишта, односно бушењем додатног броја бунара.

До изградње организованог система водоснабдевања, за покривање потреба за водом за пиће појединачних радних комплекса, на парцелама на којима се предвиђа њихова изградња могуће је бушење бунара, чији ће се тачан број и положај одредити на основу исказаних потреба за водом и могућности за њихово бушење. Изградњу ових бунара извршити у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Сл. гласник РС", бр. 92/2008)

За покривање потреба за противпожарном водом, на парцелама појединачних комплекса, могуће је бушење бунара који ће захватити мање квалитетну издан. Противпожарна потреба за водом износи 10 l/s, што је уједно, количина потребна за димензионисање хидрантске мреже.

Одвођење вода

Фекалном канализацијом омогућити одвођење употребљене санитарне воде прикључењем на насељски канализациони систем (када исти буде изграђен), и даље преко постројења за пречишћавање отпадних вода у Србобрану, до коначног реципијента - Канала ДТД Бечеј-Богојево.

Што се индустријских отпадних вода тиче, оне ће се решавати посебним системом. Зависно од врсте и типа загађене воде, вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз претретман до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па ће се тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном отпадном водом.

Кишном канализацијом треба омогућити одвођење атмосферских вода са саобраћајница, кровова и осталих бетонских површина до реципијента. Атмосферске воде, у зависности од порекла, се могу упустити у реципијент тек након адекватног третмана. Тако ће се зауљене атмосферске воде упустити у реципијент - путни канал, тек након третирања на одговарајућем уређају (сепаратор, таложник).

Атмосферске и условно чисте технолошке воде (расхладне и сл.), чији квалитет одговара II₆ класи квалитета воде могу се без пречишћавања упуштати у атмосферску канализацију. За атмосферске отпадне воде са зауљених и запрљаних површина, предвидети одговарајући третман на сепаратору уља и таложнику. Садржај уља у третираној води не сме бити већи од 0,1 mg/l, а суспендованих материја од 35 mg/l.

Кишна канализација ће се конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша, итд), а етапно реализовати тако да се изграђена делом, рационално уклапа у будуће решење. Сувишне атмосферске воде на овом простору ће се прикупљати зацељеном мрежом у уличним коридорима, а реципијент је отворени канал положен уз државни пут I реда број 3.

7.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

На делу простора у обухвату плана постоји изграђена надземна електроенергетска високонапонска 110 kV и подземна 20 kV мрежа, преко које је обезбеђено напајање електричном енергијом постојећих корисника. У коридору државног пута I реда број 3 постоје (са јужне стране пута) стубови демонтираног електричног вода.

За потребе напајања електричном енергијом потрошача у обухвату плана потребно је изградити нове МБТС, 20/0,4 kV напонског преноса, снаге до 2X1000 kVA за напајање јавне расвете, садржаја на јавном грађевинском земљишту и дела корисника простора мање снаге. Осим на две предвиђене локације, на засебним парцелама, по потреби, нове ТС на јавном грађевинском земљишту могуће је градити и у склопу уличних коридора, по условима надлежног електродистрибутивног предузећа. Напајање потрошача на осталом земљишту, чије потребе изискују веће снаге вршиће се из трафостаница које ће се градити на парцелама корисника. Процењена укупна максимална снага износи око 1-2MVA.

За напајање нових трафостаница 20 kV мрежу обезбедити подземним каблом, по условима надлежне Електродистрибуције у Сомбору, односно Новом Саду. 20kV мрежа ће се изградити од постојеће 20 kV мреже из правца Врбаса до планираних трафостаница у радној зони и даље до постојеће 20 kV мреже у Србобрану, чиме ће се обезбедити поуздано и сигурно напајање потрошача. У почетној фази реализације планских решења, напајање је могуће обезбедити постављањем проводника на постојеће стубове у коридору ДП I реда, који ће касније бити уклоњени и по потреби, ће се изградити 20 kV мрежа.

Од трафостаница ће се вршити развод нисконапонским кабловским водовима до новопланираних потрошача. Дуж саобраћајница и пешачких стаза треба изградити мрежу јавне расвете.

У заштитном коридору високонапонских 110 kV далековода, грађење ће се вршити у складу са правилима дефинисаним овим Планом и условима предузећа у чијој надлежности су ови далеководи.

7.4. ГАСОВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА

На простору обухваћеном Планом не постоји изграђена гасоводна инфраструктура. Најближа изграђена гасоводна инфраструктура је у насељу Србобран, на око 2 km од предметне локације.

За потрошаче природног гаса у планираној радној зони гас ће се обезбедити изградњом гасоводног развода средњег притиска од постојеће гасоводне мреже у насељу Србобран до одговарајуће мерно-регулационе станице (МРС) и изградњом дистрибутивне гасоводне мреже и гасних прикључака од планиране МРС до потрошача.

Гасоводна мрежа ће се полагати у енергетским каналима у коридору саобраћајница. За МРС је предвиђена посебна парцела, у склопу планираног јавног грађевинског земљишта, која мора бити ограђена ради заштите објекта, контролисаног уласка и извођења интервенција на објекту, као и других мера заштите и одржавања.

7.5. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

На простору у обухвату Плана постоји изграђена телекомуникациона инфраструктура за потребе постојећих корисника. За потребе нових корисника потребно је изградити одговарајућу телекомуникациону мрежу.

Од постојеће телефонске централе у насељу Србобран потребно је обезбедити телекомуникациону мрежу за потребе одвијања телекомуникационог саобраћаја корисника планског простора. Потребно је обезбедити око 50 директних телефонских прикључака. Телекомуникациону мрежу треба у потпуности каблирати.

За потребе корисника планског простора потребно је изградити телекомуникациону мрежу у уличним коридорима, како би се створили услови за примену и коришћење широкопојасних сервиса и приступног мултиплексера дигиталних претплатничких линија (DSLAM), којим ће се омогућити брзи приступ интернету, као и мултимедијални сервиси.

У циљу обезбеђења потреба за новим ТТ прикључцима и преласка на нову технологију развоја у области телекомуникација потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ТТ канализације од планираног ТТ окна до просторије планиране за смештај телекомуникационе опреме унутар парцела корисника, или до објекта УПС (МСАН) на јавној површини. Од приступних комутационих уређаја до најближе телефонске централе у Србобрану изградиће се оптички кабл.

8. РЕГУЛАЦИЈА, НИВЕЛАЦИЈА И ПАРЦЕЛАЦИЈА ЈАВНИХ ПОВРШИНА

8.1. ПЛАН РЕГУЛАЦИЈЕ

Планом регулације дефинисане су нове регулационе линије, као линије разграничења планираног јавног и осталог грађевинског земљишта.

Регулационе линије су дефинисане постојећим и новоодређеним међним тачкама

(графички прикази број 6 и 7).

У границама обухвата Плана део државног пута I реда број 3 је постојеће јавно грађевинско земљиште и задржава своју досадашњу катастарску ознаку.

Списак координата новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
1	401199.20	46710.21	16	402197.24	46166.96
2	401196.97	46695.37	17	402196.35	46160.03
3	401649.73	46627.92	18	401913.75	46205.02
4	401661.60	46626.15	19	401610.29	46248.02
5	402416.68	46513.73	20	401606.08	46253.66
6	402434.49	46511.08	21	401594.21	46255.43
7	402548.60	46494.12	22	401588.52	46251.18
8	402494.07	46128.22	23	401555.48	46255.81
9	402479.28	46130.54	24	401556.37	46261.74
10	402477.04	46115.70	25	401549.43	46262.72
11	402377.87	46131.23	26	401548.55	46256.78
12	402360.09	46134.05	27	401140.12	46315.14
13	402250.60	46151.42	28	401137.41	46295.33
14	402203.27	46158.93	29	402488.88	46093.60
15	402204.15	46164.86	30	402550.81	46508.95

8.2. ПЛАН НИВЕЛАЦИЈЕ

Подручје обухваћено Планом се налази на равничарском терену, чије су надморске висине од 83,62m до 87,78m апсолутне надморске висине.

Планом нивелације (на графичком приказу број 7) дефинисане су коте прелома и нагиби нивелета саобраћајница, а крећу се од 0,05 - 1,67%.

Нивелационим решењем су дате смернице нивелације којих се у фази пројектовања треба начелно придржавати.

8.3. ПЛАН ПАРЦЕЛАЦИЈЕ И ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ

План парцелације

Од постојећих парцела у обухвату Плана деобом се образују парцеле 1 – 86 на следећи начин (графички приказ број 5):

Постојећа парцела	Парцеле настале деобом	Постојећа парцела	Парцеле настале деобом
12300	1,2,3	9354/2	44,45,46
9459/3	4,5,6	9354/1	47,48,49
9458	7,8,9	9353	50,51,52
9457/2	10,11,12	9352	53,54,55
9457/1	13,14,15	9351/5	56,57,58
9456	16,17,18	9351/7	59,60,61
9455	19,20,21	9351/6	62,63,64
9454	22,23,24	9351/4	65,66,67
9543	25,26,27	9351/3	68,69,70
9452	28,29,30,86	9351/2	71,72,73,74,85
9451	31,32,33	9351/1	75,76,77
12301	34,35,36	9350/4	78,79,80,84
9356	37,38,39,40	12400	81,82,83
9355	41,42,43		

План препарцелације

Од парцела насталих деобом, препарцелацијом се образују нове грађевинске парцеле А - Е јавног грађевинског земљишта, као и парцеле осталог грађевинског земљишта (графички приказ број 6):

Парцеле јавног грађевинског земљишта

Нове парцеле	Парцеле настале деобом
А	2,4,7,10,13,16,19,22,25,28,31,34,37,41,44,47,50,53,56,59,62, 65, 68, 72,75,78
Б	73
В	35,38
Г	6,9,12,15,18,21,24,27,30,33,36,40,43,46,49,52,55,58,61,64,67,70,74,77,80,82
Д	86
Ђ	85
Е	84

Нове парцеле	Површина (ha)	Намена парцела
А	2,05	приступна собаћајница
Б	0,69	приступна собаћајница
В	0,45	приступна собаћајница
Г	2,74	сервисна собаћајница
Д	0,04	трафостаница
Ђ	0,04	трафостаница
Е	0,22	МРС

Парцеле осталог грађевинског земљишта

На осталом грађевинском земљишту у обухвату Плана могу да се од парцела добијених парцелацијом, по потреби, урбанистичким пројектима образују парцеле за радне комплексе, у складу са условима за образовање грађевинских парцела дефинисаних овим Планом.

9. УСЛОВИ ЗАШТИТЕ

9.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У циљу заштите животне средине предметног подручја неопходно је предузети одређене мере заштите воде, ваздуха и земљишта, с обзиром да је претежна намена зона радних садржаја.

У наведеном контексту предвиђено је:

- снабдевање водом за пиће и санитарне потребе преко насељског водоводног система;
- изградња сепаратног канализационог система, што значи да ће се посебно одводити сувишне атмосферске воде, а посебно употребљене санитарне и пречишћене индустријске отпадне воде;
- атмосферске воде са зауљених и задрљаних површина ће се тек након адекватног третмана упуштати у реципијент;
- гасификацијом овог простора заштитиће се ваздух, као природни ресурс, од загађења;
- у циљу заштите ваздуха од загађења потребно је у погонима уградити системе за аспирацију;
- У контексту заштите ваздуха и земљишта потребно је за производне погоне који врше имисију одређених аерозагађивача предвидети контролна мерења параметара, који карактеришу квалитет ваздуха.

У контексту заштите земљишта, све неразградиве материје у чврстом стању, које су настале као отпад у процесу производње, потребно је одлагати у одговарајуће контејнере, а потом их транспортовати од стране надлежног комуналног предузећа.

Реализацијом плана озелењавања, посебно радне зоне, унапредиће се микроклиматски и санитарно хигијенски услови насеља, а такође, предметно зеленило биће у функцији баријере у промету загађивача у односу на спољне садржаје.

Посебно треба формирати заштитни зелени појас између радних површина и околних садржаја.

За објекте, који ће бити лоцирани у радној зони, а могу имати негативне утицаје на животну средину, надлежни орган може прописати потребу израде студије процене утицаја на животну средину, у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", број 135/04), Законом о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04), Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 69/2005), и Уредбом о утврђивању Листе пројекта за које је обавезна процена утицаја и Листе пројекта за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 84/2005).

9.2. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА

На предметном простору нема регистрованих заштићених, нити предложених за заштиту природних и културних добара, те се Планом не предвиђају посебне мере заштите.

Уколико се у току земљаних и др. грађевинских радова наиђе на културно или природно добро (које је геолошко-палеонтолошко или минералошко-петрографског порекла), за које се претпостави да има својство културног или природног добра, извођач радова и инвеститор су дужни да о томе обавесте надлежну установу и да предузму све мере како се културно, односно природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

За културна добра надлежан је Покрајински завод за заштиту споменика културе у Новом Саду, а за природна добра надлежан је Завод за заштиту природе Србије, Одељење у Новом Саду.

9.3. ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА, НЕПОГОДА И РАТНИХ РАЗАРАЊА

Заштита од пожара обезбедиће се:

- поштовањем задатих регулационих и грађевинских линија;
- поштовањем прописа при пројектовању и градњи објеката;

- градњом саобраћајница према датим правилима (потребне минималне ширине, минимални радијуси кривина и слично);
- одговарајућим капацитетом водоводне мреже, тј. обезбеђивањем проточног капацитета и притиска за ефикасно гашење пожара.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбедиће се:

- извођењем громобранских инсталација у складу са одговарајућом законском регулативом.

Заштита од града обезбедиће се:

- постојећим противградним станицама, са којих се током сезоне одбране од града, по потреби, испаљују противградне ракете.

Заштита од земљотреса обезбедиће се:

- сви грађевински објекти морају бити прорачунати на отпорност на земљотрес јачине најмање 7⁰ MCS;
- морају се испоштовати прописане минималне ширине саобраћајних коридора, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања.

Заштита људи и материјалних добара од ратних разарања обезбедиће се:

- поштовањем задатих регулационих и грађевинских линија;
- на основу услова, које су инвеститори планираних објеката дужни да траже од Министарства одбране Републике Србије – надлежног одсека за одбрану у Србобрану.

10. СРЕДЊОРОЧНИ ПРОГРАМ УРЕЂИВАЊА ЈАВНОГ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА У ОБУХВАТУ ПЛАНА

Приказ трошкова за уређивање јавног грађевинског земљишта, односно предвиђених радова на изградњи саобраћајне и друге јавне комуналне инфраструктуре, је дат према врсти инфраструктуре и збирно:

Саобраћајна инфраструктура

Изградња планиране саобраћајне инфраструктуре коштаће:

- Сервисна саобраћајница ----- 44 100 000 дин.
- Укрштања (прикључци на ДП) ----- 5 040 000 дин.
- Приступне саобраћајнице ----- 58 860 000 дин.
- Пешачко-бициклическе површине ----- 30 360 000 дин.

Укупно ----- 138 360 000 дин.

Водопривредна инфраструктура

Процена потребних средстава за изградњу водопривредне инфраструктуре обухвата:

- Водовод ----- 7 000 000 дин.
- Канализација отпадних вода ----- 12 000 000 дин.
- Кишна канализација ----- 6 000 000 дин.

Укупно ----- 25 000 000 дин.

Електроенергетска инфраструктура

У склопу електроенергетске инфраструктуре предвиђена су следећа улагања:

- МБТС 20/0,4 kV ----- 5 600 000 дин.
- 20 kV кабл ----- 11 560 000 дин.
- НН мрежа и јавна расвета ----- 13 200 000 дин.

Укупно ----- 30 360 000 дин.

Гасоводна инфраструктура

Изградња планиране гасоводне инфраструктуре коштаће:

- доводни гасовод средњег притиска ----- 4 000 000 дин.
- мерно-регулациона станица ----- 2 800 000 дин.
- дистрибутивни гасовод ниског притиска ----- 5 000 000 дин.

Укупно ----- 11 800 000 дин.

Телекомуникациона инфраструктура

Изградња планиране ТТ инфраструктуре коштаће

око ----- 7 000 000 дин.

Јавне зелене површине

Процена потребних средстава за реконструкцију, подизање и уређење јавних зелених површина у обухвату Плана износи:

око ----- 9 360 000 дин.

Укупна средства потребна за уређење јавног грађевинског земљишта

Саобраћајна инфраструктура -----	138 360 000 дин.
Водопривредна инфраструктура -----	25 000 000 дин.
Електроенергетска инфраструктура -----	30 360 000 дин.
Гасоводна инфраструктура -----	11 800 000 дин.
Телекомуникациона инфраструктура -----	7 000 000 дин.
Јавне зелене површине -----	9 360 000 дин.
Укупно -----	221 880 000 дин.

Потребна средства ће се прецизније утврђивати приликом појединачног извођења радова, у складу са годишњим програмом уређивања јавног грађевинског земљишта, а у складу са предмером и предрачуном из прибављене техничке документације.

Финансирање уређивања јавног грађевинског земљишта и изградње јавне комуналне инфраструктуре обезбедиће се из средстава остварених од:

- накнаде за уређивање грађевинског земљишта,
- накнаде за коришћење грађевинског земљишта и
- других извора у складу са Законом.

11. МЕРЕ И УСЛОВИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Након усвајања овог Плана од стране Скупштине општине Србобран, а на начин и по поступку предвиђеним Законом, предузимају се следеће радње:

- разграничење јавног од осталог грађевинског земљишта,
- израда урбанистичких пројеката за препарцелацију (парцелацију),
- издавање Извода из Плана,
- промена намене земљишта,
- израда пројектно-техничке документације за објекте и инфраструктуру,
- прибављање одобрења за изградњу.

II ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ЈАВНОМ ЗЕМЉИШТУ

1.1. КОРИДОР ДРЖАВНОГ ПУТА I РЕДА БРОЈ 3

Основни услови за изградњу јавне саобраћајне инфраструктуре су обавезна израда главних пројеката за све саобраћајне капацитете уз придржавање одредби:

- Закона о јавним путевима ("Службени гласник Републике Србије", бр. 101/2005),
- Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник Републике Србије", бр. 53/82, пречишћен текст, 15/84, 5/86, 21/90, 28/91 измене),
- Правилника о основним условима које јавни путеви и њихови елементи морају да испуњавају са гледишта безбедности саобраћаја ("Службени лист СФРЈ", бр. 35/81 и 45/81),
- Техничких прописа из области путног инжењеринга,
- ЈУС-а за садржаје који су обухваћени пројектима.

У оквиру коридора државног пута потребно је обезбедити следеће програмско-планске елементе за реализацију реконструкције коловозне конструкције државног пута I реда број3 :

- ширина проточне саобраћајне траке	3,5	m,
- ширина траке за уливање	3,25	m,
- ширина траке за изливање	3,25	m,

- ширине банкине 1,5 m,
- ширина коловоза аутобуског стајалишта 3,25 m,

У оквиру реализације прикључака и самог државног пута основни елементи за саобраћајно пројектовање су следећи:

- рачунска брзина у оквиру зоне прикључења од 80 km/h,
- саобраћајно оптерећење на државном путу > 250 - 500 возила/сат,
- подизање ограда и дрвећа поред пута је у функцији омогућавања прегледности и без утицаја на безбедност саобраћаја,
- заштитна ширина за постављање стубова јавне расвете је 1,8 m (за рачунску брзину од 80 km/h) од ивице коловоза државног пута,
- дужина нише за аутобуско стајалиште 13,0 m за један, односно 26,0 m за два или за зглобни аутобус,

Прикључење радне зоне на државни пут I реда број 3 извести на стациоณาма km 468+453 и km 469+598, са следећим елементима:

- двосмерни прикључци у ширини од минимално 7,0 m, са одговарајућим геометријским елементима (одговарајући радијуси прикључења на основу криве трагова меродавног возила $R=12,0$ m и даљина прегледности од мин. 120,0 m),
- коловозна конструкција са истом носивошћу као и државни пут (осовинско оптерећење од 11,5 t),
- изградња једносмерних додатних саобраћајних трака за успорење/убрзање (искључење/укључење) поред коловоза државног пута,
- режимска брзина улива/излива са/на додатне саобраћајне траке од 25 km/h,
- саобраћајно оптерећење на саобраћајним прикључцима > 250 возила/сат.

1.2. УЛИЧНИ КОРИДОРИ – СЕРВИСНА И ПРИСТУПНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ

У правилима уређења дефинисане су регулација и препарцелација за планиране уличне коридоре у обухвату Плана, а овде су дати услови за уређење, изградњу и полагање јавне инфраструктуре (саобраћајне, водопривредне, електроенергетске, гасоводне и телекомуникационе), као и услови за озелењавање.

Саобраћајна инфраструктура

- Минимална ширине саобраћајних трака је 3,25 m.
- Предвидети издигнуте ивичњаке или ивичне траке ширине 0,30 m.
- Све елементе саобраћајница треба пројектовати за саобраћајно оптерећење > 250 возила/сат, са полупречницима леза у зони прикључења утврђеним на основу криве трагова меродавног возила које ће користити предметни саобраћајни прикључак (шлепер са приколицом).
- Коловозну конструкцију треба димензионисати за осовинско оптерећење од најмање 11,5 t по осовини.
- Планиране бицикличке стазе су ширине 2,0 m.
- Планиране пешачке стазе су ширине (мин. 1,0 m) 2,0 m.

Водопривредна инфраструктура

Снабдевање водом

- Снабдевање потрошача санитарном водом обезбедити са насељског изворишта. Капацитет изворишта обезбедити бушењем потребног броја бунара.
- Планирану водоводну мрежу прикључити на постојећу насељску водоводну мрежу, према претходно прибављеним условима и сагласностима од стране надлежног комуналног предузећа.
- На мрежи предвидети максималан број деоничних затварача, ваздушних вентила и муљни испуст.
- Дистрибутивну мрежу везивати у прстен са што је могуће мање слепих водова.
- Цевни материјал дистрибутивне мреже усвојити према важећим прописима и стандардима.
- Трасе водовода водити у зеленој површини где год расположива ширина уличног профила то дозвољава.
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим уличним инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви.
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0m - 1,2m м од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења.

Одвођење отпадних и атмосферских вода

- Канализацију радити по сепаратном систему.
- Системом фекалне канализације покрити цело подручје у обухвату Плана и обезбедити прикључке за све привредне субјекте.
- Пречишћавање фекалних отпадних вода вршити на постројењу за пречишћавање отпадних вода (ППОВ).
- Трасу фекалне канализације водити у слободном уличном профили.
- Минимални пречник уличних канала не сме бити мањи од $\varnothing 200$ mm.

- Минималне падове колектора одредити у односу на усвојени цевни материјал, према важећим прописима и стандардима (не препоручују се бетонске цеви).
- Дубина каналске мреже на најужводнијем крају мора омогућити прикључење потрошача са минималним нагибом прикључка у теме цеви преко два лука од 45° и минималном каскадом у ревизионом шахту.
- Дубина не сме бити мања од 1,20 m од нивелете коловоза.
- Изградити зацењену атмосферску канализациону мрежу са уличним сливницим и системом ригола и каналета.
- Сливнике радити са таложницима за песак или предвидети таложнице за песак пре улива у сепаратор масти и уља.
- Трасе водити у зеленом појасу дуж саобраћајнице.
- Реципијент је отворена каналска мрежа.
- Коте дна канализационих испуста пројектовати тако да буде 0,5m изнад дна канала у који се уливају.
- Све радове извести уз претходно прибављене услове и сагласности надлежног комуналног предузећа;
- Уређење обала и канала изводити уз претходно прибављене услове и сагласности надлежног водопривредног предузећа.

Електроенергетска инфраструктура

- Трафостанице у уличном коридору градити у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног ЕД предузећа.
- Средњенапонску и нисконапонску мрежу градити подземно.
- Електроенергетске каблове полагати на зеленом површинама поред саобраћајница и пешачких стаза или, уколико за то нема могућности, испод пешачких стаза.
- Дубина полагања каблова не сме бити мања од 0,8 m.
- Електроенергетску мрежу полагати најмање 0,5 m од темеља објеката и 1,0m од саобраћајница;
- При укрштању са саобраћајницом кабел мора бити постављен у заштитну цев а угао укрштања треба да буде око 90°.
- При паралелном вођењу енергетских и телекомуникационих каблова најмање растојање мора бити 0,5 m за каблове напона до 10kV, односно 1,0m за каблове напона преко 10 kV. Угао укрштања треба да буде 90°.
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,5 m.
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације.
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,3 m а при приближавању и паралелном вођењу 0,5 m.
- Светиљке за осветљење саобраћајница поставити на стубове расвете поред саобраћајница на минималном растојању од 1,5 m од коловоза, а на међусобном растојању до 40m и ван колских прилаза објектима.
- За осветна тела осветна тела у складу са новим технологијама развоја.
- Тачан распоред, врста осветних тела, висина и тип стубова одредиће се главним пројектом.
- Прикључење објеката на електроенергетску мрежу извести подземним кабловима по условима надлежног ЕД предузећа у Сомбору, односно Новом Саду.

Гасоводна инфраструктура

- Гасоводну мрежу градити на основу главних пројеката, у складу са важећим законским прописима.
- Дубина полагања гасовода је мин. 0,6 до макс. 1,0 m од његове горње ивице. Препоручује се дубина од 0,8 m. Изузетно је дозвољена дубина 0,5 m код укрштања са другим укопаним инсталацијама или на изразито тешком терену, уз примену додатних техничких мера заштите.
- Локација ровова треба да је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака улице, тротоара и ригола, тротоара и бетонског канала. На локацији где нема зеленог појаса гасовод се води испод уличног тротоара, бетонираних платоа и површина или испод уличних канала за одвод атмосферске воде на дубини 1,0 m од дна канала или ригола. Изузетно, гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења.
- Трасе ровова за полагање гасне инсталације се постављају тако да гасна мрежа задовољи минимална прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре.

- Вредности минималних прописаних растојања гасовода у односу на укопане инсталације су:

	укрштање	паралелно	вођење
- други гасовод	0,2 m	0,3 m	
- водовод, канализација	0,5 m	1,0 m	
- ниско и високо-напонски електро каблови	0,5 m	0,5 m	
- телефонски каблови	0,5 m	1,0 m	
- технолошка канализација	0,5 m	1,0 m	
- бетонски шахтови и канали	0,5 m	1,0 m	
- високо зеленило	-	1,5 m	
- темељ грађевинских објеката	-	1,0 m	
- локални путеви и улице	1,0 m	0,5 m	
- бензинске пумпе	-	5,0 m	
- Удаљеност укопаних стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.			

Телекомуникациона инфраструктура

- Целокупну ТТ мрежу (фиксна телефонија, КДС, интернет и др.) градити у складу са важећим законским прописима и техничким условима.
- ТТ мрежа ће се у потпуности градити подземно.
- Дубина полагања ТТ каблова треба да је најмање 0,8m, односно 1,0m (оптички кабл).
- ТТ мрежу полагати поред саобраћајница на растојању најмање 1,0 m од саобраћајнице или поред пешачких стаза.
- У случају да се то не може постићи ТТ каблове полагати испод пешачких стаза.
- При укрштању са саобраћајницама каблови морају бити постављени у заштитне цеви, а угао укрштања треба да буде 90°.
- При паралелном вођењу са електроенергетским кабловима најмање растојање мора бити 0,5 m за каблове напона до 10 kV и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;
- При укрштању најмање растојање мора бити 0,5 m, а угао укрштања 90°.
- При укрштању са цевоводом гасовода, водовода и канализације вертикално растојање мора бити веће од 0,3 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,5m.
- Уређаји и опрема УПС поставиће се у метално кућиште - слободностојећи орман на јавној површини.

Улично зеленило

Основни задатак зелених површина у склопу уличних коридора је да изолују пешачке токове и ободне зграде од колског саобраћаја и створе повољне санитарно-хигијенске и микроклиматске услове и повећају естетске квалитете пејсажа. Од укупне површине уличног коридора 30% треба да је под зеленилом.

У свим улицама у којима постоји довољна ширина уличног профила формирати једностране или двостране дрвореде или засаде шибља. У ширим уличним профилима могуће је формирати групе садница лишћара и четинара са спратом шибља. Пожељно је да ширина зеленог појаса између коловоза и тротоара буде између 2,5-3,5m. Ради безбедности саобраћаја дрвеће садити 2m од ивице коловоза, а шибље 2m од ивице зелене траке. Растојање стабала од објеката не би требало да буде мање од 4,5-7m, што зависи од избора врста. Растојање између дрворедних садница је најмање 5m, а у зависности од врсте креће се од 5-15m.

Композициони принципи озелењавања улица треба да стварају максималне погодности за кретање саобраћаја и пешака и заштиту од буке и атмосферских гасова. Неопходно је стварати и повољније услове за сагледавање пејсажа у току кретања. За сваку улицу у којима не постоје дрвореди је потребно изабрати по једну врсту дрвећа (липа, дивљи кестен, јавор, млеч и др.) и тиме обезбедити индивидуалност улице. При томе треба водити рачуна о карактеру улице, правцу доминантног ветра, декоративним својствима врста (фенолошке особине) и њиховој прилагођености условима раста у уличним профилима (отпорност на збијеност тла, водни капацитет земљишта, прашину, гасове).

Све уличне зелене површине треба заштитити, а дрвеће уништено при изградњи објеката надокнадити новим садницама, под условима и на начин који одређује Општина, односно орган који издаје дозволу за градњу објеката, а на основу Закона о заштити животне средине. При формирању заштитног и линијског зеленила уз саобраћајнице руководити се и одредбама Закона о јавним путевима.

1.3. ТРАФОСТАНИЦЕ

Планиране дистрибутивне трафостанице ће се градити као монтажне бетонске, за 20/0,4 kV напонски пренос. За објекат трафостанице обезбедити минималну површину 5m x 6m. Удаљеност трафостанице од осталих објеката мора бити минимално 3 m, а средњенапонску и нисконапонску мрежу у обухвату Плана обавезно градити подземно.

1.4. МЕРНО-РЕГУЛАЦИОНА СТАНИЦА ЗА ГАС

Услови за изградњу планиране мерно-регулационе станице (МРС) издаваће се на основу овог Плана и важећих правилника који ову област уређују.

Минимална удаљеност МРС у објекту од чврстог материјала од пословних и производних објеката, радионица и складишта запаљивих материјала износи 15,0 m, а од трафостанице износи 30,0 m.

Минимална удаљеност МРС у објекту од чврстог материјала од осталих инфраструктурних објеката износи:

Државни пут I реда	20 m
Остали путеви	6 m
Паркинзи	10 m
Остали грађевински објекти	10 m

Растојања дата у табели рачунају се код путева од ивице путног појаса.

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ОСТАЛОМ ЗЕМЉИШТУ

2.1. ЗОНА РАДНИХ САДРЖАЈА

а) Намена и врста објеката

Главни објекти: пословни, производни, складишни објекти и у комбинацијама. У оквиру грађевинске парцеле у радној зони дозвољена је изградња и једне мање стамбене јединице у оквиру засебног стамбеног објекта (чуварске кућице) или у склопу пословно-стамбеног објекта.

Други објекти на парцели: помоћни објекти, портирнице, вагарске кућице, гараже, оставе, силоси, надстрешнице за машине и возила, санитарни пропусници, трафостанице, објекти за смештај телекомуникационе и РТВ опреме, водонепропусне бетонске септичке јаме (као прелазно решење), бунари, оgrade и сл.

Пословне делатности које се могу дозволити у овој зони су све производне, пословне и радне активности мањег или већег обима, односно капацитета, уз обезбеђење услова заштите животне средине, као што су: откупне станице пољопривредних производа, млинови, погони за производњу хране - прераду млека, јаја и меса, прераду житарица, конзервирање воћа и поврћа, производњу сточне хране и сличног, затим делатности везане за производњу грађевинског материјала, прераду и обраду метала и дрвета, за електронску, текстилну или неку сличну производњу, односно делатности из области трговине на велико и мало, складишта, стоваришта, логистички центри и слично.

Врста објеката: објекти се могу градити као слободностојећи, двојни или као објекти у (прекинутом или непрекинутом) низу, а све у зависности од техничко-технолошког процеса производње и прописаних услова заштите.

б) Услови за образовање грађевинске парцеле

Величина парцеле у зони радних садржаја, која је превасходно намењена изградњи привредних капацитета, мора бити довољна да прими све садржаје који су условљени конкретним технолошким процесом, као и пратеће садржаје уз обезбеђивање дозвољеног степена искоришћености земљишта и индекса изграђености.

Површина грађевинске парцеле износи минимално 1500m², са ширином уличног фронта од минимално 25,0m.

в) Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле

У зависности од одређеног технолошког процеса производње и пословања, у оквиру радног комплекса објекти се предњом фасадом постављају на грађевинску линију или се повлаче у дубину парцеле. Грађевинска линија је увучена у односу на регулациону линију за 5,0m, односно 10,0m (графички приказ број 7).

Организацију дворишта радног комплекса треба усмерити ка северној, односно западној страни. Са тим у вези, грађевинска линија од границе суседне парцеле са источне (односно јужне) стране је на мин. 5m (а изузетно 1m), под условом да су задовољени услови противпожарне заштите, тј. да међусобни размак између објеката на две суседне парцеле буде већи од половине висине вишег објекта.

Грађевинска линија од границе парцеле са западне (односно северне) стране је на мин. 10m (а изузетно 5m), ако је на грађевинској парцели омогућен кружни ток саобраћаја.

г) Урбанистички показатељи

Максималан дозвољен степен искоришћености земљишта на грађевинској парцели у радној зони са платоима и саобраћајницама је **70%**.

Максималан дозвољен индекс изграђености је **2,1**.

д) Највећа дозвољена спратност и висина објеката

Највећа дозвољена спратност објеката зависи од њихове намене:

- пословни и пословно-стамбени: макс. П+1+Пк
- портирница и чуварска кућица: макс. П
- производни: макс. П+1, евентуално, и више ако то захтева технолошки процес производње
- складишни: П
- помоћни: П.

ђ) Најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката

Објекти могу да се граде као слободностојећи и у прекинутом низу.

Међусобна удаљеност два објекта је минимално половина висине вишег објекта, с тим да међусобни размак не може бити мањи од 4,0m.

Изградња објеката у прекинутом низу, када је међусобна удаљеност два објекта 0m, тј. само за ширину дилатације, може се дозволити ако то технолошки процес производње захтева и ако су задовољени услови противпожарне заштите.

е) Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

На грађевинској парцели радног комплекса поред примарних (пословних, производних и складишних) објеката дозвољена је изградња мањег стамбеног објекта (чуварске кућице), односно, дозвољена је изградња пословно-стамбеног објекта са једном стамбеном јединицом, површине стамбеног дела до 50 m².

Бунаре за снабдевање водом за пиће, до изградње јавне водоводне мреже, односно бунаре за сопствене противпожарне и технолошке потребе, треба бушати у складу са водопривредним условима, а лоцирати на парцели, удаљене минимално 10,0 m од свих објеката и границе парцеле.

Бетонске водонепропусне септичке јаме, као прелазно решење до изградње јавне канализационе мреже, односно прикључења на исту, треба лоцирати на парцели, удаљене минимално 3,0 m од свих објеката и границе парцеле.

Трафостанице за сопствене потребе градити као зидане или монтажано-бетонске, за рад на 20 kV напонском нивоу. Минимална површина за изградњу трафостанице треба да буде 5m X 6m, а минимална удаљеност од других објеката је 3m. Сагласност за прикључење на јавну дистрибутивну мрежу затражити од надлежног предузећа.

Објекти за смештај телекомуникационих уређаја мобилне телекомуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у зони радних садржаја, у/на објекту у оквиру појединачних корисника, у оквиру комплекса појединачних корисника или на засебној парцели. Објекат за смештај телекомуникационе и РТВ опреме може бити зидани или монтажни, а комплекс са телекомуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени. До комплекса за смештај мобилне телекомуникационе опреме и антенских стубова са антенама треба обезбедити приступни пут мин. ширине 3,0m. Напајање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 0,4 kV.

Радни комплекси могу се ограђивати пуном (зиданом), транспарентом оградом или комбиновано, максималне висине до 2,0m. Ограда на углу мора бити транспарентна односно комбинација зидане и транспарентне ограде, ради прегледности саобраћаја. Транспарентна ограда се поставља на подзид висине максимално 0,2m, а код комбинације, зидани део ограде не може бити виши од 0,9m.

Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује или на граници парцеле у договору са суседима. Капије и врата на уличној оградни не могу се отварати ван регулационе линије.

Дозвољено је међусобно преграђивање појединих функционалних целина у оквиру грађевинске парцеле, уз услов да висина те ограде не може бити већа од висине спољне ограде и да су обезбеђени проточност саобраћаја и услови противпожарне заштите.

ж) Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

За сваку грађевинску парцелу у оквиру ове зоне мора се обезбедити колски и пешачки прилаз. Колски прилаз парцели је минималне ширине 3,5m са минималним унутрашњим радијусом кривине од 7,0m. Пешачки прилаз парцели је минималне ширине 1,0m.

Интерне саобраћајнице и саобраћајно-манипулативне површине унутар радних комплекса извести са различитим ширинама (у зависности од делатности, технолошког процеса, врсте очекиваних возила и расположивог простора) и свим потребним елементима за комфортно кретање.

У оквиру грађевинске парцеле минимална ширина пешачке стазе је 1,0m, а минимална ширина колске саобраћајнице је 3,5m, са унутрашњим радијусом кривине мин. 5,0m, односно мин. 7,0m, тамо где се обезбеђује проточност саобраћаја ради противпожарне заштите. Коловозну конструкцију интерних саобраћајница и платоа у оквиру радних комплекса димензионисати у зависности од врсте возила која се очекују, а препорука је за средње тешки саобраћај.

За паркирање возила за сопствене потребе у оквиру сваке грађевинске парцеле мора се обезбедити одговарајући паркинг простор за путничка и теретна возила, у зависности од изабраног система, врста очекиваних возила и расположивог простора. Препоручен систем за паркирање је управни, са димензијама једног паркинг места 2,5m x 5,0m за путничка возила, 3,0m x 10,0m (6,0 m) за ЛТВ и 3,5m x 18,0m (15,0m) за ТТВ и АВ, као проточне под косим углом од 45, 60 или 75 ° или, ако то простор не дозвољава, омогућити полиномно коришћење саобраћајно-манипулативних површина за окретнице (маневрисање). Паркинге за бицикле изводити по потреби, са обезбеђивањем засебне површине мин. 0,6-0,7m² по бициклу.

з) Заштита суседних објеката

Испади на објекту не могу прелазити грађевинску линију више од 1,6m, односно регулациону линију више од 1,2m и то на делу објекта вишем од 3,0m. Ако је хоризонтална пројекција испада већа, онда се она поставља у односу на грађевинску, односно регулациону линију.

Грађевински елементи на нивоу приземља могу прећи грађевинску линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада) и то:

- транспарентне браварске конзолне надстрешнице у зони приземне етаже мање од 2,0m по целој ширини објекта са висином изнад 3,0m,
- платнене надстрешнице са масивном браварском конструкцијом мање од 1,0m од спољне ивице тротоара на висину изнад 3,0m,

- конзолне рекламе мање од 1,2m на висини изнад 3,0m.

Грађевински елементи као еркери, докати, балкони, улазне надстрешнице без стубова, на нивоу првог спрата могу да пређу грађевинску линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада) и то:

- на делу објекта према предњем дворишту мање од 1,2m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 50% уличне фасаде изнад приземља,
- на делу објекта према бочном дворишту претежно северне (односно западне) оријентације мање од 0,6m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља,
- на делу објекта према бочном дворишту претежно јужне (односно источне) оријентације мање од 0,9m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља,
- на делу објекта према задњем дворишту (најмањег растојања од стражње линије суседне грађевинске парцеле од 5,0m) мање од 1,2m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% стражње фасаде изнад приземља.

Отворене спољне степенице могу се постављати на предњи део објекта ако те степенице савлађују висину од 0,9m. Степенице које савлађују висини вишу од 0,9m улазе у основни габарит објекта. Изградњом степеница до висине од 0,9m не сме се ометати пролаз и друге функције дворишта.

Изградња објеката у прекинутом низу може се дозволити уз услов да се не наруши граница парцеле до које се гради објекат. Грађевински елементи испод коте тротоара-подрумске етаже, могу прећи грађевинску (односно регулациону линију) рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада и то:

- стопе темеља и подрумски зидови мање од 0,15m до дубине од 2,6m испод површине тротоара, а испод те дубине мање од 0,5m,
- шахтови подрумских просторија до нивоа коте тротоара мање од 1,0m,
- стопе темеља не могу прелазити границу суседне парцеле, осим уз сагласност власника или корисника парцеле.

Ако се постављају на заједничку међу (границу) не може се објектом или делом објекта угрозити ваздушни простор суседа преко међе (решење може бити калкански зид, двоводни или четвороводни кров са атиком и лежећим олуком или једноводни кров са падом у сопствено двориште). Одводња атмосферских падавина са кровних површина мора се решити у оквиру грађевинске парцеле на којој се гради објекат.

На зиду који је лоциран на заједничкој међи не могу се постављати отвори према суседној парцели, изузев отвора који су искључиво у функцији вентилационог отвора или осветљења, минималне висине парапета $h=1,8m$.

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати према другој парцели. Површинске воде са парцеле одводити слободним падом, према риголама, односно према атмосферској канализацији, са најмањим падом од 1,5%.

и) Услови за прикључење на комуналну инфраструктуру

Саобраћајна инфраструктура: Колски прикључак на јавни пут извести у складу са условима из овог Плана и јавног предузећа које газдује јавним грађевинским земљиштем (уличним коридором), минималне ширине 3,5 m.

Водопривредна инфраструктура: Прикључење објеката у радном комплексу на водоводну мрежу извести према условима надлежног комуналног предузећа. Прикључак објекта на водоводну мрежу извести преко водомерног шахта смештеног на парцели корисника на минимално 1,0 m иза регулационе линије. До изградње водоводне мреже, за покривање потреба за водом, могуће је бушење бунара на парцелама комплекса, на минимално 10,0 m од свих објеката и границе парцеле, а у складу са претходно прибављеним водопривредним условима. У складу са условима противпожарне заштите предвидети изградњу противпожарне хидрантске мреже.

Прикључење објеката у радном комплексу на канализациону фекалну мрежу извести према условима надлежног комуналног предузећа. До изградње канализационе мреже дозвољена је изградња водонепропусних бетонских септичких јама на минимално 3,0 m од свих објеката и границе парцеле.

Условно чисте атмосферске воде са кровова објеката, могу се без пречишћавања упустити у атмосферску канализацију или на зелене површине унутар парцеле комплекса. Отпадне воде настале као резултат технолошког процеса, пре упуштања у канализациони систем обавезно пречистити путем примарног пречишћавања унутар самог комплекса. Све зауљене воде пре упуштања у атмосферску канализацију пречистити на сепаратору уља и брзоталоживих примеса.

Електроенергетска инфраструктура: Прикључење објеката на електроенергетску инфраструктуру извести подземним прикључним водом са јавне мреже у улици или са трафостанице за веће потрошаче. Целокупну електроенергетску мрежу и трафостанице градити у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежне електродистрибуције.

Гасна инфраструктура: Гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода који спаја уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом. При изградњи гасног прикључка поштовати одредбе важећих прописа, који ову област уређују. Сагласност за прикључење на јавну дистрибутивну гасну мрежу затражити од надлежног дистрибутера гаса. Траса ценовода се води најкраћим путем и мора остати трајно приступачна. Ценовод се полаже на дубину укопавања од мин. 0,8 m, а најмање растојање ценовода од свих укопаних инсталација мора бити 0,2 m.

Гасни прикључак не полаже се у складишта запаљивих и експлозивних материја. Мерно регулациони сет не сме се постављати унутар објекта, на места где нема природне вентилације, мора бити удаљен од електричног ормарића минимално 1,0 m као и од отвора на објекту (прозора, врата) минимално 1,0 m мерено по хоризонталу.

Телекомуникациона инфраструктура: Прикључење објекта на ТТ, КДС и интернет мрежу извести подземним прикључком на телекомуникациону, КДС и интернет мрежу у улици по условима надлежног предузећа.

ј) Архитектонско, односно естетско обликовање појединих елемената објекта

Објекти могу бити грађени од сваког чврстог материјала, који је у употреби, на традиционалан (зидани објекти) или савременији начин (од префабрикованих елемената, укључујући и готове монтажне хале). Фасаде објекта могу бити од фасадне опеке или малтерисане, у боји по избору.

Обавезна је израда косог крова, а кровови могу бити једноводни, двоводни и кровови са више кровних равни. Кровна конструкција може бити од дрвета, челика или армираног бетона, а нагиб крова у складу са врстом кровног покривача.

Архитектонским облицима, употребљеним материјалима и бојама мора се težити ка успостављању јединствене естетске визуелне целине у оквиру сваке грађевинске парцеле, па и шире.

к) Услови за обнову и реконструкцију постојећих објеката

Реконструкција постојећих објеката у кругу фабрике за производњу стиропора "Аустротерм" (на кат. парцели бр. 9458), који су нови и функционални, као и даља изградња и уређење овог комплекса ће се вршити у складу са правилима грађења - намена, положај, спратност, обликовање и сви др. урбанистички показатељи дати овим Планом за зону радних садржаја.

Што се тиче објекта у склопу постојећег салаша, који су стари, али у функцији, док постоји интерес власника да овај салаш "живи", односно, док временом не прерасте у неки радни садржај у складу са планираном наменом и окружењем, дозвољава се обнова, реконструкција или замена постојећих објеката новим објектима исте намене и изградња других објеката у функцији салаша (економски, помоћни и др), ако се тиме неће, на било који начин, угрозити суседне парцеле.

Обнова и реконструкција постојећих, као и изградња нових објеката у функцији салаша може се дозволити, ако се тиме неће нарушити урбанистички показатељи и услови за образовање грађ. парцеле и изградњу објекта (положај, спратност, заштита суседних објеката, обликовање и др.) дати овим Планом за зону радних садржаја.

л) Услови заштите животне средине, техничке, хигијенске, заштите од пожара, безбедоносни и други услови

Сви објекти морају бити изграђени и реконструисани у складу са важећим законима и правилницима који регулишу конкретну област. При пројектовању и извођењу радова на објектима, као и при употреби одређених материјала, имати у виду специфичност намене објекта (простора) са становишта коришћења, одржавања, односно обезбеђивања санитарно-хигијенских услова.

Избором материјала водити рачуна о њиховој отпорности са аспекта техничке и противпожарне заштите. Уз објекте повећаног ризика од пожара морају се испројектовати и извести приступни пут, окретница и плато за кретање ватрогасног возила и извођење интервенција.

При пројектовању и изградњи радних комплекса узети у обзир важеће прописе за громобран, електричну мрежу, огњишта, димњаке, танкове и погоне са лако запаљивим материјалима.

Запаљиви материјал не може се сместити на простору који није удаљен најмање 6 m од било ког објекта или дела објекта, уколико то техничким прописима није другачије одређено. У објектима и просторијама у којима се ускладиштава и држи запаљиви и други материјал (сировине, готови производи, амбалажа и др.) морају се обезбедити слободни пролази и прилази справама и уређајима за гашење. Код објеката и просторија угрожених експлозивом предвидети довољно прозорских површина, уз то лаке преградне зидове и лак кровни покривач.

Заштиту од атмосферског пражњења извести класичним громобранским инсталацијама у облику Фарадејевог кавеза према класи нивоа заштите објекта у складу са "Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења" ("Службени лист СРЈ", број 11/96).

Пословни и други објекти намењени јавном коришћењу као и прилази до истих морају бити урађени у складу са Правилником о условима за планирање и пројектовање објекта у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица.

Изградња објеката, односно извођење радова и бављење делатношћу може се вршити под условом да се не изазову оштећења других објеката, загађење земљишта, воде, ваздуха, наруши природна равнотежа биљног и животињског света или на други начин деградира животна средина. Заштита животне средине обухвата мере којима ће се заштитити вода, ваздух и земљиште од деградације.

На свакој грађевинској парцели мора се, на погодном месту, обезбедити бетонирани простор за постављање контејнера (или канти) за комунални отпад, који ће бити одвожен од стране надлежне комуналне службе, као и простор за отпад настао у току технолошког процеса, који ће се одлагати у складу са важећим прописима за прикупљање истога.

Одвођење фекалних вода решити затвореним канализационим системом, који ће се прикључити на насељску канализациону мрежу у Србобрану. Отпадне воде настале у технолошком процесу производње пре упуштања у насељску канализацију пречистити на сепаратору уља и масти.

Као прелазно решење, до изградње канализационе мреже дозвољена је изградња бетонских водонепропусних септичких јама, које на парцели треба лоцирати на мин. 3,0 m од било ког објекта и границе парцеле.

Условно чисте атмосферске воде са кровова објеката и манипулативних површина могу се упустити у атмосферску канализацију положену уз уличне саобраћајнице.

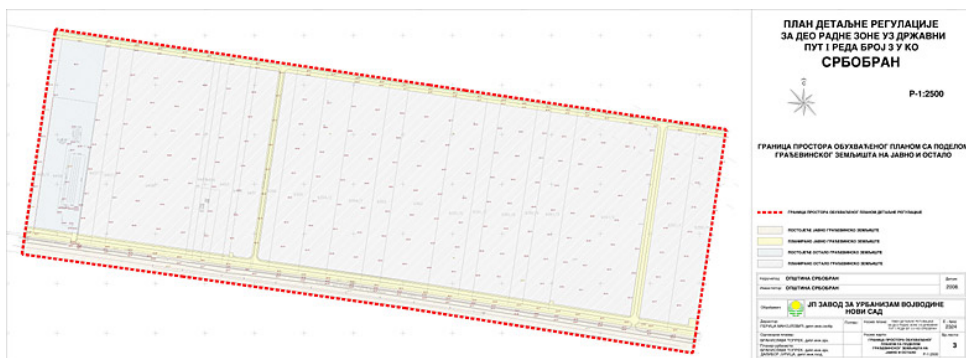
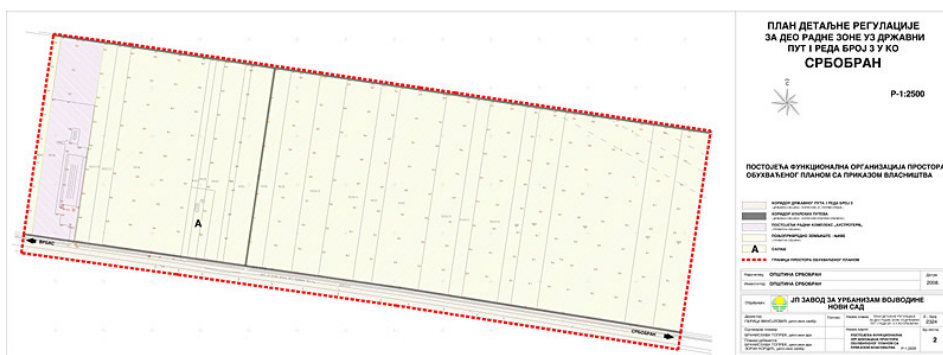
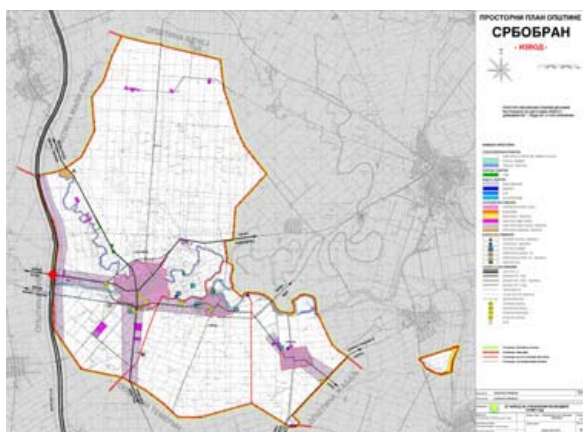
љ) Услови за озелењавање

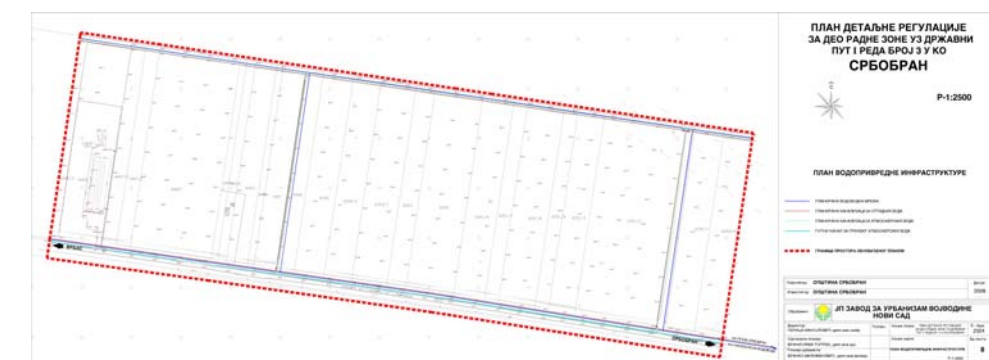
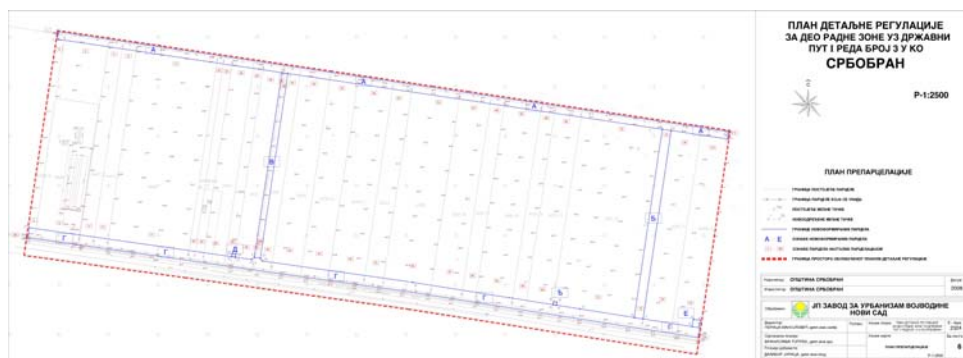
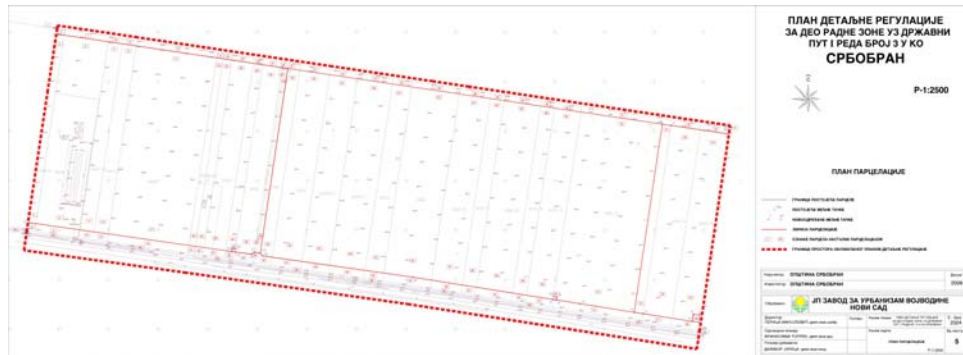
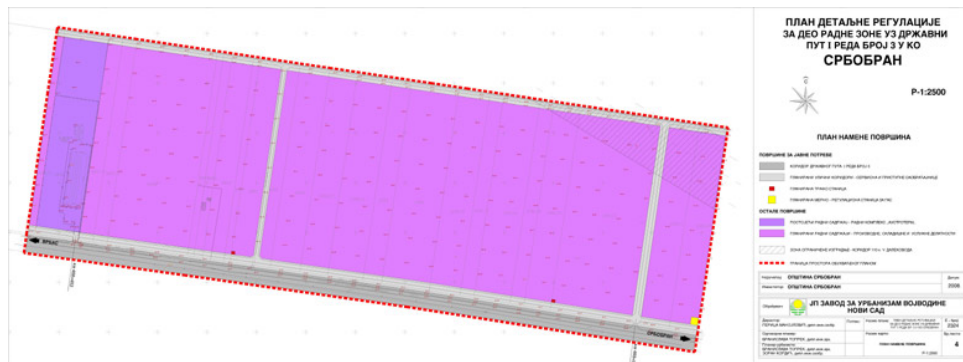
У склопу радне зоне, формираће се тзв. зелене површине ограниченог коришћења, унутар парцела радних садржаја, у форми пејзажних групација, пре свега, аутохтоних врста, али и декоративног дрвећа и шибља које је прилагођено условима средине, око објеката, паркинга, платоа и саобраћајница, а у складу са просторним могућностима. На свакој грађевинској парцели мора се обезбедити минимално 30% озелењених површина, које треба одговарајуће хортикултурно уредити.

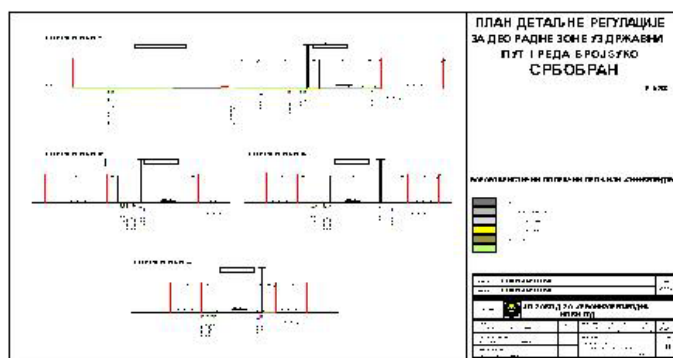
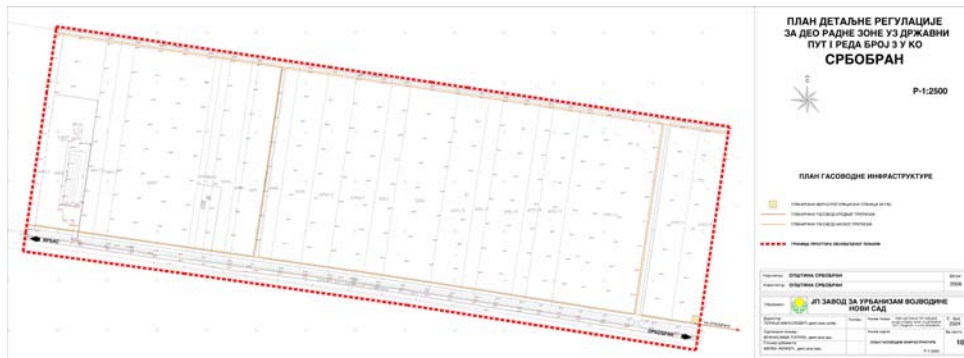
2.2. ЗОНА ОГРАНИЧЕНЕ ИЗГРАДЊЕ – КОРИДОР ДАЛЕКОВОДА

У овој зони - коридору од по 25m лево и десно од осе крајњих далекова, важе правила грађења дата за зону основне намене (зона радних садржаја и улични коридори), али уз поштовање режима ограничене изградње објеката и подизања зеленила, у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ", број 65/88) и уз сагласност власника далекова.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СРБОБРАН

Број: 350-39/2008-I

Дана: 17.12.2008. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ СРБОБРАН

Бергел Ласло, с.р.

51.

На основу члана 40. став 1. тачка 10) Статута Општине Србобран („Службени лист Општине Србобран“, број: 5/08) и члана 83. став 1. Пословника Скупштине општине Србобран („Службени лист Општине Србобран“, број: 5/08), Скупштина општине Србобран на 7. седници одржаној 19.06.2009. године, донела је

РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА СТАТУТА УСТАНОВЕ ЗА КУЛТУРУ ДОМ КУЛТУРЕ СРБОБРАН

I

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Одлуку о изменама Статута Установе за културу Дом културе Србобран број: 55/2009 од 27.04.2009. године.

Саставни део овог Решења чини Одлука о изменама Статута Установе за културу Дом културе Србобран број: 55/2009 од 27.04.2009. године.

II

Ово Решење ступа на снагу даном доношења и има се објавити у „Службеном листу Општине Србобран“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СРБОБРАН

Број: 010-1/2009-I

Дана: 19.06.2009. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ СРБОБРАН

Бергел Ласло, с.р.

Напомена: Сагласност Министарства животне средине и просторног планирања, Број: 350-01-00643/2008-07 од 15.12.2008. године, на Просторни план општине Србобран израђен од стране ЈП „Завод за урбанизам Војводине“ из Новог Сада, ул. Железничка бр. 6/III, а који је донела Скупштина општине Србобран на седници одржаној 11.11.2008. године, под бројем 350-30/2008-I објављена је у „Службеном листу општине Србобран“, бр. 1/2009. од 05.01.2009. године

Р.бр.	С А Д Р Ж А Ј	Број странице
	СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СРБОБРАН	
49	Просторни план општине Србобран	62
50	План детаљне регулације за део радне зоне уз државни пут I реда број 3 у КО Србобран	160
51	Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Статута Установе за културу Дом културе Србобран	181

ИЗДАВАЧ: ОПШТИНСКА УПРАВА СРБОБРАН
Телефон: (021) 730-020; Телефон/Факс: (021) 730-402
Жиро рачун број: 840-144640-89
Адреса: Трг Слободе број 2
ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Савков Милорад

www.srbobran.rs